ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA KAMENNÝ ÚJEZD

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

Obsah

1 Identifikační údaje ... 3
Předkladatel ... 3
Zřizovatel ... 3
2 Charakteristika školy ... 4
2.1 Úplnost a velikost školy ... 4
2.2 Vybavení školy ... 4
2.3 Charakteristika pedagogického sboru ... 4
2.4 Charakteristika žáků ... 4
2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty ... 4
2.5.1 Spolupráce mateřské školy a základní školy ... 5
2.6 Dlouhodobé projekty ... 5
2.7 Autoevaluace školy ... 7
3 Charakteristika ŠVP ... 8
3.1 Zaměření školy ... 8
3.2 Výchovné a vzdělávací strategie školy ... 8
3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) ... 9
3.3.1 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných ... 9
3.4 Začlenění průřezových témat ... 10
3.4.1 Osobnostní a sociální výchova ... 11
3.4.2 Výchova demokratického občana ... 12
3.4.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech ... 13
3.4.4 Multikulturní výchova ... 14
3.4.5 Environmentální výchova ... 15
3.4.6 Mediální výchova ... 16
3.4.7 Začlenění průřezových témat 1. stupně ... 17
4 Učební plány ... 24
4.1 Školní učební plán pro 1. stupeň ... 24
4.2 Školní učební plán pro 2. stupeň ... 25
4.3 Vzdělávací oblasti, vzdělávací obory – předměty ... 26
5 Učební osnovy ... 27
5.1 Jazyk a jazyková komunikace ... 27
5.1.1 Český jazyk ... 29
5.1.2 Anglický jazyk ... 81
5.1.3 Další cizí jazyk – německý jazyk ... 97

5.2 Matematika a její aplikace 103
5.2.1 Matematika 103
5.3 Informatika 146
5.3.1 Informatika 146
5.4 Člověk a jeho svět 166
5.5 Člověk a společnost 200
5.5.1 Dějepis 202
5.5.2 Výchova k občanství 213
5.6 Člověk a příroda 224
5.6.1 Fyzika 226
5.6.2 Chemie 233
5.6.3 Přírodopis 240
5.6.4 Zeměpis 250
5.7 Umění a kultura 263
5.7.1 Hudební výchova 265
5.7.2 Výtvarná výchova 276
5.8 Člověk a zdraví 301
5.8.1 Výchova ke zdraví 303
5.8.2 Tělesná výchova 309
5.9 Člověk a svět práce 364
5.9.1 Pracovní výchova a pracovní činnosti 366
5.10 Doplňující vzdělávací obory 385
5.10.1 Cvičení z matematiky 385
5.10.2 Cvičení z českého jazyka 386
5.11 Nepovinný předmět Náboženství 386
6 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků 388

1 Identifikační údaje

Název ŠVP	Základní škola a Mateřská škola Kamenný Újezd, 14. 7. 2007
Obor vzdělávání	79–01–C/01 Základní škola

Předkladatel

Název školy	Základní škola a Mateřská škola Kamenný Újezd
Adresa školy	Plavnická 300, 373 81 Kamenný Újezd
Ředitel školy	Mgr. Adam Fikejs
Zástupci ředitele	Mgr. Martina Čunátová, Mgr. Bc. Marie Součková
IČ	625 37 521
IZO	Mateřská škola (MŠ): 107 530 589 Základní škola (ZŠ): 107 720 418 Školní družina (ŠD): 114 200 700 Školní jídelna (ŠJ): 102 475 555
REDIZO	600 057 488
Kontakty	telefon: 606 731 564 e-mail: reditel@zsku.cz internetová adresa: www.zsku.cz

Zřizovatel

Název	Obec Kamenný Újezd
Adresa	Náměstí č. 220, 373 81 Kamenný Újezd
Kontakty	telefon: 387 998 202 e-mail: kamenny.ujezd@c-box.cz

Platnost dokumentu od 1. 9. 2026

Mgr. Adam Fikejs, ředitel školy

2 Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Škola je plně organizovanou základní školou s 1. a 2. stupněm, školní družinou a školní jídelnou. Součástí školy je mateřská škola a její školní kuchyně. Takto je také zařazena v rejstříku škol. Je právním subjektem s příspěvkovou formou hospodaření, zřizovatelem je obec Kamenný Újezd. Škola poskytuje základy všeobecného vzdělání a veškerá činnost směřuje k uskutečňování hlavního úkolu, tj. co nejlépe vychovat, naučit a vést svěřené žáky a děti v ZŠ i v MŠ. Počet žáků v ZŠ se v posledních deseti letech pohybuje v průměru kolem 300, kapacita mateřské školy je 137 dětí.

2.2 Vybavení školy

Škola disponuje odpovídajícím materiálním, prostorovým, technickým a hygienickým zázemím pro realizaci vzdělávání. Využívá fond učebnic, didaktické pomůcky a digitální technologie podporující výuku. Součástí školy jsou kmenové třídy, odborné učebny, školní dílna, cvičná kuchyňka, tělocvična, venkovní sportovní areál, školní jídelna a zázemí pro zaměstnance školy. Technické vybavení je průběžně obnovováno a umožňuje efektivní využívání informačních a komunikačních technologií ve vzdělávání. Škola současně zajišťuje bezpečné, zdravé a hygienicky vyhovující prostředí v souladu s platnými právními předpisy.

2.3 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor školy je stabilizovaný, kvalifikovaný a odborně zkušený. Ve škole působí učitelé s dlouholetou pedagogickou praxí i začínající pedagogové, kteří přinášejí nové podněty a přístupy k výuce. Personální složení školy je průběžně přizpůsobováno potřebám vzdělávání tak, aby byla zajištěna kvalitní a odborně vedená výuka.

Součástí školního poradenského pracoviště jsou výchovní poradci, školní metodik prevence a další odborní pracovníci podle aktuálních potřeb školy. Školní poradenské pracoviště poskytuje podporu žákům, zákonným zástupcům i pedagogům v oblasti vzdělávacích, výchovných, kariérových a osobnostních záležitostí. Významnou součástí jeho činnosti je také podpora žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pedagogičtí pracovníci se průběžně zapojují do dalšího vzdělávání, které je zaměřeno na rozvoj odborných, pedagogických i digitálních kompetencí, na moderní výukové metody, oblast prevence rizikového chování a další aktuální témata podporující kvalitu vzdělávání.

2.4 Charakteristika žáků

Školu navštěvují především žáci z Kamenného Újezdu a okolních obcí. Část žáků do školy dojíždí z širšího regionu (Roudné, Včelná, někteří i z Č. Budějovic nebo Č. Krumlova). Mnozí rodiče dávají u nás přednost klidnějšímu vesnickému prostředí před většími městskými školami. Z důvodu naplněnosti tříd není možno vždy všem žádostem o přijetí či přestup z jiných škol k nám vyhovět.

2.5 Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Škola rozvíjí spolupráci se zákonnými zástupci, zřizovatelem, školskou radou, školskými poradenskými zařízeními a dalšími institucemi podporujícími vzdělávání žáků.

Školská rada se podílí na projednávání a schvalování dokumentů školy a vyjadřuje se k důležitým oblastem její činnosti.

Spolupráce s rodiči probíhá prostřednictvím třídních schůzek, konzultací, individuálních jednání a dalších společných setkání. Cílem je průběžná informovanost zákonných zástupců a společné řešení vzdělávacích i výchovných potřeb žáků.

Školní poradenské pracoviště spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, zejména pedagogicko-psychologickými poradnami a středisky výchovné péče. Ve většině případů je spolupráce s poradenskými institucemi velkým přínosem jednak pro rodiny dětí s různorodými problémy, tak pro učitele.

Zřizovatel školy vytváří podmínky pro její činnost, rozvoj a modernizaci. Vzájemná spolupráce přispívá ke zkvalitňování vzdělávacího prostředí a naplňování cílů školy.

Škola dále spolupracuje s domy dětí a mládeže, středními školami, vysokými školami, úřadem práce a dalšími organizacemi, které podporují vzdělávací, kulturní, sportovní a profesní orientaci žáků.

2.5.1 Spolupráce mateřské školy a základní školy

Spolupráce mateřské školy a základní školy je zaměřena na usnadnění přechodu dětí z předškolního do základního vzdělávání a na postupné seznamování dětí se školním prostředím. Důležitou součástí této spolupráce je pravidelný kontakt dětí mateřské školy s prostředím základní školy i se staršími žáky.

Děti z mateřské školy pravidelně navštěvují tělocvičnu základní školy, kde se zapojují do pohybových aktivit a seznamují se s prostředím školy. Před zahájením povinné školní docházky mají možnost navštívit budovu základní školy, prohlédnout si učebny, šatny, školní jídelnu a další prostory, které budou jako budoucí žáci využívat.

Součástí spolupráce jsou také společné akce zaměřené na vzájemné poznávání dětí a žáků. Děti z mateřské školy navštěvují výuku v 1. třídě, kde získávají představu o organizaci školního vyučování. Žáci základní školy se naopak účastní vybraných akcí pořádaných mateřskou školou, například vánočních programů. Předškolní děti jsou rovněž zvány na vybrané vzdělávací, preventivní a kulturní akce organizované základní školou.

Cílem spolupráce je podpora pozitivního vztahu dětí ke škole, rozvoj vzájemných vztahů mezi dětmi a žáky a vytvoření podmínek pro plynulý a bezproblémový přechod do základního vzdělávání.

2.6 Dlouhodobé projekty

Škola každoročně realizuje projekty, kurzy a akce, které doplňují vzdělávací obsah jednotlivých vzdělávacích oblastí a podporují rozvoj klíčových kompetencí žáků.

Mezi pravidelně pořádané vícedenní akce patří lyžařské kurzy pro žáky 1. i 2. stupně, plavecký výcvik, bruslařský kurz, sportovně-turistický kurz, přírodovědné exkurze a zahraniční poznávací zájezdy. V průběhu školního roku škola organizuje projektové dny a vzdělávací programy zaměřené na:

- ochranu člověka za mimořádných situací, první pomoc a bezpečnost,
- environmentální výchovu a péči o životní prostředí,
- podporu zdravého životního stylu a prevenci rizikového chování,
- dopravní výchovu,
- finanční gramotnost a kariérové poradenství.

Pravidelnou součástí života školy jsou rovněž sportovní soutěže a turnaje, kulturní představení, koncerty, návštěvy divadel, muzeí, knihoven, planetárií a dalších vzdělávacích institucí. Žáci se účastní odborných exkurzí, besed a preventivních programů realizovaných ve spolupráci s externími organizacemi.

Významnou součástí činnosti školy jsou také třídní a školní akce podporující pozitivní vztahy mezi žáky, spolupráci, vzájemný respekt a vytváření příznivého klimatu školy.

Konkrétní nabídka projektů a akcí je každoročně aktualizována v návaznosti na vzdělávací potřeby žáků, školní plán akcí a nabídku spolupracujících organizací.

Projekt Odpad není odpad

Charakteristika projektu:

1) obsahové, časové a organizační vymezení projektu:

Projekt Odpad není odpad je zaměřen na rozvoj environmentální gramotnosti žáků a naplňuje vzdělávací cíle průřezového tématu Environmentální výchova. Vede žáky k pochopení vzniku odpadů, možností jejich třídění, recyklace a opětovného využití. Současně podporuje uvědomění si odpovědnosti člověka za stav životního prostředí a významu udržitelného způsobu života.

Projekt propojuje vzdělávací obsah více vyučovacích předmětů na 1. i 2. stupni, zejména prvouky, přírodovědy, vlastivědy, přírodopisu, občanské výchovy, matematiky a dalších předmětů. Žáci získávají poznatky o hospodaření se zdroji, ochraně životního prostředí a možnostech aktivního přístupu k řešení ekologických problémů v každodenním životě.

Při realizaci projektu jsou využívány individuální, skupinové i kooperativní formy práce, praktické činnosti, pozorování, projektové vyučování, diskuse, exkurze a badatelské aktivity.

Časová dotace není pevně stanovena. Projekt je realizován průběžně formou tematických bloků, projektových dnů a vzdělávacích aktivit začleněných do výuky jednotlivých předmětů na 1. i 2. stupni základní školy.

2) výchovné a vzdělávací strategie:

kompetence k učení

Vedeme žáky k poznávání problematiky odpadů, vztahu člověka k životnímu prostředí a k využívání získaných poznatků v každodenním životě.

kompetence k řešení problémů

Vedeme žáky k posuzování různých způsobů nakládání s odpady, k hledání řešení environmentálních problémů a k odpovědnému rozhodování v běžném životě. Podporujeme praktické ověřování získaných poznatků prostřednictvím exkurzí, pozorování a dalších aktivit v reálném prostředí.

kompetence komunikativní

Podporujeme porozumění textovým i obrazovým informacím, formulování a prezentaci vlastních názorů na problematiku odpadů a ochrany životního prostředí. Rozvíjíme schopnost kriticky hodnotit lidské jednání ve vztahu k životnímu prostředí a principům udržitelného rozvoje.

kompetence sociální a personální

Rozvíjíme schopnost spolupráce, vzájemného respektu, tolerance a odpovědnosti při práci ve skupině. Vytváříme příležitosti k samostatnému zpracování, prezentaci a obhajobě vlastních výstupů a podporujeme sebehodnocení žáků. Posilujeme samostatný a odpovědný přístup žáků k ochraně životního prostředí.

kompetence občanské

Podporujeme porozumění ekologickým souvislostem a environmentálním problémům. Vedeme žáky k odpovědnému přístupu k ochraně životního prostředí a k udržitelnému způsobu života.

kompetence pracovní

Rozvíjíme odpovědný přístup k plnění zadaných úkolů, samostatné přípravě a shromažďování informací k řešené problematice. Součástí všech aktivit je dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci s ohledem na věk a schopnosti žáků.

kompetence digitální

Žáci využívají digitální technologie k vyhledávání, třídění, zpracování a prezentaci informací o odpadech a jejich dopadech na životní prostředí. Součástí projektu je kritické posuzování informačních zdrojů, bezpečné a etické využívání digitálních technologií a spolupráce v digitálním prostředí.

3) vzdělávací obsah:

Očekávané výstupy:

Žák vysvětlí příčiny vzniku odpadů, rozlišuje základní druhy odpadů a způsoby jejich třídění a využití. Posoudí dopady odpadů na životní prostředí a uplatňuje zásady odpovědného nakládání s odpady v běžném životě.

Přínos projektu pro výchovnou a vzdělávací činnost školy:

Tímto projektem se škola zapojuje do plnění odpadového hospodářství obce i Jihočeského kraje. Projekt podporuje environmentální vzdělávání žáků a rozvoj jejich odpovědného vztahu k životnímu prostředí. Žáci si osvojují zásady předcházení vzniku odpadů, jejich třídění a opětovného využívání a získané poznatky uplatňují v běžném životě. Projekt propojuje teoretické poznatky s praktickými činnostmi a přispívá k vytváření postojů směřujících k udržitelnému způsobu života.

Příklady projektu Odpad není odpad:

- třídění odpadu ve třídách a prostorách školy,
- využívání recyklovatelných a odpadových materiálů při výtvarných a pracovních činnostech,
- sledování doby rozkladu různých materiálů,
- projektové dny zaměřené na odpady a ochranu životního prostředí,
- tvorba plakátů, prezentací a informačních materiálů,
- besedy a exkurze zaměřené na odpadové hospodářství,
- pozorování a vyhodnocování vlivu lidské činnosti na životní prostředí

2.7 Autoevaluace školy

Součástí rozvoje školy je průběžná evaluace zaměřená na zkvalitňování vzdělávacího procesu a naplňování cílů školního vzdělávacího programu.
Evaluace se zaměřuje zejména na:

- soulad vzdělávání se ŠVP a RVP ZV,
- výsledky vzdělávání žáků a naplňování jejich individuálních vzdělávacích potřeb,
- kvalitu výuky a rozvoj klíčových kompetencí,
- školní klima a spolupráci se zákonnými zástupci,
- práci pedagogických pracovníků a vedení školy,
- materiální, technické a organizační podmínky vzdělávání.

K evaluaci škola využívá zejména hospitační činnost, analýzu školní dokumentace a výsledků vzdělávání, rozhovory, dotazníková šetření, zpětnou vazbu od žáků, zákonných zástupců a pedagogů, závěry kontrolní činnosti a další relevantní podklady.

Cílem evaluace je systematicky hodnotit kvalitu vzdělávání, efektivitu pedagogické práce, podmínky vzdělávání a míru naplňování cílů školního vzdělávacího programu. Evaluace poskytuje podklady pro plánování dalšího rozvoje školy, aktualizaci školního vzdělávacího programu a průběžné zkvalitňování vzdělávacího procesu. Probíhá průběžně během celého školního roku.

3 Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Škola se zaměřuje na vyvážený rozvoj klíčových oblastí vzdělávání, které žákům poskytují pevné základy pro další vzdělávání, profesní orientaci i osobní život.

Veškerá činnost školy směřuje k vytváření podnětného, bezpečného a respektujícího prostředí, které podporuje všestranný rozvoj každého žáka. Vedeme žáky ke slušnosti, otevřenosti, odpovědnosti, zdravému životnímu stylu a aktivnímu rozvoji jejich schopností a dovedností. Usilujeme o to, aby byli připraveni zvládat životní situace, překonávat překážky, spolupracovat s ostatními a aktivně se podílet na životě společnosti.

Dlouhodobě usilujeme o rozvoj pozitivního školního klimatu založeného na vzájemném respektu, důvěře, bezpečí a dobrých mezilidských vztazích. Individuální přístup k žákům podporuje prostředí školy i úzká spolupráce se zákonnými zástupci.

Stále ve větší míře počítáme s využíváním efektivních metod výuky, jako je skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti, vzájemnému respektu a vzájemné komunikaci

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie školy

1. Kompetence k učení

Žákům vytváříme příležitosti k práci s různými zdroji informací, rozvíjíme čtenářskou gramotnost, kritické myšlení a schopnost samostatně získávat, zpracovávat a využívat informace. Podporujeme aktivní přístup k učení, tvořivost a využívání digitálních technologií.

2. Kompetence k řešení problémů

K rozvoji tvořivého myšlení, logického uvažování a schopnosti řešit problémy využíváme ve vhodných oblastech vzdělávání netradiční úlohy. Žáci si postupně zdokonalují dovednost pracovat s informacemi z různých zdrojů, včetně internetu. Učí se nebát problémů, hledat různá řešení a posuzovat jejich vhodnost. Současně rozvíjíme jejich samostatnost, tvořivost, logické myšlení a schopnost týmové spolupráce.

3. Kompetence komunikativní

Vedeme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, učiteli i ostatními dospělými ve škole i mimo školu. Učíme je naslouchat názorům ostatních a vhodnou formou vyjadřovat a obhajovat vlastní názory. Podporujeme vytváření přátelských vztahů ve třídách i mezi třídami. K rozvoji komunikačních dovedností přispívají také školní výlety, lyžařské kurzy, exkurze, kulturní akce a další společné aktivity. Důležitou součástí komunikace školy je rovněž spolupráce se zákonnými zástupci, která probíhá formou třídních schůzek, konzultačních odpolední i individuálních jednání.

4. Kompetence sociální a personální

K rozvoji schopnosti spolupracovat a respektovat práci vlastní i druhých využíváme při vyučování skupinovou (kooperativní) práci a vzájemnou pomoc při učení. Žáky vedeme k respektování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž vytváření se sami podílejí. Vytváříme pozitivní školní a třídní klima založené na spolupráci, vzájemném respektu a odpovědnosti. Kooperativní činnosti realizované ve dvojicích i skupinách doplňujeme projektovou výukou. Umožňujeme žákům poznávat vlastní silné stránky, hodnoty a příležitosti k osobnímu rozvoji. Současně seznamujeme žáky i zákonné zástupce se školním řádem a podporujeme společné vytváření prostředí založeného na otevřené komunikaci a vzájemném respektu.

5. Kompetence občanské

Žáky vedeme k respektování tradic, kulturního a historického dědictví, k odpovědnému chování vůči sobě, druhým i životnímu prostředí. Učíme je rozpoznávat rizikové jevy ohrožující zdraví a bezpečnost, jednat zodpovědně v krizových situacích a projevovat toleranci a respekt k odlišnostem mezi lidmi.

6. Kompetence pracovní

Podporujeme snahu žáků o splnění zadaného úkolu co nejkvalitněji. Vedeme je k dodržování zásad bezpečnosti práce a hygieny, k osvojení základů první pomoci a v případě potřeby i k využití tísňového volání. Současně žáky vedeme k objektivnímu sebehodnocení a posouzení vlastních schopností a reálných možností při výběru budoucího povolání.

7. Kompetence digitální

Vedeme žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, komunikaci i řešení problémů každodenního života. Žáci ovládají běžně používaná digitální zařízení,

aplikace a služby a využívají je při učení. Získávají, vyhledávají, kriticky posuzují, spravují a sdílejí data, informace a digitální obsah, který také vytvářejí a upravují. Digitální technologie využívají k usnadnění a zefektivnění své práce. Seznamují se s novými technologiemi, chápou jejich význam pro společnost a posuzují jejich přínosy i možná rizika. Současně dbají na bezpečnost zařízení a dat, chrání své zdraví i zdraví ostatních a jednají eticky v digitálním prostředí.

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)

Škola poskytuje podpůrná opatření žákům se speciálními vzdělávacími potřebami v souladu se školským zákonem a doporučeními školských poradenských zařízení. Cílem je vytvářet podmínky umožňující každému žákovi dosahovat maximálního možného rozvoje s ohledem na jeho individuální vzdělávací potřeby.

Podpůrná opatření jsou poskytována na základě pedagogické diagnostiky školy a doporučení školského poradenského zařízení. Mohou zahrnovat zejména úpravu metod a forem práce, organizace výuky, hodnocení žáka, využívání speciálních pomůcek, podporu asistenta pedagoga, zpracování plánu pedagogické podpory (PLPP) nebo individuálního vzdělávacího plánu (IVP).

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola:

- respektuje individuální možnosti a potřeby žáků,
- využívá vhodné vzdělávací strategie a diferencované metody práce,
- spolupracuje se zákonnými zástupci a školskými poradenskými zařízeními,
- vytváří podmínky pro aktivní zapojení žáků do života školy,
- průběžně vyhodnocuje účinnost poskytovaných podpůrných opatření.

Za koordinaci péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami odpovídá školní poradenské pracoviště, zejména výchovný poradce, školní metodik prevence a další pověření pedagogičtí pracovníci.

3.3.1 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Škola vytváří podmínky pro rozvoj nadání a mimořádného nadání žáků v souladu s jejich individuálními vzdělávacími potřebami. Nadaným žákům nabízí rozšiřující a obohacující vzdělávací aktivity, zadávání náročnějších úkolů, samostatné a projektové práce, zapojení do soutěží a olympiád i možnost hlubšího rozvoje v oblastech jejich zájmu.

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků škola:

- respektuje individuální tempo a vzdělávací potřeby žáka,
- umožňuje rozšiřování a prohlubování učiva,
- podporuje účast v soutěžích, olympiádách a projektových aktivitách,
- spolupracuje se zákonnými zástupci a školskými poradenskými zařízeními,
- využívá podpůrná opatření doporučená školským poradenským zařízením.

V případě doporučení školského poradenského zařízení může být pro mimořádně nadaného žáka zpracován individuální vzdělávací plán, který stanovuje podmínky jeho vzdělávání a rozvoje

3.4 Začlenění průřezových témat

Výčet průřezových témat:

1. Osobnostní a sociální výchova
2. Výchova demokratického občana
3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
4. Multikulturní výchova
5. Environmentální výchova
6. Mediální výchova

Tematické okruhy, začlenění do jednotlivých ročníků a přehled použitých forem viz tabulky.

3.4.1 Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní a sociální výchova přispívá k rozvoji osobnosti žáka v oblasti osobnostní, sociální i morální. Zaměřuje se na rozvoj sebepoznání, seberegulace, komunikace, spolupráce, mezilidských vztahů, odpovědného rozhodování a vytváření hodnotových postojů.

Průřezové téma napomáhá utváření pozitivního vztahu k sobě samému i k druhým lidem, rozvíjí dovednosti potřebné pro efektivní komunikaci, spolupráci a řešení problémů. Současně podporuje vytváření bezpečného školního klimatu, vzájemného respektu a odpovědného chování. Téma je realizováno průběžně ve všech ročnících a vzdělávacích oblastech, zejména ve vyučovacích předmětech zaměřených na oblast člověka a společnosti, jazykové vzdělávání, výchovu ke zdraví a při projektových, preventivních a komunitních aktivitách školy. Využívány jsou zejména diskuse, kooperativní učení, projektová výuka, zážitkové aktivity, modelové situace a reflexe osobních zkušeností.

Osobnostní a sociální výchova									
Název tematického okruhu	**1. stupeň**					**2. stupeň**			
Název tematického okruhu	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
1. Rozvoj schopností poznávání	INT/ PVKZ	PRO	INT/Aj	INT/Aj	INT/Čj, Aj, Nj, Př	INT/Čj, Př, Aj	INT/Čj, Př, Aj	INT/Čj, VKO, Př, Aj	INT/Čj, Aj, Nj,
2. Sebepoznání a sebepojetí		PRO		INT/Tv	INT/Tv	INT/VKZ, Tv	INT/VKZ, Tv,	INT/Pč, VKZ, Tv, VKO	INT/Pč, VKZ, Tv
3. Seberegulace a sebeorganizace		PRO		INT/Tv	INT/Tv	INT/Tv	INT/Tv	INT/Pč, Tv	INT/Pč, Tv
4. Psychohygiena		PRO				INT/VKZ, Př	INT/Př, VKZ,	INT/Tv, Př, VKO	INT/Tv,
5. Kreativita		PRO			INT/Čj, Vl	INT/Vv, Hv, Aj	INT/Čj, Aj Vv, VKO, Hv, Tv	INT/ČJ, Hv, Vv, VKO, Tv	INT/Čj, Vv, Hv, Aj
6. Poznávací schopnosti		PRO	INT/Aj	INT/Aj	INT/Př, Vl, Čj, Nj, Aj	INT/VKZ	INT/VKZ, Aj	INT/VKZ, Aj, VKO	INT/Pč, Nj, VKO
7. Mezilidské vztahy	INT/ČJ, PVKZ	PRO			INT/Tv, Čj, Vl, Př	INT/Tv, VKO	INT/Tv, VKO	INT/Čj, Tv, VKO	INT/Tv, VKO, Čj
8. Komunikace	INT/Čj	PRO	INT/Aj	INT/Aj	INT/Aj, Nj, Vl, Př	INT/Čj, Aj, VKO	INT/Tv, VKO, Čj, Aj	INT/Čj, Pč, Tv, Aj	INT/Čj, Pč, Aj, Tv, Nj
9. Spolupráce a soutěživost	INT/Čj, M	PRO	INT/Aj	INT/Aj, Tv	INT/Tv, Vl, Př, Aj	INT/Tv, Čj, Aj	INT/Tv, Čj, Aj	INT/Tv, Čj	INT/Tv, Čj, Aj
10. Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	INT/M	PRO				INT/VKZ	INT/VKZ	INT/VKZ, Tv, VKO	INT/Pč, Tv, VKO
11. Hodnoty, postoje, praktická etika		PRO			INT/ČJ, Vl	INT/VKZ	INT/Tv, VKZ, VKO	INT/Tv, VKO, VKZ	INT/Tv, VKO, VKZ

3.4.2 Výchova demokratického občana

Průřezové téma Výchova demokratického občana přispívá k rozvoji občanské gramotnosti žáků a k porozumění principům demokratické společnosti. Zaměřuje se na rozvoj odpovědnosti, tolerance, respektu k právům a povinnostem, kritického myšlení a aktivního občanského postoje.

Průřezové téma rozvíjí schopnost spolupráce, komunikace, argumentace a demokratického rozhodování. Podporuje respekt k druhým, odpovědné jednání, orientaci ve společenském dění a porozumění fungování demokratické společnosti. Průřezové téma je realizováno především integrací do vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět a Člověk a společnost, zejména do předmětů přírodověda, výchova k občanství a dějepis. Součástí realizace jsou také projektové vyučování, školní akce a další aktivity podporující spolupráci, odpovědnost a aktivní zapojení žáků do života školy.

Výchova demokratického občana									
Název tematického okruhu	**1. stupeň**					**2. stupeň**			
Název tematického okruhu	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
1. Občanská společnost a škola					PRO			INT/VKO	INT/VKO
2. Občan, občanská společnost a stát				INT/Př	PRO	INT/VKO	INT/VKO	INT/VKO, Př	INT/VKO
3. Formy participace občanů v politickém životě					PRO		INT/VKO		INT/VKO, D
4. Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					PRO	INT/D	INT/VKO	INT/VKO	INT/VKO, D

3.4.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Průřezové téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech rozvíjí vědomí evropské identity při respektování identity národní a vede žáky k porozumění souvislostem mezi místním, evropským a světovým děním. Podporuje zájem o dění v Evropě a ve světě, rozvíjí globální myšlení, mezinárodní porozumění a respekt k rozmanitosti kultur a životních stylů.

Průřezové téma pomáhá žákům překonávat stereotypy a předsudky, rozvíjí otevřenost vůči jiným kulturám a odlišným způsobům života a vede k respektu k tradičním evropským hodnotám. Přispívá k chápání vzájemných souvislostí mezi lokálními, národními, evropskými a globálními problémy a podporuje odpovědný přístup k životu v současném světě. Realizuje se zejména prostřednictvím výuky jednotlivých předmětů, práce s texty, mapami, dokumenty a aktuálními informacemi, tematicky zaměřených exkurzí, besed a dalších vzdělávacích aktivit. Žáci jsou vedeni k poznávání evropského a světového prostředí, k porozumění historickým, kulturním a společenským souvislostem a k respektu k odlišným kulturám a tradicím.

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech									
Název tematického okruhu	**1. stupeň**					**2. stupeň**			
Název tematického okruhu	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
1. Evropa a svět nás zajímá	INT/ Čj, Prv	PRO			INT/Nj, Vl	INT/Hv	INT/Hv, Aj	INT/Aj, Hv, Čj	INT/Hv, Nj, D, Čj, VKO
2. Objevujeme Evropu a svět		PRO		INT/Aj	INT/Vl, Nj, Aj			INT/D	INT/Aj, D, Nj, VKO
3. Jsme Evropané		PRO			INT/Vl, Nj				INT/D, Nj, VKO

3.4.4 Multikulturní výchova

Průřezové téma Multikulturní výchova seznamuje žáky s rozmanitostí kultur, tradic a způsobů života lidí. Přispívá k poznávání vlastní kulturní identity, rozvíjí respekt k odlišnostem a podporuje vzájemné porozumění, toleranci a spolupráci mezi lidmi. Současně vede žáky k respektování lidských práv, k odmítání projevů diskriminace, xenofobie a rasismu a k odpovědnému chování v mezilidských vztazích.

Průřezové téma rozvíjí schopnost komunikovat a spolupracovat s lidmi různého sociálního a kulturního prostředí, respektovat odlišné názory a způsoby života a vnímat kulturní rozmanitost jako přirozenou součást společnosti. Přispívá k rozvoji tolerance, empatie, solidarity a odpovědnosti za vlastní jednání. Průřezové téma je začleňováno do vzdělávacích oblastí Jazyk a jazyková komunikace, Člověk a jeho svět, Člověk a společnost, Umění a kultura a dalších vzdělávacích oblastí. Je realizováno především prostřednictvím běžné výuky, práce s literárními a informačními zdroji, diskusí, tematicky zaměřených aktivit, besed a vzdělávacích programů zaměřených na poznávání různých kultur a rozvoj vzájemného respektu.

Multikulturní výchova									
Název tematického okruhu	**1. stupeň**					**2. stupeň**			
	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
1. Kulturní rozdíly	PRO				INT/Vl, Čj, Nj	INT/ Hv, D	INT/ Hv, D	INT/Př, Hv, D	INT/VKO, Nj, D
2. Lidské vztahy	PRO	INT/ PVKZ		INT/Tv	INT/ Tv, Vl, Čj	INT/ Tv	INT/Tv	INT/Př, Tv, VKO	INT/Tv, VKO
3. Etnický původ	PRO	INT/PVKZ			INT/ Čj, Vl, Př			INT/Hv, Př, VKO	INT/Hv, D, VKO
4. Multikulturalita	PRO	INT/PVKZ	INT/Aj	INT/Aj	INT/Čj, Vl, Nj, Aj	INT/Aj		INT/Př, Aj	INT/VKO, Nj, Aj
5. Princip sociálního smíru a solidarity	PRO				INT/Čj, Vl			INT/Př, VKO	INT/VKO

3.4.5 Environmentální výchova

Průřezové téma Environmentální výchova vede žáky k pochopení vztahů mezi člověkem a životním prostředím a k odpovědnému jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje. Rozvíjí porozumění přírodním zákonitostem, vlivu lidské činnosti na životní prostředí i osobní odpovědnosti za jeho ochranu. Současně podporuje vytváření pozitivního vztahu k přírodě a zdravému životnímu stylu.

Průřezové téma rozvíjí znalosti, dovednosti a postoje potřebné k ochraně životního prostředí a k odpovědnému nakládání s přírodními zdroji. Vede žáky k pochopení souvislostí mezi lokálními a globálními environmentálními problémy, k aktivnímu přístupu při jejich řešení a k uplatňování zásad udržitelného rozvoje v každodenním životě. Průřezové téma je začleňováno zejména do vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět, Člověk a příroda, Člověk a společnost, Člověk a zdraví a Člověk a svět práce. Je realizováno prostřednictvím běžné výuky, pozorování přírody, praktických činností, exkurzí, environmentálně zaměřených programů a školních aktivit podporujících ochranu životního prostředí a odpovědný přístup k přírodním zdrojům.

Environmentální výchova									
Název tematického okruhu	**1. stupeň**					**2. stupeň**			
	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
1. Ekosystémy			PRO	INT/Př	INT/Př	INT/Př	INT/Př, VKO	INT/Př, Ch	INT/Př, Z
2. Základní podmínky života	INT/PVKZ	INT/PVKZ	PRO	INT/Př	INT/Př	INT/Př	INT/Př	INT/Př, Ch	INT/Př, Z, Ch
3. Lidské aktivity a problémy životního prostředí	INT/PVKZ, Čj	INT/PVKZ	PRO	INT/Př	INT/Př, Čj	INT/Př	INT/VKO	INT/Př, Ch	INT/Př, Tv, Ch
4. Vztah člověka k prostředí	INT/PVKZ, M, Čj	INT/PVKZ, Čj, M	PRO	INT/Př	INT/Př, Čj		INT/VKO	INT/Př,	INT/Př, Ch

3.4.6 Mediální výchova

Mediální výchova rozvíjí mediální gramotnost žáků a vede je k orientaci v mediálním prostoru. Zaměřuje se na získávání, posuzování a využívání informací z různých zdrojů, kritické hodnocení mediálních sdělení a uvědomování si vlivu médií na jednotlivce i společnost. Současně rozvíjí schopnost bezpečně, odpovědně a účelně využívat média a digitální technologie v běžném životě.

Průřezové téma rozvíjí schopnost kriticky pracovat s informacemi a mediálními sděleními, vede k rozlišování mezi fakty, názory, reklamou a manipulací, podporuje dovednost vyhledávat, ověřovat a využívat informace z různých zdrojů, rozvíjí komunikační dovednosti a schopnost veřejně prezentovat vlastní názory, přispívá k odpovědnému a bezpečnému využívání médií a digitálních technologií.

Průřezové téma je zařazováno průběžně do výuky zejména v předmětech Český jazyk a literatura, Informatika, Občanská výchova, Dějepis a dalších předmětech. Součástí realizace je práce s odbornými i publicistickými texty, využívání různých informačních zdrojů, diskuse nad aktuálními společenskými tématy, vytváření vlastních mediálních sdělení a bezpečné využívání digitálních technologií.

Mediální výchova									
Název tematického okruhu	**1. stupeň**					**2. stupeň**			
	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.
1. Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení				PRO	INT/Čj	INT/Čj	INT/Čj	INT/Čj	INT/Čj
2. Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality				PRO	INT/Čj	INT/Čj	INT/Čj, VKO	INT/Čj, VKO	INT/Čj, VKO
3. Stavba mediálních sdělení				PRO	INT/Čj		INT/Čj	INT/Čj	INT/Čj
4. Vnímání autora mediálních sdělení				PRO	INT/Čj	INT/Čj	INT/Čj	INT/Čj	INT/Čj
5. Fungování a vliv médií ve společnosti				PRO	INT/Čj	INT/VKZ, Hv	INT/VKZ, Hv, VKO	INT/VKZ, Hv, VKO	INT/VKZ, Hv, VKO
6. Tvorba mediálního sdělení				PRO	INT/Čj				
7. Práce v realizačním týmu				PRO	INT/Vl, Př				

3.4.7 Začlenění průřezových témat 1. stupně

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA - 1. OBDOBÍ
PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

1. TŘÍDA: PROJEKT Č.1. Poskládej si mámu a tátu
2. TŘÍDA: PROJEKT Č.2. Jak vidíš svět, když nevidíš?
PROJEKT Č.3. Se zvířátky do Evropy
3. TŘÍDA: PROJEKT Č.4. Voda – H_2O

Všechna průřezová témata probíhají jako PROJEKTY.

PROJEKT Č.1 - POSKLÁDEJ SI MÁMU A TÁTU

Průřezové téma: Multikulturní výchova
Začlenění projektu: 1.ročník - napříč všemi předměty během celého školního roku
Časové nároky: 5 vyučovacích hodin
Hlavní využívané formy vyučování: frontální a individuální práce, práce ve dvojicích a ve skupinách
Informační zdroje: učebnice, obrázky, encyklopedie, internet, zkušenosti dětí, řízený rozhovor
Pomůcky a potřeby: vystřihovánky, papíry, pastelky, nůžky, lepidlo
Výsledný produkt projektu: listy do portfolia
Evaluace: beseda, porovnávání a hodnocení výsledků práce, formulace závěrů, sebehodnocení žáky samotnými, slovní hodnocení jednotlivých žáků učitelem

Charakteristika projektu

Projekt je založen na hravých a tvořivých činnostech, jejichž prostřednictvím si žáci uvědomují podobnosti i odlišnosti mezi lidmi. Vychází z prostředí, které je dětem nejbližší, tedy z jejich rodiny. Při práci s vystřihovánkami a obrázky se zaměřují na své rodiče, přemýšlejí o jejich vzhledu, vlastnostech, zájmech, povoláních a každodenních činnostech. Společně hledají podobnosti a rozdíly mezi jednotlivými členy rodin a uvědomují si, že každá rodina i každý člověk jsou jedineční.

Důležitou součástí projektu jsou rozhovory, při nichž se žáci učí naslouchat druhým, sdílet vlastní zkušenosti a respektovat odlišné názory a životní zkušenosti svých spolužáků. Prostřednictvím modelových situací a dramatizace běžných rodinných situací si uvědomují význam tolerance, empatie a vzájemné spolupráce.

V další části projektu se žáci seznamují s lidmi různých etnických a národnostních skupin. Na základě obrázků, vlastních zkušeností i společných diskusí poznávají odlišné kulturní tradice, zvyky a prostředí, ve kterém lidé žijí. Současně objevují, že lidé bez ohledu na svůj původ mají mnoho společného, podobné potřeby, zájmy i každodenní starosti. Projekt tak přispívá k vytváření pozitivního vztahu ke kulturní rozmanitosti, respektu k odlišnostem a vnímání kulturní různorodosti jako přirozeného obohacení společnosti.

Cíl a přínos projektu

Projekt seznamuje žáky s kulturní rozmanitostí společnosti, rozvíjí jejich komunikační a sociální dovednosti a vede je k respektování odlišností mezi lidmi. Podporuje utváření pozitivních vztahů, tolerance, empatie a schopnosti spolupracovat s druhými. Žáci si uvědomují vlastní identitu, poznávají hodnotu kulturní rozmanitosti a učí se vnímat odlišnosti jako přirozenou součást společnosti a příležitost k vzájemnému obohacení.

Realizované tematické okruhy-využité náměty: Multikulturní výchova

- Kulturní diference – jedinečnost každého člověka, poznávání vlastní identity a respektování odlišností mezi lidmi.
- Lidské vztahy – tolerance, spolupráce, empatie, respekt k druhým, význam mezilidských vztahů a zásady slušného chování.
- Etnický původ – rovnocennost všech lidí, respekt k různým kulturám a etnickým skupinám, vnímání odlišností jako přirozené součásti společnosti.

Projekt přispívá k budování a rozvíjení těchto **klíčových kompetencí:**

- kompetence k učení: žák třídí informace a na základě jejich pochopení je využívá v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- kompetence k řešení problémů: vnímá problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznává a chápe problém, přemýšlí o způsobu řešení problému
- kompetence komunikativní: formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory snaží se o výstižné vyjadřování, naslouchá druhým, učí se obhajovat svůj názor
- kompetence sociální a personální: spolupracuje ve dvojici i ve skupině, učí se přijmout novou roli v pracovní činnosti, respektuje pravidla, jedná ohleduplně, učí se nabídnout pomoc a požádat o pomoc
- kompetence občanské: učí se respektovat přesvědčení druhých lidí, vážit si jejich vnitřních hodnot, učí se vcítit do situací jiných lidí, učí se chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- kompetence pracovní: bezpečně používá nástroje, dodržuje vymezená pravidla a postupy

PROJEKT Č.2 JAK VIDÍŠ SVĚT, KDYŽ NEVIDÍŠ?

Průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova
Začlenění projektu: 2.ročník - napříč všemi předměty během celého školního roku
Časové nároky: 4 vyučovacích hodin
Hlavní využívané formy vyučování: metoda projektu, řízený rozhovor, vypravování, diskuze, frontální a individuální práce, práce ve dvojicích a ve skupinách
Informační zdroje: obrázky, encyklopedie, internet, zkušenosti dětí, řízený rozhovor, informace od vyučujícího
Pomůcky a potřeby: papíry, pastelky, šátky, model oka, plastelína
Výsledný produkt projektu: listy do portfolia
Evaluace: beseda, porovnávání a hodnocení výsledků práce, formulace závěrů, sebehodnocení žáky samotnými, slovní hodnocení jednotlivých žáků učitelem

Charakteristika projektu

Projekt vede žáky k zamyšlení nad tím, jak vnímá svět člověk se zrakovým postižením. Prostřednictvím praktických činností, her, pokusů a vlastních prožitků si děti uvědomují význam zraku pro poznávání okolního světa a současně poznávají možnosti, jakými lze některé činnosti zvládat i bez jeho využití.

Žáci plní jednoduché úkoly se zakrytýma očima, využívají ostatní smysly a učí se soustředit na vnímání zvuků, doteků a dalších podnětů. Získávají zkušenost s překážkami, které mohou lidé se zrakovým postižením v běžném životě překonávat, a uvědomují si význam vzájemné pomoci, podpory a ohleduplnosti.

Důležitou součástí projektu jsou rozhovory, sdílení vlastních zkušeností a společné hledání způsobů, jak pomáhat lidem s různými omezeními. Projekt rozvíjí smyslové vnímání, pozornost, schopnost vcítit se do situace druhého člověka a přispívá k vytváření pozitivních mezilidských vztahů založených na respektu, toleranci a vzájemné pomoci.

Cíl a přínos projektu

Projekt rozvíjí schopnost porozumět sobě i druhým, podporuje spolupráci, komunikaci a vytváření pozitivních mezilidských vztahů. Žáky vede k uvědomění významu vzájemné pomoci, respektu k odlišnostem a hodnotu různých pohledů na řešení situací a problémů.

Realizované tematické okruhy-využité náměty: Osobnostní a sociální výchova

- Rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů
- Poznávání lidí – vzájemné poznávání se ve skupině/třídě, rozvoj pozornosti vůči odlišnostem a hledání výhod v odlišnostech, chyby při poznávání lidí
- Mezilidské vztahy-péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy, empatie a pohled na svět očima druhého, respektování, podpora, pomoc

Projekt přispívá k budování a rozvíjení těchto **klíčových kompetencí:**

- kompetence k učení-žák třídí informace, vyvozuje závěry
- kompetence k řešení problémů-vnímá problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznává a chápe problém, přemýšlí o způsobu řešení problému
- kompetence komunikativní-formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, snaží se o výstižné vyjadřování, naslouchá druhým, učí se obhajovat svůj názor a vhodně argumentovat
- kompetence sociální a personální-spolupracuje ve dvojici a ve skupině, respektuje pravidla, jedná ohleduplně, chápe potřebu spolupracovat, učí se nabídnout pomoc a požádat o pomoc
- kompetence občanské – učí se vcítit do situací jiných lidí, učí se chápat základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- kompetence pracovní-bezpečně užívá nástroje, dodržuje vymezená pravidla a postupy

PROJEKT Č.3 - SE ZVÍŘÁTKY DO EVROPY

Průřezové téma: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Začlenění projektu: 2.ročník - napříč všemi předměty během celého školního roku
Časové nároky: střednědobý projekt, 5 vyučovacích hodin v rozmezí 4 týdnů
Hlavní využívané formy vyučování: frontální a individuální práce, práce ve dvojicích a ve skupinách
Informační zdroje: encyklopedie, atlas, časopisy o cestování, katalogy cestovních kanceláří, internet, beletrie pro děti, nástěnná mapa Evropy, vlastní zkušenosti ad.
Pomůcky a potřeby: psací potřeby, papír, nůžky, lepidlo, pastelky, předtištěné materiály
Výsledný produkt projektu: listy do portfolia, výstava plakátů
Evaluace: řízená diskuze nad výsledkem projektu(plakáty), sebehodnocení žáky samotnými, slovní hodnocení jednotlivých žáků a skupin vyučujícím (pochvala, rada, motivace do další práce)

Charakteristika projektu

Projekt je založen na příběhu čtyř zvířecích hrdinů, kteří se vydají ze zoologické zahrady do zemí svého původu. Prostřednictvím jejich cest žáci poznávají vybrané evropské státy, jejich přírodní podmínky, kulturu, zajímavosti i způsob života obyvatel.

Na začátku projektu se žáci seznamují s mapou Evropy, vyhledávají jednotlivé země a sledují cesty zvířecích cestovatelů. Následně pracují ve skupinách, vyhledávají informace z různých zdrojů a zpracovávají je formou plakátu představujícího vybranou zemi. Při práci si vzájemně předávají získané poznatky, diskutují o nich a prezentují výsledky své práce spolužákům.

Projekt vychází z přirozené zvídavosti dětí a jejich dosavadních zkušeností. Žáci poznávají podobnosti i rozdíly mezi evropskými zeměmi, seznamují se s jejich krajinou, podnebím, kulturou a životem obyvatel. Důraz je kladen na objevování, aktivní vyhledávání informací a spolupráci ve skupině.

Cíl a přínos projektu

Projekt rozvíjí základní znalosti o Evropě, jejích zemích, kulturách a způsobu života obyvatel. Žáci poznávají podobnosti a rozdíly mezi evropskými státy a učí se vnímat kulturní rozmanitost v širších souvislostech. Současně přispívá k utváření pozitivního vztahu k Evropě i ke světu, pomáhá překonávat stereotypy a předsudky a vede k respektu vůči odlišným kulturám, tradicím a způsobům života.

Realizované tematické okruhy-využité náměty: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- Evropa a svět nás zajímá-rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích
- Objevujeme Evropu a svět-naše vlast a Evropa, evropské krajiny, Evropa a svět, mezinárodní setkávání, státní a evropské symboly, život Evropanů a styl života v evropských rodinách

Projekt přispívá k budování a rozvíjení těchto **klíčových kompetencí:**

- kompetence k učení-žák vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení je přehledně uspořádává, uvádí poznatky do souvislostí a propojuje je do širších celků, učí se operovat s obecně užívanými termíny, znaky a symboly
- kompetence k řešení problémů-chápe problémy, promýšlí a plánuje jejich řešení, získává potřebné informace k řešení problémů, jednoduché problémy samostatně řeší a ověřuje si správnost řešení
- kompetence komunikativní-formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu, učí se výstižně, souvisle a kultivovaně vyjadřovat, rozumí různým typům textu a obrazových materiálů
- kompetence sociální a personální-spolupracuje ve skupině, dodržuje stanovená pravidla, chová se ohleduplně k ostatním, přebírá zodpovědnost za úkol chápe potřebu efektivně spolupracovat, učí se prezentovat výsledky práce
- kompetence pracovní-běžně používá pomůcky, dodržuje vymezená pravidla, učí se plnit povinnosti a závazky

PROJEKT Č.4 - VODA – H_2O

Průřezové téma: Environmentální výchova (EV)
Začlenění projektu: 3.ročník – napříč všemi předměty během celého školního roku
Časové nároky: střednědobý projekt, 8 vyučovacích hodin v rozmezí 10 týdnů, z toho 1 vycházka
Hlavní využívané formy vyučování: skupinová, frontální a individuální práce, vycházky a výpravy
Informační zdroje: učebnice, obrázky, encyklopedie, internet, zkušenosti dětí, řízený rozhovor
Pomůcky a potřeby: psací potřeby, papíry, nůžky, lepidlo, pastelky, fotoaparát, turistická mapa nebo mapa města, počítač, pomůcky k pokusům
Výsledný produkt projektu: listy do portfolia
Evaluace: beseda, porovnávání a hodnocení výsledků práce, formulace závěrů, sebehodnocení žáky samotnými, slovní hodnocení jednotlivých žáků učitelem

Charakteristika projektu

Projekt je postaven jako série rozmanitých úkolů zaměřených na téma vody. Žáci pracují převážně ve skupinách a postupně vytvářejí vlastní „knihu o vodě“, do které zaznamenávají výsledky pozorování, pokusů, vyhledané informace i vlastní výtvarné a písemné práce. Výstupem projektu je společná prezentace a výstava vytvořených knih.

Téma vody umožňuje propojit vzdělávací obsah napříč vyučovacími předměty a ukázat žákům souvislosti mezi poznatky získanými ve škole a jejich využitím v běžném životě. Prostřednictvím vycházek, pozorování, práce s mapami a informačními zdroji, jednoduchých pokusů, výtvarných a tvořivých činností poznávají význam vody pro člověka, přírodu i krajinu.

Žáci se seznamují s koloběhem vody v přírodě, významem vodních toků a ploch, hodnotou pitné vody i problémy souvisejícími s jejím znečištěním a nedostatkem. Uvědomují si, že voda je základní podmínkou života, ale také přírodním živlem, který může způsobovat škody. Současně poznávají význam ochrany vodních zdrojů a důsledky neuvážených zásahů člověka do krajiny.

Projekt vytváří prostor pro samostatné objevování, spolupráci, tvořivost a aktivní vyhledávání informací. Žáci mají možnost zpracovávat jednotlivé úkoly vlastním způsobem, rozvíjet své nápady a podílet se na společné prezentaci výsledků práce.

Cíl a přínos projektu

Cílem projektu je, aby si žáci uvědomili význam vody pro život člověka i přírody a pochopili základní souvislosti mezi člověkem a životním prostředím. Prostřednictvím pozorování, pokusů a vyhledávání informací poznávají vlastnosti vody, její význam a potřebu její ochrany.

Projekt rozvíjí odpovědný vztah k přírodě a přírodním zdrojům, podporuje samostatnost, spolupráci a aktivní přístup k poznávání okolního světa. Současně přispívá k vytváření pozitivního vztahu k přírodě a k osvojování zásad šetrného chování vůči životnímu prostředí.

Realizované tematické okruhy-využité náměty: Environmentální výchova (EV)

- **Základní podmínky života – voda**, vztahy vlastností vody a života, význam vody pro lidské aktivity, ochrana její čistoty, pitná voda ve světě a u nás, způsoby řešení

Projekt přispívá k budování a rozvíjení těchto **klíčových kompetencí:**

- kompetence k učení-žák vyhledává a třídí informace, uvádí poznatky do souvislostí a propojuje je do širších celků, operuje s běžně užívanými termíny, znaky a symboly, samostatně pozoruje a experimentuje
- kompetence k řešení problémů-chápe problémy, vyhledává potřebné informace k řešení problémů, pokouší se je samostatně řešit, ověřuje praktickou správnost řešení problémů
- kompetence komunikativní – učí se souvisle a kultivovaně vyjádřit, řadí myšlenky a názory do logického sledu, zapojuje se do diskuse, obhajuje vlastní názor
- kompetence sociální a personální-spolupracuje ve skupině a týmu, respektuje dohodnutá pravidla, na základě přijetí role v pracovní činnosti pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce, učí se ohleduplnému jednání, přebírá zodpovědnost a chápe potřebu efektivně spolupracovat
- kompetence občanské – učí se respektu k ostatním, zodpovědnému rozhodování, chápe základní ekologické a environmentální problémy
- kompetence pracovní-dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA - 2. OBDOBÍ

Všechna průřezová témata probíhají jako PROJEKTY.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

4. TŘÍDA: PROJEKT Č.5. Třídní časopis
5. TŘÍDA: PROJEKT Č.6. Město pro všechny

PROJEKT Č.5 TŘÍDNÍ ČASOPIS

Průřezové téma: Mediální výchova-MdV
Začlenění projektu: 4.ročník - napříč všemi předměty během celého školního roku
Časové nároky: celoročně/jedenkrát měsíčně-projekt
Hlavní využívané formy vyučování: skupinová, frontální a individuální práce, zážitky z výletu, exkurz
Informační zdroje: časopisy pro mládež i pro dospělé, propagační tiskoviny, internet, encyklopedie, vlastní prožitky
Pomůcky a potřeby: psací potřeby, papír, nůžky, lepidlo, pastelky**,** počítač
Výsledný produkt projektu: časopis
Evaluace: beseda, porovnávání a hodnocení výsledků práce, formulace závěrů, sebehodnocení žáky samotnými, slovní hodnocení jednotlivých žáků učitelem

Charakteristika projektu:

Projekt je zaměřen na tvorbu třídního nebo školního časopisu věnovaného poznatkům a zážitkům z výletů a exkurzí. Ještě před uskutečněním těchto akcí žáci vyhledávají informace z různých zdrojů, pracují s časopisy, knihami i internetem, diskutují o získaných poznatcích a plánují způsob jejich ověřování a zpracování.

Po návratu z výletu nebo exkurze žáci získané informace třídí, porovnávají a za pomoci učitele je zpracovávají do podoby článků, zpráv, reportáží nebo dalších příspěvků. Učí se vybírat podstatné informace, vhodně je uspořádat, formulovat vlastní sdělení a doplňovat je obrázky, fotografiemi či dalšími prvky.

Práce na časopisu rozvíjí schopnost získávat, zpracovávat a prezentovat informace, kriticky je posuzovat a esteticky ztvárňovat. Žáci si současně osvojují základní principy mediální komunikace, spolupracují při společném úkolu a seznamují se s různými rolemi při tvorbě médií. Projekt podporuje tvořivost, komunikační dovednosti, týmovou spolupráci a odpovědnost za společný výsledek. Současně vytváří prostor pro dlouhodobou práci, navazující aktivity a postupné rozvíjení získaných zkušeností.

Cíl a přínos projektu

Projekt přispívá ke schopnosti aktivně se zapojovat do mediální komunikace a využívat média jako zdroj informací, poznání i smysluplného trávení volného času. Rozvíjí komunikační dovednosti žáků, schopnost formulovat a prezentovat vlastní myšlenky a názory a učí je spolupracovat při plnění společných úkolů. Žáci se učí využívat své schopnosti ve prospěch týmu, slaďovat vlastní cíle s cíli skupiny a přijímat odpovědnost za společnou práci. Projekt současně vede k uvědomění si hodnoty života, odpovědného jednání a významu svobodného vyjadřování.

Realizované tematické okruhy-využité náměty: Mediální výchova-MdV

- **Stavba mediálních sdělení – příklady** pravidelností v uspořádání med. sdělení, principy sestavování zpravodajství, příklady stavby a uspořádání zpráv a dalších med. sdělení.
- **Tvorba med. Sdělení-**uplatnění a výběr prostředků a jejich kombinací pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení, tvorba mediálního sdělení pro školní časopis.
- **Práce v realizačním týmu-**redakce školního časopisu, utváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu, stanovení si cíle, harmonogramu a jednotlivých úkolů-zodpovědnost, pravidelnost

Projekt přispívá k budování a rozvíjení těchto **klíčových kompetencí**:

- kompetence k učení-žák vyhledává a třídí informace, učí se systematizace-efektně využívat proces učení v praktickém životě
- kompetence k řešení problémů-vyhledávání informací, hledání jejich odlišností a shodností
- kompetence komunikativní – učí se formulaci a vyjadřování svých myšlenek a názorů-učí se kultivovanosti v písemném i ústním projevu
- kompetence sociální a personální – učí se spolupracovat ve skupině, podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu. Umí nabídnout a přijmout pomoc .
- kompetence občanské-chápe ekologické souvislosti a environmentální problémy
- kompetence pracovní – používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a další vybavení

PROJEKT Č.6 MĚSTO PRO VŠECHNY

Průřezové téma: Výchova demokratického občana-VDO
Začlenění projektu: 5.ročník - napříč všemi předměty během celého školního roku
Časové nároky: střednědobý projekt
Hlavní využívané formy vyučování: frontální a individuální práce, skupinová práce, vycházka, didaktická hra
Informační zdroje: pozorování na vzdělávacích médiích
Pomůcky a potřeby: učební pomůcky a materiály
Výsledný produkt projektu: vlastní návrh na změnu obce, případně maketa obce...
Evaluace: řízená diskuse nad výsledky projektu, sebehodnocení, pochvala, rada, motivace do další práce

Charakteristika projektu

Projekt je zaměřen na poznávání principů demokratického rozhodování a fungování obce. Prostřednictvím didaktické hry se žáci dostávají do rolí občanů, zastupitelů a dalších osob podílejících se na správě obce. Společně navrhují podobu města či obce podle svých představ a hledají řešení, která zohledňují potřeby různých skupin obyvatel.
Součástí projektu je pozorování a poznávání prostředí vlastní obce, diskuse nad jejími přednostmi i možnostmi dalšího rozvoje a vytváření návrhů na změny a zlepšení veřejného prostoru. Žáci se učí vyjadřovat a obhajovat své názory, naslouchat druhým, hledat kompromisy a přijímat společná rozhodnutí. Projekt vede k pochopení základních principů demokracie, odpovědnosti za společná rozhodnutí a významu aktivního zapojení občanů do života obce. Současně rozvíjí tvořivost, komunikační dovednosti, spolupráci a schopnost respektovat potřeby ostatních.

Cíl a přínos projektu

Projekt vede žáky k pochopení významu pravidel, řádu a odpovědného jednání v životě společnosti. Učí je aktivně se podílet na společných rozhodnutích a uvědomovat si odpovědnost za vlastní názory, rozhodnutí a chování. Současně rozvíjí komunikační dovednosti, schopnost spolupráce, empatii a respekt k druhým lidem.

Projekt přispívá k utváření pozitivních životních postojů, podporuje samostatnost, sebekázeň a zdravé sebevědomí. Vede žáky k respektování principů spravedlnosti, svobody, solidarity, tolerance a odpovědnosti a k respektu vůči kulturním, etnickým i jiným odlišnostem mezi lidmi.

Realizované tematické okruhy-využité náměty: Výchova demokratického občana-VDO

- **Občan, občanská společnost a stát**-občan jako odpovědný člen společnosti, jeho práva a povinnosti, přijímání odpovědnosti v rámci demokratické společnosti
- **Formy participace občanů v politickém životě**-obec jako základní jednotka samosprávy státu

Projekt přispívá k budování a rozvíjení těchto **klíčových kompetencí:**

- kompetence k učení – vyhledávání a třídění informací
- kompetence k řešení problémů – vnímání a adekvátní řešení problematických situací
- kompetence komunikativní – vyjadřování svých myšlenek a názorů respektování názorů ostatních
- kompetence sociální a personální-spolupráce ve skupině, respektování pravidel ve skupině, umí nabídnout a požádat o pomoc
- kompetence občanské-respektuje základní principy společenských norem
- kompetence pracovní-bezpečnost při práci

4 Učební plány

4.1 Školní učební plán pro 1. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. stupeň						
		1.	2.	3.	4.	5.	1. - 5. ročník	
							naše dotace	minimální časová dotace
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	**8**	**8**	**9**	**7**	**7**	**39**	**33**
	Anglický jazyk	**1**	**1**	**3**	**3**	**4**	**12**	**9**
Matematika a její aplikace	Matematika	**4**	**5**	**5**	**5**	**5**	**24**	**20**
Informatika	Informatika	**0**	**0**	**0**	**1**	**1**	**2**	**2**
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	**2**	**2**	**2**	**0**	**0**	**6**	**11**
	Vlastivěda	**0**	**0**	**0**	**2**	**2**	**4**	
	Přírodověda	**0**	**0**	**0**	**2**	**2**	**4**	
Umění a kultura	Hudební výchova	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**12**	**12**
	Výtvarná výchova	**1**	**1**	**2**	**2**	**1**		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	**2**	**2**	**2**	**2**	**2**	**10**	**10**
Člověk a svět práce	Pracovní výchova	**1**	**1**	**1**	**1**	**1**	**5**	**5**
Naše dotace povinných předmětů		**20**	**21**	**25**	**26**	**27**	**118**	

4.2 Školní učební plán pro 2. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Počty hodin v ročníku				Naše dotace	Minimální dotace
		6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	4	4	16	15
	Anglický jazyk	4	4	4	3	15	12
	Německý jazyk	0	2	2	2	6	6
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4	5	5	18	15
Informatika	Informatika	1	1	1	1	4	4
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	2	8	10
	Výchova k občanství	1	1	1	1	4	
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	1	2	7	20
	Chemie	0	0	2	2	4	
	Přírodopis	2	2	2	1	7	
	Zeměpis	2	2	2	2	8	
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4	9
	Výtvarná výchova	2	1	1	1	5	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1	1	0	0	2	10
	Tělesná výchova	2	2	2	2	8	
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	4	3
Volitelný předmět	Cvičení z českého jazyka	0	0	0	1	1	2
	Cvičení z matematiky	0	0	0	1	1	
Naše celková časová dotace		**29**	**31**	**32**	**33**	**122**	
Nepovinné předměty	Náboženství						

4.3 Vzdělávací oblasti, vzdělávací obory – předměty

1. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory – předměty
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk Anglický jazyk
Matematika a její aplikace	Matematika
Informatika	Informatika
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět
Umění a kultura	Výtvarná výchova Hudební výchova
Člověk a zdraví	Tělesná výchova
Člověk a svět práce	Pracovní výchova

2. stupeň

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory – předměty
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk Anglický jazyk Další cizí jazyk – Německý jazyk
Matematika a její aplikace	Matematika
Informatika	Informatika
Člověk a společnost	Dějepis Výchova k občanství
Člověk a příroda	Fyzika Chemie Přírodopis Zeměpis
Umění a kultura	Výtvarná výchova Hudební výchova
Člověk a zdraví	Tělesná výchova Výchova ke zdraví
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti

5 Učební osnovy

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Klíčové kompetence s ohledem na očekávané výstupy v jednotlivých vzdělávacích oborech (český jazyk a literatura, anglický jazyk, německý jazyk).

1. KOMPETENCE K UČENÍ – **umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení**	Žák 1.1 vybírá, vyhledává a třídí jazykové poznatky 1.2 uvádí mluvnické, slohové a literární poznatky do souvislostí a propojuje je do širších společenských a kulturních celků 1.3 poznává smysl a cíl učení jazyka a má k němu pozitivní vztah 1.4 kriticky hodnotí získané jazykové vědomosti a dovednosti a diskutuje o nich
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – **podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů**	Žák 2.1 rozpozná a pochopí vzniklý problém, přemýšlí o jeho příčinách 2.2 využívá získané jazykové vědomosti a dovednosti k vhodnému řešení problémových situací 2.3 uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a své výsledky
3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – **vést žáky k všestranné a účinné komunikaci**	Žák 3.1 vyjadřuje s výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i v mluveném projevu 3.2 formuluje ústně i písemně dojmy z četby a poslechu literárních děl 3.3 využívá získané komunikativní dovednosti v životě 3.4 rozumí různým typům textů a jazykových záznamů 3.5 reaguje na různé informační a komunikační prostředky a zároveň je umí aplikovat v praxi 3.6 umí argumentovat a kultivovaně si obhájit svůj názor
4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – **rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých**	Žák 4.1 účinně spolupracuje ve skupině a přijímá nové role v pracovních činnostech 4.2 podílí se na vytváření kvalitních mezilidských vztahů 4.3 umí poskytnout pomoc nebo o ni požádat 4.4 debatuje vhodně v rámci celé třídy 4.5 chápe potřebu spolupráce 4.6 respektuje a toleruje názory ostatních lidí
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ – **připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti**	Žák 5.1 chápe společenské normy a zákony 5.2 chová se zodpovědně v krizových situacích 5.3 respektuje a oceňuje tradice a kulturní i historické dědictví 5.4 chápe ekologické souvislosti a přispívá k ochraně zdraví, a trvale udržitelnému rozvoji společnosti
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ - **pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci**	Žák 6.1 dodržuje vymezená pravidla a plní povinnosti a závazky 6.2 adaptuje se na změněné pracovní podmínky 6.3 využívá znalosti a dovednosti získané z jednotlivých jazykových oblastí v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost 6.4 přemýšlí o dalším vhodném jazykovém vzdělávání
7. KOMPETENCE DIGITÁLNÍ **vést žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení,**	Žák 7.1 ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie, pro jakou činnost či řešený problém použít

komunikaci i řešení problémů každodenního života	7.2 získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu 7.3 vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků 7.4 využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce 7.5 chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání 7.6 předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

5.1.1 Český jazyk

5.1.1.1 1. stupeň

Charakteristika předmětu:

Vzdělávací obor na 1.stupni se zaměřuje především na zvládnutí základních dovedností práce s mateřským jazykem. Stěžejním úkolem je zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace. Výuka vede žáky k dovednosti vyjadřovat se ústně a písemně přesně, výstižně a kultivovaně.

V oblasti literární výchovy vede žáky k získání čtenářských dovedností s porozuměním a ke správnému pochopení textů v souladu emocionálním prožíváním. Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně ve vzájemné podmíněnosti s jejich rozumovým a emocionálním zráním. Ovládnutí jazykových prostředků češtiny je i základním předpokladem úspěšného vzdělávání v dalších oblastech. Kvalita osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě je základním znakem úrovně všeobecné vzdělanosti žáků základní školy.

Vzdělávací obor je rozdělen do tří složek:

- **Komunikační a slohová výchova – KSV** žáci se učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu. Ve vyšších ročnících posuzují také jazykové prostředky a kompozici textu. Poznávají bohatost českého jazyka, jeho slovní zásoby a v praxi dovedou používat elementární pravidla stylistiky.
- **Jazyková výchova – JV** žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby jazyka, vede žáky ke spisovnému vyjadřování, rozvíjí logické uvažování. Prakticky ovládají základy českého pravopisu.
- **Literární výchova – LV** prostřednictvím četby žáci poznávají základní literární druhy, učí se vnímat jejich specifické znaky a formulovat vlastní názory o přečteném díle, získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky a schopnosti interpretace a produkce literárního textu. Utvářejí si na základě četby čtenářský vkus a trvalý zájem o četbu. Chápou funkci divadla, filmu, televize a ostatních médií.

Žáci při práci využívají audiovizuální techniku a zároveň mají přístup k jazykovým a literárním příručkám a ke knihám ve školní knihovně.
Ve škole probíhá pravidelná nabídka knižních titulů z nakladatelství Albatros.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

1. TŘÍDA: PROJEKT Č.1. Poskládej si mámu a tátu
2. TŘÍDA: PROJEKT Č.2. Jak vidíš svět, když nevidíš?
   PROJEKT Č.3. Se zvířátky do Evropy
3. TŘÍDA: PROJEKT Č.4. Voda-H_2O
4. TŘÍDA: PROJEKT Č.5. Třídní časopis
5. TŘÍDA: PROJEKT Č.6. Město pro všechny

JAZYKOVÁ VÝCHOVA - 1. období

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ-JV-1. Žák rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	**Školní** - **analyzuje sluchem slovo na hlásky a slabiku** - **rozlišuje hlásky a písmena** - **převádí mluvenou podobu slova (věty) do podoby psané, učí se chápat rozdíly ve zvukové a grafické** - **podobě slova** - **třídí samohlásky na dlouhé a krátké, chápe rozdíl v jejich užívání** - **umí dělit slova na konci řádků, ví, co tvoří slabiku**			
	PRVNÍ TŘÍDA			
ČJL-3-2-01p zná všechna písmena malé a velké abecedy **ČJL-3-2-01p** rozpoznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky **ČJL-3-2-01p** tvoří slabiky	- učí se analyzovat sluchem v mluvené řeči dlouhé a krátké slabiky, správně je vyslovuje - elementárně se seznamuje s grafickou podobou samohlásky, rozlišuje podobu dlouhé a krátké samohlásky - čtení slova na hlásky a písmena, rozlišuje psané slovo jako písmena a vyslovené slovo jako hlásky - provádí postupný nácvik počátečního čtení, skládá a rozkládá slova, obměňuje, doplňuje slova, …. - pracuje se složitějšími slovy, dělí je na slabiky, ze slov tvoří jednoduché věty, doplňuje a obměňuje slova - ve vytištěných slovech hledá známá písmena, označuje je, čte je - pojmenuje obrázek slovem, prohlédne si jeho grafickou podobu, rozdělí na slabiky a přečte po slabikách - tvoří slabiky ze skládací abecedy	- sluchová analýza, délky slabik - expozice prvních písmen – samohlásky - analýza slova na slabiky a hlásky - analýza a syntéza, slabiky, slova, textu - grafická a zvuková podoba slova - písmeno/hláska, slabika, slovo, věta - tištěná podoba hlásky - čtení slov – slabikování - analýza a syntéza – skládací abeceda		Tento výstup se uplatňuje při naplňování výstupů **KSV**. Žáci zde pracují s jednotlivými znaky (hláska, slabika) uspořádanými v lineárním řetězci, tuto schopnost uplatňují ve vzdělávacím oboru **M**.
	DRUHÁ TŘÍDA			
ČJL-3-2-01p rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky	- pracuje se slabikou jako s mluvnickým pojmem, učí se dělit slova na konci řádku, třídí slova podle slabik - rozlišuje hlásky a písmeno, samohlásky, souhlásky a dvojhlásky - Rozlišuje krátké a dlouhé samohlásky - poznává základní pravidlo pro psaní ú, ů, aplikuje ho v písemném projevu	- slovo a slabika - dělení hlásek - krátké a dlouhé samohlásky - psaní u,ú,ů - dvojhlásky au, ou		

	- pracuje se dvojhláskou au, ou - učí se odlišit, kdy je r, l slabikotvorné - seznamuje se s měkkými a tvrdými souhláskami, rozlišuje zvukovou podobu skupin dy, ty ny, di, ti,ni - poznává funkci ě - párové souhlásky, učí se vyhledávat pomocná slova	- slabikotvorné r,l - měkké a tvrdé souhlásky - písmeno ě, slabiky s písmenem ě - párové souhlásky na konci i uvnitř slova		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	- procvičuje rozdělování slov na konci řádku, měkké a tvrdé slabiky-čtení - procvičuje čtyř a víceslabičná slova, procvičuje slova se slabikotvorným r, l - rozšiřuje si učivo o párových souhláskách, vyhledává pomocná slova, fixuje si slova obtížně zdůvodnitelná - v učivu o vyjmenovaných slovech se setkává se slovy stejně znějícími, ale s jiným významem a pravopisem	- procvičování učiva II. třídy - víceslabičná slova, slabikotvorné r,l - párové souhlásky - vyjmenovaná slova		

Žák se postupně učí chápat slovo jako řadu uspořádaných hlásek(písmen), učí se rozdělovat slova na hlásky, slabiky a zapisovat slova pomocí písmen. Objevuje v různých větách podobné tvary téhož slova a rozlišuje jeho zvukovou a grafickou podobu. Učí se pracovat s rozdílným významem slov, jež mají stejnou nebo podobnou grafickou podobu. Tím vším se u žáka budují **KLÍČOVÉ KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ**. Vzhledem k nutnosti nacházet shodné a odlišné znaky a rozlišovat různé významy slov se rozvíjejí i **KLÍČOVÉ KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ**.

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ-JV-2.Žák porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledává v textu slova	**Školní** - **učí se rozlišovat slova nadřazená, podřazená a souřadná, chápe jejich vzájemný vztah** - **učí se rozlišovat slova jednoznačná a mnohoznačná, spisovná a nespisovná, synonyma a opozita** - **rozpoznává v textu slova příbuzná**			Výstup obohacuje a zpřesňuje slovní zásobu, rozvíjí kvalitnější způsob vyjadřování a vede k výběru vhodných výrazových prostředků čili přímo podporuje naplnění v **KSV** a **LV**. Naplnění tohoto výstupu podporuje
	PRVNÍ TŘÍDA			
	- vyhledává všechna slova, která označují danou oblast - třídí jména dětí ve třídě na chlapecká a dívčí, věci ve třídě podle barev, tvarů, využití - v textu vyhledává slova, která označují zvířata, ovoce, názvy měsíců……	- význam slov - významová kritéria třídění slov - slova nadřazená, podřazená, souřadná		

příbuzná ČJL - **3-2-02**	DRUHÁ TŘÍDA			vzdělávací obor **M** vzdělávací obor **ČaS,** protože vede žáka k chápání nutnosti volby vhodných výrazových prostředků podle funkce postoje a sdělení a dává mu jazykovou výbavu, kterou pak může využít.
	- poznává slova navzájem souřadná, nadřazená a podřazená a učí se chápat vztahy mezi nimi - třídí skupiny slov podle zadání, přemýšlí a zdůvodňuje svá řešení	- slova souřadná, nadřazená a podřazená - významová kritéria třídění slov		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	- seznamuje se s ustáleným významem slov, chápe, že právě to nám umožní se dobře dorozumět - učí se chápat, jak spolu slova významově souvisí, umí hledat slova patřící do určeného významového okruhu - třídí slova na jednoznačná a mnohoznačná, učí se vysvětlit více významů slova - učí se zaznamenat funkční rozdíl mezi spisovným a nespisovným vyjadřováním – učí se kultivovanému projevu - hledá slova podobného a opačného významu, volí nejvhodnější, rozšiřuje si slovní zásobu - učí se vyhledat v textu slova příbuzná podle jejich společné části – kořene, významová souvislost - procvičuje se a zdokonaluje v rozpoznávání příbuznosti slov, uvědomuje si vliv příbuznosti na správný pravopis	- význam slov - slova souřadná, nadřazená a podřazená - významové okruhy - slova jednoznačná a mnohoznačná - citově zabarvená slova - slova spisovná a nespisovná - synonyma a opozita - slova příbuzná - vyjmenovaná slova		

Poznáváním synonym, opozit a slov příbuzných a tvořivými činnostmi s nimi si žák aktivně rozšiřuje a obohacuje slovní zásobu. Zlepšuje se tak jeho schopnost porozumět složitějšímu textu a také schopnost přesněji se vyjádřit ve vlastním projevu. Rozvíjí se tak u něho zejména **KOMUNIKATIVNÍ KLÍČOVÉ KOMPETENCE.**

Práce s textem podporuje **PRACOVNÍ KOMPETENCE a KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ.**

Zábavnou formou práce s různými jazykovými prostředky poznává smysl a cíl svého snažení, buduje si **KOMPETENCE K UČENÍ.**

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ-JV-3.Žák porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost **ČJL - 3-2-03** **ČJ-JV-4.**Žák rozlišuje slovní druhy v základním tvaru **ČJL - 3-2-04** *Výstupy V3 a V4 jsou si natolik blízké, že jsou zpracovány společně.*	**Školní** - **seznamuje se s učivem o slovních druzích** - **třídí slova podle formálních a významových kritérií** - **seznamuje se s principem třídění slov podle slovních druhů** - **učí se vyhledat zástupce k jednotlivým slovům a u podstatných jmen a sloves a rozpoznat základní** - **tvaroslovné kategorie** - **uvědomuje si, že podstatná jména a slovesa (a další ohebné slovní tvary) mohou měnit svůj tvar**			Tyto dva výstupy rozvíjejí logické myšlení, žáci získávají dovednosti analyzovat a třídit na základě přesně stanovených kritérií. Naplnění těchto výstupů je podmínkou pro plnění následujících výstupů. Dovednosti třídit podle stanovených kritérií využívá žák i v ostatních vzdělávacích oborech jako je **M**.
	PRVNÍ TŘÍDA			
	- třídí a seskupuje slova podle různých kritérií	- práce se slovy		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	- elementární přehled slovních druhů - podstatná jména a třídění na názvy osob, zvířat, věcí a dějů - seznámení se skloňováním podst. jmen - učí se poznávat slovesa - seznámení s časováním - učí se vyhledat předložky v textu - spojky spojují slova nebo věty a umí je správně používat, nejčastější pozná v textu - třídí a seskupuje a řadí slova podle abecedy	- slovní druh-přehled a seznámení - podstatná jména-vyhledávání - tvary podstatných jmen - slovesa a jejich tvary - předložky a jejich čtení - spojky a jejich úloha - práce se slovy-abeceda		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	- doplňuje, nahrazuje převádí do jiného pádu nebo čísla, vyhledává a třídí slovní druhy - pozná podstatné jméno v textu, určí rod, životnost, číslo u jednodušších i pád - pozná sloveso v textu, určí osobu a číslo, čas	- druhy slov - ohebné a neohebné slovní druhy - mluvnické kategorie u podstatných jmen		

	- seznamuje se s přídavnými jmény jako se slovy vyjadřujícími vlastnosti podstatných jmen, učí se na ně ptát - seznamuje se se zájmeny jako se slovy, která zastupují podstatná jména nebo na ně ukazují, vyhledává je - vnímá číslovky jako slova, která vyjadřují v textu určité množství nebo pořadí - poznává, na které otázky odpovídají příslovce, chápe je jako slova rozšiřující slovesa - procvičuje, co ví o předložkách, umí je vyhledat v textu, hledá je poblíž podstat. jména umí je napsat - procvičuje, co ví o spojkách, umí je vyhledat v textu, umí je vhodně používat - seznamuje se s citoslovci, jako se slovy vyjadřující pocit, výzvy nebo zvuky, pozná je v textu, užívá je - orientačně se seznamuje s existencí částic v textu, učí se chápat, jak pozměňují význam věty: ano-ne - v řadě vyjmenovaných slov vyhledává slovní druhy	- mluvnické kategorie u sloves - přídavná jména-seznámení - zájmena-seznámení - číslovky-seznámení - příslovce-seznámení - předložky - spojky - citoslovce-seznámení - částice-seznámení - slovní druhy a vyjmenovaná slova		

Žák si uvědomuje základní vztahy mezi druhem slov a jeho obecným významem, využívá tvůrčích činností, aby se naučil určovat slovní druhy a později i správně používat vhodné slovní druhy ve správném tvaru, tím se rozvíjejí **KLÍČOVÉ KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ**.
Žáci se učí naslouchat druhému, spolupracovat, konfrontovat názory a vzájemně si pomáhat, tím si budují **KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ**.

	školní výstupy/ročníkové výstupy	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ-JV-5. Žák užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves **ČJL - 3-2-05**	**Školní** - **seznamuje se s ohebnými slovními druhy a bližší charakteristickou podobou podstatných jmen,** - **přídavných jmen a sloves** - **učí se souvislému mluvenému projevu ve spisovné češtině**			Výstup vede ke kultivovanosti mluvního projevu, což koresponduje s očekávanými výstupy KSV. Užívání spisovného jazyka se ovšem dotýká i ostatních vzdělávacích oblastí.
	PRVNÍ TŘÍDA			
	- třídí a seskupuje slova podle různých kritérií	- práce se slovy		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	- problematika třídění slov na slovní druhy - hledá podstatná jména v textu, třídí je-názvy osob, zvířat…… - ujasňuje si, že stejné slovo může mít různé tvary-ohebnost - odlišuje jména obecná a vlastní - velká písmena - vyhledává v textu slovesa, zaznamenává různé tvary od jednoho slovesa	- slovní druhy-orientačně - podstatná jména - tvary podstatných jmen - jména obecná a vlastní - slovesa		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	- zjišťuje, které slovní druhy mění svůj tvar a které ne-určuje ohebnost slovních druhů - připomíná si ohebnost podstatných jmen - učí se identifikovat základní kategorie skloňování podstatných jmen - samostatně rozlišuje jména vlastní a obecná, zdůvodňuje jejich pravopis - připomíná si ohebnost sloves, pracuje s jejich tvary v textu i v mluveném projevu- - spisovnost - seznamuje se se základními kategoriemi časování, s funkcí infinitivu, určuje osobu číslo, čas - seznamuje se s jednoduchou definicí přídavných jmen, učí se je používat v textu, pozoruje jejich tvary	- druhy slov - slovní druhy ohebné a neohebné - podstatná jména - skloňování podstatných jmen - jména vlastní a obecná - slovesa - časování sloves - přídavná jména		

Žák se učí rozpoznávat a užívat správné gramatické tvary slov, a to mu umožňuje bohatší a jemnější vyjadřování i pochopení textu.
Své jazykové dovednosti používá při praktickém dorozumívání a tím posiluje **KOMUNIKATIVNÍ KLÍČOVÉ KOMPETENCE**.
Žák se soustředí na správné vyjadřování, případné chyby se snaží sám rozpoznat a opravit, kontroluje své kroky a tím se upevňují **KLÍČOVÉ KOMPETENCE K UČENÍ.**
Žák nachází shodné, podobné i odlišné tvary slov a ty vhodně volí a používá v projevu, tím se budují a rozvíjejí **KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ.**

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ-JV-6.Žák spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy **ČJL - 3-2-06**	**Školní** - **osvojuje si význam a funkci spojek a spojovacích výrazů** - **učí se používat spojky dle významu a dle potřeb vyjádření a formulovat složitější souvětí**			Výstup vede k vypěstování dovednosti kultivovaného a funkčního projevu společně s očekávanými výstupy. V ostatních vzdělávacích oblastech pak žák tyto znalosti aplikuje a procvičuje.
	PRVNÍ TŘÍDA			
	Uvědomělá realizace je možná až od II. ročníku. V I. třídě žáci pracují pouze intuitivně-formou hry.			
	DRUHÁ TŘÍDA			
	- Větný celek a správný slovosled - tvoří věty s danými slovy, procvičuje tvorbu vět se správnou skladbou slov a spojovacích výrazů - Pozná druhy vět a doplní znaménka - seznamuje se s funkcí spojek - rozlišuje věty jednoduché a souvětí	- věta jednoduchá, pořádek slov ve větě - věty, uspořádání vět - druhy vět - spojky - věty a souvětí		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	- seznamuje se s rozdílem mezi větou jednoduchou a souvětím, určuje a počítá věty v rámci větného celku - vyhledává spojky, určuje, co spojují, tvoří souvětí s využitím spojek, hledá významové vztahy mezi větami - určuje větu jednoduchou a souvětí, učí se vytvořit schéma počtu a pořadí vět spojených do souvětí	- větný celek - spojení větných celků - věta rozvitá-tvorba - spojky - věty a souvětí - interpunkční znaménka		

Znalost o spojkách žák využívá v práci s různými druhy textu, mluvními cvičeními i souvislým vypravováním, a tak upevňuje **KOMUNIKATIVNÍ KLÍČOVÉ KOMPETENCE**. Postupným osvojováním pravidel jazyka napomáhá svému celoživotnímu vzdělání, tím si dlouhodobě buduje **KLÍČOVÉ KOMPETENCE K UČENÍ**.

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ-JV-7.Žák rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího, k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky **ČJL - 3-2-07**	**Školní** - **seznamuje se s tříděním vět podle postoje mluvčího** - **učí se rozlišit věty podle postoje mluvčího v psaném i mluveném řečovém projevu** - **užívá funkčně prostředky signalizace postoje v mluvené i psané řeči**			Výstup souvisí s **KSV**. Konstruktivní dialog je založený právě na vzájemné signalizaci postojů mezi mluvčími. Tyto dovednosti žák často využívá ve vzdělávací oblasti **ČaS** např. při řešení mimořádných životních situacích.
	PRVNÍ TŘÍDA			
	- čte jednoduchý text v rozvržení pro jednotlivé postavy, dbá na správnou intonaci a výrazné čtení - čte správně výrazově věty tázací a se správnou intonací tvoří odpovědi-hra na otázku a odpověď	- druhy vět-čtení - dramatizace textu - otázka a odpověď		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	- seznamuje se s tříděním druhů vět podle postoje mluvčího a s interpunkčními znaménky, která jim přísluší - hledá v textu věty rozkazovací, formuluje pokyny a odpovědi na ně - inscenuje rozhovor např. telefonický - čte krátkou povídku postavenou na dialogu-dramatizace - učí se tvořit jednotlivé druhy vět, vyhledává je v textu, rozlišuje jejich melodii	- druhy vět - věty tázací a oznamovací - druhy vět v dialogu - dramatizace textu - melodie věty		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	- ujasňuje si vztah mezi druhem věty a její intonací, upevňuje si vazbu druhu věty, znaménka a melodie - v souvislosti se základními syntaktickými pravidly si opakuje a fixuje znalost rozpoznat druhy vět - tvoří jednotlivé druhy vět, vyhledává je v textu, rozlišuje jejich melodii			

Žák by měl přirozeně vybírat vhodné jazykové prostředky, jimiž odliší jednotlivé druhy vět a tím posiluje **KLÍČOVÉ KOMPETENCE KUMUNIKATIVNÍ.**
Současně si tím osvojuje běžná pravidla mezilidské komunikace, zdvořilostní fráze, vhodnou melodii v aktuální situaci, tím si rozšiřuje **KLÍČOVÉ KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ A OBČANSKÉ KOMPETENCE.**

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ-JV-8.Žák odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech, dě, tě, ně, ú/ů,bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev, velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních osob, zvířat, a místních pojmenování **ČJL - 3-2-08 ČJL-3-2-08p** píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech	PRVNÍ TŘÍDA			
	- při čtení prvních slov a větných celků děti získávají nejzákladnější informace pro další výuku pravopisu – jako např. začátek a konec věty, obecná a vlastní jména, slovo a slabika	- čtení vět - věta, slova, slabika, vlastní jména,		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	- vyhledává a vypisuje slova s ú / ů, hledá pravidla pro psaní diakritiky dlouhého u - vyhledává slova se skupinou dě, tě, ně, bě, pě vě - učí se rozlišit měkké a tvrdé souhlásky a aplikuje v psaném projevu - seznamuje se pouze orientačně s povahou obojetných souhlásek - upevňuje si psaní vlastních jmen a velkých písmen na začátku větného celku, správně píše vlastní jména	- pravidla psaní ů/ú - písmeno ě - měkké a tvrdé souhlásky - obojetné souhlásky - existence - věta, slovo, podstatná jména - jména obecná a vlastní		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	- seznamuje se s tvaroslovnou a významovou příbuzností slov, hledá slova se stejným slovním kořenem - procvičuje a upevňuje si psaní i / y v měkkých a tvrdých souhláskách - osvojuje si řady vyjmenovaných slov, učí se hledat slova příbuzná a slova podobně znějící s jiným významem - upevňuje si psaní i/y po obojetných souhláskách, - opakuje a rozšiřuje si znalost pravopisu vlastních jmen-složitější jména obcí a zeměpisných útvarů	- slova příbuzná - měkké a tvrdé souhlásky - řady vyjmenovaných slov - slova příbuzná a vyjmenovaná - vlastní jména		

Schopnost žáka odůvodnit správné znění pravopisného jevu, vyhodnotit a případně i opravit si svou práci vede k budování **KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ K UČENÍ** a zároveň i k rozvíjení **KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ KŘEŠENÍ PROBLÉMŮ**.

Uplatňováním získaných poznatků se rozvíjí kultura písemné komunikace a tím se podporují **KLÍČOVÉ KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ**.

JAZYKOVÁ VÝCHOVA – 2.období

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ - JV 9 - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová, rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary **ČJL - 5-2-01** porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová **ČJL - 5-2-04** rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	ČTVRTÁ TŘÍDA		**PROJEKT Č.5** - správné osvojení si následujících výstupů je potřebné pro tvorbu časopisu.	Tento výstup úzce souvisí s výstupy v **KSV.**
	- zkoumá různé podoby slov, porovnává jejich význam, upevňuje a opakuje učivo ze III. třídy - rozlišuje slova podle významu, slova jednoznačná a mnohoznačná - rozlišuje slova spisovná a nespisovná, všímá si spisovné podoby slov a porovnává ji užívanými nespisovnými slovy - poznává různě citově zabarvená slova, porovnává se slovy spisovnými	- nauka o slově - hlásková podoba slova - význam slova - slova spisovná a nespisovná - slova citově zabarvená		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	- rozlišuje slova podle významu, slova jednoznačná a mnohoznačná - rozlišuje slova spisovná a nespisovná, všímá si spisovné podoby slov a porovnává ji užívanými nespisovnými slovy - poznává různě citově zabarvená slova, porovnává se slovy spisovnými - průběžně si osvojuje jazyk jako nástroj k písemnému i ústnímu dorozumívání	- význam slova - slova spisovná a nespisovná - slova citově zabarvená - národní jazyk (mateřský jazyk) nejdůležitější prostředek dorozumívání		

Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, vyjadřuje se přesně a kultivovaně-**KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ.**
Všímá si situací ve škole i mimo ni, rozpozná vhodný způsob komunikace-**KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ.**

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ - JV 10 - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku **ČJL - 5-2-02** rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	ČTVRTÁ TŘÍDA			
	- zná stavbu slov - poznává kořen, rozlišuje části příponové a předponové a kořen-společný pro všechna příbuzná slova - procvičují dělení slov po slabikách	- stavba slov - kořen, přípona a předpona - dělení slov na konci řádků		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	- zná stavbu slov - určují kořen, rozlišuje části příponové a předponové a kořen-společný pro všechna příbuzná slova - odvozují příponami a předponami - doplňují předpony podle smyslu - odůvodňují pravopis s přihlédnutím ke způsobu tvoření slov - osvojují si spisovnou výslovnost a pravopis souhláskových skupin - osvojují si základní význam předpon a jejich spisovnou výslovnost - procvičují si učivo o předponách v návaznosti bje/bě, pě, vje/vě, a skupiny mně/mě	- stavba slov - kořen, přípona a předpona - odvozování příponami a předponami - souhláskové skupiny na styku předpony nebo přípony a kořene - přídavná jména odvozená od jmen zakončených na -s/-ský,-ští - zdvojené souhlásky - předpony s-, z-, vz- - skupiny bě/bje, vě/vje, pě, mě/mně (bje, vje,tam, kde se setká předpona ob- a v- s kořenem na je-)		

Žák umí vyhledat, třídit a propojovat informace získané z učiva o stavbě slova a umí je použít v praktickém životě-**KOMPETENCE K UČENÍ.** Nenechá se zviklat případným nezdarem a hledá další vhodné řešení daného problému-**KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU.** Zábavnou formou práce s různými jazykovými prostředky poznává smysl a cíl svého snažení, buduje si **KOMPETENCE K UČENÍ.**

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ - JV 11 – určuje slovní druhy plnovýznamových a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu **ČJL - 5-2-03** určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu **ČJL-5-2-03p** pozná podstatná jména a slovesa	ČTVRTÁ TŘÍDA		**PROJEKT Č. 6**	
	- rozlišují předpony a předložky - rozlišují slovní druhy ohebné a neohebné - bezpečně určuje rod, životnost, číslo, pád, vzor - poznávají infinitiv, jednoduché a složené slovesné tvary, určují u sloves osobu, číslo, - čas u způsobu oznamovacího	- předložky - tvarosloví – slovní druhy - mluvnické kategorie podstatných jmen - slovesa-mluvnické kategorie (slovesné způsoby)		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	- rozlišují předpony a předložky - používají předložky s, z podle pádových otázek - rozlišují slovní druhy ohebné a neohebné - bezpečně určuje rod, životnost, číslo, pád, vzor - rozlišují druhy přídavných jmen - skloňují přídavná jména tvrdá, měkká a přivlastňovací - poznávají infinitiv, jednoduché a složené slovesné tvary, určují u sloves osobu, číslo, - čas a způsob - učí se nahrazovat podstatná a přídavná jména, zájmeny - určují zájmena osobní - rozlišují číslovky v textu - skloňují číslovky základní	- předložky - předložky s, z - tvarosloví – slovní druhy - mluvnické kategorie podstatných jmen - druhy přídavných jmen - skloňování přídavných jmen-vzory - slovesa-mluvnické kategorie (slovesné způsoby) - zájmena – druhy seznámení - zájmena osobní - číslovky - skloňování číslovek základních		

Žák umí vyhledat, třídit a propojovat informace získané z učiva o slovních druzích a umí je použít v praktickém životě-**KOMPETENCE K UČENÍ.**
Nenechá se zviklat případným nezdarem a hledá další vhodné řešení daného problému-**KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU.**

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ - JV 12 -vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní dvojici označuje základ **ČJL - 5-2-05** vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ vět	ČTVRTÁ TŘÍDA			
	- určuje podmět vyjádřený podstatným jménem a přísudek vyjádřený slovesem	- podmět a přísudek		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	- určuje podmět a přísudek v jednoduché větě - určuje základní větné členy v souvětí - vyhledává různé podměty - užívá podmětu několikanásobného ve větách určuje přísudek slovesný	- podmět a přísudek - skladba-základní větné členy - podmět vyjádřený i nevyjádřený - podmět několikanásobný - přísudek slovesný		

Žák umí vyhledat, třídit a propojovat informace získané z učiva o skladbě a umí je použít v praktickém životě-**KOMPETENCE K UČENÍ.**
Nenechá se zviklat případným nezdarem a hledá další vhodné řešení daného problému-**KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU.**

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ - JV 13 – píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách **ČJL - 5-2-08 -** píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách **ČJL-5-2-08p –** rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik -určuje samohlásky a souhlásk - seřadí slova podle abecedy - správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky	ČTVRTÁ I PÁTÁ TŘÍDA			
	- uvědoměle používá i/y po obojetných souhláskách u vyjmenovaných i příbuzných slov - vyhledává pomocná slova se skupinou dě, tě, ně, bě, pě vě, ujasňuje si vztah mezi zápisem a výslovností - rozlišuje měkké a tvrdé souhlásky a odvodit psaní i /y, hledá v textu, doplňuje, aplikuje v psaném projevu - třídí a seskupuje a řadí slova podle abecedy - vyhledává pomocná slova pro určení párových souhlásek	- vyjmenovaná slova - písmeno ě - měkké a tvrdé souhlásky - práce se slovy-abeceda - párové souhlásky		

Schopnost žáka odůvodnit správné znění pravopisného jevu, vyhodnotit a případně i opravit si svou práci vede k budování **KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ K UČENÍ** a zároveň i k rozvíjení **KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ KŘEŠENÍ PROBLÉMŮ**.
Uplatňováním získaných poznatků se rozvíjí kultura písemné komunikace a tím se podporují **KLÍČOVÉ KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ**.

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ - JV 14 – odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí, užívá vhodných spojovacích výrazů a podle potřeby projevu je obměňuje **ČJL - 5-2-06** odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí,**ČJL - 5-2-07** užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje **ČJL-5-2-06p** dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího	ČTVRTÁ TŘÍDA - rozlišuje větu jednoduchou a souvětí - spojuje věty v souvětí spojovacími výrazy - rozlišuje řeč přímou a věty uvozovací, dramatizace textu - podle postoje mluvčího rozlišuje druhy vět i s interpunkčními znaménky, která jim přísluší	- stavba věty - věta jednoduchá a souvětí, spojovací výrazy - přímá řeč-řeč mluvčího - druhy vět	PROJEKT Č. 5,6	Výstup souvisí s **KSV**. Konstruktivní dialog je založený právě na vzájemné signalizaci postojů mezi mluvčími.
	PÁTÁ TŘÍDA - rozlišuje větu jednoduchou a souvětí - spojuje věty v souvětí spojovacími výrazy - rozlišuje řeč přímou a věty uvozovací, dramatizace textu - využívá znalostí o interpunkci v přímé řeči ve svém psaném pro jevu	- stavba věty - věta jednoduchá a souvětí - přímá řeč-řeč mluvčího - interpunkce u řeči přímé		

Žák umí vyhledat, třídit a propojovat informace získané z učiva o slovních druzích a umí je použít v praktickém životě-**KOMPETENCE K UČENÍ.**
Nenechá se zviklat případným nezdarem a hledá další vhodné řešení daného problému-**KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU.**

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJL - 5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	ČTVRTÁ A PÁTÁ TŘÍDA - píše i/y v příčestí minulém a učivo procvičuje	- shoda přísudku s podmětem		

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ - JV 16- zvládá základní příklady morfologického pravopisu	ČTVRTÁ A PÁTÁ TŘÍDA			
	- skloňuje podstatná jména podle vzorů	- vzory podstatných jmen		

Schopnost žáka odůvodnit správné znění pravopisného jevu, vyhodnotit a případně i opravit si svou práci vede k budování **KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ K UČENÍ** a zároveň i k rozvíjení **KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ KŘEŠENÍ PROBLÉMŮ**.

Uplatňováním získaných poznatků se rozvíjí kultura písemné komunikace a tím se podporují **KLÍČOVÉ KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ**. Kompetence pro oba výstupy.

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - 1. období

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ - KSL 1 - Žák plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnost **ČJL - 3-1-01**	**Školní** - **učí se správně číst písmena, slabiky a texty přiměřené postupu nácviku čtení** - **učí se správně, plynule a s porozuměním číst texty, které odpovídají rozsahem a náročností jeho** - **věku a získaným dovednostem a zkušenostem** - **orientuje se v textu, učí se vyhledávat v textu potřebnou informaci** - **-učí se číst texty různého typu** - **-upevňuje si čtenářské dovednosti, využívá a zpracovává informace získané z tištěných a psaných** - **zdrojů, rozšiřuje si slovní zásobu**		PROJEKT Č.3–2. třída PROJEKT Č.4–3. třída	ilustrace – VV tento výstup úzce souvisí s učivem v oblasti **JV**, **ČaS** – vypravování, význam slov., ale i s oblastmi **M** – počet slabik, slov…
	PRVNÍ TŘÍDA			
	- čte jednoduchý souvislý text a umí o přečteném jednoduše vyprávět-podpora obrázky či zjišťující otázky - dramatizace - procvičuje hlasité a tiché čtení	- rozvoj čtenářských dovedností - správná intonace - zvyšování kvality čtení		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	- uvědomuje si hranici slova v textu - rozlišuje druhy vět podle postoje mluvčího-čtení s porozuměním a správnou intonací - zjišťuje, že délka samohlásky může změnit význam slova	- slabika/ slovo - druhy vět-intonace - krátké a dlouhé samohlásky		

	- výslovnost párových souhlásek - procvičuje plynulé čtení s porozuměním-využití přímé řeči v textu-využití i ve vlastním vypravování - vnímá vlastní jména v textu - čte izolovaná slova, která jsou obtížnější nebo méně srozumitelná-vysvětluje význam slova - učí se v textu vyhledávat potřebnou informaci, zaznamenává ji různým způsobem - vypisuje, odpovídá na otázky - učí se porozumět ustáleným výrazům a lidovým rčením - vyhledává informace jako autora, ilustrátora, název knihy - kreslí, maluje ilustrace nebo vybírá z obrázků podle obsahu textu - zkoumá formální znaky textu-próza, poezie, odstavec sloka, verš rým	- výslovnost a párových souhlásek - zvyšování kvality čtení, vypravování - orientace v textu - přípravné čtení - práce s textem podle návodu - čtení s porozuměním, přísloví - čtenářský deník-příprava, ilustrace - poezie x próza		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	- čte věty nebo slova s chybějícím písmenem-žák musí odhadnout význam slova, obsah věty - žák si obohacuje slovní zásobu o slova méně používaná, hledá příbuznost, podobnost, odhaduje význam slova, slovní kořen, mění předpony a sleduje jemnější rozdíly slov - čte izolovaná slova, která jsou obtížnější nebo méně srozumitelná- - učí se v textu vyhledávat potřebnou informaci, zaznamenává ji různým způsobem-spojuje, doplňuje, - učí se porozumět ustáleným výrazům a lidovým rčením vede to k porozumění plynulejšímu čtení - zkoumá formální znaky textu-próza, poezie, odstavec sloka, verš rým, pracuje s nimi - doplňuje neukončené věty na základě znalosti textu, píše svůj vlastní text	- párové souhlásky, význam slova - věta jednoduchá a souvětí intonace - slovní zásoba, význam slov, tvoření slov práce s textem - čtení s porozuměním, přísloví - čtenářský deník - poezie x próza - orientace v textu, jednoduché výpisky		

V tomto výstupu se rozvíjejí především **KOMUNIKATIVNÍ KLÍČOVÉ KOMPETENCE.**
Aktivní a tvořivou činností s různými druhy literárních textů se žák učí číst správně, plynule a s porozuměním. Později uplatňuje i výrazné čtení. Cvičí se hlavně pravidelným tichým i hlasitým čtením. S vyučujícím žáci poté vedou rozhovory o přečteném.

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ - KSL 2 - Žák porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti **ČJL - 3-1-02**	**Školní** - **učí se porozumět mluveným pokynům a plnit je** - **učí se porozumět jednoduchým, později i složitějším písemným pokynům a správně na ně reagovat** - **pracuje samostatně na základě písemných pokynů**		PROJEKT Č.1–1. třída PROJEKT Č.2 + Č.3 2. třída PROJEKT Č.4–3. třída	
	PRVNÍ TŘÍDA			
	- na základě mluvených pokynů se učí plnit pokyny učitele nebo spolužáků - na základě mluvených pokynů se učí orientaci v textu - odhaduje a na základě zkušeností formuluje znění úkolu - pracuje s obrázky-spojuje, doplňuje, hledá souvislosti - pracuje podle jednoduchého textu odpovídající čtenářské dovednosti, žáci si ho nejdříve přečtou, dovysvětlí - po tichém čtení pracuje žák samostatně	- plnění pokynů - orientace v textu - jednoduché zadání s kontrolou porozumění - vyjádření vlastními slovy - samostatná práce - formulace otázek		
	DRUHÁ A TŘETÍ TŘÍDA			
	- po přečtení zadání úkolu jsou žáci vedeni k samostatnému vypracování úkolu - učí se formulovat dotazy - Pracuje samostatně podle jednoznačně zadaného úkolu - žáci se pod vedením učitele seznamují a učí pracovat i s problémovým zadáním, které umožňuje více správných řešení	- interpretace přečteného vlastními slovy - formulace otázek - samostatná práce podle zadaného úkolu		

V tomto výstupu se rozvíjejí především **KOMUNIKATIVNÍ KLÍČOVÉ KOMPETENCE**. Podmínkou vzdělávání ve škole je schopnost žáka porozumět pokynům a ochota je plnit. Předpokladem je tzv. školní zralost žáka.
Schopnost porozumět pokynům v jakékoliv formě, zapamatovat si podstatu informace, dále ji sdělit vlastními slovy a využít ji ve složitějších nebo problémových situacích vede k rozvíjení **KLÍČOVÉ KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ.**
Porozumění pokynům, schopnost pokyny formulovat, ale i schopnost formulace dotazů v případě nejasností vede k rozvíjení **KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ SOCIÁLNÍCH A PERSONÁLNÍCH.**

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ – KSL 3 - Žák respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru **ČJL - 3-1-03**	**Školní** - **učí se volit v rozhovoru vhodné výrazy a komunikační prostředky** - **volí vhodné slovní obraty a logicky navazuje myšlenky** - **učí se dodržovat ve společnosti vžité komunikační formy** - **učí se naslouchat řeči druhého a snaží se přiměřeně reagovat** - **učí se vhodně používat prosbu, poděkování, omluvu, blahopřání**		PROJEKT Č.1–1. třída PROJEKT Č.2 + Č.3 2. třída PROJEKT Č.4–3. třída	Bezpečné ovládnutí všech těchto výstupů je nezbytným předpokladem, aby žák uměl vhodně hovořit na veřejnosti, vést konstruktivní dialog a aby jeho projev působil přirozeně a kultivovaně. Tyto očekávané výstupy mají přímou mezioborovou souvislost se vzdělávací oblastí **ČaS.**
	PRVNÍ TŘÍDA			
	- při poslechu čteného (pohádka, příběh) si utváří názor na chování postav v komunikační situaci - pomocí obrázkového příběhu se seznamuje s vhodným chováním, prosbou, omluvou, pozdravem…	- pohádka – dobro a zlo - oslovení, pozdrav, omluva, poděkování		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	- ze čteného textu odvozuje z reakcí postav jejich postoj, názor, vztahy, pracuje s přímou řečí - ujasňuje si charakter správného chování v typické komunikační situaci - připravuje si rozhovor ve dvojici na dané téma, učí se naslouchat - přiřazuje k obrázkům text vystihující téma obrázků - zdvořilost - učí se správně přivolat pomoc, popsat situaci, důlež. telef.č. - využívá znalosti druhů vět a jejich melodii v komunikaci - na odpověď hledá vhodnou otázku a opačně - učí se volit slova spisovná, rozlišuje slova vulgární, nespisovná, citově zabarvená, místní nářečí	- hlavní postavy-postoje, přímá řeč - omluva-volba slov i melodie - oslovení, pozdrav-popletený text - rozhovor ve dvojicích, rozbor - pozdravy v různé situaci - přivolání pomoci, mimořádná situace - druhy vět – melodie - pravidla vedení rozhovoru - slova spisovná a nespisovná		

	TŘETÍ TŘÍDA			
	- po přečtení textu je veden k zamyšlení nad významem vhodné komunikace - čte text, vnímá ztvárnění rozhovoru, - čte text-pohádku psanou hovorovou češtinou, rozlišuje vhodnost užití nespisovného jazyka v různých situacích - - využívá učiva o souvětí při prosbě, omluvě, poděkování, blahopřání - využívá učiva o vlastních jménech při oslovení - ztvárňuje telefonický rozhovor v závažné životní situaci - učí se naslouchat druhým a přiměřeně reagovat	- vhodná komunikace - rozhovor-převyprávět - rozhovor ve dvojicích - slova spisovná a nespisovná - prosba, omluva, poděkování, blahopřání - oslovení - přivolání pomoci, mimořádná situace - reakce na prosbu, stížnost		

Žák se učí formulovat své myšlenky a bez ostychu a správnou formou hovořit na veřejnosti. Přistupuje otevře – ně k názorům druhých, ale učí se respektovat autoritu. Budují se tak především **KOMUNIKATIVNÍ KLÍČOVÉ KOMPETENCE.** Dítě si tvoří vhodné vzorce chování pro běžné životní situace, naslouchá druhým, citlivě reaguje. Tím se rozvíjejí **SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ KLÍČOVÉ KOMPETENCE**.
Vhodnou volbou komunikačních prostředků, by se měl žák učit předcházet různým konfliktům a tím rozvíjí **KLÍČOVÉ KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ.**

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ – KSL 4 - Žák pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost **ČJL - 3-1-04**	**Školní** - **cvičí správnou výslovnost jednotlivých hlásek a jejich výslovnost v jednodušších i obtížnějších skupinách** - **procvičuje řečové dovednosti prostřednictvím jazykolamů, veršů a textů s kumulací určité hlásky** - **učí se volit správnou melodii a tempo řeči**		PROJEKT Č.1– 1. třída PROJEKT Č.2 + Č.3 2. třída	Tento výstup je úzce propojen s ostatními výstupy, které pracují s mluveným slovem. Pěkný mluvený projev je však pro žáka důležitý i v ostatních vzdělávacích oblastech.
	PRVNÍ A DRUHÁ TŘÍDA			
	- naslouchá a opakuje jednoduché motivační básničky, snaží se o správnou výslovnost - čte obtížnější slova - procvičuje výrazné čtení - krátké jazykolamy - čte a správně vyslovuje obtížná slova, zapisuje počet slabik, hlídá si slabiky přízvučné a nepřízvučné - cvičí své vyjadřování pomocí odpovědí na otázky tvorbou otázek	- vyvozování samohlásek, souhlásek - vyvozování hláskových skupin - čtení izolovaných slov - výrazné čtení - čtení s porozuměním - čtení psaného písma - čtení přímé řeči - popis, obrázková osnova - vypravování - slabiky přízvučné a nepřízvučné - správná intonace - dramatizace		

Zdokonalováním svého řečového projevu buduje žák **KLÍČOVÉ KOMPETENCE K UČENÍ**, neboť musí vyhodnocovat své pokroky a snažit se o zlepšení. Pečlivou a správnou intonací, formováním svého celkového projevu na veřejnosti rozvíjí žák **KLÍČOVÉ KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ.** Srozumitelný a ostatními kladně akceptovaný projev přispívá a posiluje **KLÍČOVÉ KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ**.

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ – KSL 5 - Žák v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči **ČJL - 3-1-05**	**Školní** - **učí se správně a uvědoměle pracovat s dechem při mluvení nebo čtení učí se prakticky uplatňovat slovní přízvuk a větnou melodii** - **seznamuje se se zvukovou stavbou slova, vnímá a využívá v mluveném projevu rytmus**		PROJEKT Č.2–2. třída	**HV** – zpěv je výborný prostředek pro vhodné frázování a zacházení s dechem
	PRVNÍ TŘÍDA			
	- cvičí volbu správného tempa řeči interpretací jednoduchého veršovaného textu - procvičuje správné tempo řeči a melodii-dýchání při interpretaci otázek a odpovědí - zpěv je výborný prostředek pro vhodné frázování a zacházení s dechem	- melodie, frázování - otázka a odpověď-melodie - hlasité čtení – výraz zpěv		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	- pracuje s textem s nesprávnými mezerami mezi slovy, uvědomuje si potřebu správného členění slov - procvičuje kombinované čtení-báseň, vypravování, uvědomuje si frázování, slabičnou stavbu slova, slov. přízvuk - interpretuje lidové říkadlo, sleduje slovní přízvuk, vyznačuje slabiky obloučky, poznává různá nářečí - pracuje s rýmem, upravuje věty do veršů-zkvalitňuje interpretaci - nacvičuje výrazné čtení na pohádkových textech s přímou řečí - dramatizace textu vede k přirozenému projevu - zpěv - vhodné frázování a zacházení s dechem	členění věty na slova členění slova na slabiky, frázování slabikotvorné souhlásky recitace slovní přízvuk v poezii rým, verš přímá řeč-výrazné čtení dramatizace textu – zpěv		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	- při hlasitém čtení procvičuje správné frázování, dodržuje vhodné tempo, čte s citem - upevňuje si správné mluvní návyky interpretací jednoduchého vypravování, využívá osnovu - procvičuje si kultivovanost projevu interpretací pohádky, využívá přímou řeč - přednáší báseň, kontroluje tempo	- hlasité čtení s přednesem - vypravování-osnova - pohádka, přímá řeč - recitace		

Žák si postupně uvědoměle osvojuje správné řečové návyky a dovednosti. Sám kontroluje tempo své řeči a podle okolností je upravuje. Posiluje tak **KLÍČOVÉ KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ, ale i KOMPETENCE K UČENÍ.** Při úspěšné komunikaci s ostatními získává žák sebedůvěru, napomáhá k upevňování mezilidských vztahů. Utvářejí se tak **KLÍČOVÉ KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ.**

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ – KSL 6 - Žák volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích **ČJL - 3-1-06**	**Školní** - **užívá vhodné výrazové prostředky v různých komunikačních situacích** - **osvojuje si konvenční řečové postupy vázané na typové situace (omluva, prosba, přání, pokyn…)** - **užívá při komunikaci přiměřeně nonverbální prostředky-gesta, mimiku** - **poznává zásady přehledného členění jazykového projevu**		PROJEKT Č.1–1. třída PROJEKT Č.2+3–2. třída	Tento výstup souvisí vnitrooborově s ostatními výstupy. Mají přímou mezioborovou souvislost se vzdělávací oblastí **ČaS**.
	PRVNÍ TŘÍDA			
	- vypravuje podle obrázkové osnovy - seznamuje se se slovním vyjádřením jednoduché situace a jeho ztvárněním-pohyb těla, výraz obličeje - čte text, posuzuje obsah textu-vypravuje, konfrontuje s vlastní zkušeností	- vypravování, obrázková osnova - neverbální ztvárnění situace - popis obrázku-pocity, postoje - čtení jednoduchého textu s obrázky		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	- vysvětluje význam ustáleného slovního spojení - poznává jazykovou odlišnost národů, překonává komunikační bariéru neverbálním dorozumíváním-gesta, mimika - ujasňuje si charakter správného chování v typické komunikační situaci – omluva, pozdrav…… - pracuje s textem obsahujícím nevhodně zvolené výrazové prostředky, nahrazuje vhodnějšími - na popisu zvířete si ujasňuje náležitosti, které popis musí mít - čte text popisující mimořádnou životní situaci, učí se správně přivolat pomoc - orientuje se v nonverbálním ztvárnění příběhu, porovnává své pochopení obrázkové osnovy s ostatními - podle vzorů vytváří své vlastní přání (vánoční, velikonoční…) - pracuje s textem básně – gesta, mimika…	- ustálená slovní spojení - neverbální ztvárnění situace - omluva, přání, prosba - práce s chybným textem, přímá řeč - popis zvířete - přivolání pomoci - vyprávění podle obrázkové osnovy - druhy vět - přání, gratulace - poezie		

	TŘETÍ TŘÍDA			
	- čte text (věty, verše), který se užívá v divadelním představení, - seznamuje se s mnohoznačností slov, odhaduje možnou dvojznačnost - odlišuje slova citově zabarvená a citově neutrální, učí se je využívat ve vlastním projevu, vypravování, popis - vypravuje podle obrázkové osnovy postup výroby, popisuje jednotlivé fáze i samotný hotový výrobek - na základě motivačního textu nebo vlastního zážitku vyhodnocuje vhodné chování v případě provinění - ztvárňuje telefonní rozhovor s rodiči kamaráda, s kamarádem, omyl, přivolání pomoci v závažné situaci	- divadlo a dramatizace textu - slova jednoznačná a mnohoznačná - slova citově zabarvená, popis, vyprávění - slova spisovná a nespisovná, přímá řeč - méně obvyklá nebo knižní spojení - popis pracovního postupu a výrobku - omluva, prosba, žádost, oslovení - telefonní rozhovor		

Žáka vede především k osvojení si zdvořilého a přiměřeného jednání s okolím, tím rozvíjí **KOMUNIKAČNÍ KLÍČOVÉ KOMPETENCE**. Zmíněné schopnosti a dovednosti přispívají k vytváření konstruktivní a příjemné atmosféry a umožňuje vést smysluplný dialog. Tím se otvírá cesta ke **KOMPETENCÍM SOCIÁLNÍM A PERSONÁLNÍM.** Schopnost reagovat úměrně svému věku a rozpoznat role v dialogu je spojena s **KOMPETENCÍ K ŘEŠENÍ PROBLÉMU**.

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ – KSL 7 - Žák na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev **ČJL - 3-1-07**	**Školní** - **vypravuje příběh podle obrázků, popisuje své zážitky, osvojuje si pravidla vyprávění i popisu** - **pracuje s jednoduchou osnovou příběhu nebo informativního vyprávění** - **učí se naplánovat a sestavit jednotlivé části projevu**		PROJEKT Č.1–1. třída PROJEKT Č.2+3–2. třída PROJEKT Č.4 – 3. třída	Tento očekávaný výstup má přímou mezioborovou souvislost se vzdělávací oblastí **ČaS**. Dá se velice dobře propojit s **VV**, kde si žák kreslí
	PRVNÍ TŘÍDA			
	- vypravuje podle obrázkové osnovy, získává oporu pro utřídění vlastních zážitků - vymýšlí a vypravuje krátký příběh za pomoci obrázků, vlastní fantazie - podle slyšeného článku tvoří vlastní vypravování, tvoří jednoduché věty	- vypravování podle obrázkové osnovy		

	- vypravuje podle obrázku a porovnává se skutečností (např. třídu, penál…), propojuje s prvky popisu - vypravuje podle jednoznačného a krátkého textu, který sám přečte	- chronologie vypravování-podle textu - práce s chybou		vlastní obrázkovou osnovu a pracuje s vlastní fantasií.
	DRUHÁ TŘÍDA			
	- popisuje situace na obrázcích a vypráví podle osnovy a vypráví, jak se zachovat v podobných situacích - čte krátký příběh, vypráví obsah podle společně vytvořené osnovy - vypravuje o sobě, kamarádech, členech rodiny, představí někoho ze třídy - k danému textu tvoří vlastní obrázkovou osnovu-dbá na návaznost - sestavuje správné znění vět, tvoří správné mezery mezi slovy, domýšlí chybějící slova ve větách podle obsahu	- vypravování podle obrázkové osnovy - prosba, pomoc, oslovení, poděkování... - vypravování podle větné osnovy - vyprávění s prvky popisu - tvorba vlastní obrázkové osnovy - práce se slovem, větou a obsahem věty		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	- na základě přečteného článku vypráví o svých zážitcích - podle obrázkové osnovy, nebo heslovité tvoří vypravování - podle obrázkové osnovy, nebo heslovité tvoří jednoduchý popis zvířete - pracuje s chybným textem, vyhledává chyby a dotváří ho - tvoří krátký jazykový projev nahrazováním slov synonymy a opozity - vypravuje podle vlastní fantasie (co by bylo kdyby…)	- druhy vět, osnova - vypravování na základě vlastního prožitku - vypravování podle osnovy - popis podle osnovy - věta - práce s chybou - synonyma, opozita - vypravování podle fantasie		

Žáka vede k pochopení základní stavby vyprávění, potřebě respektovat chronologii událostí, přizpůsobení výrazových prostředků tomu, zda něco vyprávějí nebo předávají informace popisem. K dosažení tohoto cíle napomáhají KLÍČOVÉ **KOMPETENCE K UČENÍ**. Tvoření krátkého mluveného projevu, při němž žák vychází z vlastní zkušenosti, se však rozvíjejí především **KLÍČOVÉ KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ** a s nimi úzce spojené **KLÍČOVÉ KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ.**

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ – KSL 8 - Žák zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním **ČJL - 3-1-08**	**Školní** - **vytváří si a postupně si upevňuje základní hygienické návyky-sezení, držení psacího náčiní, umístění a sklon papíru nebo sešitu, vzdálenost očí od papíru** - **vytváří si a postupně si upevňuje levopravou orientaci (psaní do řádků), zrakovou orientaci shora dolů** - **učí se zvolit vhodné prostředí pro psaní-výšku stolu a židle, velikost pracovní plochy, střídání činností**			Tento výstup lze považovat za jistý obecný předpoklad dovednosti psát. Dodržování správných hygienických návyků vede ke správnému držení těla, přizpůsobení tempa práce, zařazování protahovacích cviků, což vede k propojení se vzdělávací oblastí **ČaS**.
	PRVNÍ TŘÍDA			
	- pracuje s obrázkovým textem, sleduje levopravou orientaci a orientaci shora dolů - osvojuje si přípravu na psaní správné sezení, držení pera, umístění papíru, organizace pomůcek na pracovní ploše - kontroluje si během práce správné sezení, správnou vzdálenost očí od papíru, sklon papíru, pozici nohou…. - před každým započetím psaní sleduje uvolnění paže, procvičení ruky a prstů, celkové zklidnění na práci	- orientace v textu - příprava na psaní - kontrola naučeného-automatizace - uvolňovací a kresebné cviky - vlastní tempo práce		
	DRUHÁ TŘÍDA A TŘETÍ TŘÍDA			
	V8 BY MĚL BÝT NAPLNĚN JIŽ V PRVNÍM ROČNÍKU. V DALŠÍCH ROČNÍCÍCH SE POUZE AUTOMATIZUJE A KONTROLUJE VE VŠECH PŘEDMĚTECH.			

Žák se učí chápat, že správné hygienické návyky spojené se psaním jsou důležitou podmínkou pro kvalitu psaného projevu, tím se rozvíjejí **KLÍČOVÉ KOMPETENCE K UČENÍ**. Osvojuje si, že pro každou práci je nutné připravit si určité pracovní podmínky a tím si buduje **KLÍČOVÉ KOMPETENCE PRACOVNÍ**.

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ – KSL 9- Žák píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, kontroluje vlastní písemný projev **ČJL - 3-1-09**	**Školní** - **nacvičuje dílčí prvky psacích písmen a číslic** - **učí se číst psací písmena a číslice a analyzuje jejich tvar** - **učí se psát izolovaná písmena, postupně je spojuje ve slabiky a slova, dodržuje správné pořadí písmen** - **učí se přepisovat slova a jednoduché věty z tištěné podoby do psané podoby** - **převádí slova a jednoduché věty z podoby mluvené do podoby psané** - **píše čitelně a úhledně, průběžně kontroluje správnost a kvalitu písemného projevu**			Zvládnutí tohoto výstupu je nezbytné proto, aby žák dokázal správně psát jakákoliv sdělení ve vzdělávací oblasti **JV, M**, ale i ve všech ostatních oblastech, kde žák využívá psaného slova.
	PRVNÍ TŘÍDA			
	- učí se vedení ruky zleva doprava, zrakovou orientaci na papíře - učí se napodobit předepsaný prvek, obtahovat, porovnat svůj tvar se vzorem - seznamuje se s tvary jednotlivých písmen, vedle tiskací podoby poznává i podobu psací - procvičuje si čtení slov, později jednoduchých textů nejen v tiskací podobě, ale i v psané podobě - pracuje s obrázkovým textem, místo obrázků vpisuje jednoduchá slova - pracuje s chybným textem, vyhledává chyby a opravuje je - upevňuje si znalost tvarů psacích písmen, hledá shody a rozdíly mezi tištěnou a psanou podobou - učí se psát a číst číslice a velká tiskací písmena - učí se psát diktované slovo, později jednoduché věty a následně si psané kontrolovat - učí se sebehodnocení a nápravě chyb	- orientace v textu - uvolňovací a kresebné cviky - dílčí prvky písmen-analýza tvaru - čtení psaného textu - obrázkový text, autodiktát - práce s chybou - čtení a opis textu - čtení a přepis textu - upevňování tvarů písmen - psaní číslic - psaní diktovaného textu - autodiktát - sebehodnocení		
	DRUHÁ A TŘETÍ TŘÍDA			
	Výstup by měl být naplněn v průběhu prvního ročníku. Úkolem dalších ročníků je získané dovednosti rozvíjet až do naprostého zautomatizování. Důležitá je zpětná kontrola napsaného.			

Žák nacvičuje psaní správných a úplných tvarů, uvědoměle zlepšuje kvalitu psaní.

Učí se kontrolovat vlastní písemný projev, poučuje se z chyb a nedostatků a přizpůsobuje tempo práce vlastním schopnostem. Buduje si tak **KLÍČOVÉ KOMPETENCE K UČENÍ.** Žák si uvědomuje, že pomocí písma může zachycovat, předávat a uchovávat své myšlenky. Poznává důležitost písma v mezilidské komunikaci, utváří si tedy **KLÍČOVÉ KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ.**

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ – KSL 10 - Žák píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení (adresa, pozdrav z prázdnin, blahopřání) **ČJL - 3-1-10**	**Školní** - **cvičí plynulý a úhledný písemný projev** - **seznamuje se s náležitostmi jednoduchých písemných sdělení (adresa, blahopřání, pozdrav, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, dopis, popis)** - **učí se samostatně tvořit jednoduchá písemná sdělení**		PROJEKT Č.4– 3.třída	Požadavky tohoto výstupu je třeba realizovat, aby bylo možno říci, že sdělení je správné po formální i obsahové stránce-velice úzce souvisí i s **JV.**
	PRVNÍ TŘÍDA			
	- upevňuje si správné věcné psaní - na ukázce se seznamuje s podobou a osvojuje si správné formální psaní jednoduchého přání, pozvánky a sdělění - čte dopis, všímá si náležitostí dopisu (datum, oslovení, pozdrav, podpis) - seznamuje se s formátem textové zprávy, všímá si textu bez diakritiky - seznamuje se s podobou pozdravu pro kamaráda (dá se využít i skutečná událost – pobyt v nemocnici…)	- psaní, opis, přepis vět - přání mamince - pozvánka - sdělení - dopis - balíček - adresa - pozdrav pro kamaráda		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	- vychází ze zážitků z prázdnin a vypráví je, ujasňuje si formální i obsahové náležitosti korespondence - vytváří osnovu vyprávění podle obrázků a vypravuje - snaží o jednoduchý popis domácího mazlíčka - podle obrázkové osnovy popisuje jednoduchý pracovní postup - vypráví o vánočních nebo velikonočních zvycích, vytváří své vlastní přání - vytváří podle předloh pozvánku na oslavu jmenin nebo narozenin - čte dopis od kamaráda, hodnotí ho a snaží se ho dokončit či opravit	- pozdrav z prázdnin, adresa - vypravování, osnova - hádanky - popis zvířete - popis pracovního postupu - přání, přísloví - pozvánka - dopis		
	TŘETÍ TŘÍDA			

	- čte pozdrav z prázdnin - na základě vlastní zkušenosti řadí obrázky, vytváří popis pracovního postupu a výrobek popisuje - vytváří popis svého oblíbeného zvířete podle pomocné osnovy, snaží se zachytit i povahové vlastnosti a city - upevňuje si správný formální zápis krátkého sdělení, rozlišuje spisovná a nespisovná slova - dopíše rozepsaný dopis pro maminku, kamaráda...	- pozdrav - osnova popisu pracovního postupu - popis zvířete - krátké psané sdělení - dopis, adresa		

Snahou o správné formulování myšlenek a výstižné vyjadřování žák může dosáhnout zkvalitnění a zkultivování svého vyjadřování. Tím se posiluje u žáka **KLÍČOVÁ KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ** a ruku v ruce s tím i **KLÍČOVÉ KOMPETENCE K UČENÍ.**

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ – KSL 11- Žák seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh **ČJL - 3-1-11**	**Školní** - **analyzuje výtvarné vyjádření, vybírá prvky pro osnovu vyprávění, uspořádá je do kompozice** - **učí se vytvářet krátký literární útvar (povídka, pohádka)** - **učí se interpretovat, prezentovat, sestavovat příběh přiměřené délky a náročnosti-písemně i ústně**			Žák pracuje tvořivě s literárním textem a tím splňuje podmínky **LV** Tím, že se žák učí chronologicky řadit události úzce souvisí se vzdělávací oblastí **M,** ale nevyhnutelně se prolíná i se vzdělávací oblastí **ČaS.** Ve všech těchto zmiňovaných oblastech jde především o to, aby si žák uvědomoval
	PRVNÍ TŘÍDA			
	- vypravuje krátký příběh podle obrázkové osnovy - rozpoznává děj pohádky podle ilustrací, vypravuje ji - rozpoznává děj pohádky podle ilustrací, řadí ve správném pořadí ilustrace, vypravuje ji - vymýšlí si vlastní příběh k obrázkové osnově, sleduje dějovou posloupnost, rozvíjí fantasii - ke známé pohádce si vytváří vlastní obrázkovou osnovu, dodržuje posloupnost děje, třídí informace	- vypravování podle obrázková osnovy - práce s velkou dějovou ilustrací - vypravování pohádky-časová posloupnost - fantasie		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	- sestavuje příběh (např. z prázdnin), pomáhá si vlastní obrázkovou nebo fotografickou osnovou - sestavuje podle obrázků popis pracovního postupu - řadí obrázky podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich - popisuje situace na obrázku, hodnotí je, formuluje např. omluvu, žádost o pomoc, oslovení… - přímá řeč	- vypravování podle vlastní osnovy - popis pracovního postupu-obrázková osnova		

	- připravuje rozhovory postav nakreslených v různých situacích-zdvořilostní fráze, přímá řeč	- řazení obrázkové osnovy-vypravování - pozdrav, oslovení, omluva…- přímá řeč - rozhovor, zdvořilostní fráze, přímá řeč		provázanost a časovou souvislost všech jevů v běžném životě. Dále se dá dobře propojit s oblastí **VV**, kde si žák kreslí vlastní obrázkovou osnovu a pracuje s vlastní fantasií.
	TŘETÍ TŘÍDA			
	- vytváří si vlastní osnovu, s heslovitým doprovodem, vytváří podle ní vypravování z prázdnin - řadí obrázky popisující jednotlivé fáze práce, popisují pracovní postup a hotový výrobek - popisuje situace na obrázku, řadí je dějově, zaujímá k nim vlastní postoj, hledá řešení problémové situace - rozfázuje si do obrázků vlastní den, s heslovitým doprovodem, popisuje svůj režim dne-dějová posloupnost	- obrázková osnova s heslovitým doprovodem - slovní osnova podle obrázků - popis pracovního postupu a hotového výrobku - oslov., omluva, žádost, oznámení nehody - zdvořilostní fráze, přímá řeč		

Žák se učí chronologicky správně seřadit ilustrace a vyprávět podle nich příběh s využitím stručné osnovy. Osvojuje si oba postupy. Učí se držet zadané osnovy anebo později vytváří sám sled ilustrací. Hledá hlavní myšlenku, kterou ilustrace vyjadřují. Procvičuje si tak plynulý a přehledný mluvený projev a tím posiluje **KLÍČOVÉ KOMUNIKATIVNÍ KOMPETENCE A KOMPETENCE K UČENÍ.** Tvorbou osnovy se žák učí rozvrhovat si práci na části, navazovat na jednotlivé díly a tím získává jednoduché pracovní návyky pro budování **KLÍČOVÝCH PRACOVNÍCH KOMPETENCÍ.** Žák se připravuje na vystoupení před ostatními, kde prezentuje a obhajuje výsledky své práce. Učí se respektovat názory ostatních, pracuje ve skupinkách a učí se přizpůsobovat se nebo prosazovat své názory, rozvíjí se tak u něho **KLÍČOVÉ KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ**.

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA - 2. období

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJL - 5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	ČTVRTÁ A PÁTÁ TŘÍDA			Žák čte texty potřebné k výuce uvědoměle a s porozuměním. Napříč ve všech předmětech.
	uvědoměle a dostatečně rychle čte potichu i nahlas správně a plynule čte se správným přízvukem slovním i větným, s přirozenou intonací a správným frázováním	- tiché a hlasité čtení s porozuměním		

Žák poznává smysl a cíl čtení a učení, vytváří si pozitivní vztah ke knize, umí posoudit vlastní pokrok-**KOMPETENCE K UČENÍ.** Nenechá se zviklat případným nezdarem-**KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ.**

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJL - 5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	ČTVRTÁ TŘÍDA		PROJEKT Č.5– 4.třída	Žák čte texty potřebné k výuce uvědoměle a s porozuměním. Vyhledává podstatné informace. Napříč ve všech předmětech
	- vyhledává v textu podstatné informace a s dopomocí je zaznamenává - umí vyprávět o tom, co ho na knize zaujalo	- vyhledávání podstatných informací - zajímavosti z knih		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	- vyhledává v textu podstatné informace a samostatně je zaznamenává - umí vyprávět o tom, co ho na knize zaujalo a proč čte a o čem	- vyhledávání podstatných informací - zajímavosti z knih		

Žák umí vyhledávat, třídit a propojovat informace, používá je v praktickém životě-**KOMPETENCEK UČENÍ.** Hledá nutné informace vhodné k řešení daného problému-**KOMPETECE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ**

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJL - 5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	ČTVRTÁ TŘÍDA		PROJEKT Č.5–4. třída	Žák čte texty potřebné k výuce uvědoměle a s porozuměním. Vyhledává podstatné informace. Napříč ve všech předmětech.
	- sestavuje osnovu textů s dopomocí	- reprodukce jednoduchých textů		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	- sestavuje osnovu textů samostatně - umí převyprávět přečtený nebo slyšený text	- reprodukce jednoduchých textů		

Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, vyjadřuje se kultivovaně-**KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ.** Respektuje odlišná hlediska, přijímá poučení z toho, co druzí říkají-**KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ.**

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJL - 5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	ČTVRTÁ A PÁTÁ TŘÍDA		PROJEKT Č.5–4. třída	
	- upravuje dějově přeházený text - sestavuje závěr nedokončeného textu podle své fantazie nebo předem stanovených bodů - upravuje nebo doplňuje neúplný nebo neuspořádaný popis	- úplnost sdělení, posloupnost děje - popis zvířat, věcí, děje, pracovního postupu		

Žák rozumí různým typům textů, záznamům, ilustracím, umí je prakticky využít-**KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ.** Vyhledává, třídí a propojuje informace, využívá je-**KOMPETENCE K UČENÍ.**

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJL - 5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	ČTVRTÁ TŘÍDA		PROJEKT Č.5–4. třída	Žák sleduje pokroky v technickém rozvoji-**ČaS.**
	- umí správně vést telefonický rozhovor - umí obsahově správně zanechat vzkaz na záznamníku - učí se správně vést dialog	- formy společenského styku		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	- umí správně vést telefonický rozhovor - umí obsahově správně zanechat vzkaz na záznamníku - snaží se správně vést dialog	- formy společenského styku		

Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, vyjadřuje se kultivovaně. Využívá komunikační a informační prostředky ke komunikaci se světem-**KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ.**

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJL - 5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	ČTVRTÁ A PÁTÁ TŘÍDA		PROJEKT Č.6–5. třída	Žák kreslí vhodné ilustrace k vlastní reklamě-**VV**.
	- vyjadřuje vlastní názor na reklamu - vytváří vlastní návrh reklamy	- reklama		

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJL - 5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	ČTVRTÁ A PÁTÁ TŘÍDA			Žák porovnává intonaci a tempo řeči při výuce cizích jazyků-**Aj.** Větnou melodii, intonaci a přízvuk procvičuje v **HV**.
	- komunikuje se správným přízvukem, s přirozenou intonací a správným frázováním - rozpoznává různé situace, ke kterým volí vhodnou intonaci a přízvuk	- komunikace		

Žák naslouchá promluvám jiných, rozumí jim, zapojuje se do diskuze, obhajuje svůj názor, umí argumentovat. Využívá získané komunikační dovednosti k vytváření mezilidských vztahů-**KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ**.

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJL - 5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	ČTVRTÁ A PÁTÁ TŘÍDA		PROJEKT Č.5–4. třída	Žák využívá vhodné jazykové prostředky při vyjadřování ve všech předmětech.
	- využívá vhodných jazykových prostředků - rozpoznává různé situace a volí vhodné výrazové a jazykové prostředky - chápe nevhodnost používání vulgárních slov	- stylizace - spisovná a nespisovná výslovnost		

Používá obecně známé termíny a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje poznatky z různých oblastí-**KOMPETENCE K UČENÍ.**
Kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí-**KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ.**
Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, vyjadřuje se kultivovaně-**KOMPETECE KOMUNIKATIVNÍ.**

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJL - 5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	ČTVRTÁ A PÁTÁ TŘÍDA - sestavuje obsahově i formálně správně jednoduchá sdělení - vytváří jednoduché blahopřání, pozdravy, vzkazy, zprávy a oznámení - píše jednoduché dopisy včetně adresy - porovnává využití informačních technologií - vyplňuje různé druhy tiskopisů	- kompozice - formy společenského styku - dopis - IT - tiskopisy-poštovní poukázka, podací lístek	PROJEKT Č.5–4. třída	Žák vyrábí vlastní pohlednici, plakát-**PV, VV.**

Žák rozumí různým typům textů, záznamům, umí je prakticky využít-**KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ.**
Využívá komunikační a informační prostředky ke komunikaci se světem-**KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ** a **KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ.**

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJL - 5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržením časové posloupnosti	ČTVRTÁ A PÁTÁ TŘÍDA - sestavuje jednoduchou osnovu, tvoří nadpis, člení text na odstavce - dodržuje následnosti dějových složek - tvoří krátký mluvený nebo písemný projev	- osnova, nadpis, členění projevu - vypravování-dějové složky - vypravování	PROJEKT Č.5–4. třída	Tento výstup se uplatňuje ve všech předmětech.

Žák hledá nutné informace vhodné k řešení problémů-**KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ**. Rozhoduje se samostatně a zodpovědně podle dané situace-**KOMPETENCE OBČANSKÉ**. Využívá znalosti a zkušenosti získané z různých oborů-**KOMPETENCE PRACOVNÍ**.

LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 1. období

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ – LV1 – Žák čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku **ČJL-3-3-01** **ČJL-3-3-01p** pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně	**Školní** - **reprodukuje obsah textu-odpovídá na otázky, převypráví text vlastními slovy** - **přednáší zpaměti básně nebo prozaické texty-nejprve texty správně čte, poté pěkně recituje** - **snaží se o osobitý projev**			Nezbytným předpokladem pro ovládnutí tohoto výstupu je perfektní zvládnutí některých výstupů z **KSV**. Tento výstup má taktéž návaznost na vzdělávací oblast **ČaS**.
	PRVNÍ TŘÍDA			
	- poslouchá přednes učitele (nahrávku), odpovídá na otázky vztahující se k obsahu textu - některou slyšenou báseň nebo její část se učí zpaměti, přednáší ji podle vzoru učitele-říkadla a hádanky - zpívá texty písní, osvojuje si správnou výslovnost, uvědomuje si nutnost správného frázování	- orientace ve slyšeném přednesu, nahrávce - přednes podle vzoru-tempo, frázování - písňový text		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	- na kratších textech procvičuje správný přednes, vhodné tempo a frázování - rozlišuje způsob přednesu prózy a básnických textů - z přečteného textu vybírá části a reprodukuje je, vyhledává odpovědi na otázky, a důležité informace - čte věty se správnou intonací, dělí věty podle postoje mluvčího - samostatně čte prozaický text, soustředí se na správné čtení slabičných předložek - aktivně pracuje s básnickým textem, hledá rýmy a čte verše - po přípravě a ukázce čte samostatně básnický text se správným frázováním a slovním přízvukem - pracuje s textem na dramatizaci – učí se rozlišit, kde text vyžaduje neutrální projev a kde výraz - zpívá texty písní	- čtení s přednesem-poezie - čtení s přednesem – próza – druhy vět - próza a poezie - práce s textem, jeho reprodukce - hlasité čtení s přednesem, dialogizovat - druhy vět-intonace - předložky v textu - poezie-verš, rým - poezie-frázování - dramatizace		

		- pověst-vypravování - písňový text-frázování		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	- procvičuje správný přednes delších a náročnějších textů, dbá na čtení a přednes, tempo a frázování - rozlišuje vhodnost použití emotivního a neutrálního projevu - podle návodu z textu vybírá a reprodukuje části nebo hlavní myšlenky - mění zabarvení hlasu, tempo, intonaci při střídání postav podle děje v próze - přizpůsobuje čtení formě a obsahu textu-rozlišuje čtení pověsti, báje, bajky - uvědomuje si účinek slov citově zabarvených - čte věty se správnou intonací, dělí věty podle postoje mluvčího	- hlasité čtení s přednesem - próza a poezie - práce s textem, vypravování - dramatizace - přednes poezie - pověst, báje, bajky-specifika - slova citově zabarvená, - druhy vět - pohádka-osnova, vypravování		

Při dosahování výstupu jde především o rozvoj pozitivního vztahu k jazyku. Žák si osvojuje základní literární pojmosloví a učí se vnímat text jako celek, který má svou atmosféru a smysl. Učí se prezentovat literární texty na veřejnosti, usiluje o estetickou kvalitu svého přednesu. Tím se rozvíjí **KLÍČOVÉ KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ.** Přednes literárních textů vyžaduje pamětné učení a tím posiluje **KLÍČOVÉ KOMPETENCEK UČENÍ.** Zároveň se učí žák vést dialog, sdílí své čtenářské zážitky s ostatními, učí se naslouchat ostatním a tím si buduje **KLÍČOVÉ KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ.**

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ – LV2 – Žák vyjadřuje své pocity z přečteného textu **ČJL-3-3-02** **ČJL-3-3-02p** reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací	**Školní** - **učí se popsat atmosféru příběhu a buduje si k tomu vhodný slovník** - **osvojuje si základní postupy interpretace (rozbor a výklad) textu** - **učí se vyhledat nejdůležitější informace, označit zásadní události a zvraty v příběhu, pochopit pointu, vztahovat přečtené ke zkušenostem**		PROJEKT Č.2– 2.třída	
	PRVNÍ TŘÍDA			
	- vyjadřuje své pocity na základě známých pohádek, říkadel - vyjadřuje a popisuje své pocity z prvních jednoduchých textů-radost, smutek, strach, údiv	- říkadla, pohádky		

- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost	- přečte část známé pohádky a zbytek dokončí podle vlastní fantazie - učí se hledat v jednoduché básni vyjádřené pocity, snaží se popsat náladu a emocionální - vyjadřuje své pocity po shlédnutí divadelního představení - vyjadřuje své pocity z písně, rozlišuje veselé a smutné melodie -např. ukolébavka, poch	- obrázková osnova-vypravování - první jednoduché texty - báseň - dramatizace - divadelní hra - písně a melodie		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	- vypráví na dané téma na základě vlastních zkušeností - pocity - vyjadřuje svůj názor na chování postav v pohádce-dobro x zlo - vyjadřuje svůj názor na chování postav v příběhu např. rozdíl mezi humorem x zesměšňováním-popisuje pocity - hledá zdrobněliny a slova citově zabarvená, odůvodňuje jejich použití - rozeznává v básni vyjádřené pocity, snaží se popsat náladu a emocionální obsah - na dané téma sehraje scénku - popíše vlastnosti jednotlivých postav a vyjadřuje své pocity po shlédnutí divadelního představení - vyjadřuje své pocity po poslechu písně, hledá spojitosti s melodií a obsahem textu - vyjadřuje své pocity kresbou, vytváří ilustraci podle obsahu textu	- vypravování na dané téma-pocity - ustálená slovní spojení - pohádka - příběh-pocity - zdrobněliny - přání - báseň - dramatizace - divadelní hra - písňový text a melodie - kresba		
	TŘETÍ TŘÍDA			

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ – LV3 – Žák rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění **ČJL - 3-3-03**	**Školní** - **získává první informace o základních pojmech literární teorie (poezie x próza, pohádka, pověst...)** - **aplikuje získané znalosti při posuzování literárních textů, při jejich přednesu, rozboru a výkladu** - **ujasňuje si nejzákladnější znaky pohádkového příběhu (postavy, předměty, dobro x zlo ...)**		PROJEKT Č.3– 2.třída PROJEKT Č.4– 3.třída	Rozlišování básnického a prozaického textu a odlišení různých typů textu je vlastně předpokladem ke správné a kreativní práci s literárními texty. Mnohé očekávané výstupy vzdělávací oblasti **JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE** jsou nedílně svázány k této oblasti. Práce s písňovým textem a s ilustrací je spojena se vzdělávací oblastí **UMĚNÍ A KULTURA-VV, HV.**
	PRVNÍ TŘÍDA			
	- poznává rozdíl mezi básní, říkadlem a mezi neveršovaným textem - posuzuje vlastnosti hlavních postav v pohádce, sleduje konec pohádky, vyhledává nadpřirozené věci - seznamuje se s možností veršovaných pohádek	- texty rýmované a nerýmované - pohádka-znaky - veršovaná pohádka		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	- čte jednoduché básně, učí se najít rýmující se slova, seznamuje se s jednoduchým přednesem - seznamuje se s delšími prozaickými texty, snaží se porozumět čtenému a převyprávět obsah-slovní zásoba - seznamuje se s vypravováním jako formou popisu skutečnosti, porovnává se základními rysy pohádky - čte známá lidová říkadla, psaná formou krátkého rýmovaného textu, seznamuje se s lidovou tvorbou (autor) - čte krátkou pověst, seznamuje se s tvorbou s historickými daty, učí se pochopit rysy pověsti - pracuje s písňovým textem-čte, přednáší, zpívá, vyjadřuje svůj dojem z nich, chápe jako zhudebněnou báseň - vnímá členění textu na sloky, rozlišuje jednotlivé sloky, vyhledává v básni rýmy	- básně - vypravování - vypravování x pohádka - lidová říkadla - poesie x próza - dramatizace - pověst - pověst x pohádka - písňový text - báseň-sloky rýmy - vlastní ilustrace k přečtenému		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	- čte básnické texty, správně přednáší jednotlivé části básní cvičí výrazové čtení a přednes - doplňuje, vypisuje z textu rýmy - čte prozaické texty analyzuje a vypravuje jejich obsah	- básně-přednes - básně-rýmy - vypravování - pohádka - pověst		

	- čte text, určuje vypravěče, doplňuje chybějící slova, vypravuje obsah textu - učí se rozpoznávat zpracování textů (próza x poesie) a bezpečně určuje znaky pohádky - vypravuje obsah, analyzuje postavy a děj - učí se rozpoznávat zpracování textů a určí znaky pověsti - čte a vypravuje bajky, objevuje hlavní rysy bajky - recituje lidová říkadla, rozpočítadla, klade důraz na rýmy, hledá poučení, vyhledává slova citově zabarvená - převypráví část příběhu, objevuje základní rysy-přímá řeč, - dotváří rýmy	- bajky - lidová říkadla a rozpočítadla - divadelní hra – poesie x próza		

Žák by se měl orientovat v základních pojmech literární teorie-poezie, próza, sloka, verš, rým pohádka…… Vnímá různé výrazové prostředky jazyka, poznává jejich působení, posiluje tedy především **KLÍČOVÉ KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ**. Děti jsou vedeny k vyhledávání informací, k nacházení shodných a rozdílných znaků a objevují různé možnosti řešení a tím se rozvíjejí **KLÍČOVÉ KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ**.

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ – LV4 – Žák pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností **ČJL-3-3-04**	**Školní** - **reprodukuje různé druhy textů (čtení, recitace, přednes, dramatizace, volná reprodukce textů)** - **vyhledá, doplní a domýšlí rýmy, pokouší se napsat i svou vlastní básničku** - **kreslí ilustrace na základě porozumění obsahu textu** - **odříkává říkadla a rozpočítadla, zpívá** - **podílí se na dramatizaci prozaického textu nebo na představení jednoduché divadelní hry**		PROJEKT Č.3– 2.třída PROJEKT Č.4– 3.třída	Ke zvládnutí výstupu je nutné osvojení si prvního výstupu **z KSL.**
	PRVNÍ TŘÍDA			
	- učí se správně reprodukovat jednoduché texty, to závisí na zvládnutí dovednosti čtení	- reprodukce jednoduchého textu		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	- na základě četby ukázky volí vhodnou charakteristiku hrdinů, doplňuje nedokončené věty vhodnými slovy - ztvární divadelní dialog postav - luští křížovky s využitím nápovědy v textu, hledá ukrytá slova ve větách	- charakteristika hrdinů - vyhledávání v textu		

	- dokresluje ilustraci nebo maluje vlastní, aby zachytil svou vlastní představu	- divadelní hra-dramatizace - luštěnky a křížovky - ilustrace		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	- zodpovídá otázky na základě informací z textu a zapisuje je - na základě četby ukázky volí vhodnou charakteristiku hrdinů - vyhledává v textu slova na základě určených kritérií a zapisuje je - - luští křížovky s využitím textu ukázky - vyjadřuje obsah básnického vyjádření svými slovy	- zjišťující otázky - charakteristika hrdinů - vyhledávání v textu - dramatizace - křížovky - báseň		

Žák by měl dokázat přednášet báseň, vypravovat pohádku, jednoduchý příběh vlastními slovy, napsat krátkou jednoduchou báseň… Rozvíjí se jeho vnímání možností jazykových prostředků, jejich různé užití při různých příležitostech. Upevňují se hlavně **KLÍČOVÉ KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ**. Samostatná práce s textem, řešení různých problémových úkolů a hledání různých způsobů řešení vede k podpoře **KLÍČOVÝCHKOMPETENCÍ K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ A KLÍČOVÉ KOMPETENCE K UČENÍ.**

LITERÁRNÍ VÝCHOVA - 2. období

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJ – LV5 – Čte a přednáší zpaměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	ČTVRTÁ TŘÍDA		PROJEKT Č.5– 4.třída PROJEKT Č.6– 5.třída	Žák čte texty a zadání, které využívá při výuce s uvědoměním- **M, ČaS, Aj, Př, Vl..**
	- správně a plynule čte umělecké a populárně-naučné texty se správným - přízvukem slovním i větným, s přirozenou intonací a správným frázováním - předčítá, recituje - uvědoměle a dostatečně rychle čte - výrazně čte umělecké texty	- výcvik ve čtení - zdokonalování ve čtení, recitace - frázování a intonace		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	- správně a plynule čte umělecké a populárně-naučné texty se správným přízvukem slovním i větným, s přirozenou intonací a správným frázováním - předčítá, recituje - uvědoměle a dostatečně rychle čte, výrazně čte umělecké texty - čte naukové texty s využitím ke studiu	- výcvik ve čtení - recitace		

Žák rozumí různým typům textů, záznamům, ilustracím, umí je prakticky využít-**KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ.** Rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, respektuje tradice a chrání naše kulturní a historické dědictví, zapojuje se do kulturního života-**KOMPETENCE OBČANSKÉ**.

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je **ČJL-5-3-01p, ČJL-5-3-02p** dramatizuje jednoduchý příběh **ČJL-5-3-01p**, **ČJL-5-3-02p** vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek	ČTVRTÁ A PÁTÁ TŘÍDA - ví proč čte a o čem - hledá motivy činů literárních postav - informuje ostatní jaké ilustrace ho zaujaly a proč - porovnává různá vydání stejných knih - vypráví, co ho v knihách zajímá - hodnotí postoje literárních postav	- čtení s porozuměním - vlastní dojmy z četby	PROJEKT Č.5–4.třída PROJEKT Č.6–5.třída	Žák čte texty a zadání, které využívá při výuce a obsah Interpretuje **– M, ČaS, Aj, Př, Vl..** Žák kreslí obrázky související s knihou, která ho zaujala-**VV**.

Žák vyhledává a třídí a propojuje informace, poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení-**KOMPETENCE K UČENÍ**. Žák kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí-**KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ**. Přispívá k diskuzi v malé skupině i celé třídě-**KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ.**

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma **ČJL-5-3-02p** čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy **ČJL-5-3-02p** určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti	ČTVRTÁ A PÁTÁ TŘÍDA - reprodukuje obsah textu-rozlišuje podstatná klíčová slova a pojmy - hledá hlavní myšlenky literárního díla nebo ukázky	- reprodukce textu	PROJEKT Č.5–4.třída PROJEKT Č.6–5.třída	Žák reprodukuje obsah textu – rozlišuje podstatná klíčová slova a pojmy – M**, ČaS, Aj, Př, Vl**

Žák vyhledává, třídí a propojuje informace, používá je v praktickém životě-**KOMPETENCE K UČENÍ**. Hledá nutné informace k řešení problémů, nenechá se zviklat případným nezdarem-**KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ**. Využívá komunikační a informační prostředky ke komunikaci se světem-**KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ.**

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	ČTVRTÁ TŘÍDA		PROJEKT Č.6–5.třída	Žák dodržuje rytmus básní, básně se snaží v přirozeném rytmu převést do melodie-**HV.**
	- odlišuje verše od prózy - poznává hlavní rysy poezie: lyrika /píseň/, epika, jednoduché pojmenování, - snaží se dodržovat rytmus básní	- základy literatury-poezie x próza - znaky poezie		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	- odlišuje verše od prózy - poznává hlavní typy poezie: lyrika /píseň/, epika, jednoduché pojmenování, - snaží se dodržovat rytmus básní - rozlišuje v poezii: lyrika /píseň/, epika / bajka/přirovnání, básnický přívlastek - rozlišuje v próze: pověst, povídka, hlavní a vedlejší postavy - poznává v próze: čas a prostředí děje povídky, hlavní a vedlejší postavy, - rozlišuje řeč autora, postav	- základy literatury - poezie - lyrika, epika, bajka - próza - přímá řeč		

Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, vyjadřuje se kultivovaně, rozumí různým typům textů, záznamům, ilustracím, umí je prakticky využít-**KOMPETETENCE KOMUNIKATIVNÍ**. Samostatně pozoruje a experimentuje, výsledky zhodnocuje a vyvozuje závěry-**KOMPETENCE K UČENÍ.**

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy **ČJL-5-3-04p** rozlišuje prózu a verše rozlišuje pohádkové prostředí od reálného ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu	ČTVRTÁ A PÁTÁ TŘÍDA		PROJEKT Č.5–4.třída PROJEKT Č.6–5.třída	Žák vyrábí loutku-**PV**, kreslí postavičky ke kreslenému filmu-**VV**.
	- sděluje, které hrdiny dětských seriálů obdivujeme a proč - vypráví o hercích a představeních--návštěva divadla - rozlišuje v divadelní hře jednání, konflikt a jeho řešení - rozpozná divadlo komické a tragické, život divadla a práce herců - odlišuje různé druhy filmů-televizní inscenace - zná film: loutkový, kreslený, hraný - zajímá se o kulturní život regionu, významné autory, kulturní instituce	- rozbor literárních textů - divadlo - film - kulturní život regionu		

Žák chápe a respektuje principy zákonů a společenských norem, rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, respektuje tradice a chrání naše kulturní a historické dědictví-**KOMPETENCE OBČANSKÉ.** Účinně spolupracuje ve skupině, podílí se s pedagogy na utváření pravidel práce, podílí se na utváření příjemné pracovní atmosféry, přispívá k dobrým vztahům, nabízí pomoc a v případě potřeby o ni požádá-**KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ**.
KOMPETENCE DIGITÁLNÍ – Žák využívá digitální technologie k učení, komunikaci i tvořivé práci. Orientuje se v digitálním prostředí, vyhledává a kriticky posuzuje informace, dodržuje pravidla bezpečného a ohleduplného chování online, chrání svá data a respektuje digitální práva druhých.

5.1.1.2 2. stupeň

Charakteristika předmětu Český jazyk a literatura

Kvalita osvojení a užívání mateřského jazyka v jeho mluvené i písemné podobě je základním znakem úrovně všeobecné vzdělanosti žáků základní školy, nástrojem funkčního dorozumívání i nástrojem jejich integrace do lidských společenství. Otevírá žákům svět vyjádřený verbálními prostředky a umožňuje jim komunikaci s kulturními výtvory a hodnotami. Jazykový rozvoj žáků probíhá paralelně a ve vzájemné podmíněnosti s jejich rozumovým a emocionálním zráním. Prostřednictvím jazykové a literární výchovy získává žák schopnost vyjadřovat své myšlenky a city, vžívat se do myšlení a cítění druhých lidí. Získává prostředky k tomu, aby chápal význam nejdůležitějších literárních výtvorů v historii národní a evropské kultury a mohl se orientovat v různých formách slovesné produkce současnosti.

Ovládnutí jazykových prostředků češtiny je i základním předpokladem úspěšného vzdělávání v dalších oblastech, zejména při osvojování cizích jazyků.

Ve své jazykové části se výuka zaměřuje především na to, aby:

- si žáci v žádoucí míře kvality, trvalosti a správnosti osvojili techniku čtení a psaní a prokazovali ji ve škole i mimo školu,
- se naučili souvisle vyjadřovat a dovedli správně a kultivovaně používat mateřský jazyk v běžných situacích,
- získali pro život významné dovednosti, spojené s mnohostrannou komunikací člověka v moderní společnosti (ústní a písemné způsoby vyjadřování ve vztahu k odlišným adresátům, schopnost vyjadřovat vlastní názory, vystupovat před lidmi ap.),
- poznávali bohatost českého jazyka, jeho slovní zásoby a v praxi dovedli používat elementární pravidla stylistiky,
- si osvojili podstatné poznatky ze systému českého jazyka a prakticky ovládli základy českého pravopisu.

V literárně výchovné části směřuje výuka k tomu, aby

- se žáci, přiměřeně svému věku, naučili s porozuměním číst a interpretovat přístupné texty z literatury minulosti i současnosti a postupně si vytvářeli základní čtenářské dovednosti a návyky,
- získali elementární a použitelné literárněvědné poznatky, důležité pro pochopení čteného textu, pro jeho rozbor a hodnocení,
- se seznámili s nejdůležitějšími literárními žánry a formami a dovedli rozlišovat hodnotnou literaturu od literatury konzumní a manipulační,
- se na základě četby a dalších činností utvářel jejich čtenářský vkus a trvalý zájem o četbu,
- chápali funkci divadla, filmu, televize a ostatních médií, naučili se orientovat v jejich mnohostranné nabídce z hlediska kvality a významu pro vlastní život.

Významnou funkcí literární výchovy je prostřednictvím četby podporovat emocionální zrání žáků a na příkladech jim ozřejmovat životní a mravní hodnoty, které ovlivňují způsoby jednání a rozhodování lidí. Tím se jim otevírá i cesta k sebepoznání a k pozitivním životním motivacím. Pěstuje u žáků smysl pro krásu jazykového výrazu a uměleckého obrazu skutečnosti, probouzí v nich city lidské solidarity a spoluúčasti. Orientovat se v jazyce se žáci učí tak, že v hodinách českého jazyka a literatury nebudou ostré hranice mezi učivem mluvnice, slohového výcviku a literární výchovy, ale že si žáci v každé hodině českého jazyka a literatury uvědomí propojenost jazyka, stylistických prvků i literárních prvků.

I když je ve středu pozornosti učivo právě probíraného tématu, je třeba opakovat a zdokonalovat vyjadřovací schopnosti a dovednosti žáků. Proto se po celý rok zařazují jazykové rozbory, cvičení pravopisná, lexikálně sémantická a stylizační a průběžně se pečuje o zvukovou stránku mluvnických projevů. Význam pravopisu nelze přeceňovat, ale ani podceňovat. Pozornost se zaměřuje na jevy základní, žáci se učí užívat jazykových příruček: Pravidel českého pravopisu, Slovníku spisovné češtiny a Stručné mluvnice české.

Při zadávání témat slohových prací se přihlíží k znalostem a zájmům žáků.

Podstatou práce v literární výchově je, aby se žáci učili pozorně vnímat literární text, rozumět jeho významům a smyslu; porozumění literárnímu textu spojené s kultivací citů a prožitků a s pochopením významu literatury pro život mladého člověka tvoří základ pro utváření trvalého zájmu žáků o hodnotnou četbu, divadlo i o hodnotnou filmovou a televizní produkci. Ve vyšších ročnících základní školy by žáci při práci s literárními texty a v dalších činnostech měli postupně poznávat – v jednoduchém systému – prvky poetiky základních literárních žánrů, pochopit jejich funkce v literárním textu a osvojených pojmů a

poznatků umět používat při rozboru, výkladu a hodnocení literárního textu (díla). Konkrétní postup ve vyučování (pořadí témat, výběr textů, děl, autorů) si vytváří učitel; ten stanovuje, s přihlédnutím k zájmům žáků, i tituly souvislé četby (2–3 knihy na ročník) a rozhoduje o výběru a zařazení doplňujícího učiva.

Vzdělávací obor je rozdělen do tří složek:

- **Komunikační a slohová výchova**
- **Jazyková výchova**
- **Literární výchova**

6. ROČNÍK

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*klíčové kompetence*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ČJL-9-2-01 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ČJL-9-2-04 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ČJL-9-2-06 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ČJL-9-2-07	**<u>Jazyková výchova</u>** Žák - samostatně pracuje s jazykovými příručkami - roztřídí slovní druhy, slova ohebná a neohebná, určuje mluvnické kategorie, vytváří tvary slov a užívá je v ústním i písemném projevu - rozlišuje základní a rozvíjející větné členy a určuje je -pozná větu jednoduchou a souvětí - ovládá pravopis včetně jednoduchých pravidel	**Jazyková výchova** **Jazyk a komunikace** (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky) **Slovní zásoba a tvoření slov** **Pravopis** **Tvarosloví** - slovní druhy **Skladba** - výpověď a věta, stavba věty, základní a rozvíjející větné členy – předmět, přívlastek shodný a neshodný, příslovečné určení místa, času, způsobu, míry, přímá a nepřímá řeč, shoda přísudku s podmětem a s několikanásob. podmětem)	1.1 1.3 1.4 2.1 2.2 2.3 3.1 3.3 3.5 4.1 4.2 4.3 4.5 5.1 5.2 6.1 6.2 6.3 7.1 7.2 7.3 7.4 7.5 7.6	- v hodinách jazykové výchovy lze zařadit všechna průřezová témata a integraci dle potřeby na základě výběru textů vyučujícím a využití textů v používaných učebnicích	D, VV, Př – mýty, báje integr. D, Z – regionální pověsti integr. VV – pohádka, loutky D – osobnosti české historie D, VV, Př – mýty, báje integr. D, Z – regionální pověsti integr. VV – pohádka, loutky D – osobnosti české historie
dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ČJL-9-1-04 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné	**<u>Komunikační a slohová výchova</u>** - uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří text - rozlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně aplikuje spisovné jazykové prostředky	**Komunikační a slohová výchova** Čtení - vypravování, reprodukce úryvku Naslouchání, popis Písemný projev - (vlastní tvořivé psaní – zpráva, oznámení, výpisky, dopis osobní a úřední, vypravování) Mluvený projev			

jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ČJL-9-1-05					
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-01 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ČJL-9-3-03 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích ČJL-9-3-09	**Literární výchova** - převypráví obsah textu, určí jeho základní charakteristiku, najde hlavní myšlenku textu (porozumění textu) - čte plynule vzhledem ke svým možnostem - prezentuje přečtenou knihu (filmové/divadelní představení), odevzdá zápis z četby, vyjádří svůj názor - navštíví školní i obecní knihovnu, seznámí se s jejich fungováním	**Literární výchova** Tvořivé činnosti s literárním textem Způsoby interpretace literárních a jiných děl Poezie a próza Námět a téma díla Obrazná pojmenování - Svět fantazie: mýty, báje, legendy (poezie, próza) - Paměť lidstva - Z české literatury 19. století (lyrika, epika, metafora, personifikace, lidová tvorba, ilustrace, klasická pohádka) - Na cestě – příběhy odvahy a dobrodružství (cestopis) - Svět lidí a svět zvířat (moderní pohádka) - Čemu se smějeme – nonsensová poezie - Věda a fantazie (filmová a televizní tvorba) - Co rádi čteme: Doplňková četba podle zájmu žáků a složení třídy (školní a městská knihovna)			

7. ROČNÍK

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*klíčové kompetence*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech ČJL-9-2-02 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ČJL-9-2-04 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ČJL-9-2-06 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ČJL-9-2-07	- rozezná způsoby obohacování slovní zásoby a tvoření slov - orientuje se v českých frazémech - roztřídí slovní druhy, slova ohebná a neohebná, určuje mluvnické kategorie, vytváří tvary slov a užívá je v ústním i písemném projevu -orientuje se v typech vět, určuje věty vedlejší i větné členy, věty podle postoje mluvčího -ovládá pravopis včetně jednoduchých pravidel	**Jazyková výchova** Tvarosloví odchylky od pravidelného skloňování, přídavná jména, zájmena, číslovky, slovesný rod činný a trpný, příslov. spřežky, předlož., spojky, částice, citosl. - Psaní velkých písmen ve vlastních jménech, Slovní zásoba, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov, sousloví a rčení, slova jednoznačná, mnohoznačná, antonyma, termíny, metafora, metonymie, slova citově zabarvená, odvozování, skládání, zkratky, zkratková slova Skladba - věta jednočlenná a dvojčlenné, věty podle přísudek slovesný a jmenný se sponou, beze spony, rozvíjející větné členy – přívlastek postupně rozvíjející, několikanásob., volný a těsný, doplněk, několikanásobný větný člen, věty vedlejší, souvětí Stavba textu Pravopis	1.1 1.3 1.4 2.1 2.2 2.3 3.1 3.3 3.5 4.1 4.2 4.3 4.5 5.1 5.2 6.1 6.2 6.3 7.1 7.2 7.3 7.4 7.5 7.6	- v hodinách jazykové výchovy lze zařadit všechna průřezová témata a integraci dle potřeby na základě výběru textů vyučujícím a využití textů v používaných učebnicích	integr. D, Z – zámořské objevy integr. D, Z, VV, NJ – příběhy a pověsti (co skrývá moje město) integr. D, VO, Z - jak znám svoje město integr. D, Z, VV – sněhové plastiky – stavby středověku - gotika

rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru ČJL-9-1-02 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ČJL-9-1-04 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním z dostupnými informačními zdroji ČJL-9-1-01	**Komunikační a slohová výchova** -umí v písemném i ústním projevu rozlišit objektivní a subjektivní jazykové prostředky - komunikuje s vrstevníky i dospělými pomocí vhodných jazykových prostředků - reprodukuje náležitě věcný i odborný text, vyhledá klíčová slova a shrne hlavní myšlenky	**Komunikační a slohová výchova** Čtení praktické, prožitkové, kritické Vypravování Naslouchání praktické, kritické, zážitkové Mluvený projev Písemný projev Charakteristika Strukturovaný životopis - životopis významné osobnosti, mého vzoru Žádost Výtah Popis - uměleckých děl - líčení			
rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora ČJL-9-3-02 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo ČJL-9-3-03	**Literární výchova** - rozpozná základní rysy autorovy tvorby - prezentuje přečtenou knihu (filmové/divadelní představení), odevzdá zápis z četby, vyjádří svůj názor -vytváří jednoduchou poezii na základě druhů rýmů -orientuje se v základních literárních druzích a žánrech, uvede typické představitele	**Literární výchova** Tvořivé činnosti s literárním textem Způsoby interpretace literárních a jiných děl - struktura liter. díla, liter. hrdina, kompozice liter. příběh, drama, žánry lyrické, epické a dramatické -Můj domov - Bylo, nebylo - Co nás zajímá - Doplňková četba: knihy a jejich vydavatelství, literární pořady, výstavy a časopisy pro děti a mládež			

tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie ČJL-9-3-04 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ČJL-9-3-06					

8. ROČNÍK

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*klíčové kompetence*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova ČJL-9-2-01 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech ČJL-9-2-02 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami ČJL-9-2-03 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ČJL-9-2-04	**Jazyková výchova** - zná spisovnou podobu českých a běžně užívaných cizích slov, rozumí jejich významu, pracuje s různými typy příruček - rozezná způsoby obohacování slovní zásoby a tvoření slov - zná významy a pravopis cizích a přejatých slov, tvoří správně jejich tvary a užívá je ve větě - orientuje se v českých frazémech - umí vyhledávat v jazykových příručkách, orientuje se v jejich struktuře	**Jazyková výchova** Obecné poučení o jazyce -čeština, -skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) Slovní zásoba a tvoření slov Tvarosloví - Skloňování obecných jmen přejatých, cizích vlastních jmen. - Slovesa, slovesný vid, využití slovesných tvarů Skladba	1.1 1.3 1.4 2.1 2.2 2.3 3.1 3.3 3.5 4.1 4.2 4.3 4.5 5.1 5.2 6.1 6.2 6.3 7.1	-v hodinách jazykové výchovy lze zařadit všechna průřezová témata a integraci dle potřeby na základě výběru textů vyučujícím a využití textů v používaných učebnicích MkV – slovanské jazyky	integr. D, Z, VV, VO – jak znám své město integr. Př, Z, D, F, HV, VV – mé hobby

rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ČJL-9-2-06 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ČJL-9-2-07	- roztřídí slovní druhy, slova ohebná a neohebná, určuje mluvnické kategorie (se zaměřením na slovesa), tvoří tvary slov a užívá je v ústním i písemném projevu - umí určit větní členy - pozná vztahy vět v souvětí, najde spojovací výrazy a doplní interpunkci - určuje druhy vedlejších vět a poměry mezi větami hlavními - rozliší souvětí souřadné a podřadné - ovládá pravopis	- věta jednočlenná, dvojčlenná, základní větné členy - rozvíjející a několikanásobné větné členy - stavba věty jednoduché, významové poměry v několikanásobném větném členu, přívlastek volný, těsný, přístavek. - souvětí podřadné, věty vedlejší, tvoření vět souvětí souřadné, poměry mezi větami hlavními (slučovací, stupňovací, vylučovací, odporovací, příčinný, důsledkový) Pravopis	7.2 7.3 7.4 7.5 7.6		
rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru ČJL-9-1-02 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ČJL-9-1-03 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ČJL-9-1-04 využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu,	**Komunikační a slohová výchova** - umí v písemném i ústním projevu rozlišit objektivní a subjektivní jazykové prostředky - umí kriticky přemýšlet a zhodnotit text v médiích - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů - na základě studijního čtení formuluje hlavní myšlenky	**Komunikační a slohová výchova** Čtení Naslouchání Mluvený projev - zásady dorozumívání, zásady kultivovaného projevu Písemný projev Subjektivně zabarvený popis - vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu Výklad, výtah Úvaha Charakteristika literárních postav Práce s literárními texty - slohové útvary v literárních ukázkách			

samostatně připraví a s oporou o text přednese referát ČJL-9-1-08	textu, umí vytvořit otázky a stručné poznámky, zformuluje výpisky nebo výtah z textu				
uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ČJL-9-3-01 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře ČJL-9-3-07 porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování ČJL-9-3-08 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ČJL-9-3-06	**Literární výchova** - orientuje se ve struktuře literárního textu, porozumí literárnímu textu, přiřadí text k literárnímu žánru - má základní přehled o představitelích české a světové literatury - porovná různá ztvárnění téhož námětu (literární, dramatické, filmové zpracování) - orientuje se v základních literárních druzích a žánrech, uvede typické představitele	**Literární výchova** Tvořivé činnosti s literárním textem Způsoby interpretace literárních a jiných děl Zvuk. prostř. poezie, rým, rytmus, volný verš Hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé Můj domov a svět O bozích a lidech Ve službě Bohu, králi a dámě Vyšla hvězda nad Betlémem Sen, láska a smrt Šoa Čtu, čteš, čteme...			

9. ROČNÍK

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*klíčové kompetence*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace ČJL-9-2-05 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech ČJL-9-2-02 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ČJL-9-2-04 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí ČJL-9-2-06 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ČJL-9-2-08 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí ČJL-9-2-07	**Jazyková výchova** - správně volí jazykové prostředky dle komunikační situace - rozezná způsoby obohacování slovní zásoby a tvoření slov - orientuje se v českých frazémech - roztřídí slovní druhy, slova ohebná a neohebná, určuje mluvnické kategorie, tvoří tvary slov a užívá je v ústním i písemném projevu - umí určit větné členy - pozná vztahy vět v souvětí, najde spojovací výrazy a doplní interpunkci - určuje druhy vedlejších vět a poměry mezi větami hlavními - rozliší souvětí souřadné a podřadné -pozná rozdíl mezi spisovnou a nespisovnou češtinu, nářečí, umí zasadit do kontextu - ovládá pravopis	**Jazyková výchova** Obecné poučení o jazyce - vznik a vývoj jazyka, útvary českého jazyka - zvuková stránka jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) Pořádek slov ve větě Pravopis Slovní zásoba - význam slova, slova nadřazená a podřazená, jednoznačná a mnohoznačná Tvarosloví - slovní druhy, skloňování obecných jmen přejatých a cizích vlastních jmen, slovesa Skladba - stavba větná, výrazy do věty nezačleněné, tvoření vět, složitá souvětí - pořádek slov ve větě	1.1 1.3 1.4 2.1 2.2 2.3 3.1 3.3 3.5 4.1 4.2 4.3 4.5 5.1 5.2 6.1 6.2 6.3 7.1 7.2 7.3 7.4 7.5 7.6	-v hodinách jazykové výchovy lze zařadit všechna průřezová témata a integraci dle potřeby na základě výběru textů vyučujícím a využití textů v používaných učebnicích	integr. F, D, – věda a technika v literatuře

rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ČJL-9-1-03 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ČJL-9-1-05 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ČJL-9-1-06 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu ČJL-9-1-07 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ČJL-9-1-09 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů ČJL-9-1-10	**Komunikační a slohová výchova** - umí kriticky přemýšlet a zhodnotit mediální sdělení - rozlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně aplikuje spisovné jazykové prostředky -ovládá mluvený projev se všemi jeho složkami, na dané i náhodné téma - zná zásady diskuze a umí je aplikovat - umí poskládat text na základě textové návaznosti - umí vytvořit text na základě zadaného slohového útvaru, který je stylisticky i gramaticky správný text	**Komunikační a slohová výchova** Čtení Naslouchání Mluvený projev - komunikační žánry: připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek Diskuse Písemný projev - jazyková kultura - slohové útvary a postupy užívané v různých komunikačních oblastech a situacích: Výklad Vypravování Popis a charakteristika Otevřený dopis Úvaha, proslov Publicistické útvary - zpravodajské, úvahové, přechodné, školní			

tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie ČJL-9-3-04 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty ČJL-9-3-05 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele ČJL-9-3-06 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře ČJL-9-3-07 porovná různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování ČJL-9-3-08	**Literární výchova** - zvládne vytvořit vlastní text na základě probraného žánru - dokáže rozpoznat hodnotnou a konzumní literaturu a své rozhodnutí zdůvodní - orientuje se ve vybraných literárních druzích a žánrech, uvede typické představitele - má přehled o představitelích české a světové literatury, orientuje se v základních literárních směrech - porovná různá ztvárnění téhož námětu (literární, dramatické, filmové zpracování)	Literární výchova Tvořivé činnosti s literárním textem - (přednes vhodných literárních textů, vhodná reprodukce přečteného, nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace, vytváření vlastních textů, vlastní výtvarný doprovod literárních textů) Způsoby interpretace literárních a jiných děl - jazyk literárního díla - literatura umělecká a věcná (populárně-naučná, literatura faktu, publicistické žánry) - hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představ. Můj domov a svět Za literárními památkami Krása je v pravdě Moderna Avantgarda Neklidné dvacáté století Čtu, čteš, čteme..			

5.1.2 Anglický jazyk

5.1.2.1 1. stupeň

Charakteristika předmětu:

Anglický jazyk je vyučován v prvním až devátém ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů a souvisejících tematických okruhů průřezových témat. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Předmět je realizován v rozmezí 1-4 hodin týdně v každém ročníku.

Výuka se soustředí na probuzení zájmu o studium anglického jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Žáci si osvojují zvukovou podobu anglického jazyka, vztahy mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností. Začínají se seznamovat s některými typickými jevy života a kultury anglicky mluvících zemí. Žáci se učí jednoduše reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum. Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je propojena s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou.

Očekávané výstupy 1. ročník	*Školní výstupy*	*Učivo*	*Klíčové kompetence*	*Průřezová témata*	*Mezipředmětové vztahy*
CJ-3-1-01 - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení CJ-3-1-02 - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého a krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	Žák: - Pozdraví rozloučí se - rozumí otázce uvede své jméno; - pojmenuje postavy - rozumí jednoduchým pokynům učitele, - zopakuje a použije slova označující předměty ve třídě; - pojmenuje předměty ve třídě; - na pokyny učitele reaguje verbálně i neverbálně. - Zopakuje barvy - pojmenuje barvy různých předmětů; - pokyny učitele a jednoduché otázky reaguje verbálně i neverbálně; - pojmenuje hračky na obrázku; - pojmenuje barvy různých hraček; - zpakuje slova označující různé druhy materiálů; - použije čísla 1-10; - počítá od jedné do deseti - uvede, kolik hraček se na obrázku nachází; - požádá o pomoc a poděkuje - sčítá přirozená čísla do deseti; - pojmenuje části lidského těla; - uvede, jakou barvu očí, označí části obličeje; - omluví se - Pojmenuje zvířátka; - Pojmenuje zvířátka na obrázku;	- Pozdravy - Škola – předměty ve třídě - Poděkován - Práce s obrázkovým slovníčkem. Barvy. - Zvířátka. - Části lidského těla. - Části těla zvířátek. - Příroda. - Rodina – členové rodiny.	1.1 1.3 1.4 2.1 2.2 2.3 3.1 3.3 3.5 4.1 4.2 4.3 4.5 5.1 5.2 6.1 6.2 6.3 7.1	- Osobnostní a sociální výchova – 1., 2., 5., 8. - Enviromentální výchova – 1. - Mediální výchova – 6.	- Člověk a svět práce - Výtvarná výchova - Matematika a její aplikace

	- upozorní kamaráda, aby byl opatrný - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova. - označí členy rodiny - na obrázku; - Pojmenuje - domácí mazlíčky - zeptá se vrstevníka *Who's this?* a na stejné otázky odpovidá, např. *This my brother*.; - přiřadí mluvenou a psanou podobu slova. - zopakuje a použije slova označující lidské pocity; - pojmenuje chování lidí na obrázku;				

Očekávané výstupy 2. ročník	***Školní výstupy***	***Učivo***	***Klíčové kompetence***	***Průřezová témata***	***Mezipředmětové vztahy***
CJ-3-1-01 - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně	Žák: - Pozdraví, rozloučí se - rozumí otázce - uvede své jméno; - zeptá se na věk - pojmenuje postavy - rozumí jednoduchým pokynům učitele, - popíše počasí - zopakuje a použije slova označující předměty ve třídě; - pojmenuje předměty ve třídě;	- číslovky, barvy - Pozdravy - Happy Birthday - How old are you? - Slovní zásoba – volný čas, hračky - Slovní zásoba – počasí - Slovní zásoba – oblečení, put on, take off - Škola – předměty ve třídě. - Poděkování	1.1 1.3 1.4 2.1 2.2 2.3 3.1 3.3 3.5 4.1 4.2 4.3 4.5 5.1	– Osobnostní a sociální výchova – 1., 2., 5., 8. – Enviromentální výchova – 1.	– Člověk a svět práce – Výtvarná výchova – Matematika a její aplikace

CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení CJ-3-1-02 - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého a krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu	- na pokyny učitele reaguje verbálně i neverbálně. - zopakuje a použije slova označující barvy; - pojmenuje barvy různých předmětů; - pokyny učitele a jednoduché otázky reaguje verbálně i neverbálně; pojmenuje hračky na obrázku; - pojmenuje barvy různých hraček; - použije čísla 1-10; - počítá od jedné do deseti - uvede, kolik hraček se na obrázku nachází; - zachytí konkrétní číselné údaje 1-10; - na pokyny učitele a jednoduché otázky reaguje verbálně i neverbálně; - pojmenuje zvířata; - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova. - přiřadí mluvenou a psanou podobu slova. - zopakuje a použije slova označující lidské pocity; - pojmenuje chování lidí na obrázku; - poděkuje	- Slovní zásoba – House - Where´s …? He/she is…. - Činnnosti/slovesa At the Beach - Sloveso CAN - Slovní zásoba Animals - What´s your favourite animal? - This is…. - Práce s obrázkovým slovníčkem. - How many? - How are you? I’m fine, thank you. - Pocity (např. sad, happy, tired, hungry).	5.2 6.1 6.2 6.3 7.1		

Očekávané výstupy 3.ročník	*Školní výstupy*	*Učivo*	*Klíčové kompetence*	*Průřezová témata*	*Mezipředmětové vztahy*
CJ-3-1-03 - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-3-1-01 - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení CJ-3-1-02 - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal CJ-3-1-06 - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	Žák: - rozpozná známá slova a slovní spojení - porozumí tématu krátkého textu - rozumí a reaguje na jednoduché pokyny, pozdraví a představí se - umí správně vyslovit a napsat osvojenou slovní zásobu - zná angl.abecedu, umí vyhláskovat své jméno - porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět - utvoří krátké věty podle předlohy	- zvuková a grafická podoba jazyka - základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slova - slovní zásoba z tematických celků - pravopis produktivně osvojených slov a slovních spojení z Tematických celků – škola, rodina, barvy, čísla, lidské tělo - abeceda, spelling - použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění - slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů - Pozdravy (*hello, goodbye*). - Číslovky 1-10. - Škola – předměty ve třídě. - Barvy. - Volný čas. - Rodina – členové rodiny. - Pocity. - Zvířata. - Jídlo. - Části lidského těla. - Číslovky 11-20. - Domov. - Bydliště – místnosti, nábytek. - Předložky – *next to, between, in front of, behind*. - Zvířata. - Příroda. - Jídlo a nápoje.	1.1 1.2 1.3 1.5 2.2 4.1 4.2 4.4 4.5 5.1 6.1 6.2 7.1	1.1 1.6 1.8 1.9 4.4	

CJ-3-1-04 - rozumí obsahu jednoduchého a krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu		- Povolání. - Jídlo a nápoje. - Bydliště - město. - Nákupy. - *What can you see?* - *How about you?* - Přídavná jména. - Škola – předměty ve třídě. - Lidské tělo – popis osoby/tváře.			

Očekávané výstupy 4. ročník	***Školní výstupy***	***Učivo***	***Klíčové kompetence***	***Průřezová témata***	***Mezipředmětové vztahy***
CJ-5-1-01 Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-5-1-03	Žák: • reaguje na běžné pokyny • umí pozdravit i rozloučit se • napodobuje správnou výslovnost známých slov a jednoduchých vět • umí slovní zásobu tematických okruhů • reaguje na běžné pokyny, porozumí jednoduchému souvislému projevu • používá známá slova a jednoduché věty odpovídající učebnicovým tématům • porozumí jednoduchému souvislému projevu	• zvuková a grafická podoba jazyka • základní výslovnostní návyky • běžné pokyny a otázky ve výuce What's your name? Are you afraid? Can you...? Have you got...? pokyny typu: listen, look, point, ask, answer, read, write • slovní zásoba tematických okruhů • poslech s vizuální oporou • dny v týdnu, povolání, části těla a obličeje, pocity, mořští živočichové, členové rodiny, oblečení, doplňky, barvy, školní předměty, volnočasové a sportovní aktivity, roční období, hodiny • jednoduché příběhy, dialogy a písně	1.1 1.2 1.3 1.4 1.5 2.1 2.2 2.3 2.4 2.5 3.2 4.1 4.2 4.3 4.4 4.5 5.1	1.1 1.6 1.8 1.9 3.2 4.4	

rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům	• rozumí obsahu jednoduchého textu nebo sdělení • umí pozdravit i rozloučit se • připraví jednoduchý rozhovor • používá známá slova a jednoduché věty odpovídající učebnicovým tématům • sestaví krátké sdělení o sobě • představí sebe a rodinu • popíše školu a aktivity volného času • poskytne jednoduchou informaci dle tematických celků • umí odpovědět na otázku • poskytne jednoduchou informaci dle tematických celků • pokládá jednoduché otázky • v textu vyhledá potřebnou informaci • pracuje s textem, umí vyhledat odpovědi na otázky • rozumí obsahu textu • pracuje s textem • vytvoří písemně jednoduché sdělení • sestaví krátké sdělení o sobě • používá jednoduché osvojené větné vzorce	• poslech s obrázkovou oporou • krátké dialogy k tematickým okruhům učebnice • říkanky, písně a jednoduché příběhy • poslechy zaměřené na rodinu, školu, volný čas, zvířata a povolání • jednoduché komunikační situace • tvorba krátkých dialogů • představení sebe a druhých, povolání, schopnosti Can you...?, rodina Have you got..., zájmy a preference I love...,I prefer... • slovní zásoba tematických okruhů • jednoduchá sdělení • základní gramatické struktury • představení sebe, moje rodina, moje oblíbené aktivity, co umím a neumím, moje oblíbené školní předměty, popis oblečení, časové údaje (hodiny, dny v týdnu) • Jazykové struktury: I'm..., I've got..., I can..., I like..., I'm good at... • poskytování základních informací • Can you...?, Have you got...?, What time is it?, What's he/she wearing? Does he/she like...? • vyhledávání informací v textu • vyhledání informací v textu o rodině, povolání, zájmech a aktivitách • odpovědi na otázky k textu • práce s krátkým textem • čtení s porozuměním • krátké příběhy a komiksy z učebnice, jednoduché popisy osob, texty o rodině, škole, koníčcích a zvířatech, doplňování informací podle textu	5.2 6.1 6.6 7.1		

z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.		• jednoduché písemné sdělení • písemná obměna krátkých textů • základní gramatické struktury • krátké představení sebe sama, moje rodina, moje škola, moje oblíbené aktivity, popis osoby nebo oblečení • Jazykové struktury: My name is..., I'm..., I've got..., I like..., I can..., He/She is wearing...			

Očekávané výstupy 5. ročník	***Školní výstupy***	***Učivo***	***Klíčové kompetence***	***Průřezová témata***	***Mezipředmětové vztahy***
CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	• reaguje na běžné pokyny • porozumí jednoduchému souvislému projevu • zná základní pravidla výslovnosti • používá známá slova a jednoduché věty odpovídající učebnicovým tématům • umí slovní zásobu tematických okruhů • má přehled o svátcích v anglicky mluvících zemích • porozumí jednoduchému souvislému projevu • rozumí obsahu textu	• běžné pokyny • zvuková a grafická podoba jazyka • abeceda, číslovky 1–100 • osobní zájmena, rozkazovací způsob, sloveso be, dny v týdnu • slovní zásoba dle tematických okruhů • tematické okruhy • škola, volný čas, rodina, členové rodiny, dny v týdnu, domov, předměty v domácnosti, bydliště, město, zvířata, lidské tělo, oblékání, nákupy, názvy zemí, domácí mazlíčci, předměty ve škole, vyučovací předměty, sporty, reálie anglicky mluvících zemí • slovní zásoba dle tematických okruhů • říkanky, básničky	1.1 1.2 1.3 1.4 1.5 2.1 2.2 2.3 2.4 2.5 3.2 4.1 4.2 4.3 4.4 4.5 5.1 5.2	1.1 1.6 1.8 1.9 3.3 4.4	

CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného	• připraví rozhovor • umí pozdravit i rozloučit se • představí sebe a rodinu • popíše školu a aktivity volného času • umí odpovědět na otázku • poskytne jednoduchou informaci • v textu vyhledá potřebnou informaci • rozumí obsahu textu • pracuje s textem • umí vyhledat odpovědi na otázky • vytvoří písemně jednoduché sdělení • respektuje gramatické struktury vět • pracuje s formulářem • doplní základní osobní údaje	• každodenní činnosti, denní režim, volnočasové aktivity, časové údaje, dům a místnosti, město, nakupování, popis osoby • tvoření jednoduchých dialogů • sloveso *be,* sloveso *have got,* sloveso *can / can't,* otázky ano/ne, otázky s tázacími zájmeny, krátké odpovědi, situace ve škole, představování, rozhovor o rodině, rozhovory při nákupu • poskytování základních informací • základní gramatické struktury • sloveso *be* v kladné a záporné větě, sloveso *have got,* přivlastňovací zájmena, 's, přítomný čas prostý, každodenní činnosti, sporty, volnočasové aktivity, rodina, škola • sestavení odpovědi • jednoduché dialogy • sloveso *be,* sloveso *have got,* sloveso *can / can't,* přítomný čas prostý, otázka a krátká odpověď, How much is/are ... ?, rodina, škola, město, obchod • výběr základní informace z jednoduchého textu • práce se slovníkem • krátké texty o rodině, škole, zvířatech, městě • reálie anglicky mluvících zemí • práce s textem • slovní zásoba tematických okruhů • přítomný čas prostý, there is / there are, předložky místa, časové údaje, dům a místnosti, město, oblečení • každodenní činnosti, reálie anglicky mluvících zemí • písemná obměna krátkých textů • základní gramatické struktury	6.1 6.6 7.1		

života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře		• sloveso *be,* sloveso *have got,* přítomný čas prostý, přítomný čas průběhový, there is / there are, neurčitý člen *a/an,* množné číslo podstatných jmen, přivlastňovací zájmena, popis osoby, moje rodina, moje škola, můj den, můj domov • vyplnění formuláře • osobní údaje, jméno a příjmení, věk, země původu, členové rodiny			

5.1.2.2 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Anglický jazyk je vyučován v prvním až devátém ročníku. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů a souvisejících tematických okruhů průřezových témat. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa. Předmět bude realizován v 1–4 hodinách týdně v každém ročníku.

Jde již více o osvojování anglického jazyka jako prostředku dorozumívání a prostředku získávání dalších poznatků. Pozornost se věnuje rozvoji všech řečových dovedností, čtení a písemné vyjadřování nabývá postupně na významu. Žáci si začínají uvědomovat odlišnosti struktur studovaného cizího jazyka a mateřského jazyka. Žáci se ve stále větším rozsahu seznamují s reáliemi anglicky mluvících zemí. S rozšiřováním rozsahu osvojovaného učiva a se zvyšováním celkové intelektuální úrovně žáků se dále obohacují zavedené metody a formy práce, více se uplatňuje logičnost a tvořivá samostatná práce žáků. Výuka využívá CD přehrávač, interaktivní učebnice, zeměpisné mapy anglicky mluvících zemí, gramatické tabule, autentické materiály přizpůsobené věku i jazykové úrovni žáků, internet a počítačové programy pro nácvik anglické výslovnosti, poslechu s porozuměním a procvičování gramatických jevů.

Očekávané výstupy AJ 6. ročník	*Školní výstupy*	*Učivo*	*Klíčové kompetence*	*Průřezová témata*	*Mezipředmětové vztahy*
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům CJ-9-3-02 v textech vyhledá požadované informace CJ-9-2-02 mluví o své rodině a kamarádech CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních a neformálních situacích	Žák: - rozpozná a utvoří přítomný čas prostý a průběhový - umí použít slovesa *must, can* - vytvoří množné číslo, rozliší člen určitý a neurčitý - má základní znalosti o zájmenech a místních předložkách - orientuje se ve slovní zásobě daných tematických okruhů - vyhledá odpovědi na otázky - umí se představit a pozdravit - zvládne jednoduché sdělení týkající se tematických okruhů - popíše sebe a své kamarády - požádá o informaci, umí se zeptat a odpovědět na základní osobní informace -	- tematické okruhy: škola, sport, volný čas, domov, bydlení, město, popis města, budov, domu, počasí, příroda, nákupy, - části těla, vyjádření času (hodiny), dny v týdnu - žádost o informaci, poskytnutí a získávání osobních Informací - *be* - *can* - *have got* - přítomný čas prostý - příslovce častosti děje - řadové číslovky - předložky času - přítomný čas průběhový - přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový - předmětná zájmena - sloveso *to be* v minulém čase - minulý čas pravidelných sloves - minulý čas nepravidelných sloves - počitatelná a nepočitatelná podstatná jména - *some / any* - *How much / How many?* - neurčitý člen *a / an*, určitý člen *the* - *a little / a few* - otázky s *How* + přídavné jméno - stupňování přídavných jmen - přirovnání *as ... as* - vyjádření budoucího děje pomocí *going to* - přídavná jména a příslovce - *have to*	1.1 1.3 1.4 2.1 2.2 2.3 3.1 3.3 3.5 4.1 4.2 4.3 4.5 5.1 5.2 6.1 6.2 6.3 7.1 7.2 7.4	1.1 1.5 1.8 1.9 4.4	Přesahy a vazby: matematika (ceny zboží, sčítání, odčítání) hudební výchova (písničky) V průběhu celého roku využití obrázků, nástěnných grafických map, slovníků

Očekávané výstupy AJ 7. ročník	*Školní výstupy*	*Učivo*	*Klíčové kompetence*	*Průřezová témata*	*Mezipředmětové vztahy*
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-2-01 zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života	- poslouchá a porozumí reprodukova-nému projevu a projevu učitele - zeptá se na datum, na počasí - se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů - se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů týkající se osvojovaných témat - najde konkrétní informace nečíselné povahy v jednoduchém textu vztahujícím se k osvojovaným tématům - porozumí tématu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se osvojovaných témat - - porozumí obsahu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se osvojovaných témat	- poslech reprodukovaných projevů porozumění projevu učitele - tematické okruhy cestování, objednání v restauraci, stravovací návyky, počasí, rodina - přítomný čas průběhový - přítomný čas prostý vs přítomný čas průběhový - sloveso *to be* v minulém čase minulý čas prostý pravidelných a nepravidelných sloves - spojky a prostředky textové návaznosti - budoucí čas *will* for future, decisions - vyjádření budoucího děje pomocí *going to for intentions* - minulý čas průběhový vs past simple - neurčitý člen *a / an*, určitý člen *the* s názvy míst - neurčitá zájmena *every- / some- / any- / no- + -body / -thing* - předpřítomný čas prostý - *should / shouldn't / must / mustn't / don't have to*	1.1 1.3 1.4 2.1 2.2 2.3 3.1 3.3 3.5 4.1 4.2 4.3 4.5 4.6 5.1 5.2 6.1 6.2 6.3 7.1 7.2 7.4	1.1 1.5 1.6 1.8 1.9 PRO	Přesahy a vazby: - zeměpis (anglicky mluvící země, práce s mapou) - hudební výchova (písničky) - český jazyk (stupňování) - matematika (ceny zboží, sčítání, odčítání) V průběhu roku využití obrázků, nástěnných gramatických map, slovníků, PC, dalších studijních materiálů.

CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace					

Očekávané výstupy AJ 8. ročník	*Školní výstupy*	*Učivo*	*Klíčové kompetence*	*Průřezová témata*	*Mezipředmětové vztahy*
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02	- rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně - rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	– četba autentických textů, časopisů a novin – četba textů zaměřená na probíraná témata – tematické okruhy – rodina, sport, volný čas, bydlení, domov, reálie zemí příslušných jazykových oblastí – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – vyhledávat v textu odpovědi na otázky, umí uplatňovat logický odhad neznámých výrazů, při četbě umí používat překladový slovník – mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění	1.1 1.3 1.4 2.1 2.2 2.3 3.1 3.3 3.4 3.5 4.1 4.2 4.3 4.4 4.5 4.6 5.1 5.2 6.1 6.2	1.1 1.6 1.8 1.9 3.1 4.4 PRO	Přesahy a vazby: - zeměpis(anglicky mluvící země, práce s mapou, culture page) - hudební výchova (písničky) V průběhu roku využití obrázků, nástěnných gramatických map, slovníků, PC, dalších studijních materiálů.

napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-2-01 ptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích		– nácvik situací dle tematické slovní zásoby v učebnici - neurčitý člen *a / an*, určitý člen *the* s názvy míst - neurčitá zájmena *every- / some- / any- / no- + -body / -thing* - předpřítomný čas prostý - *should / shouldn't / must / mustn't / don't have to* - Present tenses + stative verbs - Will vs to be going to - minulý čas průběhový vs minulý čas prostý - *used to* - *too, enough* - *Past modals* - předpřítomný čas prostý vs minulý čas prostý - tázací dovětky	6.3 7.1 7.2 7.4		

Očekávané výstupy AJ 9. ročník	***Školní výstupy***	***Učivo***	***Klíčové kompetence***	***Průřezová témata***	***Mezipředmětové vztahy***
CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat	– zachytí konkrétní informace v pomalu a zřetelně pronášeném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům – porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého zřetelně pronášeného popisu, vyprávění a rozhovorů souvisejícím s osvojovanými tématy – najde konkrétní informace nečíselné povahy v jednoduchém textu vztahujícím se k osvojovaným tématům	– rozvíjení dostačující slovní zásoby – mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů – tematické okruhy – kultura, sport, péče o zdraví, pocity a nálady, stravovací návyky, nákupy a móda, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, reálie zemí příslušných jazykových oblastí – popis osoby, člena rodiny – osobní dopis nebo email	1.1 1.3 1.4 2.1 2.2 2.3 3.1 3.3 3.4 3.5 3.6 4.1 4.2 4.3	1.1 1.5 1.8 1.9 PRO 4.4	Přesahy a vazby: - zeměpis (anglicky mluvící země, práce s mapou, culture page) - hudební výchova (písničky) V průběhu roku využití obrázků, nástěnných gramatických map, slovníků, PC,

CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace CJ-9-2-01 zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	– porozumí obsahu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se každodenních témat – odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu – se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb – poskytne a zjistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích – krátce pohovoří na osvojené téma podle předem připravené osnovy a za použití obrázků – poskytne a zjistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích za použití slovních spojení a vět – zapíše informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají osvojovaných témat – sestaví/napíše krátký jednoduchý popis sebe samého, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb, způsobu života – napíše jednoduchý text (např. dopis, e-mail, vzkaz) – napíše jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí	– popis události – krátká sdělení týkající se osvojovaných témat - předpřítomný čas prostý vs minulý čas prostý - tázací dovětky - vztažná zájmena *who, which, that*, vztažné věty vedlejší - *should / shouldn't, might / might not* - *So do I / Neither do I* - sloveso + *-ing* / infinitiv - trpný rod v přítomném čase prostém, minulém čase prostém, předpřítomném čase prostém a v budoucím čase - první kondicionál	4.4 4.5 4.6 5.1 5.2 6.1 6.2 6.3 6.4 7.1 7.2 7.4		dalších studijních materiálů.

5.1.3 Další cizí jazyk – německý jazyk

5.1.3.1 2. stupeň (7. – 9. ročník)

Charakteristika předmětu

Výuka cizím jazykům na základní škole vytváří předpoklady pro budoucí zapojení žáků do vzájemné komunikace mezi národy v rámci Evropy i světa, připravuje je jak k praktickému užívání jazyka, tak k objevování a chápání skutečností, které se nacházejí i mimo oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Vyučovací činnost učitele by měla vytvářet podmínky k tomu, aby

- se u žáků postupně rozvíjela schopnost chápat a správně interpretovat slyšené i čtené cizojazyčné texty a přiměřeně na ně reagovat, schopnost vést rozhovor i souvisle hovořit v rámci nejběžnějších situací každodenního života, a to jazykově správně a z hlediska výslovnosti co nejblíže normě, schopnost písemně zformulovat nejběžnější typy sdělení s respektováním základních pravopisných pravidel,
- se žáci seznamovali se základními poznatky z reálií zemí příslušné jazykové oblasti, s nejběžnějšími zvyky a sociální mi konvencemi,
- si žáci osvojovali učební postupy potřebné k efektivnímu studiu cizích jazyků,
- žáci měli příležitost zvyšovat celkovou úroveň svého vyjadřování i vzájemného chování a současně rozvíjet intelektuální, etickou, emocionální a estetickou složku osobnosti,
- si rozšiřovali všeobecný kulturní obzor, který je předpokladem k formování postojů vedoucích k vytváření porozumění mezi národy, k pěstování vzájemné tolerance a respektu, k úctě ke kulturním hodnotám jiných národů.

Výuku cizího jazyka na základní škole lze rozčlenit do tří vzájemně propojených etap.

1. etapa tvoří úvod do cizojazyčného vzdělávání. Jde především o probuzení zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu. Pozornost se soustřeďuje na osvojení zvukové podoby příslušného jazyka, zvládnutí vztahů mezi jeho zvukovou a grafickou stránkou na podkladě rozvíjení základů řečových dovedností, dále na první seznámení s některými typickými jevy života a kultury zemí příslušné jazykové oblasti.

Žáci se učí jednoduše a přirozeně reagovat v nejběžnějších situacích každodenního života přiměřených jejich věku. Dovednosti porozumět vyslechnutému sdělení a ústně se vyjadřovat jsou nadřazeny dovednostem číst a písemně se vyjadřovat; k těmto dvěma grafickým dovednostem se přistupuje teprve až po důkladném audioorálním procvičení jazykových jevů. Výklad prvků gramatického systému je omezen na nezbytné minimum, slovní zásoba je volena především na základě frekvence a zájmu dětí tohoto věku.

Metody a formy práce jsou založeny na pozorování, poslechu, imitaci, tvořivých činnostech a hře. Výuka je výrazně propojena nejen s mateřským jazykem, ale též s hudební, pohybovou, výtvarnou a dramatickou výchovou, z nichž přebírá některé techniky a obohacuje je novými prvky (viz např. hraní rolí, dramatické improvizace ap.), využívá se nahrávek, říkanek, básniček, písniček aj. textů v interpretaci rodilých mluvčích. Vyučující rozvíjí představivost dětí, podněcuje a oceňuje jejich aktivitu a invenci, jejich tvůrčí přístup k činnostem.

Ve **2. etapě** jde již více o osvojování cizího jazyka jako prostředku dorozumívání a prostředku získávání dalších poznatků. Pozornost se věnuje rozvoji všech řečových dovedností, čtení a písemné vyjadřování nabývá postupně na významu. Žáci si začínají uvědomovat odlišnosti struktur studovaného cizího jazyka a mateřského jazyka.

Očekávané výstupy	*Školní výstupy*	*Učivo*	*Klíčové kompetence*	*Průřezová témata*	*Mezipředmětové vztahy*
Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně **DCJ-9-1-01** - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména s vizuální oporou **DCJ-9-1-02** - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat **DCJ-9-1-03** **Mluvení** - zapojí se do jednoduchých rozhovorů **DCJ-9-2-01** - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá **DCJ-9-2-02** - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá	Žák - ovládá německou abecedu, pozdraví, rozloučí se, pojmenuje dny v týdnu, zná číslovky do dvaceti, umí pojmenovat barvy, umí používat německá vlastní jména, zná správnou výslovnost německých hlásek, intonaci vět, německý přízvuk	**Vstupní audioorální kurz** Abeceda, pozdravy v německy mluvících zemích, dny v týdnu, číslovky 0-20, barvy, německá dívčí, chlapecká a zvířecí jména, internacionalismy, lidé a země, zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky, základní výslovnostní návyky, vztah mezi grafickou a zvukovou podobou slov	1.1 1.3 1.4 2.1 2.2 2.3 3.1 3.3 3.5 4.1 4.3		*český jazyk:* internacionalismy, jména a příjmení v češtině, slova převzatá z jiných jazyků, psaní velkých písmen u jmen
	- představí se, poděkuje, dokáže zformulovat otázku a odpověď, vyjádřit souhlas a nesouhlas, pozná rozdíl mezi tykáním a vykáním, umí sdělit základní informace o sobě (písemně i ústně), seznámí se s německy mluvícími zeměmi, používá pravidelná slovesa v jednotném čísle, ovládá sloveso sein a mögen v jednotném čísle a používá zápor nicht	**Jmenuji se, bydlím** Představení se, tykání, vykání, otázky a odpovědi, stručné sdělení, souhlas, nesouhlas, písemné sdělení základních údajů o sobě, vyprávění o sobě, reálie německy mluvících zemí, sloveso v jednotném čísle, sloveso sein, slovosled oznamovací věty, zápor nicht, sloveso mögen v jed. čísle, práce se slovníkem, osvojení slovní zásoby, její používání v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů	4.4 5.1 6.1 6.3 7.1 7.2 7.4		*zeměpis:* základní zeměpisné znalosti o Rakousku a Německu
	- dokáže představit svoji rodinu, popsat ji podle fotografie, vypráví krátký příběh podle obrázků, umí a správně užívá přivlastňovací zájmena v jed. čísle, užívá přídavné jméno v přísudku, umí používat vazbu „von“	**Moje rodina** Představení členů rodiny, vyprávění o rodině, popis rodinné fotografie, přivlastňovací zájmena mein, dein, sein, ihr, přídavné jméno v přísudku, vazba „von“			*výchova k občanství:* moje rodina
	- dokáže vyprávět o kamarádech a zájmech, umí popsat konkrétní osobu,	**Moji kamarádi** Časové údaje, popis osoby, zájmy, vyprávění o kamarádovi, čtení			

DCJ-9-2-03 **Čtení s porozuměním** - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům **DCJ-9-3-01** - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům **DCJ-9-3-02** -rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména s vizuální oporou, a vyhledá v něm požadované informace **DCJ-9-3-03** **Psaní** - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři **DCJ-9-4-01** - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat **DCJ-9-4-02** - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení **DCJ-9-4-03**	používá příslovce gern-amliebsten	s porozuměním, předložka um, gern-amliebsten			
	-umí pojmenovat předměty a školní potřeby, umí se zeptat, jak se předměty nazývají německy, dokáže vytvořit rozkaz, rozezná a používá určitý a neurčitý člen a zápor kein	**Škola** Pojmenování předmětů, školních potřeb, otázka „Jak se to řekne německy?“, jednoduchý popis věcí, osob, zvířat, rozkaz, určitý a neurčitý člen, zápor kein			*výchova k občanství:* školství u nás a v Německu
	- umí hovořit o svých koníčcích a koníčcích svých kamarádů, popíše svůj týden, telefonicky si domluví nebo odmítne program, umí napsat jednoduchý dopis nebo e-mail o sobě, ovládá časování pravidelných sloves, používá předložku am v časových údajích	**Koníčky** Vyprávění o koníčcích, popis činností během týdne, telefonování, e-mail, dopis, chatování, časování pravidelných sloves v přítomnosti, předložka am v časových údajích			*výchova k občanství:* organizace času v průběhu týdne, koníčky, volný čas
	- umí popsat, co kdo dělá na počítači, dokáže říct, že někdo něco má, kupuje, fotografuje-používá 4. pád podstatných jmen s neurč. členem, časuje sloveso haben, umí vyprávět o zajímavostech ve Vídni	**Počítač** Telefonování, dopis, zápor kein ve 4. pádě, časování slovesa haben, 4. pád podstatných jmen s neurč. členem, zajímavosti o Vídni			*informatika:* základy psaní na počítači, vyhledávání informací na internetu, písemná elektronická komunikace, chatování
	- počítá do sta, ovládá základní matematické úkony, určování času, určí i roční období a měsíce, dokáže napsat jednoduchou pozvánku, umí používat předložku in ve 3. pádě, přeložky im a um v časových údajích, zná množné číslo některých podstatných jmen	**Kde a kdy?** Číslovky do 100**,** základní matematické úkony, hodiny, dny, měsíce, roční období, popis místa, pozvánka, předložka in ve 3. pádě, předložky im, um v časových údajích, množ. číslo některých podst. jmen			

	-vyjádří cíl cesty, umí si koupit jízdenku a zajistit ubytování, umí napsat jednoduchý pozdrav z dovolené, umí srozumitelně sdělit své údaje, ovládá časování slovesa fahren, umí používat předložky nach a in u států	**Prázdniny** Vyjádření cíle cesty, koupení jízdenky, pozdrav z dovolené, evropské země, EU, vazba ichmöchte, předložky nach a in (u států), sloveso fahren			*výchova k občanství:* EU *zeměpis:* státy EU
	-dokáže se orientovat na mapě Německa, Rakouska, Švýcarska, umí používat vazbu es gibt	reálie německy mluvících zemí, vazba es gibt			*zeměpis:* státy EU
	- umí popsat svůj dům a svůj pokoj, vyjádřit své představy, používá předložky se 3. a 4. pádem ve 3. pádě, časuje slovesa stehen, hängen, liegen, sitzen, umí časovat slovesa, slovesa s odlučitelnou předponou v přít. čase	**U nás** Domov, dům, kde bydlím, můj pokoj, rozhovory o bydlení, vyjádření představ- „mein Traumhaus, mein Traumzimmer“, přivlastňovací zájmeno unser, unsere, předložky se 3. a 4. pádem ve 3. pádě, 4. pád podstatných jmen s určitým členem, slovesa stehen, hängen, liegen, sitzen , předložky se 3. a 4. pádem s přivlastňovacími zájmeny a zájmenem kein, časování sloves s odlučitelnými předponami v přít. čase			*výchova ke zdraví:* můj byt, pokoj
	-dokáže se zeptat na směr cesty, umí jednoduše popsat cestu, rozumí základním nápisům ve městě, umí přijmout a odmítnout pozvání, používá předložky se 3. a 4. pádem ve 4. pádě, umí vytvořit otázku	**Jak se dostanu?** Město, obec, plán města, jednoduchá orientace ve městě, vyjádření směru cesty, přijmutí a odmítnutí pozvání, přeložky se 3. a 4. pádem ve 4. pádě, slovosled ve větě oznamovací – opakování, Mozart, Salzburg, tvoření otázek			*hudební výchova:* Mozart *zeměpis*: Salzburg

	-umí vyprávět o průběhu svého dne, charakterizuje své povinnosti, dokáže používat číslovky větší než 100, pracuje s časovými údaji v průběhu dne, umí používat způsobové sloveso müssen, množné číslo podstatných jmen, 3. pád podstatných jmen a některá další nepravidelná slovesa	**Můj den** - průběh dne, povinnosti a koníčky, co se smí a nesmí, časové údaje v průběhu dne, číslovky větší než 100, jídlo – jídelníček, způsobové sloveso müssen, množné číslo podstatných jmen, další nepravidelná slovesa, 3. pád podstatných jmen			*výchova k občanství:* můj den, moje povinnosti, trávení volného času
	- umí popsat svůj týdenní program, podá informace o své škole, domluví si schůzku, pracuje s rozvrhem hodin, používá způsobová slovesa können a dürfen	**Můj týden** - průběh týdne, informace o škole, rozvrh hodin, školní pravidla, časové údaje, způsobová slovesa können a dürfen, zájmeno man			
	- popíše části těla člověka, umí vyjádřit bolest, dát někomu poky, příkaz, dokáže popsat, kde byl a co dělal, ovládá préteritum sloves sein a haben, rozkazovací způsob	**Co tě bolí?** -vyjádření bolesti, části lidského těla, u lékaře, zdraví, popis, kde jsem byl a co jsem dělal, osobní zájmena ve 3. pádě, préteritum sloves sein a haben, rozkazovací způsob			*přírodopis:* lidské tělo
	- umí požádat o informaci, orientuje se v plánu města, popíše cestu ke svému bydlišti, vyjadřuje, čím a kam chce jet, umí používat předložky se 3. pádem a způsobové sloveso wollen, v souvětích využívá spojku deshalb	**Ve městě** - orientace v plánu města, jednoduché popsání cesty, popis místa bydliště, situace v obchodě-nákupy, na nádraží, na poště, některá povolání, požádat o informace, poděkovat za ně, dopravní prostředky, předložky se 3. pádem-aus, bei, mit, nach, von, zu, způsobové sloveso wollen, souvětí se spojkou deshalb			
	- umí mluvit o počasí, dokáže popsat své oblečení,	**Počasí**			*český jazyk:* dopis, přání

	jednoduše popíše nějakou událost, dokáže popřát ústně nebo písemně, užívá přivlastňovací zájmena a některá nepravidelná slovesa v přítomném čase	- popis počasí a činností jednotlivých období, oblékání, popis události, blahopřání v ústní i písemné formě, přivlastňovací zájmena, další nepravidelná slovesa v přítomném čase			
	- dokáže mluvit o svých prázdninových plánech, umí popsat událost v minulém čase, vyjádří, co se mu líbí, používá perfektum některých sloves, stupňuje přídavná jména a příslovce, ovládá základní gramatické struktury a typy vět	**Prázdniny** - plány na dovolenou, příroda, zvířata, popis události v minulém čase, co se mi líbí a nelíbí, perfektum některých pravidelných i nepravidelných sloves, stupňování přídavných jmen a příslovcí, porovnání pomocí als, ovládání základních gramatických struktur a typů vět			

5.2 Matematika a její aplikace

5.2.1 Matematika

Klíčové kompetence s ohledem na očekávané výstupy

1. KOMPETENCE K UČENÍ – **umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení**	Žák **1.1** vybírá a využívá pro efektivní řešení matematických problémů vhodné způsoby, metody a strategie samostatně či v kooperaci s ostatními žáky **1.2** vyhledává a třídí informace a na základě jejich pochopení vyvozuje matematické zákonitosti **1.3** pracuje s obecně užívanými matematickými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje poznatky z matematiky i ostatních oblastí, **1.4** samostatně pozoruje, na základě osvojených matematických a geometrických znalostí odhaduje výsledky a porovnává je se skutečností – hodnotí úspěch svého odhadu **1.5** na základě pochopení vlastností matematických operací a geometrických závislostí tyto využívá v tvůrčích činnostech
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – **podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů**	Žák 2.1 osvědčené matematické postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů 2.2 pochopí zadaný matematický problém, promyslí a naplánuje jeho řešení, využívá k tomu matematických dovedností, vlastního úsudku a zkušeností 2.3 samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení; užívá při řešení problémů logické a matematické postupy 2.4 ověřuje prakticky správnost řešení problémů - kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí
3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – **vést žáky k všestranné a účinné komunikaci**	Žák 3.1 formuluje a vyjadřuje myšlenky a názory v logickém sledu formou zápisu, náčrtu, výpočtu geometrické konstrukce a odpovědi 3.2 rozumí různým typům textů a grafů, přemýšlí o nich, reaguje na ně 3.3 naslouchá druhým lidem, porozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje 3.4 rozumí běžně užívané základní matematické a geometrické symbolice 3.5 konfrontuje své výsledky s výsledky ostatních, obhajuje své řešení a posuzuje jeho správnost
4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - **rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých**	Žák 4.1 při řešení úkolu účinně spolupracuje s ostatními žáky 4.2 spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel a příjemné pracovní atmosféry v týmu 4.3 v případě nepochopení matematického problému požádá o pomoc pedagoga či spolužáka, též naopak umí pomoci, je-li o to požádán 4.4 přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe

	potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného matematického úkolu
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ- **připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti**	Žák 5.1 respektuje základní principy chování ke spolužákům i učitelům 5.2 respektuje přesvědčení druhých lidí 5.3 chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy 5.4 zapojuje se do školních i mimoškolních aktivit, které s matematikou souvisí
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ - **pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci**	Žák 6.1 dodržuje stanovená pravidla 6.2 používá účelně vybavení a učební pomůcky (výukový software, geometrické pomůcky,..) 6.3 přizpůsobuje se novým pracovním podmínkám 6.4 respektuje a dodržuje pravidla učeben, které při výuce matematiky používá
7. KOMPETENCE DIGITÁLNÍ - **vést žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, komunikaci i řešení problémů každodenního života.**	Žák 7.1 ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení 7.2 získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah 7.3 vytváří a upravuje digitální obsah 7.4 využívá digitální technologie, aby si usnadnil a zefektivnil či zjednodušil práci 7.5 chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, reflektuje jejich přínos i rizika jejich využívání 7.6 předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné i duševní zdraví i zdraví ostatních, jedná eticky při práci v digitálním prostředí

5.2.1.1 1. stupeň

Charakteristika předmětu:
Vzdělávací obor Matematika je rozdělen na tematické okruhy:

- Číslo a početní operace,
- Závislosti, vztahy a práce s daty
- Geometrie v rovině a prostoru
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy

Výuka matematiky směřuje k využívání matematiky v reálných situacích. Nabízí dovednosti nutné pro každodenní praktický život a řešení všedních i méně obvyklých situací, se kterými se žáci denně setkávají a které budou muset v životě řešit.

Vzdělávání v oblasti Matematiky vede k seznámení a k porozumění základních myšlenkových postupů a pojmů, symboliky, odhadům a zaokrouhlováním, ke schopnosti hledat podobnost i odlišnost útvarů, které se vyskytují kolem nás, i k využívání prostředků výpočetní techniky.
Poznatky a dovednosti získané v matematice jsou předpokladem k poznávání přírodovědných oborů, ekonomiky, techniky a využití počítačů.

Vyučování směřuje k tomu, aby se žáci naučili provádět početní výkony s přirozenými čísly, desetinnými čísly a zlomky, a to pamětně i písemně, řešit úlohy z praxe s užitím početních výkonů, provádět odhady výsledků řešení a posuzovat jejich reálnost, provádět potřebné zaokrouhlování, číst a užívat jednoduché statistické tabulky a diagramy, užívat proměnnou, chápat její význam, řešit rovnice a nerovnice a užívat je při řešení úloh, řešit metrické geometrické úlohy, vypočítat obvody a obsahy rovinných obrazců, užívat základní vztahy mezi rovinnými obrazci, orientovat se v rovině a prostoru, užívat soustavu souřadnic a dokazovat jednoduchá tvrzení a vyvozovat logické závěry z daných předpokladů.

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA
1. TŘÍDA: PROJEKT Č.1. Poskládej si mámu a tátu
2. TŘÍDA: PROJEKT Č.2. Jak vidíš svět, když nevidíš?
PROJEKT Č.3. Se zvířátky do Evropy
3. TŘÍDA: PROJEKT Č.4. Voda-H2O
4. TŘÍDA: PROJEKT Č.5. Třídní časopis
5. TŘÍDA: PROJEKT Č.6. Město pro všechny

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE – 1. OBDOBÍ

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
M-3-1-01 1. Žák používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků	**Školní** • **používá čísla k vyjádření kvantity (počtu předmětů v souborech a uspořádaných souborech)** • **pracuje s číselnými obrazci, řadí prvky v souboru** • **počítá předměty po jedné, po desítkách, po stovkách** • **modeluje zapsaná čísla počtem předmětů v souboru, v peněžní soustavě (koruna, desetikoruna, stokoruna)**		PROJEKT Č.1 – 1. třída – PROJEKT Č.2 - 2. třída	Číselných vyjádření se přirozeně využívá k popisu některých jevů v oblastech **ČJ a ČaS.**
	PRVNÍ TŘÍDA			
	• eviduje počet prvků na obrázku • vytváří podle obrázků soubory s daným počtem prvků • vytváří soubory s daným počtem prvků tak, že vybarvuje, přidává nebo ubírá podle zadání příslušný počet • používá přirozená čísla k modelování reálných situací • doplňuje číselnou řadu • vytváří soubory s daným počtem prvků přikreslováním obrázků podle zadání k početním operacím sčítání a odčítání • sčítání v oboru 0 - 20 bez přechodu desítky • užívá peněžního modelu ke znázornění čísla	• intuitivní představa čísla • zobrazení, porovnávání • čísla a číslice 1-10 • početní operace sčítání a odčítání 0 - 10 • jednoduché slovní úlohy 0 - 10 • číselná řada 0 - 20 • početní operace sčítání a odčítání 0 - 20 • slovní úlohy, vztahy o n- více(méně)		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	• určuje čísla podle počtu teček přes desítku, sčítá více sčítanců • počítá předměty v daných souborech po desítkách • vytváří ve čtvercové síti soubory s daným počtem prvků • zapisuje čísla znázorněná na modelu peněžní soustavy • vyjadřuje zapsané číslo na modelu peněžní soustavy	• sčítání do dvaceti s přechodem desítky • desítková číselná soustava • přirozená čísla do sta • poziční zápis čísla • reálné situace - bankovky		

	TŘETÍ TŘÍDA			
	• rozkládá zapsaná čísla na desítky a jednotky • Zapisuje trojciferná čísla v desítkové číselné soustavě na základě slovního vyjádření	• opakování-přirozená čísla do sta • čísla 0-1000 -poziční zápis čísla		

Žák dokáže jednotlivé předměty pojmenovat, určovat jejich kvalitativní znaky, stanovit rozdíly a shody mezi nimi. Rozvíjejí se především **klíčové kompetence k učení**. U žáka se postupně proměňuje charakter převažující činnosti od spontánních her k systematickému učení, směřujícímu k efektivnímu osvojování poznatků. Budují se také sociální a **personální klíčové kompetence**. Dítě respektuje ve vyučování pravidla pracovních činností- individuální a skupinové práce, práce s učebnicí, pomůckami a dalšími didaktickými materiály. Upevňují se **pracovní klíčové kompetence**, neboť žák pracuje a manipuluje s učebními pomůckami a nástroji a učí se dodržovat vymezená pravidla.

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
M-3-1-02 2.Žák čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000,užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	**Školní** • **čte a zapisuje čísla v příslušném oboru numerace (do 20, 100, 1000)** • **pracuje s desítkovou číselnou soustavou** • **porovnává čísla na základě množství, určuje vztah rovnosti a nerovnosti, užívá symbol"´="k zápisu rovnosti čísel** • **a symboly " ≤" a "≥"k zápisu nerovnosti čísel** • **prohlubuje si poznatky o desítkové soustavě, využívá je při porovnávání čísel** • **zaokrouhluje čísla na desítky, stovky, tisíce**			V oblasti **ČJ**, kde žák rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slov vyjadřující matematické termíny. Doporučujeme využít: telefonní seznam poštovní směrovací čísla číslovky-učebnice českého jazyka. Jak se kluci neuměli spočítat-číslo ve významu počtu.
	PRVNÍ TŘÍDA			
	• čte zapsaná čísla do 5 • čte zapsaná čísla 6-10 • píše číslice • užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti • zapisuje čísla na základě jeho zvukové podoby • vytváří soubor prvků na základě zápisu čísla vyjádřeného počtem desítek a jednotek	• čísla a číslice 1-5 • čísla a číslice 6-10 • nácvik psaní číslic • rovnost, nerovnost-porovnávání čísel • čísla 11-20 • čísla 11-20		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	• určuje všechna čísla menší (nebo větší) než dané číslo • zapisuje čísla, která jsou násobky 10 • porovnává čísla s oporou znázornění na číselné ose	• opakování-porovnávání čísel		

	• doplňuje číselnou řadu • doplňuje čísla menší či větší, než je dané číslo • zaokrouhluje čísla na desítky	• přirozená čísla do 100-zápis čísel • přirozená čísla do 100-porovnávání čísel • opakování-čísla do 100 • sčítání a odčítání do100, porovnávání čísel • zaokrouhlování čísel na desítky		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	• zapisuje čísla podle diktátu • používá symbol rovnosti a nerovnosti • porovnává výsledky početních operací v oboru do 100 • porovnává trojciferná čísla • zaokrouhluje čísla na desítky, stovky	• opakování-čísla do 100 • opakování • sčítání dvojciferných čísel bez přechodu • čísla 0-1000-porovnávání čísel • zaokrouhlování čísel na desítky, stovky		

Přirozený spontánní dětský projev se postupně převádí na přesnější jazyk matematického vyučování. Rozvíjí se **klíčové kompetence k učení**. Rozvíjí se též **kompetence komunikativní**. Žák se učí rozumět různým typům písemného záznamu informací pracovat s nimi a využívat je k záznamu pro vlastní účely. Zároveň si osvojuje vhodné postupy využitelné při řešení problémových situací – klíčové **kompetence k řešení problémů**.

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
M-3-1-03 3. Žák užívá lineární uspořádání, zobrazí číslo na číselné ose	**Školní** • **využívá číselnou řadu (vzestupně, sestupně)** • **tvoří si intuitivní představu vlastního lineárního uspořádání (vztahy před, za)** • **poznává vztahy hned před, hned za** • **doplňuje chybějící čísla v číselných řadách, tvoří pokračování v číselné řadě s přechodem desítek a stovek** • **pracuje s číselnou osou jako geometrickým modelem oboru numerace** • **poznává souvislost čísla a jeho obrazu na číselné ose, využívá číselnou osu k porovnávání čísel**			Z geometrické složky učiva se využije představa úsečky, ke znázornění čísla na číselné ose. Zřejmá je souvislost v oblasti **ČJ - KSL**, kde se uspořádání využije při tvořivé činnosti s literárním textem.
	PRVNÍ TŘÍDA			
	• uspořádává čísla do číselné řady vzestupně a sestupně • zobrazuje čísla vyjádřená početností souborů na číselnou osu • doplňuje číselnou řadu vzestupně a sestupně • užívá číselné osy -znázorňuje slovní úlohy • intuitivně využívá vlastností vztahů před, za, hned před, hned za • zobrazuje číslo znázorněné různými způsoby na číselné ose	• číslice 1-5,porovnávání • čísla a číslice 6-10 • číselná řada • číslo a číslice 0 - 9,počítáme do devíti • znázornění jednoduché slovní úlohy • číslo 10, počítáme do deseti • číslo 11 - 20 • čísla do 20		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	• vytváří číselné řady vzestupně i sestupně • vyznačuje čísla na číselné ose a porovnává je • užívá číselné osy jako geometrického modelu pro řešení slovní úlohy • určuje předchůdce a následovníka daného čísla (hned před, hned za)	• číselná řada do 10 • číselná řada do 20 • číselná osa • řešení slovní úlohy na sčítání • numerace do 100		

	TŘETÍ TŘÍDA			
	• pokračuje v číselných řadách s přechodem stovek • násobení jednociferných přirozených čísel stem	• číselná osa • čísla 0-1000-číselné řady • násobení a dělení čísly 10 a 100 • dělení se zbytkem		

Základním modelem uspořádaného číselného souboru je číselná osa. Posilují se a rozvíjejí **klíčové kompetence k učení**. Třídí informace a systematizuje je. Zásadně se podporuje budování **klíčových kompetencí k řešení problémů** – zpřesňuje se pojem vztahu příčiny a následku a základy logických postupů v myšlení a jednání.

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
M-3-1-04 4. Žák provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	**Školní** • **upevňuje si názornou představu početního výkonu** • **poznává různé interpretace početních výkonů v daném oboru numerace (+ jako sjednocení a přidávání,- jako** • **ubírání, x jako součet stejných sčítanců, : jako rozdělování na části)** • **sčítá a odčítá zpaměti (základní početní spoje, postupy nácviku +a -bez přechodu a s přechodem přes desítku),** • **poznává komutativnost a asociativnost sčítání, užívá symboly +, -, =** • **násobí a dělí zpaměti (základní početní spoje - násobilka, x a : v oboru násobilky),poznává komutativnost a** • **asociativnost násobení, užívá symboly x, :, =** • **procvičuje numerické výpočty a rozvíjí numerické techniky-odhad výsledku, kontrola správnosti výpočtu** • **využívá pravidla pořadí výpočtů v početním výrazu**			Dovednost počítání zpaměti v příslušných početních oborech, jeho osvojení je současně významným předpokladem řešení aplikačních úloh - jednoduché slovní úlohy - **ČJ - KSL.**

	PRVNÍ TŘÍDA			
	• píše a čte symboly +, -,= • seznamuje se s různými způsoby interpretace jednoho početního výkonu • vytváří slovní úlohy na základě obrázku a řeší je • modeluje číslo jako součet dvou sčítanců • procvičuje pamětné sčítání a odčítání	• sčítání a odčítání do 3 • sčítání a odčítání do 5 • sčítání a odčítání do 8 • (záměna sčítanců) • komunikativnosti operace • číslo a číslice 9,počítáme do 9 • číslo 10,počítáme do 10 • sčítání a odčítání do 20 • názorná představa početního výkonu • analogie - sčítáním jednotek a desítek • názorná představa početního výkonu • analogie -odčítáním jednotek a desítek		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	• nacvičuje sčítání s přechodem desítky pomocí rozkladu s oporou znázornění na číselné ose • nacvičuje odčítání s přechodem desítky pomocí rozkladu s oporou znázornění na číselné ose • vytváří příklady ze zadaných dvojic, trojic čísel a řeší je • kontrola správnosti výsledku využíváním obrácených početních výkonů • sčítá, odčítá v oboru do 100 • rozděluje celek po částech • násobí, osvojuje si pravidlo komutativnosti násoben í(záměny činitelů) násobilka do 5	• sčítání do 20 s přechodem desítky • odčítání do 20 s přechodem desítky • komutativnosti sčítání • kontrola výsledků • + .-do 100- komutativnosti sčítání • názorná představa dělení • +,- do 100 -užití kulaté závorky • komutativnost násobení		

	TŘETÍ TŘÍDA			
	• seznamuje se s násobením v reálné situaci jako součet stejných sčítanců • násobilka 6, 7, 8, 9, 10 • seznamuje se dělením v reálné situaci • doplňuje a užívá symboly početních operací +, -, x, : ve správném významu • pamětné sčítá a provádí kontrolu záměnou sčítanců - komutativnost sčítání	• + dvojciferných čísel s přechodem přes • základ-početní výkony v oboru do 100 • odčítání dvojciferných čísel s přechodem • přes základ-počítání s výhodou • pamětné + s přechodem přes základ		

Žák provádí zpaměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly, poznává nové zákonitosti a využívá získané poznatky a zkušenosti při výpočtech, objevování vzájemných souvislostí a vlastností početních operací. Budují se **klíčové kompetence k učení**. Učí se ovládat matematické a logické postupy využitelné pro uvádění věcí do souvislostí, propojování do širších celků, organizování a plánování. Tím se budují **klíčové kompetence k řešení problémů**. K rozvoji **klíčových kompetencí komunikativních** slouží jednoduché slovní úlohy ze života.

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
M-3-1-05 5. Žák řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	**Školní** • **řeší typové jednoduché slovní úlohy (řešené jedním početním výkonem) na aplikaci +,-,zadané obrázkem** • **a textem, s náměty z reálných životních situací a ze zkušeností dětí** • **řeší typové jednoduché slovní úlohy (řešené jedním početním výkonem)na aplikaci x. : v oboru násobilky,** • **zadané obrázkem a textem, s náměty z reálných životních situací a ze zkušeností dětí** • **vytváří úlohy modelováním reálných situací, graficky znázorňuje reálné situace a úlohy řeší** • **řeší složené slovní úlohy za použití dvou početních výkonů**		PROJEKT Č.1 – 1. třída	Výstup prokazuje užitečnost matematiky pro praktický život Tento výstup bezprostředně a velmi těsně souvisí s **ČaS - L a LČ**

	PRVNÍ TŘÍDA			
	• řeší slovní úlohy zadané obrázkem (jedna početní operace) • vytváří úlohy vycházející ze situací reálného života zadané graficky nebo pomocným obrázkem	• sčítání a odčítání v oboru 0-5 • sčítání a odčítání do 10 • sčítání a odčítání do 20 bez přechodu de- • sítky, vztahy o n - více (méně)		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	• počítá celkovou cenu nákupu vyjádřeného obrázky • slovní úlohu postupně řeší v několika krocích • graficky řeší slovní úlohy	• řešení úloh z reality • zápis jednoduché slovní úlohy • řešení úloh z reality		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	• řeší jednoduché slovní úlohy na násobení • řeší úlohu jedním početním výkonem(dělením) • řeší složené úlohy(více než jedním početním výkonem)	• násobení a dělení -řešení úloh z reality • čísla 0-1000-řešení úloh z reality • x, :, +, - do 1000 -řešení úloh z reality		

Nedílnou součástí řešení úlohy je kontrola výpočtu, posouzení reálnosti výsledku a formulace slovní odpovědi. Rozvíjejí se především **klíčové kompetence k řešení problému**. Dále se rozvíjejí **klíčové kompetence komunikativní**, žák rozumí různým způsobům prezentace úloh, jejich kontextové stránce, čte s porozuměním text úlohy, dokáže převést přirozený jazyk zadání slovní úlohy do vyjádření matematickým jazykem. Výrazně se rozvíjejí **kompetence k učení**: aplikační úlohy, jejich řešení i tvorba vedou k tomu, že žák uvádí věci do souvislostí. Zároveň poznává smysl a cíl svého učení. Sekundárně se rozvíjejí **klíčové kompetence občanské**, kdy žák při tvorbě a řešení slovních úloh vnímá ekologické a environmentální souvislosti, dokáže propojit poznatky z různých předmětů a z reálné životní praxe v námětech slovních úloh.

Ve 2. období se tematické okruhy Číslo a početní operace a Vztahy a práce s daty propojují a navazují na sebe, proto jsou vypracovány ve společné tabulce - 2. období – Vztahy a práce s daty.

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
M-5-4-01 Řeší jednoduché praktické úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	ČTVRTÁ A PÁTÁ TŘÍDA			
	• žáci uplatňují učivo na aritmetických hrách, číselných a obrázkových řadách • snaží se vyřešit magické čtverce, jednoduchá sudoku • řeší úlohy na základě úsudku a úvahy, matematické hádanky	• aritmetické hry, hádanky		

- Žáci řeší úlohy samostatně, ve dvojicích, skupinách, jsou zařazovány pro zpestření a nejsou klasifikovány. Pouze v případě úspěšného řešení se využívá hodnocení motivační.
- V učebnicích a pracovních sešitech jsou tato cvičení označena odlišně.
- Nestandardní úlohy lze nalézt v pracovních sešitech, takto zaměřených publikacích od různých vydavatelů, či
- na různých internetových stránkách.
- Každoročně si žáci vyzkouší samostatné řešení těchto úloh v projektu Klokánek.
- V těchto úlohách dochází často k propojení učiva matematiky a geometrie.

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY - 1. období

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
M-3-2-01 Žák se orientuje v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	**Školní** • **rozpoznává časové údaje na hodinách** • **pracuje s časovými údaji v reálných situacích: den, týden, vytváří si prekonceptuální představu** • **zlomku jako části celku - půlhodiny, čtvrthodiny délky vyučovací hodiny** • **určuje jednotky času-hodina, minuta, sekunda, porovnává časové údaje, vyjadřuje události ze svých** • **zkušeností v časových jednotkách** • **převádí jednotky času**		PROJEKT Č. 1 – 1.třída PROJEKT Č.3 – 2.třída	Určování času, jeho vyjádření číselnými údaji a převody jednotek se využijí při popisu jednoduchých závislostí z praktického života, proto výstup úzce

	PRVNÍ TŘÍDA			souvisí s **ČaS - LČ.** Při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děje v minulosti, přítomnosti a budoucnosti, chápe časový rozměr pověsti, báje a také historické památky a na příkladech porovnává současnost a minulost. Úzce souvisí také **s ČJ - LV.**
	• seznamuje se s tvarem digitálních číslic	• časové údaje, digitální tvary číslic		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	• pracuje se dny v týdnu - kalendáře • určuje pořadí dnů v týdnu a měsíců v roce v kontextu reálného života • určuje jeden z krajních bodů intervalu mezi dvěma událostmi • čte časové údaje na hodinách, správně interpretuje polohu ručiček • správně interpretuje časové údaje na ručičkových hodinkách • provádí dvojí způsob záznamu času(digitální, ručičkové hodinky)	• kalendář-dny v týdnu • odčítání s přechodem desítky • orientace v čase • orientace v čase-intuitivní představa délky • dne, hodiny, minuty • orientace v čase-digitální tvary číslic • orientace v čase-délka dne, týdne, měsíce • kalendář		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	• interpretuje časové údaje na hodinách, zaznamenává čas na ručičkových hodinách, převádí jednotky času, • zjišťuje časové údaje, které se vyskytují v jeho životě využívá převodu jednotek času • seznamuje se s římskými číslicemi • využívá jednotek času k řešení slovních úloh	• čtení a zápis časových údajů, převody • jednotek času v reálných situacích • římské číslice-vyjádření časových údajů		

Posilují se **klíčové kompetence k učení**: žák vyhledává a třídí jevy reálného života vzhledem k jejich uspořádání v čase. Poznává praktický smysl a cíle učení se práci s hodinami-dokáže organizovat svůj čas a plánovat. **Klíčové kompetence pracovní** získávají při tom jeden ze svých základních rozměrů-schopnost dodržení

pravidel časového rozvržení práce i schopnost časově organizovat skupinovou činnost. **Klíčové kompetence komunikativní** se posilují při formulování a vyjadřování myšlenek a názorů v logické časové posloupnosti. **Klíčové kompetence občanské** se budují osvojováním si časového rámce pro lidské jednání, v němž se uskutečňují základní principy a normy života ve společnosti a z nich plynoucí práva a povinnosti žáka ve škole i mimo školu. Osvojuje se časový režim fungování společnosti.

Z učebnic doporučujeme využít:
režim dne-popisuje vlastní činnosti v průběhu dne, doprovází určením času na obrázcích hodin. Dokresluje ručičky na cifernících hodin.
čistota - přiřazuje k jednotlivým činnostem příslušnou část dne a dokresluje ručičky na cifernících hodin.
správná výživa-k sestavenému jídelníčku dokresli obvyklou dobu snídaně, oběda a večeře na cifernících hodin.
rok - seznamuje se s jednotkami času-rok, měsíc, týden, den, hodina
co už umíme-rozeznává roční období ve správném pořadí. Zapisuje názvy měsíců ve správném pořadí. Aktuální čas vyjadřuje na ciferníku hodin a digitálními číslicemi
rok, měsíce-uplatní jednotky času při popisu průběhu kalendářního roku. Roční období vyjadřuje jako interval s hraničními daty. Seřazuje měsíce kalendářního roku a školního roku.
týden-doplňuje pořadí dne v týdnu číslicí a řadovou číslovkou
hodiny-rozeznává správný čas znázorněný na ciferníku hodin a digitálními číslicemi. Doplňuje časové údaje do průběhu dne.

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
M-3-2-02 Žák popisuje jednoduché závislosti z praktického života	**Školní** • **poznává početní operace sčítání, odčítání ,násobení a dělení(typové jednoduché slovní úlohy se vztahy o n** • **více-méně, nkrát více, méně)** • **řeší příklady z finanční matematiky v reálném světě, ekonomické úlohy, spoření, nákupy, slevy**		PROJEKT Č.3 – 2.třída	K popisu jednoduchých závislostí z reality se využívá postupně přesnějšího matematického jazyka **- ČJ - KSL.** Očekávaný výstupy z **ČaS - L, LČ,M** úzce souvisí s řešením jednoduchých slovních úloh, které vychází ze zkušenosti dětí a z praktického života.
	PRVNÍ TŘÍDA			
	• zvětšuje a zmenšuje dané číslo - doplňuje tabulky	• číslo a číslice, počítáme v první desítce • sčítání a odčítání v druhé desítce		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	• doplňuje tabulky (a+n), řeší slovní úlohy o n více, o n méně • řeší slovní úlohy n krát více, n krát méně • řeší slovní úlohu na vztah přímé úměrnosti	• sčítání, odčítání do 100, řeší úlohy z reality • násobení, dělení, řešení úloh z reality		

		• násobení, dělení, řešení úloh z reality, • násobení číslem 0 • orientace v čase-řešení úloh z reality		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	• řeší slovní úlohy n krát více, n krát méně • řeší slovní úlohy s ekonomickou tematikou (spoření, nákupy)	• násobení a dělení, řešení úloh z reality • sčítání a odčítání do 1000 bez přechodu • přes 100 • násobení a dělení desítkami		

Osvojováním výstupu se rozvíjejí **klíčové kompetence k učení**, kdy se postupným využíváním různých jazyků k popisu reality (přirozeného, grafických reprezentací a matematického jazyka) vytváří komplexnější pohled na matematické, přírodní a společenské jevy. Chápání závislostí a správná aplikace početních operací
pro jejich formalizaci představují matematický a logický postup, s jehož osvojením se zásadně posilují **klíčové kompetence k řešení problémů**. **Klíčové kompetence pracovní** a občanské se rozvíjejí používá – ním matematiky k popisu a řešení reálných konkrétních z oblasti finanční a ekonomické.

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
M-3-2-03 Žák doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel	**Školní** • **poznává a objevuje rytmy a pravidelnosti v řadách a posloupnostech prvků, konkrétních předmětů, čísel** • **a geometrických tvarů** • **rozeznává, doplňuje a vytváří geometrické vzory** • **propedeuticky se seznamuje se souřadnicemi (řádek, sloupek)** • **doplňuje a sestavuje tabulky čísel podle stanovených vlastností** • **pracuje s daty a údaji popisujícími reálné situace, které sám eviduje, experimentálně zjišťuje, interpretuje a**		PROJEKT Č.4 – 3.třída	V oblasti **ČaS** se využije tabulek a schémat jako vhodného nástroje pro zpřehlednění denních činností dítěte. Dále při evidenci, popisu a porovnávání viditelných proměn v přírodě v jednotlivých ročních obdobích …. **ČJ - JV** lze využít abecedu-třídí jména na

	• **graficky znázorňuje přehledným a názorným způsobem (různé druhy diagramů-sloupcový, kruhový a figurální)**			chlapecká a dívčí, slova podle slabik, významu..
	PRVNÍ TŘÍDA			
	• popisuje obrázek, eviduje kvantitu • eviduje a určuje počet předmětů a geometrických tvarů na obrázku • dokončuje barevné prostorové vzory	• názorný úvod k učivu o přirozeném čísle • a propedeutika shodných zobrazení • porovnávání, procvičujeme a aplikujeme • čísla a číslice • sčítání, odčítání(procvičujeme, aplikujeme) • opakujeme-geometrické tvary • sčítání a odčítání v druhé desítce, procvičujeme a aplikujeme (propedeutika jedno-duchých těles)		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	• dokresluje pravidelné řady geometrických tvarů • doplňuje číselné řady v oboru do 100 • vybarvuje parketáže - pohyb ve čtvercové síti • zjišťuje počet těles v obrázku, vytváří jejich záznam • doplňuje úsek číselné řady v oboru do 100 • čte v tabulce - zaznamenává zjištěné informace • doplňuje číselné řady dané vlastnosti	• opakování - geometrické řady • sčítání a odčítání do 100, číselné řady • geometrické tvary • tělesa-stavebnice • posloupnost, rovinné útvary • dočítání do 100 s přechodem desítky- • posloupnost přirozených čísel • dělení, násobky • orientace v čase		

	TŘETÍ TŘÍDA			
	• doplňuje čísla do stovkové tabulky(desítky, jednotky) • doplňuje čísla v číselné řadě (vzestupně, sestupně) • doplňuje řadu násobků • třídí a vybarvuje sudá a lichá čísla • vyznačuje společné násobky • seřazuje trojciferná čísla sestupně a vzestupně	• Opakování - číselná řada do 100 • sudé a liché číslo • odčítání dvojciferných čísel bez přechodu • přes základ, číselná řada v oboru do 100 • odčítání dvojciferných čísel s přechodem • společný násobek • čísla 0-1000 • sčítání a odčítání do 1000 bez přechodu • přes 100-řešení úloh z reality • sčítání a odčítání do 1000 s přechodem přes 100		

Posilují se **klíčové kompetence k řešení problémů**-vnímání problémových situací souvisejících s objevováním pravidelností v řadách a posloupnostech prvků, samostatné pozorování a experiment, uplatnění osvědčených postupů při řešení nových situací. Budují se **klíčové kompetence sociální a personální**: pozitivní přijímání druhého např. při řešení problému, v didaktické hře, při sebehodnocení včetně přiznání neúspěchu.

Nestandartní aplikační úlohy a problémy

Žáci uplatňují učivo na aritmetických hrách, číselných a obrázkových řadách snaží se vyřešit magické čtverce, jednoduchá sudoku řeší úlohy na základě úsudku a úvahy, matematické hádanky. Žáci řeší úlohy samostatně, ve dvojicích, skupinách, jsou zařazovány pro zpestření a nejsou klasifikovány. Pouze v případě úspěšného řešení se využívá hodnocení motivační. V učebnicích a pracovních sešitech jsou tato cvičení označena odlišně. Nestandartní úlohy lze nalézt v pracovních sešitech, takto zaměřených publikacích od různých vydavatelů, či na různých internetových stránkách. Každoročně si žáci vyzkouší samostatné řešení těchto úloh v projektu Klokánek. V těchto úlohách dochází často k propojení učiva matematiky a geometrie.

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY, ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE - 2.období

Tyto dva okruhy ve 2. období na sebe navazují, a proto jsou vypracovány společně.

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
Čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	ČTVRTÁ TŘÍDA		Projekt Č.5 – 4.třída	
	• učí se a doplňuje posloupnost přirozených čísel do 1 000 000 • zná zápis čísel v desítkové soustavě • pracuje s číselnou osou, porovnává čísla a do 1 000 000 • zapisuje přirozené číslo v desítkové soustavě • řeší slovní úlohy na porovnávání čísel • seznamuje se s římskými číslicemi jako s alternativním způsobem numerického zápisu	• přirozená čísla do 1 000 000, posloupnost • čtení čísel-desítková soustava • porovnávání a rozklad čísel • zápis čísel-desítková soustava • slovní úlohy z reality • římské číslice		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	• učí se a doplňuje posloupnost přirozených čísel do 1 000 000 a přes 1 000 000 • zná zápis čísel v desítkové soustavě • pracuje s číselnou osou, porovnává čísla do 1 000 000 a přes 1 000 000 • zapisuje přirozená čísla do 1 000 000 a přes, posloupnost, číselná osa • řeší slovní úlohy na přirozená čísla přes 1 000 000	• přirozená čísla přes 1 000 000 • rozklad čísel v desítkové soustavě • porovnávání čísel • užití číselné osy • zápis čísel-desítková soustava • slovní úlohy z reality	Projekt Č.6 – 4.třída	

Žák používá obecně známé termíny a symboly, uvádí věci do souvislostí, poznatky propojuje-**kompetence k učení**. Vybírá a užívá vhodné metody pro učení, prakticky ověřuje správnost svého rozhodnutí-**kompetence k učení a řešení problémů**.

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
M-5-1-01 Využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	ČTVRTÁ TŘÍDA			
	• zná vlastnosti sčítání a odčítání čísel v daném oboru • učí se vztahy mezi sčítáním a odčítáním • umí násobení a dělení čísel v daném oboru • objevuje vztahy mezi násobením a dělením • poznává vlastnosti násobení	• komutativnost a asociativnost • počítání se závorkami • násobení jednociferného a dvojciferného • čísla, 0 a 10 • násobení do 1000 zpaměti		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	• zná vlastnosti sčítání a odčítání čísel v daném oboru • učí se vztahy mezi sčítáním a odčítáním • umí násobení a dělení čísel v daném oboru • objevuje vztahy mezi násobením a dělením • poznává vlastnosti násobení • sčítá a odčítá přirozená čísla zpaměti-nejvýše dvě číslice různé od nuly • písemně sčítá více přirozených čísel • pamětně násobí a dělí přirozená čísla v jednoduchých případech	• komutativnost a asociativnost • počítání se závorkami • násobení jednociferného a dvojciferného • čísla, 0 a 10 • násobení a dělení do 1000 zpaměti • pamětné sčítání a násobení • sčítání několika sčítanců • pamětné násobení a dělení		

Žák uvádí věci do souvislostí, propojuje poznatky v různých oblastech-**kompetence k učení**. Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory-**kompetence komunikativní.**

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
M-5-1-02 Provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	ČTVRTÁ TŘÍDA			Žák využívá znalosti písemných početních operací v **ČaS, VV, PV, TV.**
	• provádí písemné algoritmy násobení a dělení • řeší slovní úlohy na násobení a dělení • provádí písemné algoritmy sčítání a odčítání • řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání	• písemné početní operace • násobení jednociferného a dvojciferného • čísla s více desítkami • dělení čísla dvojciferného číslem jednociferným • dělení se zbytkem • písemné sčítání a odčítání do 10 000, 1 000 000 • slovní úlohy z reality		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	• provádí písemné algoritmy násobení a dělení • písemně násobí až čtyřciferným činitelem • řeší slovní úlohy na písemné násobení • písemně dělí jedno a dvojciferným dělitelem • řeší slovní úlohy na písemné dělení • řeší slovní úlohy na násobení i dělení • provádí písemné algoritmy sčítání a odčítání • řeší slovní úlohy na sčítání a odčítání	• písemné početní operace • slovní úlohy z reality • dělení čísla dvojciferným dělitelem • dělení se zbytkem • slovní úlohy z reality • písemné sčítání a odčítání do 1 000 000 a přes 1 000 000		

Žák uvádí věci do souvislostí, propojuje poznatky v různých oblastech-**kompetence k učení**. Formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory-**kompetence komunikativní**.

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
M-5-1-03 Zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	ČTVRTÁ A PÁTÁ TŘÍDA			Žák využívá zkušeností s odhadováním v **ČaS, VV, PV, TV.**
	• provádí kontrolu výpočtu, odhad výsledku • zaokrouhluje přirozená čísla do 1 000 000	• odhady čísel, kontrola výpočtu • zaokrouhlování čísel		

Žák se snaží řešit problémy, prakticky ověřuje správnost řešení problému-**kompetence k řešení problémů**. Snaží se výsledky zhodnotit a vyvodit z nich závěr-**kompetence k učení.**

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
M-5-1-04 Řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	ČTVRTÁ A PÁTÁ TŘÍDA			Žák využívá početní operace v **ČaS, VV, PV, TV**.
	• volí správné pořadí početních výkonů • řeší slovní úlohy na jeden až dva početní úkony, na porovnávání čísel, na vztahy o n-více, méně, n-krát více, méně • tvoří vlastní slovní úlohy a matematické hádanky	• pořadí početních výkonů • slovní úlohy, matematické hádanky		

Žák se snaží řešit problémy, prakticky ověřuje správnost řešení problému-**kompetence k řešení problémů**. Snaží se výsledky zhodnotit a vyvodit z nich závěr-**kompetence k učení.** Učí se vyjadřovat a formulovat přesně své myšlenky-**kompetence komunikativní.** Pracuje ve skupině, nabízí pomoc a umí o pomoc požádat-**kompetence sociální a personální.**

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
M-5-2-01 Vyhledává, sbírá a třídí data **M-5-2-02** Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	ČTVRTÁ A PÁTÁ TŘÍDA		Projekt Č.5,6 – 4. a 5. třída	
	• objevuje závislosti a jejich vlastnosti • používá diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády • orientuje se v soustavě souřadnic • dosazuje za proměnnou • z textu sbírá a třídí data	• závislosti • diagramy, grafy, tabulky • souřadnice • proměnná • sbírání a třídění dat		

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
M-5-1-05 Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku **M-5-1-06** Porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel **M-5-1-07** Přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné	ČTVRTÁ TŘÍDA			Žák využívá znalosti o zlomcích v **ČaS, VV, PV, TV**.
	• určuje celek, část, zlomek • využívá názorných obrázků k určování části z celku • řeší jednoduché slovní úlohy	• zlomky, zápis • zlomková čára, celek-část • slovní úloha-½, ¼, 1/3,...		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	• určuje celek, část, zlomek • využívá názorných obrázků k určování části z celku • řeší jednoduché slovní úlohy • sčítá zlomky se stejným jmenovatelem • vyvozuje zápis desetinného čísla ze zlomku s jmenovatelem deset a sto • učí se číst a psát desetinná čísla • zobrazuje desetinná čísla na číselné ose	• zlomky, zápis zlomků, čitatel, jmenovatel, • zlomková čára, celek-část • ½, ¼, 1/3,... • slovní úloha-polovina, třetina, čtvrtina • sčítání zlomků se stejným jmenovatelem		

ose desetinné číslo dané hodnoty **M-5-1-08** Porozumí významu znaku,, -"pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	• porovnává desetinná čísla • sčítá a odčítá desetinná čísla řádu desetin a setin • násobí a dělí desetinná čísla deseti a stem • násobí a dělí desetinná čísla přirozeným číslem menším než 10 • řeší a vytváří slovní úlohy s využití desetinných čísel	• vyvození desetinného čísla • číselná osa • porovnávání • písemné sčítání a odčítání • násobení a dělení 10, 100, desetinných čísel • slovní úlohy z reality		

Žák se snaží řešit problémy, prakticky ověřuje správnost řešení problému-**kompetence k řešení problémů**. Snaží se výsledky zhodnotit a vyvodit z nich závěr-**kompetence k učení**. Učí se vyjadřovat a formulovat přesně své myšlenky-**kompetence komunikativní.** Pracuje ve skupině, nabízí pomoc a umí o pomoc požádat-**kompetence sociální a personální.**

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
M-5-2-02 Čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	ČTVRTÁ TŘÍDA		Projekt Č.5,6 – 4. a 5. třída	
	• objevuje závislosti a jejich vlastnosti • používá diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády • orientuje se v soustavě souřadnic • dosazuje za proměnnou • z textu sbírá a třídí data	• závislosti • diagramy, grafy, tabulky • souřadnice • proměnná • sbírání a třídění dat		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	• objevuje závislosti a jejich vlastnosti • používá diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády • orientuje se v soustavě souřadnic • dosazuje za proměnnou • z textu sbírá a třídí data	• závislosti • diagramy, grafy, tabulky • souřadnice • proměnná • sbírání a třídění dat		

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY

- **žáci uplatňují učivo na aritmetických hrách, číselných a obrázkových řadách**
- **učí se řešit úlohy kombinatorického charakteru**
- **řeší úlohy rovnicí (syntetický a analytický způsob)**
- **snaží se vyřešit a vytvořit magické čtverce a sudoku**
- **řeší úlohy na základě úsudku a úvahy, matematické hádanky**
- **seznamují se s řešením úloh geometrickou konstrukcí a výpočtem**

Žáci řeší úlohy samostatně, ve dvojicích, skupinách, jsou zařazovány pro zpestření a nejsou klasifikovány. Pouze v případě úspěšného řešení se využívá hodnocení motivační. V učebnicích a pracovních sešitech jsou tato cvičení označena odlišně. Nestandartní úlohy lze nalézt v pracovních sešitech, takto zaměřených publikacích od různých vydavatelů, či na různých internetových stránkách. Každoročně si žáci vyzkouší samostatné řešení těchto úloh v projektu Klokánek. V těchto úlohách dochází často k propojení učiva matematiky a geometrie.

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU - 1. období

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*Mezipředměto-vé vztahy*
M-3-3-01 1.Žák rozezná, pojmenuje, modeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich prezentaci	**Školní** • **rozlišuje základní geometrické tvary (trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh),** • **na základě reálných zkušeností** • **navazuje v 1.ročníku na své představy z předškolního období** • **postupně zpřesňuje pojmenování rovinných útvarů a jednoduchých těles (např. kolečko-kruh, kostka-krychle),** • **rovinné útvary kreslí, vybarvuje, vyznačuje ve čtvercové síti, tělesa modeluje, vytváří z nich jednoduché** • **stavby (stavebnice)** • **od 2.ročníku si systematicky vytváří geometrické poznatky: geometrické útvary jednorozměrné (úsečka, lomená čára, přímka, polopřímka, kružnice), dvojrozměrné (trojúhelník, rovnostranný trojúhelník, čtverec a obdélník** • **jako nejobvyklejší čtyřúhelníky, mnohoúhelník, kruh), trojrozměrné-tělesa (hranatá-krychle, kvádr, hranol, jehlan, oblá-koule, kužel, válec)**			Rozlišení geometrických tvarů, jejich pojmenovávání a popis tvoří východisko pro porovnávání jejich velikostí, měření a odhadování. Modelování, kreslení a rýsování geometrických objektů představuje empirickou zkušenost s jejich vlastnost-mi - **VV**, **PV**. Zřetelná je souvislost s učivem o dopravních značkách z oblasti **ČaS**.

	PRVNÍ TŘÍDA			
	• kreslí(volně)a vybarvuje geometrické tvary, známé z reálných situací (ornamenty, dopravní značky) • vybarvuje, dokresluje a pojmenovává geometrické tvary v rovině, rozlišuje jejich velikost • kreslí předměty tvaru čtverce, obdélníku, trojúhelníku známé z reality • staví z kostek stavebnice, určuje počet krychlí ve stavbách	• elementární geometrické představy, základní geometrické tvary • orientace v rovině, posloupnost, aplikace geometrických útvarů v realitě, jednoduchá tělesa • základní geometrické tvary • základní geometrické tvary • jednoduchá tělesa • jednoduchá tělesa a geometrické tvary		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	• vybarvuje, dokresluje a pojmenovává geometrické tvary v rovině • vyhledává ve svém okolí, rozlišuje, obtahuje a kreslí přímé a křivé čáry podle vzoru na obrázku • barevně vyznačuje a rýsuje (pravítkem) úsečky, označuje krajní body, užívá příslušnou terminologii • vyhledává lomené čáry ve svém okolí, kreslí a rýsuje lomenou čáru otevřenou a uzavřenou • kreslí lomené čáry ve čtvercové síti podle daného programu (pohyb v rovině), vybarvuje a pojmenovává geometrické tvary • rozlišuje a pojmenovává jednoduchá tělesa, hledá je v realitě, vytváří stavby z prvků stavebnice, modeluje tělesa • rozlišuje rovinné útvary a různá tělesa a pojmenovává je • pojmenovává tělesa • rýsuje úsečky dané délky, zapisuje shodnost a nerovnost úseček, určuje délku lomené čáry • řeší aplikační úlohy s užitím poznatků o tělesech a jejich vlastnostech • dokresluje, vybarvuje rovinné útvary ve čtvercové síti • určuje počet vrcholů těles	• základní geometrické tvary • orientace v rovině, posloupnost • kreslení a rýsování-čára křivá a přímá • úsečka-pojem úsečky, její rýsování • lomená čára-otevřená a uzavřená • lomená čára • geometrické tvary • tělesa-základní, tělesa hranatá a oblá • rovinné a prostorové útvary • jednoduchá tělesa • rýsování úseček-dovednost rýsování • aplikace rovinných útvarů • vrcholy těles		

	TŘETÍ TŘÍDA			
	• pojmenovává a rozeznává tělesa, určuje protější strany těles • rýsuje úsečky, porovnává a určuje krajní body úsečky • pozná lomenou čáru a rýsuje ji, určí body náležící úsečce • rozeznává čtyřúhelníky, určuje vlastnosti čtyřúhelníků • určuje strany, vrcholy a stěny (sousední, protější) • osová souměrnost • rýsuje přímky, označí je, určí body přímce náležící, průsečík přímek • rozlišuje kruh a kružnici na předmětech z reálného života, rýsuje kružnici, určuje průnik kružnice, dvou kružnic, dvou a více kruhů • vytváří pravidelné vzory pomocí geometrických útvarů, vytváří vzory podle vlastní fantazie • sestrojuje trojúhelník ze tří stran, seznamuje se se zápisem konstrukce v učebnici • poznává, rozlišuje a rýsuje rovnostranný trojúhelník • rýsuje polopřímku, určuje body, které jí náleží, počátek polopřímky, body na polopřímce • řeší bludiště	• opakování-tělesa • opakování-úsečka • Opakován í-lomená čára, • geometrické pojmy-rovinné útvary, tělesa • trojúhelník, čtyřúhelník, čtverec, obdélník, • mnohoúhelník • souměrnost • rýsování přímek, průsečík přímek-přímka • kruh, kružnice-střed, poloměr a průměr • kruhu a kružnice • kruh, kružnice-geometrické útvary v rovině • konstrukce trojúhelníku-trojúhelník • rovnostranný trojúhelník • polopřímka • opakování-orientace v rovině		

Budují se především **klíčové kompetence k řešení problémů**, kdy žák aplikuje geometrické poznatky v životní realitě, vytváří si předpoklady pro geometrické vidění, tvoří si návyky přesného a úhledného rýsování, zdokonaluje se při práci s pravítkem a kružítkem, rozvíjí si jemnou motoriku ruky.
Používání pravítka, kružítka, osvojování dovednosti přesného rýsování a kreslení při dodržování vymezených pravidel posiluje **kompetence pracovní**.
Postupným zpřesňováním geometrické terminologie, rozvojem myšlení a vyjadřování žáka se rozvíjejí také **klíčové kompetence komunikativní**.

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
M-3-3-02 2.Žák porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	**Školní** • **poznává rozměry konkrétních předmětů (délka, výška, vzdálenost), které jsou dětem blízké a známé ze životní zkušenosti, vychází z orientace v rovině a v prostoru z předškolního období (je učivem matematiky od 2.ročníku)** • **porovnává velikosti a délky, provádí odhady délek, pozoruje rozměry rovinných útvarů a těles v reálném světě** • **měří (užívá měřítka k určení délky úsečky a lomené čáry), pomocí symbolů zapisuje délky úseček a převádí jednotky délky**		PROJEKT č.3-2.třída	Podstatným předpokladem je realizace výstupů z tematického okruhu Číslo a početní operace. V **ČaS** umožňuje vyjádřit délkou úsečky na jednoduchém plánku a mapě vzdálenosti, příp. cestu na určené místo.
	PRVNÍ TŘÍDA			
	DRUHÁ TŘÍDA			
	• porovnává délky předmětů z reálného světa, rýsuje shodné úsečky a zapisuje symbolicky shodnost úseček, odhaduje délku úseček, učí se porovnávat úsečky proužkem papíru • vyjadřuje délku úsečky v různých jednotkách, odhaduje délku 1 m, seznamuje se s menšími jednotkami (dm, cm) • používá měřítko k určení délky předmětů ze svého okolí, sčítá a odčítá délky úseček v cm • měří úsečku a symbolicky zapisuje výsledek měření	• porovnávání úseček-shodnost úseček, relace je větší, je menší, porovnávání úseček proužkem papíru • základní jednotky délky-zápis • měříme v centimetrech-dovednost měření		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	• určuje délku úsečky • převádí jednotky délky (km, m, dm, cm, mm), měří délku úsečky • určuje délky stran rovinných útvarů, seznamuje se s trojúhelníkovou nerovností	• opakování-úsečka • jednotky délky-měření délky úseček na cm a mm, porovnávání délek úseček • měření délky úsečky		

Úlohy a činnosti umožňují postupně utvářet představu dimenze prostoru.
Seznamuje se se základními délkovými jednotkami a zpřesňuje tak své zkušenosti z reality. Utvářejí se **klíčové kompetence k řešení problémů**. Žák porovnává délky předmětů z reálného světa a úseček jako abstraktních modelů reality, což mu umožňuje vyvinout logické, empirické i matematické postupy k řešení rozmanitých problémů. Rozvíjí svůj odhad, schopnost praktického ověření i hodnocení výsledků své práce.
Používá geometrické poznatky související s představou dimenze prostoru v životní realitě.
Používáním určených pracovních nástrojů a prací dle vymezených pravidel se rozvíjejí **klíčové kompetence pracovní**.

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
M-3-3-03 3.Žák rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	**Školní** • **pozoruje předměty a tvary souměrné podle osy v reálném světě** • **seznamuje se s osovou souměrností jako shodným zobrazením v rovině** • **zaměřuje se na manipulativní činnosti (překládání papíru, modelování), kreslení a rýsování (dokresluje souměrné útvary)**			Učivo o souměrnosti lze využít ve **VV** a **PV**.
	PRVNÍ TŘÍDA			
	DRUHÁ TŘÍDA			
	• dokresluje útvary osově souměrné • řeší úlohy, kreslí, hledá rozdíly, překládá papír a vystřihuje souměrně rovinné útvary	• osová souměrnost • aplikace poznatků o rovinných útvarech		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	• hledá a vytváří osově souměrné útvary	• souměrnost-osová souměrnost		

Žák se učí vnímat souměrnost a souměrné předměty ve svém okolí, prostřednictvím jednoduchých činností a manipulací s konkrétními předměty si osvojuje třídění předmětů na základě zvoleného kritéria. Rozvíjejí se **klíčové kompetence k řešení problému**, kdy žák vnímá složité jevy reálného světa a aplikuje na ně specifická geometrická měřítka. Žák si postupně uvědomuje, že porozumění světu kolem nás je předpokladem k řešení úloh a situací souvisejících s geometrickým modelem reality.

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU - 2. období

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
M-5-3-01 4. Narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnice), užívá jednoduché konstrukce	ČTVRTÁ TŘÍDA			Žák využívá znalost geometrických tvarů při určování dopravních značek - **ČaS**. Rýsuje rovinné útvary při návrhu zařízení pokoje, domu- **VV**. Znalost rovinných tvarů využívá při stavbě a tvoření anagramu-**PV**.
	• rozlišuje kružnice, kruh, střed a poloměr kružnice • chápe konstrukci obdélníku, čtverce • chápe konstrukci trojúhelníků- rovnoramenný, rovnostranný, pravoúhlý trojúhelník	• kruh x kružnice • střed a poloměr kružnice, rýsování kružnice s daným S, r • obdélník, čtverec • kolmice, kolmost, • postup konstrukce obdélníku a čtverce • druhy trojúhelníků, konstrukce rovnoramenného, rovnostranného, pravoúhlého • průsečík kružnic		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	• rozlišuje kružnice, kruh, střed a poloměr kružnice • chápe konstrukci obdélníku, čtverce • chápe konstrukci trojúhelníků- rovnoramenný, rovnostranný, pravoúhlý trojúhelník	• kruh x kružnice • střed a poloměr kružnice, rýsování kružnice s daným S, r • obdélník, čtverec • kolmice, kolmost, průsečík přímek • rýsování rovnoběžek • postup konstrukce obdélníku a čtverce • druhy trojúhelníků, konstrukce rovnoramenného, rovnostranného, pravoúhlého • průsečík kružnic		

Žák se učí vyhledávat, propojovat a třídit informace, používá je v praktickém životě-**kompetence k učení**.
Používá bezpečně a účinně nástroje, respektuje určitá pravidla-**kompetence pracovní**.
Učí se samostatně řešit problémy, prakticky ověřuje správnost řešení-**kompetence k řešení problémů**.

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
M-5-3-02 5. Grafické sčítání a odčítání úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	ČTVRTÁ TŘÍDA			Žák měří obvody těles-**PV**.
	• umí graficky sčítat úsečky • umí graficky odčítat úsečky • délka lomené čáry • chápe výpočet obvodu mnohoúhelníků na základě sčítání stran	• sčítání úseček pomocí kružítka • odčítání úseček pomocí kružítka • sčítání pomocí úseček • obvod mnohoúhelníků		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	• umí graficky sčítat úsečky • umí graficky odčítat úsečky • délka lomené čáry • chápe výpočet obvodu mnohoúhelníků na základě sčítání stran • chápe výpočet obvodu čtverce a obdélníku	• sčítání úseček pomocí kružítka • odčítání úseček pomocí kružítka • sčítání pomocí úseček • obvod mnohoúhelníků • vyvození vztahů na výpočet obvodu		

Žák se učí vyhledávat, propojovat a třídit informace, používá je v praktickém životě-**kompetence k učení**.
Používá bezpečně a účinně nástroje, respektuje určitá pravidla-**kompetence pracovní**.
Učí se samostatně řešit problémy, prakticky ověřuje správnost řešení-**kompetence k řešení problémů**.

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
M-5-3-03 6.Sestrojí rovnoběžky a kolmice	ČTVRTÁ TŘÍDA		PROJEKT ČÍSLO 6-5.třída	Žák využívá toto učivo při rýsování jakékoli tabulky-**ČJ, ČaS, VV, TV, PV, HV**.
	• rozlišuje vzájemnou polohu dvou přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky-průsečík • učí se narýsovat kolmice	• rovnoběžky, různoběžky, průsečík • kolmice-rýsování pomocí trojúhelníku s ryskou		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	• rozlišuje vzájemnou polohu dvou přímek v rovině, rovnoběžky, různoběžky-průsečík • učí se narýsovat kolmice, chápe a pozná kolmost dvou přímek • učí se rýsovat rovnoběžky a kolmice daným bodem	• rovnoběžky, různoběžky, průsečík • kolmice-rýsování pomocí trojúhelníku s ryskou • rovnoběžky, kolmice daným bodem		

Žák se učí vyhledávat, propojovat a třídit informace, používá je v praktickém životě-**kompetence k učení**.
Používá bezpečně a účinně nástroje, respektuje určitá pravidla-**kompetence pracovní**.
Učí se samostatně řešit problémy, prakticky ověřuje správnost řešení-**kompetence k řešení problémů**.

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
M-5-3-04 7.Určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	ČTVRTÁ TŘÍDA		PROJEKT ČÍSLO 6-5.třída	Žák využívá znalostí výpočtu obsahů při řešení slovních úloh z praktického života-M. Vychází ze znalostí krychle a kvádru při tvorbě sítě těles-PV.
	• určuje obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě • užívá základní jednotky obsahu • řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníků a čtverců	• obsah čtverce a obdélníku pomocí čtvercové sítě • jednotky obsahu • slovní úlohy z reality • krychle a kvádr-síť • složení kvádru, krychle ze sítě		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	• vypočítá obsah čtverce a obdélníku • umí užívat základní jednotky obsahu cm2, m2, mm2 • rozpozná síť kvádru a krychle • řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahů obdélníků a čtverců	• obsah čtverce a obdélníku • jednotky obsahu • převody jednotek obsahu • krychle a kvádr-síť • slovní úlohy z reality		

Žák samostatně pozoruje a experimentuje, snaží se výsledky zhodnotit-**kompetence k učení**.
Hledá nutné informace potřebné k řešení problémů-**kompetence k řešení problémů**.
Učí se pracovat ve skupině, poznává výhody dělby práce-**kompetence sociální a personální**.

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
M-5-3-05 8.Rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	ČTVRTÁ TŘÍDA			Žák využívá znalosti osové souměrnosti především ve **VV** a **PV**. Znalost osové souměrnosti potřebuje v učivu o Zemi-**ČaS**.
	• určuje osu souměrnosti překládáním papíru na názorných obrázcích • zakresluje a rýsuje do čtvercové sítě souměrné útvary-rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník, čtverec, obdélník • sestrojí osu úsečky	• osa souměrnosti-jednoduché obrázky • souměrné útvary ve čtvercové síti • konstrukce osy úsečky		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	• určuje osu souměrnosti překládáním papíru na názorných obrázcích • zakresluje a rýsuje do čtvercové sítě souměrné útvary-rovnoramenný a rovnostranný trojúhelník, čtverec, obdélník • sestrojí osu úsečky	• osa souměrnosti-jednoduché obrázky • souměrné útvary ve čtvercové síti • konstrukce osy úsečky		

Žák samostatně pozoruje a experimentuje, snaží se výsledky zhodnotit-**kompetence k učení**.
Hledá nutné informace potřebné k řešení problémů-**kompetence k řešení problémů**.
Učí se pracovat ve skupině, poznává výhody dělby práce-**kompetence sociální a personální**.
Digitální kompetence- Žák využívá digitální technologie k učení, komunikaci i tvořivé práci. Orientuje se v digitálním prostředí, vyhledává a kriticky posuzuje informace, dodržuje pravidla bezpečného a ohleduplného chování online, chrání svá data a respektuje digitální práva druhých.

5.2.1.2 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci 4–5 hodin týdně ve všech ročnících na druhém stupni. Vzdělávací oblast klade důraz na porozumění základním myšlenkám, pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům.

Žáci si osvojují matematické pojmy, algoritmy, symboliku. Učí se využívat získané vědomosti a dovednosti v praktickém životě. Matematické vzdělání vede žáky k přesnému vyjadřování, rozvíjí logické uvažování, důslednost, vytrvalost, pečlivost, schopnost sebekontroly, tvořivost, sebedůvěru. Matematika má ve vzdělání nezastupitelnou roli, prolíná celým vzdělávacím procesem na základní škole, tvoří osu vzdělávacího působení, vytváří předpoklady pro další studium a pro úspěšné uplatnění ve většině oborů profesionální přípravy. Žáci využívají při práci výpočetní techniku, především kalkulátory a výukové programy.

6. ročník

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*Průřezová témata*	*Klíčové kompetence*	*mezipředmětové vztahy, poznámky*
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel. M-9-1-01	Provádí pamětné i písemné operace v oboru přirozených čísel.	Opakování učiva: Přirozená čísla: číselná osa, porovnávání, zaokrouhlování, sčítání, odčítání, násobení a dělení. Desetinná čísla a zlomky: porovnávání, sčítání stejnojmenných zlomků.		1.1 1.2 1.3 1.4	
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. M-9-3-02 Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. M-9-3-04 Načrtne a sestrojí rovinné útvary. M-9-3-06	Narýsuje základní geometrické útvary, vypočte obvod, obsah.	Opakování učiva: Rovinné a prostorové útvary (přímka, úsečka, polopřímka, obdélník, čtverec, kružnice, kruh, výpočet obsahu čtverce a obdélníku, jednotky obsahu).		2.1 2.2 2.3	**Fyzika** – Měření délky, využití matematického aparátu k řešení fyzikálních úloh
Určuje velikost úhlu měřením a výpočtem. M-9-3-03	Narýsuje a změří úhel dané velikosti pomocí úhloměru. Užívá jednotky stupeň, minuta. Rozpozná úhel ostrý, pravý, tupý, přímý, vypuklý – vyznačí úhly vedlejší, vrcholové, souhlasné, střídavé. Sčítá a odčítá úhly graficky i početně. Násobí a dělí úhel početně i graficky dvěma.	Úhel, přenášení, měření, sčítání, odčítání, násobení a dělení dvěma, osa úhlu. Dvojice úhlů.		2.4 3.1 3.3 3.5	interaktivní tabule Z–určování zeměpisné polohy (stupně)
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osové souměrnosti, rozpozná osově souměrné obrazce. M-9-3-08	Pomocí průsvitného papíru i měřením ověří vlastnosti shodných geometrických obrazců. Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině. Sestrojí obraz v osové i středové souměrnosti.	Osová souměrnost, střed a osa úsečky, souměrné útvary.		4.1	spolupráce s Vv, interaktivní tabule

	Určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce.			4.2	
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel. M-9-1-01 Zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor. M-9-1-02	Provádí písemné i pamětné operace v oboru des. čísel. Zaokrouhluje, porovnává, znázorňuje na číselné ose. Osvojí si algoritmus pro dělení desetinných čísel – provádí odhady podílů a kontroly výsledků. Orientuje se v situacích z každodenního života, v nichž se využívá nejjednoduššího vyjádření přirozeným číslem, desetinným číslem a desetinným zlomkem	Desetinná čísla: sčítání, odčítání, násobení, dělení přirozeným číslem a desetinným, užití kalkulátoru, úlohy z praxe.		4.3 4.4 5.1 5.4	
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů. M-9-2-0	Převádí jednotky délky, obsahu, hmotnosti, orientuje se v krychlových jednotkách, převádí jednotky krychlové a duté míry.	Jednotky délky, hmotnosti, objemu – převody.		6.1 6.2	fyzika
Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu. M-9-3-13	Třídí a popisuje trojúhelníky, sestrojí trojúhelník dle věty sss. V trojúhelníku sestrojí výšky, těžnice, střední příčky. Nalezne střed, určí poloměr kružnice opsané a vepsané. Určí velikosti vnitřních a vnějších úhlů.	Trojúhelník - dělení. Těžnice, výšky. Kružnice opsaná, vepsaná, trojúhelníková nerovnost. Pravidelné mnohoúhelníky.		6.3 6.4	interaktivní tabule
Modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel. M-9-1-03	Určuje násobky a dělitele daného čísla, znaky dělitelnosti 2, 3, 5, 10, 9, 6, 4, 8. Najde nejmenší společný násobek 2 – 3 čísel, největšího společného dělitele těchto čísel. Rozpozná čísla soudělná a nesoudělná. Dělitelnosti přirozených čísel využívá k řešení slovních úloh z praxe.	Dělitelnost přiroz. čísel – znaky dělitelnosti, násobek, dělitel, prvočísla, rozklad na prvočísla, NSD, nsn.			
Načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině. M-9-3-12	K výpočtu objemu a povrchu krychle, kvádru využívá vzorce. Sestrojí sítě těles, tato tělesa	Krychle a kvádr – zobrazování těles ve volném rovnoběžném promítání,			Fyzika –využití matematického

Určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti. M-9-3-09 Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. M-9-3-10	načrtne. Řeší slovní úlohy z praxe na výpočet obvodů a obsahů čtverce a obdélníka, na výpočty objemů a povrchů kvádru, krychle. Převádí jednotky délky, obsahu, hmotnosti. Orientuje se v krychlových jednotkách, převádí jednotky krychlové a duté míry.	úhlopříčky, početní geometrie, síť krychle a kvádru, povrch a objem kvádru a krychle, převody jednotek, slovní úlohy.			aparátu k řešení fyzikálních úloh modely

7. ročník

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*průřezová témata*	*Klíčové kompetence*	*mezipředmětové vztahy, poznámky*
Provádí početní operace v oboru racionálních čísel. M-9-1-01	Převede zlomek na desetinné číslo a naopak. Uvede daný zlomek na základní tvar. Upraví smíšené číslo na zlomek a nepravý zlomek na smíšené číslo. Porovná dva zlomky. Zobrazí daný zlomek na číselné ose.	**Opakování učiva ze 6. ročníku** **Zlomky** -čtení a zápis zlomku -zobrazení na číselné ose -rozšiřování a krácení zlomků -vztah mezi zlomky a desetinnými čísly -převrácený zlomek -smíšené číslo -početní operace se zlomky -složený zlomek		1.1 1.2 1.3 1.4 2.1	
Provádí početní operace v oboru racionálních čísel. M-9-1-01 Užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek–část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem). M-9-1-04	Sčítá a odčítá, násobí a dělí zlomky. Upraví složený zlomek. Užívá zlomky při řešení praktických situací. Řeší slovní úlohy vedoucí k základním operacím se zlomky	Racionální čísla - vztah přirozených, celých a racionál. čísel, násobení a dělení racionál. čísel.		2.2 2.3 2.4 3.1 3.3	
Načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí středově souměrný útvar. M-9-3-08	Pozná shodné útvary - v praxi umí použít věty o shodnosti trojúhelníků. Sestrojí trojúhelník podle věty sss, sus, usu. Zapíše postup konstrukce pomocí symboliky.	Shodnost geometrických útvarů, konstrukce trojúhelníku.		3.5 4.1	

	Rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině. Sestrojí obraz útvaru ve středové souměrnosti. Určí střed souměrnosti ve středově souměrných rovinných útvarech.	Středová souměrnost, útvary středově souměrné.		4.2 4.3 4.4	**Př -** fotografie **Vv –**výtvarné pojetí (středová souměrnost) interaktivní tabule
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel. M-9-1-01	Dovede zapsat a znázornit na číselné ose čísla kladná i záporná. Určí absolutní hodnotu čísel pomocí číselné osy. Porovná dvě celá čísla - sčítá, odčítá, násobí a dělí dvě celá čísla. Své poznatky využívá k řešení a tvoření jednoduchých slovních úloh z praxe. Konkretizuje užití záporných čísel v praxi	Celá čísla, čísla kladná a záporná, číselná osa, čísla opačná, absolutní hodnota, početní operace s celými a racionálními čísly, slovní úlohy.		4.5 5.1 5.4	**F** – využití matematického aparátu k řešení fyzikálních úloh
Řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů. M-9-1-05	Porovná dvě veličiny poměrem, daný poměr zjednoduší krácením. Zvětší (zmenší) danou hodnotu v daném poměru. Rozdělí celek na dvě (tři) části v daném poměru. Řeší slovní úlohy z praxe s využitím poměru. Využívá dané měřítko při čtení map, při zhotovování jednoduchých plánů.	Poměr, převrácený a postupný poměr, zvětšení a zmenšení v daném poměru, dělení celku v daném poměru. Měřítko plánu a mapy.		6.1 6.2 6.3	**Z –**geografická topografie –měřítko mapy
Určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti. M-9-2-03	Určí, zda daná závislost je nebo není přímá (nepřímá) úměrnost a své tvrzení zdůvodní. Zapíše tabulku přímé (nepřímé) úměrnosti, zakreslí graf přímé (nepřímé) úměrnosti. Zakreslí bod o daných souřadnicích v pravoúhlé soustavě souřadnic. Přečte souřadnice bodu vyznačeného v pravoúhlé soustavě souřadnic. Řeší slovní úlohy s využitím vztahů přímé a nepřímé úměrnosti. Řeší slovní úlohy pomocí trojčlenky.	Přímá úměrnost - slovní úlohy. Nepřímá úměrnost - slovní úlohy. Trojčlenka.		6.4	

Řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek). M-9-1-06	Určí, kolik procent je daná část z celku - určí, jak velkou část celku tvoří daný počet procent. Určí celek z dané části a příslušného počtu procent. Své poznatky využívá k řešení slovních úloh s procenty. Řeší jednoduché příklady na výpočet úroků.	Procenta, procentový počet, úlohy z praxe.			interaktivní tabule
Charakterizuje a třídí základní rovinné útvary. M-9-3-02 Odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů. M-9-3-04 Načrtne a sestrojí rovinné útvary. M-9-3-06	Podle vlastností rozliší jednotlivé druhy rovnoběžníků. Sestrojí rovnoběžník, zapíše postup konstrukce. Vypočítá obvod a obsah rovnoběžníku. Řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu rovnoběžníku. Sestrojí lichoběžník, zapíše postup konstrukce. Pomocí vzorce vypočítá obvod a obsah trojúhelníku a lichoběžníku. Řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu obvodu a obsahu lichoběžníku, trojúhelníku.	Čtyřúhelníky: rovnoběžník - rozlišování druhů, vlastnosti, konstrukce výšky a úhlopříčky, obsahy, konstrukce. Lichoběžník – vlastnosti, konstrukce, výpočet obvodu a obsahu, slovní úlohy.			interaktivní tabule
Načrtne a sestrojí sítě základních těles. M-9-3-11 Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. M-9-3-10	Načrtne obrazy hranolů. Načrtne a sestrojí síť hranolu s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou nebo lichoběžníkovou podstavou. Pomocí užití vzorců vypočítá povrch a objem těchto hranolů. Načrtne obrazy hranolů. Řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k výpočtu objemu a povrchu hranolů.	Hranoly: výpočet objemu a povrchu, sestrojení sítě, slovní úlohy z praxe.			interaktivní tabule

8. ročník

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*průřezová témata*	*Klíčové kompetence*	*mezipředmětové vztahy, poznámky*
Provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu. M-9-1-01	Určí druhou mocninu a druhou odmocninu pomocí tabulek a kapesního kalkulátoru. Ovládá pravidla pro umocňování a odmocňování zlomku a součinu dvou čísel. Určuje zpaměti druhou mocninu čísel 1 – 20 a odmocninu těchto mocnin, určuje druhou mocninu a odmocninu přirozených a desetinných čísel pomocí tabulek a kalkulátoru. Provádí základní početní operace s mocninami.	Druhá mocnina a odmocnina. Mocniny s přirozeným mocnitelem.		1.1 1.2 1.3 1.4 2.1 2.2 2.3 2.4 3.1 3.3 3.5 4.1 4.2 4.3 4.4 4.5 5.1 5.4 6.1 6.2 6.3 6.4	**F -** zápis jednotek fyzikálních veličin
Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu. M-9-3-13	Vysvětlí pojmy odvěsna a přepona v pravoúhlém trojúhelníku. K výpočtu délky strany v pravoúhlém trojúhelníku používá Pythagorovu větu. Řeší slovní úlohy vedoucí k užití Pythagorovy věty.	Pythagorova věta.			interaktivní tabule
Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku. M-9-3-01	Sestrojí tečnu ke kružnici v daném bodu kružnice. Sestrojí tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice pomocí Thaletovy věty. Určí vzájemnou polohu přímky a kružnice. Používá základní pravidla přesného rýsování. Vypočítá obvod, obsah kruhu. Pomocí vzorců řeší slovní úlohy vedoucí k obvodu a obsahu kruhu, délce kružnice.	Kruh, kružnice.			interaktivní tabule
Načrtne a sestrojí sítě základních těles. M-9-3-11 Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. M-9-3-10	Řeší slovní úlohy vedoucí k výpočtu objemu a povrchu válce, převodu jednotek. Sestrojí síť válce.	Válec.			interaktivní tabule
Vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data. M-9-2-01	Provádí jednoduchá statistická šetření a zapisuje jeho výsledky formou tabulky nebo je vyjadřuje sloupkovým diagramem. Čte a interpretuje tabulky a grafy v praxi. Určí četnost jednotlivých hodnot a	Statistika – tabulky, grafy, četnost znaku,			

Porovnává soubory dat. M-9-2-02 Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem. M-9-2-04	zapíše ji do tabulky. Vypočítá aritmetický průměr. Čte a sestrojuje různé diagramy a grafy s údaji uvedenými v procentech.	aritmetický průměr.			
Využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh. M-9-3-05	Používá základní pravidla přesného rýsování. Sestrojí rovnoběžky s danou přímkou v dané vzdálenosti. Sestrojí trojúhelníky a čtyřúhelníky zadané různými prvky, provede rozbor konstrukční úlohy, zapíše postup konstrukce.	Osa úhlu a úsečky. Konstrukční úlohy v rovině. Množiny všech bodů dané vlastnosti. Thaletova kružnice.			interaktivní tabule
Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním. M-9-1-07	Řeší jednoduché situace s využitím proměnných. Určí hodnotu daného číselného výrazu. Zapíše slovní text pomocí výrazů s proměnnými v jednoduchých případech. Sčítá a odčítá mnohočleny. Násobí výraz jednočlenem, dvojčlenem, trojčlenem. Upraví výraz vytýkáním před závorku. Užívá vzorce $(a + b)^2$, $(a - b)^2$, $a^2 – b^2$.	Výrazy a jejich užití. Úprava podle vzorců.			
Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav. M-9-1-08	Rozliší pojmy rovnost a rovnice. Na základě ekvivalentních úprav řeší lineární rovnice a ověřuje správnost svého výsledku. Rozhodne, jestli má rovnice jedno řešení, nekonečně mnoho řešení, nebo nemá řešení.	Lineární rovnice, slovní úlohy řešené rovnicemi.			

9. ročník

očekávané výstupy		*školní výstupy*	*obsah učiva*	*průřezová témata*	*Klíčové kompetence*	*mezipředmětové vztahy, poznámky*
Zná pojem definiční obor, řeší všechny operace s lomeným výrazem.			Lomené výrazy, početní výkony s lom. výrazy.		1.1 1.2 1.3 1.4 2.1 2.2 2.3 2.4 3.1 3.3 3.4 3.5 4.1 4.2 4.3 4.4 5.1 5.2 5.4 6.1 6.2 6.3 6.4	
Analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel. M-9-1-09	Znalosti z lomených výrazů používá při řešení slovních úloh.	Na základě ekvivalentních úprav řeší lineární rovnice a ověřuje správnost svého výsledku. Vyjádří hodnotu neznámé ze vzorce. Řeší slovní úlohy z praxe vedoucí k řešení lineární rovnice. Zdůvodní zvolený postup řešení. Ověří výsledek řešení. Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek, nalézá různá řešení. Řeší jednoduché lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli. Řeší slovní úlohy vedoucí k jednoduchým lineárním rovnicím s neznámou ve jmenovateli.	Lineár. rovnice s neznámou ve jmenovateli, slovní úlohy.			
	Formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav.	Řeší soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými dosazovací i sčítací metodou. Provádí zkoušku řešení. Řeší slovní úlohy z praxe pomocí soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými	Soustavy lineárních rovnic, substituční metoda, adiční metoda, slovní úlohy řešené soustavou rovnic.			
	Vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem. Matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů.	Rozezná funkční vztah od jiných vztahů. Vymezí definiční obor funkce, množinu hodnot funkce, sestaví tabulku a sestrojí graf této funkce. Rozpozná, zda se jedná o funkci rostoucí či klesající. Sestrojí graf lineární funkce, nepřímé úměrnosti y = k/x. Řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic. Užívá probrané funkce při řešení úloh z praxe.	Funkce, grafy, grafické řešení soustavy lineárních rovnic, nepřímá úměrnost, kvadratická funkce.			interaktivní tabule
	Užívá k argumentaci a	Rozezná podobné útvary v rovině. Určí poměr podobnosti. Poměr podobnosti	Shodnost a podobnost			interaktivní tabule

Užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků. M-9-3-07 Zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku. M-9-3-01	při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků.	využije k výpočtům délek stran geometrického útvaru. Podobnost trojúhelníků dokazuje na základě vět sss, sus, uu. Sestrojí rovinný obraz podobný danému. Rozdělí a změní úsečku dané délky v daném poměru.	geometrických útvarů, věty o podobnosti.			
	Analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu. Užívá goniometrické funkce k výpočtům.	Sestrojí grafy funkcí sinus a tangens pro hodnoty úhlů v intervalu <0°; 90°>. Užívá funkce sinus, kosinus a tangens při výpočtech stran a úhlů pravoúhlých trojúhelníků a při řešení úloh z praxe. Určuje hodnoty těchto funkcí pomocí tabulek nebo kalkulátoru.	Goniometrické funkce.			
	Určuje a charakterizuje prostorové útvary (jehlan, kužel, koule), analyzuje jejich vlastnosti. Načrtne a sestrojí sítě. Odhaduje a vypočítá objem a povrch těles. Řeší úlohy na prostorovou představivost.	Třídí a charakterizuje základní tělesa. Určí objem a povrch základních těles, sestrojí jejich sítě. Sestrojí síť jehlanu a kužele. Vypočítá dle vzorců objem a povrch jehlanu, kužele, koule. Užívá funkce sinus, kosinus a tangens při výpočtech objemů a povrchů těles.	Tělesa - jehlan, kužel, koule. Slovní úlohy. Užití goniometrických funkcí při výpočtech.			interaktivní tabule
Uvědomuje si význam pro praxi, vypočítá úrok, chápe i složené úrokování.		Chápe základní pojmy finanční matematiky. Umí vypočítat úrok dle jednoduchého a složeného úročení.	Základy finanční matematiky, úrokování, měna.			
Užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a		Všechna témata učiva na 2. stupni.				

nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací.M-9-4-01 Řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí. M-9-4-02					

5.3 Informatika

5.3.1 Informatika

Klíčové kompetence s ohledem na očekávané výstupy:

1. KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	**1.1. plánuje, organizuje a řídí vlastní učení, vyhledává a třídí informace pomocí internetu a z internetu** **1.2. na základě pochopení pak tyto informace propojuje a užívá při tvorbě obrázků a prezentací** **1.3. dokáže správně užívat termíny, znaky a symboly běžně užívané v informatice** **1.4. propojuje poznatky z oblasti matematiky, fyziky, českého jazyka, cizích jazyků a výtvarné výchovy se znalostmi z informatiky** **1.5. samostatně experimentuje při poznávání nových programů, získané výsledky z jejich fungování kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro další možné využití v jiných programech a ostatních výukových předmětech** **1.6. zná smysl a cíl výuky informatiky celkově i v jednotlivých hodinách,** **1.7. určí překážky bránící mu v učení, zhodnotí výsledky svého učení a diskutuje o nich**
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	2.1. vnímá problémové situace vzniklé při chodu programu a fungování počítače, přemýšlí o těchto nesrovnalostech a jejich příčinách 2.2. vyhledá informace pomocí internetu či běžně užívaných programů a databází, nalezne jejich shodné a odlišné znaky 2.3. samostatně řeší vzniklé nebo zadané problémy, volí vhodné postupy, užívá jemu znalostmi a zkušenostmi dostupné logické, matematické postupy 2.4. ověřuje prakticky správnost fungování aplikace či programu a tyto postupy je schopen použít v podobných situacích 2.5. uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a své výsledky

3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	**3.1. formuluje a vyjadřuje své myšlenky v logickém sledu** **3.2. obhajuje svůj názor a úměrně znalostem informatiky argumentuje, učí se naslouchat názorům druhých a vhodně na ně reaguje** **3.3. porozumí různým běžným typům zápisů, obrazových informací a grafů užívaným v programech typu textových, grafických a tabulkových editorů a databází** **3.4. využívá tvořivě internet, jeho různé portály, knihovny a databáze či e-mail pro účinnou komunikaci s okolím** **3.5. využívá získané dovednosti z informatiky k vytváření vztahů a ke spolupráci jak ve třídě tak po internetu**
4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	4.1. účinně spolupracuje ve skupině u počítače, podílí se na její zdárné činnosti 4.2. pomáhá stanovovat pravidla práce ve vytvořené skupině a zároveň se dokáže jimi řídit 4.3. vytváří spolu s ostatními členy týmu příjemnou atmosféru, jedná přátelsky a dělí se o práci 4.4. poskytne účinnou pomoc při chodu nebo poznávání nového hardwaru či softwaru; dokáže o ni požádat spolupracovníky, spolužáky případně učitele 4.5. chápe potřebu efektivně spolupracovat při řešení úkolů vyplývající z výuky informatiky, přispívá k diskusi v menší skupině i v celé třídě
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ- připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	5.1. chápe základní principy chování ke svým spolužákům i učitelům 5.2. je si vědom svých práv a povinností ve výuce informatiky i mimo ni 5.3. projevuje smysl pro kulturu a tvořivost při tvorbě programů, různých druhů záznamů a prezentací 5.4. s ohledem na svou práci respektuje přesvědčení druhých lidí
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ - pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	6.1. dodržuje pravidla a povinnosti dané v učebně informatiky 6.2. dokáže se adaptovat na změněné i nové pracovní podmínky – například na nový hardware nebo nový či vyšší software, nové nebo další periferní zařízení, novou pracovní skupinu 6.3. dokáže účinně chránit své zdraví i zdraví druhých užíváním vhodné techniky, znalostí a dodržováním hygienických norem 6.4. chrání životní prostředí správnou likvidací techniky 6.5. využívá znalosti a zkušenosti získané v předmětu informatiky jako přípravu na své budoucí povolání
7. KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	7.1 ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení

	7.2 získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah 7.3 vytváří a upravuje digitální obsah 7.4 využívá digitální technologie, aby si usnadnil a zefektivnil či zjednodušil práci 7.5 chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, reflektuje jejich přínos i rizika jejich využívání 7.6 předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné i duševní zdraví i zdraví ostatních, jedná eticky při práci v digitálním prostředí

Charakteristika předmětu:
Vzdělávání v této oblasti umožní všem žákům rozvíjet klíčovou digitální kompetenci – získat základní znalosti a dovednosti v oblasti uživatelského používání kancelářských programů, nástrojů operačního systému, programování, robotiky a digitální gramotnosti, orientovat se v současných informačních a komunikačních technologiích, kriticky a eticky pracovat s informacemi a využívat je při řešení problémů ve škole i v běžném životě. Důraz je kladen taktéž na nové trendy v informatice.
Vzhledem k rostoucímu významu informatiky pro osobní i profesní rozvoj je oblast Informatika zařazena mezi povinnou součást základního vzdělávání na 1. i 2. stupni. Výuka informatiky probíhá v jedné hodině týdně od 4. do 9. ročníku.
Zvládnutí informatiky, obzvláště základů programování a robotiky, umožňuje žákům rozvíjet logické a algoritmické myšlení, kreativitu a spolupráci. Žáci se naučí během školní docházky vytvářet jednoduché programy a aplikace, ovládat různé druhy robotů, pracovat s daty, multimediálním obsahem a internetovými službami.
Žáci se v rámci předmětu účastní soutěže Bobřík informatiky (4. – 9. třída) a IT-SLOT (8. a 9. třída).

5.3.1.1 1. stupeň

4. ročník

Očekávané výstupy	*Školní výstupy*	*Obsah učiva*		*Průřezová témata*	*KK*	*Mezipředmětové vztahy, poznámky*
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem edituje digitální text, vytvoří obrázek přehraje zvuk či video uloží svoji práci do souboru, otevře soubor upraví písmo v textu na tučné, kurzívu nebo podtržení používá krok zpět, zoom řeší úkol použitím schránky dodržuje pravidla a pokyny při práci s digitálním zařízením	Digitální technologie (Ovládání digitálních zařízení)	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu (Word) Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	1.1. 1.2. 1.3. 2.1. 2.2. 2.3. 2.4. 2.5. 3.2 3.3. 4.1. 4.2. 4.3. 4.4. 5.1. 5.2 6.1. 6.2. 6.3 6.4 6.5 7.1 7.2 7.3 7.4 7.5 7.6	ČJ, M, HV, VV
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu I-5-4-02 propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na	Digitální technologie (Práce ve sdíleném prostředí)	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory Propojení technologií, internet Úložiště, sdílení dat (práce s OneDrive, Teams), cloud, mazání dat, koš Technické problémy a přístupy k jejich řešení	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		Př, ČJ

Očekávané výstupy	*Školní výstupy*	*Obsah učiva*		*Průřezová témata*	*KK*	*Mezipředmětové vztahy, poznámky*
	vzdálených počítačích a spouští online aplikace rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého					
I-5-1-01 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	sdělí informaci obrázkem předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Data, informace a modelování **(Úvod do kódování a šifrování dat a informací)**	Piktogramy, emoji Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		VV, M, VL

5. ročník

Očekávané výstupy	*Školní výstupy*	*Obsah učiva*		*Průřezová témata*	*KK*	*Mezipředmětové vztahy, poznámky*
I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	V praxi používá základní bezpečnostní pravidla pro práci s digitálními technologiemi	**Digitální technologie**	Bezpečnostní pravidla pro práci na počítači	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a	1.1. 1.2. 1.3. 2.1. 2.2. 2.3. 2.4. 2.5. 3.2 3.3. 4.1.	VL

Očekávané výstupy	*Školní výstupy*	*Obsah učiva*		*Průřezová témata*	*KK*	*Mezipředmětové vztahy, poznámky*
				globálních souvislostech	4.2. 4.3. 4.4. 5.1. 5.2 6.1. 6.2. 6.3 6.4 6.5 7.1 7.2 7.3 7.4 7.5 7.6	
I-5-3-01 uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat I-5-3-02 pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech doplní posloupnost prvků umístí data správně do tabulky doplní prvky v tabulce v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný	**Informační systémy (Úvod do práce s daty)**	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		M
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy v programu najde a opraví chyby rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát vytvoří a použije nový blok upraví program pro obdobný problém	**Algoritmizace a programování (Základy programování – příkazy, opakující se vzory)**	Algoritmizace – příklady z praxe Základy práce v blokově orientovaném programovacím jazyku – postavy, scény, opakování Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		ČJ, AJ, TV, PČ Práce se stavebnicí VEX123, BeeBot, Edison

Očekávané výstupy	*Školní výstupy*	*Obsah učiva*		*Průřezová témata*	*KK*	*Mezipředmětové vztahy, poznámky*
I-5-3-01 v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi	nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky určí, jak spolu prvky souvisí	**Informační systémy (Úvod do informačních systémů)**	Základy informačních systémů – Systém, struktura, prvky, vztahy	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy v programu najde a opraví chyby rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	**Algoritmizace a programování (Základy programování – vlastní bloky, náhoda)**	Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova		VV

Očekávané výstupy	*Školní výstupy*	*Obsah učiva*		*Průřezová témata*	*KK*	*Mezipředmětové vztahy, poznámky*
I-5-1-02 popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji I-5-1-03 vyčte informace z daného modelu	pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty pomocí obrázku znázorní jev pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	**Data, informace a modelování (Úvod do modelování pomocí grafů a schémat)**	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		M
I-5-2-01 sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů I-5-2-02 popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení I-5-2-03 v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy I-5-2-04 ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav v programu najde a opraví chyby používá události ke spuštění činnosti postav přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky upraví program pro obdobný problém ovládá více postav pomocí zpráv	**Algoritmizace a programování (Základy programování – postavy a události)**	Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		VV, ČJ, AJ
I-5-4-01 najde a spustí aplikaci, pracuje s daty I-5-4-03 dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	Vytvoří dokument, prezentaci nebo infografiku podle zadání; kombinuje text a obrázek, dodrží čitelnost, uvede jednoduchý zdroj a výstup bezpečně odevzdá	**Tvorba digitálního obsahu - dokument, prezentace, Canva**	textový dokument, prezentace, Canva, šablona, rozvržení, obrázek, export/odevzdání, autorská práva	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického		VV, ČJ, VL, PŘÍ

Očekávané výstupy	*Školní výstupy*	*Obsah učiva*		*Průřezová témata*	*KK*	*Mezipředmětové vztahy, poznámky*
				občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		

5.3.1.2 2. stupeň

6. ročník

Očekávané výstupy	*Školní výstupy*	*Obsah učiva*		*Průřezová témata*	*KK*	*Mezipředmětové vztahy, poznámky*
ČSP-9-7-01 ovládá základní funkce digitální techniky; diagnostikuje a odstraňuje základní problémy při provozu digitální techniky ČSP-9-7-02 propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení ČSP-9-7-03 pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi – cestování, obchod, vzdělávání, zábava ČSP-9-7-04 ošetřuje digitální techniku a chrání ji před poškozením ČSP-9-7-05 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s	vyjmenuje zásady práce s digitálními zařízeními praktikuje zásady ergonomie uvede zásady první pomoci při úrazu v souvislosti s digitálními zařízením praktikuje zásady bezpečnosti při práci s digitálním zařízením	Ergonomie práce, hygiena a bezpečnost	Ergonomie práce na počítači a s digitálním zařízením Hygienická a bezpečnostní pravidla pro práci s digitálními zařízeními První pomoc při úrazu s digitálním zařízením	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	1.1. 1.2. 1.3. 2.1. 2.2. 2.3. 2.4. 2.5. 3.2 3.3. 4.1. 4.2. 4.3. 4.4. 5.1. 5.2 6.1. 6.2. 6.3	VKZ, PŘ, PČ

Očekávané výstupy	*Školní výstupy*	*Obsah učiva*		*Průřezová témata*	*KK*	*Mezipředmětové vztahy, poznámky*
digitální technikou a poskytne první pomoc při úrazu					6.4 6.5 7.1 7.2 7.3 7.4 7.5 7.6	
I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	Využívá základy bezpečné komunikace přes internet Identifikuje rizika, jaká přináší anonymní prostředí internetu Chápe princip autorských práv, respektuje je v běžném životě Uvádí zdroj získaných dat	Bezpečné digitální prostředí	E- nebezpečí – kyberšikana, kybergrooming, sexting Autorský zákon a citování zdrojů	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		VKO, VKZ
I-9-1-02 navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu	rozpozná zakódované informace kolem sebe uvede rozdíl mezi bitem a bajtem seřadí jednotky informace podle velikosti uvede příklady z praxe, kde se setkává s jednotkami informací uvede rozdíly mezi barevnými modely RGB a CMYK vysvětlí rozdíly, výhody a nevýhody použití vektorové a rastrové grafiky zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer zakóduje v obrázku barvy více způsoby	Data, informace a modelování (Kódování a šifrování dat a informací)	Přenos informací, standardizované kódy Informace, bity a bajty Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model RGB a CMYK Rastrová a vektorová grafika – principy a rozdíly Zjednodušení zápisu, kontrolní součet, samoopravné kódy Binární kód, logické AND, OR, NOT	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		ČJ, M, F, VV

Očekávané výstupy	*Školní výstupy*	*Obsah učiva*		*Průřezová témata*	*KK*	*Mezipředmětové vztahy, poznámky*
	zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů zjednoduší zápis textu a obrázku pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu ke kódování využívá i binární čísla pomocí internetových aplikací vyhodnotí pravdivost výrazu při použití logických operátorů AND, OR, NOT					
I-9-1-01 získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat I-9-3-04 sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu	najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) odpoví na otázky na základě dat v tabulce prezentuje data před spolužáky popíše pravidla uspořádání v existující tabulce doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy navrhne tabulku pro záznam dat propojí data z více tabulek či grafů	Informační systémy (Práce s daty)	Práce s daty v tabulkovém procesoru – buňka, adresa, vzorce Získávání dat pomocí formuláře/dotazníkového šetření Prezentování dat pomocí prezentace v Powerpointu Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		PČ, M, F, Z
I-9-3-01 vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při	popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují pošle zprávu pomocí školního informačního systému	Informační systémy	Školní informační systém Bakaláři, uživatelé, činnosti, práva	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova,		PČ, VKO

Očekávané výstupy	*Školní výstupy*	*Obsah učiva*		*Průřezová témata*	*KK*	*Mezipředmětové vztahy, poznámky*
navrhování i užívání informačních systémů	zjistí informace ze školního informačního systému (známky, domácí úkoly apod.) pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva			Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní	**Algoritmizace a programování (Programování – opakování a vlastní bloky)**	Základy práce v blokově orientovaném programovacím jazyku – postavy, scény, opakování Vytvoření programu Opakování (cykly) Podprogramy	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		ČJ, AJ, M

7. ročník

Očekávané výstupy	*Školní výstupy*	*Obsah učiva*		*Průřezová témata*	*KK*	*Mezipředmětové vztahy, poznámky*
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Algoritmizace a programování (Programování – podmínky, postavy a události)	Cyklus s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi (posílání zpráv, vnímání)	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	1.1. 1.2. 1.3. 2.1. 2.2. 2.3. 2.4. 2.5. 3.2 3.3. 4.1. 4.2. 4.3. 4.4. 5.1. 5.2 6.1. 6.2. 6.3 6.4 6.5 7.1 7.2 7.3 7.4 7.5 7.6	ČJ, AJ
I-9-1-03 vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj navržený model s jinými modely k řešení stejného	vysvětlí známé modely jevů, situací, činností v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku pomocí ohodnocených grafů řeší problémy	Data, informace a modelování (Modelování pomocí grafů a schémat)	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost Simulace	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického		M, PČ

Očekávané výstupy	*Školní výstupy*	*Obsah učiva*		*Průřezová témata*	*KK*	*Mezipředmětové vztahy, poznámky*
problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní I-9-1-04 zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji	pomocí orientovaných grafů řeší problémy vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností pracuje se simulací skutečných jevů a získává z nich informace			občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		
I-9-2-01 po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav používá souřadnice pro programování postav používá parametry v blocích, ve vlastních blocích vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu diskutuje různé programy pro řešení problému hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Algoritmizace a programování (Programování – větvení, parametry a proměnné)	Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		M, F, ČJ, AJ, VV

Očekávané výstupy	*Školní výstupy*	*Obsah učiva*		*Průřezová témata*	*KK*	*Mezipředmětové vztahy, poznámky*
I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými operačními systémy vysvětlí pojem software a hardware Popíše jednotlivé porty počítače pro připojení hardware rozliší vstupní a výstupní zařízení nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje vysvětlí důležitost pravidelných aktualizací uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory vybere vhodný formát pro uložení dat vytvoří jednoduchý model domácí sítě popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě popíše rozdíl mezi jednotlivými typy sítě LAN porovná různé metody zabezpečení účtů spravuje sdílení souborů pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny,	**Digitální technologie (Počítače a LAN)**	Operační systém Hardware a software (vstupní a výstupní zařízení) Porty a konektory digitálních zařízení Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací, aktualizace Domácí a školní počítačová síť Typy LAN sítě (peer-to-peer, server – klient) Fungování a služby internetu, vyhledávání informací E-mail – funkce, náležitosti, spam Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Digitální identita a stopa Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		VKO, finanční gramotnost, M, ČJ F VKO, VKZ ČJ

Očekávané výstupy	*Školní výstupy*	*Obsah učiva*		*Průřezová témata*	*KK*	*Mezipředmětové vztahy, poznámky*
	nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy					

8. ročník

Očekávané výstupy	*Školní výstupy*	*Obsah učiva*		*Průřezová témata*	*KK*	*Mezipředmětové vztahy, poznámky*
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	podle návodu nebo vlastní tvořivostí sestaví robota upraví konstrukci robota tak, aby plnil modifikovaný úkol vytvoří program pro robota a otestuje jeho funkčnost přečte program pro robota a najde v něm případné chyby ovládá výstupní zařízení a senzory robota vyřeší problém tím, že sestaví a naprogramuje robota	**Algoritmizace a programování** (Programování robotické stavebnice)	Sestavení a oživení robota Sestavení programu s opakováním, s rozhodováním Používání výstupních zařízení robota (motory, displej, zvuk) Používání senzorů (tlačítka, vzdálenost, světlo/barva) Čtení programu Projekt Můj robot	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	1.1. 1.2. 1.3. 2.1. 2.2. 2.3. 2.4. 2.5. 3.2 3.3. 4.1. 4.2. 4.3. 4.4. 5.1. 5.2 6.1. 6.2. 6.3 6.4 6.5 7.1 7.2	AJ, ČJ, M, F, PČ Robot Edison, iRobot model na PC

Očekávané výstupy	*Školní výstupy*	*Obsah učiva*		*Průřezová témata*	*KK*	*Mezipředmětové vztahy, poznámky*
I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné	sestaví program pro desku Micro:bit a otestuje jej přečte program, najde v něm chybu a odstraní ji používá opakování, rozhodování, proměnné ovládá výstupní zařízení desky používá vstupy ke spouštění a řízení běhu programu připojí k desce další zařízení, které z desky ovládá vyřeší problém naprogramováním desky Micro:bit	**Algoritmizace a programování** (Programování hardwarové desky)	Sestavení programu a oživení Micro:bitu Ovládání LED displeje Tlačítka a senzory náklonu Připojení sluchátek, tvorba hudby Orientace a pohyb Micro:bitu v prostoru Propojení dvou Micro:bitů pomocí kabelu a bezdrátově Připojení a ovládání externích zařízení z Micro:bitu	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	7.3 7.4 7.5 7.6	AJ, ČJ, M, F, PČ, HV, VV, VKZ Micro:bit
I-9-3-03 vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat I-9-3-02 nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) řeší problémy výpočtem s daty připíše do tabulky dat nový záznam seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy	**Informační systémy** (Hromadné zpracování dat)	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		Z, F, PŘ, M, PČ

Očekávané výstupy	*Školní výstupy*	*Obsah učiva*		*Průřezová témata*	*KK*	*Mezipředmětové vztahy, poznámky*
	ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat					

9. ročník

Očekávané výstupy	*Školní výstupy*	*Obsah učiva*		*Průřezová témata*	*KK*	*Mezipředmětové vztahy, poznámky*
I-9-2-02 rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení I-9-2-03 vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému I-9-2-05 v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné I-9-2-06 ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	řeší problémy sestavením algoritmu v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby diskutuje různé programy pro řešení problému vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků hotový program upraví pro řešení příbuzného problému zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Algoritmizace a programování (Programovací projekty)	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myší, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování. Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	1.1. 1.2. 1.3. 2.1. 2.2. 2.3. 2.4. 2.5. 3.2 3.3. 4.1. 4.2. 4.3. 4.4. 5.1. 5.2 6.1. 6.2. 6.3 6.5	AJ, ČJ, PČ, F

Očekávané výstupy	*Školní výstupy*	*Obsah učiva*		*Průřezová témata*	*KK*	*Mezipředmětové vztahy, poznámky*
I-9-4-01 popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě I-9-4-02 ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos I-9-4-03 vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky I-9-4-04 poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače I-9-4-05 dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	pojmenuje hardwarové části počítače a popíše, jak spolu souvisí vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením vysvětlí rozdíly mezi jednotlivými operačními systémy na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní vybere digitální zařízení podle požadavků a odůvodní svojí volbu popíše základní princip fungování umělé inteligence vytrénuje model AI popíše rizika a přínosy AI popíše typy, služby a význam sítí na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu vysvětlí principy cloudových aplikací (e-shop, stream)	Digitální technologie	**Hardware a software** Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě, hype křivka (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence, 3D tisk apod.) **Umělá inteligence** Základní principy fungování AI (strojové učení, neuronové sítě) Vybrané aplikace AI Přínosy a rizika AI **Sítě** Typy, služby a význam počítačových sítí Způsoby připojení k internetu Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud **Web**	Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech		VKO, VKZ, F, Finanční gramotnost, PČ Micro:bit se sadou Chytré město (Internet of Things) Fin. gramotnost – nakupování online, platba online VKZ, PŘ, VKO

Očekávané výstupy	*Školní výstupy*	*Obsah učiva*		*Průřezová témata*	*KK*	*Mezipředmětové vztahy, poznámky*
	diskutuje o cílech a metodách hackerů vysvětlí spolužákovi způsoby hackerských útoků a jejich prevence vysvětlí možnosti zabezpečení počítače vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu popíše zásady digitálního wellbeingu vysvětlí pojem cookies a jejich přínosy a rizika		Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Bezpečnost na webu – šifrování, certifikáty serverů Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) **Bezpečnost** Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Etické hackerství Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat **Digitální identita** Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Digitální wellbeing Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání Cookies – princip, přínosy a rizika			

5.4 Člověk a jeho svět

Charakteristika předmětu:

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět je koncipován pro celý první stupeň základního vzdělávání. Obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

- **Místo, kde žijeme - M**
- **Lidé kolem nás - L**
- **Lidé a čas - LČ**
- **Rozmanitost přírody - R**
- **Člověk a jeho zdraví - ČZ**

Celkově je výuka zaměřena na praktický život. Žáci získávají první ucelený obraz světa. Vzdělávání přispívají k rozvíjení kompetencí k učení a řešení problémů. Žák vybírá vhodné způsoby učení, hledá pozitivní vztah k učení, vyhledává a třídí informace na základě jejich propojení a systematizace. Učí se věci poznávat a zařazovat do souvislostí. Při řešení problému myslí kriticky a volí vhodné způsoby řešení.

V prvním ročníku Člověk a jeho svět uvádí žáky do prostředí školy. V dalších ročnících vytváří předpoklady pro formování základních pracovních i režimových návyků a učí žáky účelně si organizovat čas práce, zábavy a odpočinku. Vytváří základní představy o nejběžnějších skutečnostech a zákonitostech v přírodě i společnosti, o lidských činnostech, výtvorech a vztazích i o nejdůležitějších podmínkách života. Vytváří a posiluje u žáků vnímavý vztah k jejich okolí. Učí je jednat a rozhodovat se v běžných i méně obvyklých životních situacích, spoléhat se na sebe i na pomoc jiných. Seznamuje se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí. Formuje základní vědomí odpovědnosti žáků za vlastní zdraví a bezpečí, za své chování, jednání a rozhodování a za plnění zadaných úkolů.

Vyučování žáků se zaměřuje především na to, aby:

- si osvojili schopnost vnímavě sledovat život kolem sebe, orientovali se v něm, chápali ho jako určité uspořádání skutečností, které na sebe navazují nebo se ovlivňují a které pro ně mohou být příznivé a rozvíjející, ale i omezující,
- se naučili vyjadřovat vlastní názory v přiměřené mezilidské komunikaci a respektovat názory druhých,
- si osvojili potřebné základní vědomosti o sobě, jiných lidech, živočiších a rostlinách, o škole, rodině a životě v nejbližším okolí, o činnostech a výtvorech lidí, o vztazích mezi lidmi, vztazích člověka k přírodě a ke zdraví, orientovali se v potřebných souvislostech a samostatně nebo za pomoci dospělých je využívali v každodenním životě,
- si osvojili základní dovednosti a návyky potřebné pro plnění vzdělávacích i jiných povinností a úkolů, pro snadnou a bezkonfliktní komunikaci s okolím, pro ochranu svého zdraví a bezpečnosti i pro příjemný odpočinek a naplnění volného času,
- chápali význam spolupráce, pomoci i odpovědnosti a dávali přednost činnostem postavených na těchto vztazích, hledání a objevování nového pro ně bylo přirozené a ve všech činnostech spojených s poznáváním i ověřováním poznaného nalézali radost a uspokojení
- získávali základní vědomosti o Zemi, člověku a technice
- poznávali základní jevy a vztahy v přírodě, pozorovali je a chránili je
- poznávali souvislosti mezi organismy navzájem, mezi organismy a prostředím i mezi člověkem a ostatní biosférou
- rozvíjely se jejich schopnosti s pomocí učitele i samostatně poznávat, pozorovat a zkoumat přírodu a řešit přiměřeně náročné úkoly a problémy, utvářeli si kladný vztah k přírodě, ke svému zdraví a zdravému způsobu života i k ochraně životního prostředí jako celku
- poznává, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka, aby se žáci postupně orientovali v otázkách aktivního zdraví a osvojené dovednosti uměli uplatňovat ve vztahu k vlastní osobě i k jiným lidem, osvojuje si bezpečné chování a vzájemnou pomoc-poskytování první pomoci
- chápali fyziologické, psychické a sociální změny spojené s dospíváním, uměli na ně adekvátně reagovat a v této souvislosti i kultivovali svoje chování, poznává zdraví jako stav bio-psych-sociální rovnováhy života

- dovedli se orientovat v krizových situacích (zneužívání návykových látek, osobní bezpečí), uměli je rozpoznávat, předcházet jim, zaujímat žádoucí postoje a volit správná rozhodnutí ve prospěch svého zdraví,
- za pomoci dospělých uměli organizovat svůj denní pracovní i odpočinkový režim ve smyslu zdravého životního stylu
- žáci poznali různé druhy lidské práce a učili se chápat jejich souvislost s přírodními podmínkami, rozpoznávat, jak se činnosti lidí obrážejí v tvářnosti krajiny, v charakteru staveb a v rozmanitých památkách
- žáci podrobněji poznávali místní krajinu a místní oblast a vytvářeli si tak počáteční ucelenou představu o České republice i o jejích jednotlivých oblastech
- žáci si utvořili počáteční ucelenou představu o přírodě, kultuře, historii a o životě lidí i o výsledcích jejich činnosti na různě velkých územích naší vlasti
- žáci si utvořili základní představu o způsobu života svých předků v různých historických obdobích i o způsobu života lidí v sousedství vlasti, učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti.
- žáci se naučili orientovat v terénu, pracovat s rozmanitými druhy map, používat získané vědomosti v praktických situacích (např. v dopravní výchově)
- u žáků se rozvíjela schopnost pozorovat, analyzovat, srovnávat, výstižně pojmenovávat věci, jevy a děje, souvisle o nich vyprávět
- žáci získali odpovědný vztah ke kulturnímu bohatství vlasti, k jejímu přírodnímu prostředí, kulturnímu dědictví a historickým památkám

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

CÍLOVÉ ZAMĚŘENÍ VZDĚLÁVACÍ OBLASTI

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, plnění povinností a společných úkolů
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možností aktivního uplatnění při jejich ochraně
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by v budoucnu mohl uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

MÍSTO, KDE ŽIJEME - 1. období

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
JS - 3-1-01 1. - ČaS – M – Žák vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	PRVNÍ TŘÍDA		PROJEKT Č. 4 – 3. třída	Žák maluje různé plánky, dopravní značky **VV**. **ČJ - KSL a LV.** popisuje a analyzuje situace, vyjadřuje se k chování zobrazených dětí s ohledem na bezpečnost jejich činností Z **matematiky** a jejích aplikací lze využít: jednotky délky- umožňují odhadování a měření vzdáleností a jejich přenášení do plánu dopravní značky-studuje tvar dopravních značе
	• pokusí se popsat cestu do školy, učí se orientovat v novém prostředí, riziková místa a situace • seznamuje se podrobněji s budovou školy, učí se popsat cestu na určené místo v budově školy • pojmenovává a vyhledává na obrázku různé školní místnosti a prostory, popisuje a ukazuje na řezu školní • Připomíná si základní pravidla, která musí znát a dodržovat chodec, bezpečně zná funkci semaforu a přechodu pro chodce, učí se je prakticky využívat, postupně se učí znát další dopravní • učí se a prakticky nacvičuje, jak se chovat v nebezpečných situacích	• naše škola • v budově školy • bezpečně do školy • riziková místa a situace • mimořádná událost • armáda ČR • nebezpečí v letní přírodě		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	• popisuje svoji cestu do školy, vystihuje, která místa jsou nebezpečná a proč • opakuje si pravidla pro chodce, kreslí jednoduchý plánek cesty do školy, v • rozšiřuje si znalost dopravních značek o další, které se vyskytují v okolí školy a jeho bydliště	• bezpečnost cestou do školy • riziková místa a situace • dopravní značky a předpisy		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	• učí se zvolit vhodné stanoviště pro pozorování okolní krajiny (vyvýšené místo) • učí se vyhledávat výrazné orientační body, zkouší zobrazit okolní krajinu a zachytit orientační body pomocí vhodných značek	• krajina kolem nás		

Žák vyznačuje známá místa, vybírá nejlepší cestu na určené místo, popisuje možná nebezpečí a navrhuje, jak jim předcházet. Učí se orientaci v okolí, postupně automatizuje základy bezpečného chování. Osvojuje si základy práce s plánem a s mapou. Operuje s obecně užívanými termíny při vytváření plánu, osvojuje si význam běžně užívaných znaků a symbolů a aktivně je využívá. Tím se přiměřeně rozvíjejí **kompetence k učení**. Způsoby řešení zadaných úkolů vedou k rozvoji

klíčových **kompetencí k řešení problémů**, neboť jsou to varianty řešení problémových situací a správného jednání, co je zde obsahem výuky. Seznamování se se školním prostředím a s funkcí a významem školy a její výbavy, tím se vytvářejí souhrnně základy ke **společenským klíčových kompetencí občanských.**

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-3-1-02 2.ČaS - M - Žák začlení svou obec(město)do příslušného kraje a obslužného centra ČR,pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí,obci	PRVNÍ TŘÍDA			MEZIOBOROVÉ SOUVISLOSTI – vzdělávací obor **ČJ – LV** nabízí zpestření výuky především prostřednictvím vhodných textů a v případě čítanek prostřednictvím ukázek z uměleckých děl. Důležité je ovšem vhodně aplikovat poznatky na místní prostředí. Vypráví, popisuje a porovnává své poznatky a zážitky s ostatními **– ČJ – KSL**. – škola, můj dům, knihovna, prázdniny, divadlo – popis cesty, popis okolí
	• učí se podle obrázku rozlišovat sídla (město, vesnice, samota atd.) a přiřadit své bydliště k jednomu z typů • učí se orientovat v nejbližším okolí svého bydliště (obchody, hřiště, park apod.) • začlení místo svého bydliště (město, vesnice), porovnává je s obrázky, určuje shody a rozdíly, hovoří o dopravním spojení, místní dopravě atd.	• náš dům, náš byt • místo, kde žiji		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	• učí se pracovat s jednoduchým plánem obce, vyhledává a zakresluje do plánu důležitá místa, postupně se seznamuje s významnými objekty obce, zjišťuje názvy nejbližších vesnic či měst (dle místních podmínek začleňuje obec do příslušného kraje • seznamuje se s nejdůležitějšími historickými a památnými místy v obci	• naše obec		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	• seznamuje se s mapou České republiky a učí se na ni orientovat, • poznává a pojmenovává státní symboly, a pokusí se vyjmenovat, kdy, kde a při jakých příležitostech se s nimi setkáváme, zopakuje si název hlavního města,¨ vyhledá ho na mapě, zjistí, která řeka jím protéká, poznává nejznámější místa, kulturní a historické památky, které jsou pro Prahu charakteristické, na zjednodušené mapě vyhledává názvy sousedních států, sleduje délku jejich společné hranice • zjišťuje počet krajů, vyhledává kraj, do kterého přísluší místo jeho bydliště, zkusí vyhledat na mapě místo svého bydliště • seznamuje se s charakteristikami hlavního města, krajského města, města, vesnice a samoty, rozpoznává zobrazená sídla, přiřazuje místo svého bydliště k příslušnému sídlu • ujasňuje si, co je správa obce, popisuje život v obci	• naše vlast-Česká republika • náš kraj, krajské město • obce České republiky • naše obec		

Žák by měl postupně získávat určitý přehled v této oblasti. Během seznamování se se základy české státnosti a nejjednoduššími pravidly politického fungování ČR by se žák měl dobrat pochopení sebe sama jako příslušníka určitého národa. To vše směřuje k utváření **kompetencí občanských**. Stejně jako u předešlého výstupu i

zde se žák navíc učí pracovat s kartografickými pomůckami, takže se při realizaci výstupu sekundárně podporují i **kompetence pracovní**. Chápání symbolů a značek a jejich aktivní využívání je podmínkou k vytváření **kompetencí k učení**.

MÍSTO, KDE ŽIJEME - 2. období

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS- 5-1-01 4.ČaS-M - Určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu.	ČTVRTÁ TŘÍDA		PROJEKT Č.6	**MEZIOBOROVÉ SOUVISLOSTI** - žák objevuje rozdíly mezi pojmem domov a cizina, definuje, co si před stavuje pod těmito pojmy, vypravuje své zážitky z cestování, popisuje místa která navštívil a památky, které si zapamatoval, vyhledává a třídí informace získané z knih, cestopisů nebo sdělovacích prostředků a to vše úzce souvisí s učivem ČJ - **KSL a LV**.
	• určí polohu svého bydliště a regionu, • orientuje se na mapě České republiky, • vyhledá sousední státy a jejich hlavní města, • popíše státní symboly a jejich význam, • vysvětlí základní pojmy **domov, obec, region, vlast**.	• domov, obec, region, vlast, • Česká republika, • mapa ČR, • sousední státy, • státní symboly.		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	• charakterizuje kraje České republiky, • porovná přírodní podmínky vybraných oblastí ČR, • vyhledá Českou republiku na mapě Evropy, • orientačně určí světadíly a oceány.	• kraje České republiky, • přírodní oblasti ČR, • Česká republika v Evropě, • Evropa, světadíly a oceány		

Žák používá obecně známé termíny, uvádí věci do souvislostí, propojuje poznatky z různých oblastí a na základě toho si vytváří ucelený pohled na svět – kompetence **k učení**.
Využívá komunikační a informační prostředky ke komunikaci se světem a svým okolím – **kompetence komunikativní.**
Žák respektuje tradice a chrání naše kulturní a historické dědictví, hledá představu o sobě samém a snaží se najít své postavení ve společnosti a ve světě – **kompetence občanské a sociální a personální.**

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-5-1-02 **ČJS-5-1-03** 5.ČaS-M - Určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě, rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách ČR, Evropy	ČTVRTÁ TŘÍDA		PROJEKT Č.6	MEZIOBOROVÉ SOUVISLOSTI – žák vytváří s využitím všech znalostí jednoduchý náčrtek – VV a s pomocí náčrtku popisuje cestu nebo krajinu – **ČJ – KSL.**
	• určí světové strany podle mapy i v přírodě, • orientuje se podle plánu a mapy, • rozlišuje plán, mapu a náčrt, • vyhledá základní údaje na mapě České republiky.	• světové strany, • plán, mapa, náčrt, • orientace na mapě ČR, • základní mapové značky.		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	• používá různé druhy map při vyhledávání informací, • vyhledá údaje o přírodních podmínkách a sídlech na mapách České republiky a Evropy, • porovnává informace získané z různých map, • uplatňuje zásady bezpečného pohybu a pobytu v přírodě.	• druhy map, • mapa České republiky a Evropy, • přírodní podmínky a sídla, • bezpečný pohyb v přírodě.		

Žák využívá znalosti a zkušenosti získané z různých oborů pro svůj bezpečný pohyb a pobyt v přírodě **– kompetence pracovní**.
Snaží se samostatně řešit problémy s orientací v terénu, odhadem vzdálenosti a určováním světových stran a prakticky ověřuje správnost svého chování – kompetence **k řešení problémů**.

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-5-1-04 **ČJS -5-1-05** 6.ČaS-M - Vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích.	ČTVRTÁ TŘÍDA		PROJEKT Č.5 PROJEKT Č.6	MEZIOBOROVÉ SOUVISLOSTI – žák si vyhledává informace o životě ve svém regionu, pracuje s informacemi, hodnotí je, porovnává dává do souvislostí a informuje o tom ostatní **– ČJ – KSL** a **LV**.
	• vyhledá významné přírodní, kulturní a historické zajímavosti svého regionu a České republiky, • popíše základní znaky vybraných oblastí České republiky, • uvede příklady hospodářských činností v různých regionech České republiky.	• region České republiky přírodní a kulturní zajímavosti, významná města, • hospodářství regionů.		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	• porovná přírodní podmínky, osídlení a hospodářství vybraných oblastí České republiky, • porovná způsob života ve vybraných evropských státech, • vysvětlí význam přírodního a kulturního dědictví.	• regiony České republiky, • Česká republika a Evropa, • způsob života v různých zemích, • přírodní a kulturní dědictví.		

Žák chápe a respektuje principy zákonů a společenských norem, je si vědom svých práv, ale i povinností, respektuje naše tradice a chrání naše kulturní i historické dědictví – kompetence **občanské**.
Učí se respektovat potřeby a názory druhých, respektuje odlišná hlediska druhých, učí se žít v multikulturní společnosti – kompetence **sociální a personální**.

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-5-1-06 7.ČaS-M – Rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam	PÁTÁ TŘÍDA		PROJEKT Č.6	MEZIOBOROVÉ SOUVISLOSTI – žák se učí naslouchat názorům druhých, formulovat své vlastní myšlenky a názory, učí se argumentovat **-ČJ – KSL**.
	• rozlišuje hlavní orgány státní moci, • vysvětlí význam státních symbolů, • uvede příklady státních svátků.	• státní zřízení České republiky, • státní symboly, • státní svátky.		

Žák chápe a respektuje principy zákonů a společenských norem, je si vědom svých práv, ale i povinností, respektuje naše tradice a chrání naše kulturní i historické dědictví – kompetence **občanské**. Učí se respektovat potřeby a názory druhých, respektuje odlišná hlediska druhých, učí se naslouchat jiným, zapojuje se do diskuze, obhajuje svůj názor – kompetence **sociální a personální a komunikativní**.

LIDÉ KOLEM NÁS - 1. období

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-3-2-01 1. ČaS – L - Žák rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi,	**Školní**		PROJEKT Č. 1	MEZIOBORO-VÉ SOUVISLOSTI - dosáhnout tolerance k přirozeným odlišnostem jednotlivců či národnostních menšin, musí se toleranci naučit již v rodině. Žák se učí vypravovat své zážitky s cizími lidmi, učí se volit vhodné komunikační prostředky – ČJ – KSL. Poznává potřebu znalosti alespoň jednoho světového jazyka – AJ. -omluva-seznamuje se s tím, že omluva
	PRVNÍ TŘÍDA			
	• hovoří o příslušnících své rodiny, pojmenovává je • maluje a zároveň pojmenovává členy rodiny, sleduje generace a příbuzenské vztahy • pojmenovává období lidského života • na základě obrázku hovoří o zvycích a dodržovaných tradicích ve své rodině • popisuje vzhled jednotlivých členů rodiny	• náš dům, náš byt • moje rodina • svátek v rodině • cizí lidé • režim dne		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	• opakuje si základní pravidla slušného chování mezi členy rodiny, učí se chápat význam dobrých mezilidských vztahů • opakuje a vysvětluje nejbližší příbuzenské vztahy své rodiny • učí se řadit své příbuzné od nejstarších po nejmladší • učí se chápat a respektovat standartní vztahy dětí, rodičů a prarodičů a orientovat se v nich, rozlišuje, kdo je příbuzný a kdo známý • na základě motivačního textu charakterizuje členy své rodiny, začíná chápat potřebnost ohleduplnosti vůči starším, nemocným a slabším	• rodinné a mezilidské vztahy • moje rodina		

				je běžná forma řešení nepříjemných situací, učí se vhodně ji naformulovat a přednést, učí se rozlišovat omluvu a výmluvu

Výstup je naplněn v prvním a druhém ročníku, v dalších ročnících se upevňují a dále formují žádoucí postoje pouze v aplikované podobě.
Využitím dramatizace běžných životních situací vedeme děti k rozlišování vhodného a nevhodného chování.
Vzhledem k povaze učiva se zde využívají především metody dialogu, dramatizace a scének, aby se žák mohl vcítit do různých rolí, a to rodinných i společenských.
Budují se tak především **klíčové kompetence komunikativní a občanské**. V situacích, kdy účinně spolupracuje s ostatními ve třídě na řešení zadaných úkolů nebo při dramatizaci scénky, se připravuje na budoucnost a rozvíjí vlastní schopnosti. Posiluje si **klíčové kompetence sociální a personální**.

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-3-2-02 2. ČaS – L - Žák odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	PRVNÍ TŘÍDA		PROJEKT Č. 1 PROJEKT Č. 4	MEZIOBOROVÉ SOUVISLOSTI - v předmětu PV si žák zdokonaluje manuální zručnost. Žák si dotváří představy o nejrůznějších povoláních - ČJ - KSL a LV.
	• pojmenovává profese a popisuje práci dospělých osob ve škole • seznamuje se s pracovním režimem, popisuje své domácí povinnosti, uhodne a pojmenovává zobrazená povolání, • pojmenovává profese a popisuje práci dospělých na obrázcích • opakuje si profese ve zdravotnictví, ujasňuje si, kam se obrátit pro odbornou pomoc • rozeznává na obrázcích různé druhy povolání, správně je pojmenovává	• naše škola • práce a zábava • úraz • mimořádná událost • práce dospělých		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	• porovnává podíl členů rodiny na běhu domácnosti popisuje svou účast, uvědomuje si hodnotu práce v domácnosti a její význam pro všechny členy • učí se zodpovědně pečovat o pokojové rostliny a zvířata v bytě, učí se chápat, co je týrání zvířat • zopakuje si profese ve zdravotnictví • učí se popsat činnost osob pracujících v uvedených povoláních, zkouší zhodnotit důležitost a užitečnost jejich práce	• povinnosti členů rodiny • pokojové rostliny a domácí mazlíčci • nemoc • mimořádná situace		

	TŘETÍ TŘÍDA			
	• přemýšlí o možnostech zaměstnání ve své obci, dojíždění za prací, jmenuje místní profese • hovoří o smyslu práce, hodnotí potřebu a význam jednotlivých povolání, náplni práce různých profesí a přípravy na nejrůznější povolání, chápe pojem celoživotní vzdělávání • získává povědomost o práci archeologů a historiků . • popisuje práci hasičů, zdravotníků a policie, vnímá jejich důležitost	• naše obec • každý dělá něco jiného • dávná minulost • integrovaný záchranný systém		

Pomocí obrázků, vlastního pozorování a zkušeností se dítě seznamuje s materiály, nástroji, vybavením a především náplní práce různých profesí. Učí se nástroje charakterizovat a popsat činnosti, pro které jsou určeny. Posilují se tedy **kompetence pracovní**. Své poznatky propojuje do širších celků a vytváří si komplexnější pohled na oblast práce a volného času, učí se orientovat v méně obvyklých profesích, poznává, co všechno se musí člověk naučit, aby mohl vykonávat své povolání, začíná chápat důležitost celoživotního vzdělávání.
Utvářejí se tedy **kompetence k učení**.
V zadaných úlohách děti vymýšlejí různé varianty řešení, ověřují si správnost svého postupu. Tím se posilují **kompetence k řešení problémů**.

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-3-2-01 3. ČaS – L – Žák projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům	PRVNÍ TŘÍDA		PROJEKT Č. 1

	• učí se toleranci k odlišnostem spolužáků, kamarádů, známých i zcela cizích lidí.			Využití cizího jazyka (AJ) a komunikace v českém jazyce (ČJ) a KSL je důležité pro rozvoj těchto postojů.

Formulace výstupu i činnosti spojené s učebnicemi jsou zaměřeny na podporu **kompetencí sociálních a personálních** a především **kompetencí občanských**. Žáky vedeme ke schopnosti tolerovat a především ocenit odlišnosti a hodnoty druhých a dále najít kompromis v případě sporu a konstruktivně řešit problémy vznikající při spolupráci odlišně disponovaných jedinců. Mnoho úloh od žáka vyžaduje vlastní vyjádření či popis. Určité situace se trénují prostřednictvím dialogu nebo dramatizace, a tak docilování výstupu posiluje i **kompetence komunikativní**.

LIDÉ KOLEM NÁS - 2. období

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-5-2-01 4.ČaS - L - Vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, rodině, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci	ČTVRTÁ TŘÍDA		PROJEKT Č.5 PROJEKT Č.6	MEZIOBOROVÉ SOUVISLOSTI- žák se učí komunikovat přiměřeně podle situace-ČJ-KSL Při pohybových činnostech respektuje individuální schopnosti, snaží se o pomoc dle svých možností-TV
	• popíše základní vztahy mezi členy rodiny, spolužáky a kamarády, • dodržuje pravidla soužití ve škole, v rodině a mezi vrstevníky, • uplatňuje zásady slušného chování a ohleduplné komunikace, • respektuje odlišnosti mezi lidmi.	• rodina a mezilidské vztahy, • pravidla soužití, • komunikace, • tolerance a ohleduplnost.		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	• vysvětlí význam pravidel soužití v rodině, škole a obci, • řeší jednoduché modelové situace ve vztazích mezi lidmi, • uplatňuje vhodné způsoby komunikace při řešení neshod, • uvede příklady demokratických principů v každodenním životě.	• pravidla soužití, • řešení konfliktních situací, • komunikace, • principy demokracie.		

Žák naslouchá promluvám jiným, zapojuje se do diskuze, obhajuje svůj názor, učí se argumentovat – **kompetence komunikativní**.
Ověřuje správnost řešení problémů, případně připustí svůj omyl, nenechá se zviklat nezdarem, výsledky svých činů kriticky hodnotí – **kompetence k řešení problémů**.

Učí se diskutovat, obhajuje svůj názor a respektuje odlišná hlediska, přijímá poučení z toho, co si druzí myslí – **kompetence komunikativní a sociální a personální**.

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-5-2-02 6. ČaS - L - Rozpozná ve svém okolí jednání a chování,která se už nemohou tolerovat	ČTVRTÁ TŘÍDA		PROJEKT Č.5 PROJEKT Č.6	MEZIOBOROVÉ SOUVISLOSTI-zdravý životní styl-pohyb, sportování-TV Žák o problémech hovoří, popisuje je, hledá řešení a příčinu problému-ČJ_KSL
	• rozliší vhodné a nevhodné chování v běžných životních situacích, • rozpozná jednání, které ubližuje druhým, • ví, na koho se obrátit o pomoc při nevhodném chování.	• pravidla soužití, • nevhodné chování, • vzájemný respekt, • možnosti pomoci.		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	• rozpozná jednání porušující pravidla soužití a práva druhých, • posoudí modelové situace nevhodného chování a navrhne vhodné řešení, • uplatňuje zásady bezpečného chování v rizikových situacích.	• porušování pravidel soužití, • šikana a jiné formy ubližování, • ochrana osobního bezpečí, • pomoc v rizikových situacích.		

Žák si všímá situací ve škole i mimo ni, rozpozná problém a přemýšlí o jeho řešení – **kompetence k řešení problémů**.
Učí se rozhodovat zodpovědně podle dané situace, je schopen pomoci dle svých možností – **kompetence občanské**.

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-5-2-03 7.ČaS- L- Orientuje se základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené	ČTVRTÁ TŘÍDA		PROJEKT Č.6	MEZIOBOROVÉ SOUVISLOSTI-Žák si vytvoří vlastní návrhy měny-VV, vytváří si výrobky ke směně nebo koupi-PV. Řeší slovní úlohy zaměřené na obchod, podnikání-Ma. ČJS-5-2-05
	• rozlišuje základní formy vlastnictví, • používá peníze v běžných situacích, • odhadne cenu jednoduchého nákupu a zkontroluje vrácené peníze.	• formy vlastnictví, • peníze a způsoby placení, • nákup a hospodaření s penězi.		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	• vysvětlí rozdíl mezi příjmy a výdaji domácnosti, • na příkladu zdůvodní význam spoření a odpovědného hospodaření,	• rodinný rozpočet • příjmy a výdaje, • spoření, • půjčka a dluh.		

peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	• vysvětlí, kdy je vhodné využít půjčku a proč je nutné dluhy splácet			

Žák se učí vyhledat a třídit informace, používat je v praktickém životě, samostatně pozoruje, výsledky zhodnocuje a vyvozuje z nich závěr – **kompetence k učení**.
Na základě hry se orientuje v základních aktivitách nutných k podnikání, učí se pochopit podstatu podnikání – **kompetence pracovní**.

LIDÉ A ČAS – 1. období

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS - 3-3-01 1.ČaS -LČ - Žák využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	PRVNÍ TŘÍDA			Výstup lze propojit s rodinou a to hned dvěma způsoby-ve vztahu k příbuzným a ve vztahu k časovému režimu členů rodiny. **ČJ - KSL** rozšiřuje slovní zásobu pro přesné vyjádření různých časových období a různých časových úseků, napomáhá správnému vyjadřování prostřednictvím slovesného času. Ve **VV** lze využít kreslení obrázků v dějové posloupnosti.
	• učí se bezpečně orientovat v údajích o částech dne, nacvičuje určování času v celých hodinách, přiřazuje k určité denní době obvyklé činnosti • poznává důležitost pravidelného stravování a dodržování pitného režimu pro své zdraví • odlišuje pracovní dny a dny volna, zkouší si naplánovat časový rozvrh na den volna	• denní režim • správná výživa • kalendář • dny v týdnu, volný čas		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	• poznává význam plánování a režimu dne, učí se rozlišovat pracovní dny a dny volna, učí se využívat kalendář • procvičuje základní orientaci v čase, rozeznává roční období, učí se vyhledat údaje v kalendáři • podle různých vzorů (dopravních prostředků…) určuje minulost, současnost, budoucnost • upevňuje si znalost pořadí měsíců ve školním a kalendářním roce, určuje období prázdnin, porovnává měsíce podle různých charakteristik, učí se chápat minulost, přítomnost a budoucnost v	• plánování-povinnosti, volný čas • rok-práce s kalendářem • minulost, současnost, budoucnost • měsíce • týden, den • hodiny		

	• zpřesňuje si orientaci na hodinách (půl, čtvrt, tři čtvrtě), učí se číst údaje na klasickém i digitálním ciferníku			
	TŘETÍ TŘÍDA			
	• prostřednictvím nejrůznějších místních informačních zdrojů zjišťuje, co je naplánováno na nejbližší budoucnost života obce • z textu v učebnici odvozuje, jak změnily významné vynálezy život lidí, hovoří o významu techniky pro současný život	• co se u nás zachovalo z minulosti • současnost a budoucnost • lidé a technika		

Porozumění společenské situaci jako výsledků historických procesů je jedním z předpokladů úspěšného osvojení **kompetencí občanských**. V rámci výstupů děti vedeme přes zcela praktickou orientaci v čase až k chápání rozsahu delších a dlouhých časových úseků. Dítě se učí práci s pomůckami pro určování času-hodinkami, kalendářem, tím se rozvíjejí **kompetence pracovní**. Podporou orientace v čase a rozhovory o událostech probíhajících v čase i měření času se podílejí na utváření **klíčových kompetencí komunikativních**. Chápání významu času pro život společnosti má důležitost i pro rozvoj **kompetencí k řešení problémů**.

Z učebnic českého jazyka a čítanek lze využít:

- vypráví dle obrázkové osnovy-děti vyprávějí v čase minulém, přítomném a budoucím
- popisuje pracovní postup-kromě správné časové posloupnosti přemýšlí i o co nejvýstižnějším vyjádření popisované činnosti
- pohádka poskytuje bohatý materiál k porovnávání, jak se žilo za starých časů a jak se žije nyní
- probuzení v nesprávném čase provází uvedení řady časových údajů, které mohou děti uvést do pořádku
- předpověď počasí-praktický příklad běžného náhledu, který bez prostředně ovlivňuje náš život
- historie knih a písma seznamuje se s vynálezem, který zásadně změnil historii, práce s časovou osou
- biblický příběh-navozuje atmosféru dávné minulosti, lze jej využít k objasňování, jak si lidé vysvětlovali minulost

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS -3-3-02 2.ČaS . LČ -Žák pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu	PRVNÍ TŘÍDA			Ze vzdělávacího oboru **ČJ - KSL a LV** mohou napomoci přímo souvisejí texty a to jak konkrétními bájemi a pověstmi, převzatými z krásné literatury
	• učí se rozlišovat "staré" a "nové" na základě obrázků i skutečnosti, odhaduje, co lze zařadit mezi historické a kulturní památky	• místo, kde žiji		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	Vytváří si představu o historii obce, seznamuje se s pojmem kronika a snaží se lokalizovat a pojmenovat místní kulturní či historické památky a objevovat významné rodáky	• dříve a nyní, minulost, současnost, budoucnost		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	• Hledá zajímavou místní pověst a seznamuje s ní spolužáky, přichází na to, že každá pověst je vázána k určité reálné události, místu nebo osobě • využívá dříve získaných vědomostí k rozlišení místních pamětihodností (podle místních podmínek-socha, pomník, kašna, hřbitov, hrad, ale i staletý strom, rozhledna, most, šachta, rybník aj.) podle časového určení, vybírá si pamětihodnost, která ho zaujala a připraví si o ní zajímavé vyprávění pro spolužáky, učí se vnímat památky jako součást cenného dědictví, o které je třeba soustavně pečovat, učí se vnímat jejich estetickou kvalitu a historickou hodnotu	• dávná minulost • báje a pověsti • co se u nás zachovalo z minulosti		

Pomocí přiměřené motivace se snažíme u žáka vzbudit aktivní zájem o minulost a kulturní dědictví místa bydliště a školy, regionu i celé země. Poznává tak, jak se život a věci v jeho okolí vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. Výuka je zde zaměřena výrazně regionálně, ale se schopností elementárního začlenění do širšího celku. Budují se tak **klíčové kompetence občanské**. Je důležité, aby žák samostatně vyhledával, získával a třídil informace z dostupných zdrojů, čímž se naplňují **klíčové kompetence k řešení problémů** a **kompetence k učení**. Rozhovory, setkávání s pamětníky, besedy, návštěvy místních institucí a kulturních zařízení vedou k dílčímu naplňování **kompetencí sociálních a personálních**.

Z učebnic českého jazyka a literatury lze využít:

- čte příběhy, které prarodiče vyprávějí svým vnukům-lze velmi dobře vysvětlit, jak se udržovaly příběhy v podvědomí lidí, dokud nebyly zapsány
- čte pověsti-seznamuje se s typickými příklady místní pověsti, s pověstí a jejími typickými znaky ve srovnání s historickým podáním tématu
- čte stylizovaná prababiččina vyprávění ze starých časů, která poskytují vhodný materiál na pohled do minulosti z několika úhlů-můžeme sledovat, jak se mění slovní zásoba, hledat výrazy, které už jsou víceméně knižní, zjišťovat, jak se měnil způsob života lidí, konstatovat, které profese už zanikly. Děti mohou být inspirovány k hledání podobných příběhů z místa svého bydliště zpovídáním pamětníků.

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-3-3-03 3.ČaS - LČ -Žák uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost	PRVNÍ TŘÍDA		**PROJEKT Č. 3** - 2. třída	Porovnává obrázky z minulosti a současnosti, řadí je chronologicky v čase snaží se sám výtvarně ztvárnit současné a minulé - **VV.** Vypravuje, popisuje, porovnává, vyhledává informace v literatuře - **ČJ - KSL a LV**. Pracuje s jednoduchou časovou osou (včera, dnes, zítra, minulost, budoucnost, současnost ….) – **M.**
	• porovnává vánoční a velikonoční zvyky a tradice, zkouší je zdůvodnit, líčí své dojmy a prožitky, porovnává a popisuje typické symboly, zkouší odlišit krajové zvyky a obyčeje	• Vánoce, Velikonoce		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	• zpřesňuje a ověřuje si správné výrazy označující minulost, přítomnost a budoucnost, orientuje se v týdenním časovém režimu • uplatňuje elementární poznatky o sobě a členech své rodiny, učí se řadit příbuzné podle stáří • učí se vytvořit časovou přímku pro život své rodiny • učí se chápat přiměřenost povinností vzhledem k věku členů rodiny • seznamuje se s vánočními zvyky a obyčeji, hovoří o tradicích ve vlastní rodině, seznamuje se s tím, jak slaví Vánoce věřící křesťané	• týden • moje rodina • domov • rodinné soužití • Vánoce – tradice • minulost, současnost, budoucnost		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	• využívá dříve získaných vědomostí k rozlišení místních pamětihodností podle časového určení, učí se vnímat památky jako součást cenného dědictví z minulosti, o které je třeba soustavně pečovat, učí se vnímat jejich estetickou kvalitu a historickou hodnotu • doplňuje si informace o dění ve své obci v oblasti kultury, sportu, nejrůznějších zájmových činností (spolková činnost) • z textu v učebnici odvozuje, jak změnily významné vynálezy život lidí, hovoří o významu techniky pro současný život, učí se hodnotit klady a zápory rozvoje techniky.	• co se u nás zachovalo z minulosti • současnost a budoucnost • lidé a technika		

Tento výstup má kumulativní a sumarizující ráz-je završením všech těchto výstupů má vést primárně k utváření **občanských klíčových kompetencí**, v druhé řadě se nutně spoluutvářejí **kompetence k učení, kompetence k řešení problémů a sociální a personální**.

LIDÉ A ČAS – 2. období

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-5-3-01 **ČJS-5-3-02** 4. ČaS -LČ - Pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a jevy, využívá archivů, knihoven, sbírek, muzeí a galerií jako zdrojů informací pro pochopení minulosti.	ČTVRTÁ TŘÍDA • orientuje se na časové ose a zařadí významné historické události do příslušného období, • využívá knihovny, muzea, galerie a další informační zdroje k poznávání minulosti.	• časová osa, • historické prameny, • informační zdroje o minulosti.	**PROJEKT Č.5 –** 4. třída	Žák pracuje s ilustracemi, čte vybrané pověsti, diskutuje o nich-hledá typické znaky pověstí-**ČJ-KSL a LV.** Vytváří jednoduché ilustrace pověstí, kreslí jednoduchou časovou osu-**VV.**
	PÁTÁ TŘÍDA • využívá časové údaje k porovnávání historických událostí a jejich souvislostí, • vyhledává, porovnává a využívá informace z různých historických pramenů.	• časové souvislosti historických událostí, • historické prameny, • informační zdroje o minulosti.		

Žák vyhledává a třídí informace, učí se vyvodit z nich závěr-**kompetence k učení**. Respektuje tradice a chrání naše kulturní a historické dědictví-**kompetence občanské**. Učí se pracovat s různými druhy textů, záznamů a ilustrací-**kompetence komunikativní**.

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-5-3-03 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	ČTVRTÁ TŘÍDA • porovná způsob života lidí v pravěku a středověku se současností, • popíše každodenní život, práci a obživu obyvatel českých zemí, • uvede příklady tradičních řemesel a hospodářských činností, • využívá regionální památky a tradice k poznávání minulosti.	• život lidí v pravěku a středověku, • bydlení, obživa a tradiční řemesla, • vznik a vývoj českého státu, • regionální historické památky a tradice.		

	PÁTÁ TŘÍDA			
	• porovná způsob života lidí v novověku a současnosti, • vysvětlí, jak významné historické události ovlivnily život obyvatel českých zemí, • uvede příklady významných osobností, kulturních památek a tradic regionu, • zhodnotí význam kulturního a historického dědictví pro současnost.	• život obyvatel českých zemí v novověku, • proměny práce, vzdělávání a společnosti, • významné historické události a osobnosti, • regionální kulturní a historické dědictví.		

Žák pracuje ve skupinách, vytváří si představu o životě v minulosti a porovnává se současností-**kompetence sociální a personální**. Na základě historického poznání porovnává principy zákonů a společenských norem dříve a dnes-**kompetence občanské**.

ROZMANITOST PŘÍRODY - 1. období

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-3-4-01 1. ČaS – R – Žák pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	PRVNÍ TŘÍDA		PROJEKT Č. 4	ČJ - LV vede k citlivějšímu vnímání změn v přírodě - popis uměleckými prostředky - VV.
	• popisuje podle obrázků proměny přírody ve všech ročních obdobích, konfrontuje je s vlastním pozorováním • zkoumá na základě obrázků, vlastních pozorování podzimní plody, rozlišuje ovoce a zeleninu • učí se poznávat zvířata naší přírody, seznamuje se s potřebou péče o lesní zvěř • poznává typické jarní rostliny na obrázcích i ve skutečnosti • seznamuje se s nejznámějšími stěhovavými ptáky a podle možností sleduje jejich návrat do přírody	• ovoce a zelenina • Roční období • Vánoce • Živočichové v zimě • stavba rostlin • v sadu • na zahradě • domácí zvířata a jejich mláďata		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	• charakterizuje podle obrázku a podle vlastního pozorování typické změny v přírodě s nástupem jednotlivých ročních období opakuje si znalost po měsíců, učí se, kterým dnem začínají roční období pracuje s kalendářem přírody, sleduje a zaznamenává změny	• roční období • na zahradě • v lese • lidské činnosti • Vánoce • Velikonoce		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	• Projekt č. 4			

Žák by měl přemýšlet o příčinách změn v přírodě a využívat k tomu vlastního úsudku a zkušeností. V encyklopediích, na internetu, v ostatních médiích by se měl sám snažit vyhledávat informace. Samostatné pozorování by mělo vést k závěrům, z nichž bude v budoucnosti vycházet při dalším získávání informací. Rozvíjejí se tak **klíčové kompetence k učení a kompetence k řešení problémů**.

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-3-4-02 2. ČaS – R – Žák roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	PRVNÍ TŘÍDA			K danému výstupu může tematický okruh ČJ - LV nabídnout především motivační a doplňkové texty, které lze s výhodou využít.
	• pojmenovává zobrazené ovoce a zeleninu, rozlišuje zahradu a sad. • učí se poznávat známé druhy ptáků naší přírody a pamatovat si jejich jména, učí se, čím je v zimě přikrmovat • poznává domácí(hospodářská)a volně žijící zvířata, u domácích zvířat se učí rozlišovat a pojmenovávat samce, samici a mládě, vnímá důležitost chovu hospodářských zvířat a jejich užitek pro člověka • učí se rozpoznávat nejznámější jedlé lesní plody a houby a nejznámější zvířata žijící v lese	• ovoce a zelenina • ptáci • živočichové v zimě • rostliny na jaře • domácí zvířata a jejich mláďata		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	• poznává a učí se pojmenovávat základní druhy zeleniny podle obrázků a skutečnosti, učí se určit a pojmenovat využitelnou část rostliny, pro kterou ji pěstujeme (kořen, plod ad.) • popisuje stavbu těla ovocného stromu porovnává ho se stavbou těla byliny, učí se určovat druh ovocného stromu • učí se určit plody ovocných stromů podle skutečnosti, kreslí je-vystihuje jejich typický tvar a barvu, zkoumá ovoce pěstované v naší přírodě a ovoce dovážené, třídí známé ovoce na malvice, peckovice a bobule • pozoruje a popisuje podle obrázku a podle skutečnosti práce zemědělců • učí se třídit stromy na jehličnaté a listnaté, opadavé a neopadavé, zkoumá tvary listů nejznámějších listnatých stromů, seznamuje se s houbami jedlými, nejedlými a jedovatými • seznamuje se s nejznámějšími pokojovými rostlinami, učí se o ně pečovat, učí se odlišovat pokojové a venkovní rostlin • učí se třídit zvířata podle způsobu přezimování a dále ptáky na stálé a stěhovavé, pozoruje stopy zvířat • získává základní poznatky o opylování květů hmyzem, především včelami, hledá informace o životě včel	• zelenina, druhy zeleniny • ovocné stromy • druhy ovoce • zemědělské plodiny • stromy jehličnaté a listnaté • houby • pokojové rostliny • živočichové – přezimování • stromy na jaře • jehličnaté a listnaté stromy • zvířata na jaře • rostliny na jaře • v lese • na louce	PROJEKT Č. 3	

	• učí se vnímat jarní období jako dobu, kdy většina zvířat vyvádí svá mláďata, usuzuje, proč právě na jaře, na základě znalostí o domácích zvířatech vyvozuje, která se rodí živá a která se líhnou z vajec, pozoruje, která zvířata a jak o svá mláďata pečují • rozšiřuje si své znalosti jarních rostlin o další • učí se poznávat a rozlišovat jedlé lesní plody • učí se poznávat naše nejznámější luční motýly, nejznámější luční rostliny podle obrázků a podle skutečnosti • učí se třídit rostliny podle prostředí, ve kterém se jim nejlépe daří • učí se s jistotou rozlišovat druhy obilí podle klasů, seznamuje se s hlavními částmi těla obilí	• u rybníka • na poli	PROJEKT Č. 4	
	TŘETÍ TŘÍDA			
	• elementárně chápe význam Slunce pro život na Zemi, potřebu slunečního světla a tepla, třídí přírodniny-živá příroda, neživá příroda, výtvory lidí • zopakuje si, proč je voda nezbytná pro život rostlin a živočichů, seznamuje se s oběhem vody v přírodě, pozoruje ho a popisuje • poznává vznik půdy, rozlišuje základní druhy půd a zkouší popsat jejich vznik, seznamuje se s důležitými nerostnými zdroji (ropa, uhlí, zemní plyn) • opakuje si elementární třídění rostlin, učí se třídit skutečné rostliny podle částí jejich těl, zkoumá život rostliny, , rozšiřuje si znalosti o rostlinách • seznamuje se s elementárním tříděním živočichů na bezobratlé a obratlovce, poznává, popisuje a učí se pojmenovat známé zástupce z naší přírody • učí se charakterizovat přírodní společenství a chápat podmínky pro život určitých druhů rostlin a živočichů. • učí se charakterizovat další přírodní společenství pole les u vody, využívá k tomu dříve získaných vědomostí a dovedností.	• Sluneční soustava • Třídění přírodnin • Voda • Půda – vrstvy • Živá příroda – rostliny • Živá příroda – živočichové • Přírodní společenství – les • Přírodní společenství – pole • Přírodní společenství – u vody		

Výstup napomáhá k rozvoji **kompetencí k učení**-žák vyhledává informace o živé a neživé přírodě, třídí rostliny, stromy, plody i zvířata podle společných znaků apod. Učí se používat obecně známé pojmy pro vesmír, horniny a nerosty i jinou neživou přírodu. Získané výsledky by se měl postupně učit porovnávat, kriticky posoudit a vyvodit z nich závěry. Z nových znalostí pak vychází ve svých praktických a tvůrčích činnostech, čímž se posilují také **klíčové kompetence pracovní**. Pozornost se zaměřuje na podporu a ochranu zdraví jedince, společnosti a životního prostředí jako celku. Chápání základních ekologických souvislostí je součást utváření **klíčových kompetencí občanských**.

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-3-4-03 3. ČaS – R – Žák provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	PRVNÍ TŘÍDA			Z **ČJ- LV** Žák popisuje změny v přírodě v jednotlivých ročních období, popisuje lidské tělo, hledá vhodné jazykové prostředky – ČJ **– KSL a JV**. Z **M** lze využít-jednotky délky-osvojuje si základní pravidla a postupy měření délky.
	• experimentuje s pevným skupenstvím vody • zjišťuje výšku svého těla, výsledky porovnává s výsledky spolužáků, formuluje závěr porovnávání • rozlišuje úraz a nemoc, seznamuje se s první pomocí a s prevencí • nechá klíčit rostlinu hrachu nebo fazole, pěstuje ji, pozoruje a zaznamenává změny vývoje rostliny	• zimní sporty - bezpečí • každý člověk je jiný • úraz a nemoc • stavba rostlin		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	• sleduje a vyhodnocuje trvanlivost určených druhů zeleniny a ovoce • experimentuje s pevným skupenstvím vody, zkoumá objem vody a sněhu, prokazuje přítomnost nečistot v rozpuštěném sněhu, formuluje závěr pokusu • pozoruje a prokazuje vliv tepla na vývoj rostliny	• zelenina a ovoce • skupenství vody • pokojové rostliny		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	• zkoumá přítomnost kyslíku ve vzduchu-hoření svíčky v uzavřeném prostoru • zkoumá vliv světla na život rostlin(fotosyntéza) • provádí pokusy s klíčením obilí, formuluje a zaznamenává závěry • měří počet vdechů a výdechů za minutu v klidu a po námaze,měří tepovou frekvenci v klidu a po námaze. • zkouší se orientovat ve známém prostoru se zavázanýma očima, popisuje své pocity, vyslovuje závěr o důležitosti zraku, uvědomuje si obtíže života zrakově postižených lidí	• třídění přírodnin • živá příroda-rostliny • poznáváme lidské tělo		

Při promýšlení a plánování experimentálního úkolu se upevňují klíčové **kompetence k řešení problémů**.
Výsledky svého experimentu se učí posoudit a kriticky zhodnotit. Snaží se pracovat samostatně, zkouší různé varianty řešení a prakticky ověřit jejich správnost. Svá rozhodnutí by měl být schopen popsat a jednoduše zdůvodnit **– klíčové kompetence komunikativní**. Znalosti a zkušenosti získané při jednotlivých experimentech využívá k vlastnímu rozvoji. Setkává s hodnocením své činnosti z hlediska kvality, funkčnosti a hospodárnosti. Formulují se tak **klíčové kompetence pracovní**.
Příprava experimentu je navíc vhodná pro ustavování základního porozumění pro ekologické souvislosti činnosti člověka. Z nejjednodušších požadavků na přípravu a likvidaci použitých surovin apod. zde vycházíme k možnému pozdějšímu pochopení globálních environmentálních problémů. Naplňovány jsou zde klíčové kompetence občanské.

ROZMANITOST PŘÍRODY - 2. období

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-5-4-01 Objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka	ČTVRTÁ TŘÍDA			Roční období a příroda ve výtvarném ztvárnění (VV); popis přírody a jejího významu pro člověka (ČJ-KSL)
	• rozlišuje živou a neživou přírodu • popisuje podmínky života na Zemi • vysvětluje význam základních přírodních podmínek pro život • rozlišuje přírodniny a výrobky • popisuje činnost člověka v krajině • uvádí příklady ochrany přírody	• životní podmínky • výrobky a přírodniny • živá a neživá příroda • činnost člověka • ekologie, péče o ohrožené druhy		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	• vysvětluje propojenost živé a neživé přírody • porovnává přírodní podmínky na Zemi • vysvětluje princip přírodní rovnováhy • nachází souvislosti mezi činností člověka a stavem přírody • hodnotí vliv člověka na životní prostředí • navrhuje způsoby ochrany přírody a přírodních zdrojů	• podmínky života na Zemi • příroda • podnebí, počasí • činnost člověka • ekologie		

Žák se učí vyhledávat, třídit a propojovat informace, snaží se je využívat v praktickém životě, používá obecně známé termíny a symboly, uvádí věci do souvislostí, propojuje poznatky z různých oblastí – **kompetence k učení**.
Využívá komunikační a informační prostředky ke komunikaci se světem – **kompetence komunikativní**.

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-5-4-05 Zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat.	ČTVRTÁ TŘÍDA		PROJEKT Č. 6	Popisuje aktivity člověka v souvislosti s dopadem na přírodní prostředí-**ČJ-KSL**. Provozuje pohybové aktivity v přírodě-**TV**.
	• popíše základní vztahy mezi člověkem a přírodou • uvede příklady vlivu člověka na přírodní společenstva • vysvětlí význam přírodních zdrojů pro život člověka • uplatňuje základní zásady ochrany přírody a životního prostředí	• ochrana přírody • člověk a přírodní společenstva • přírodní zdroje		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	• zhodnotí vliv vybraných lidských činností na životní prostředí, • rozlišuje činnosti, které přírodu a zdraví člověka podporují nebo poškozují, • uvede příklady ochrany přírody a šetrného využívání přírodních zdrojů, • třídí odpady a vysvětlí význam recyklace, • rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	• ochrana životního prostředí • přírodní zdroje • třídění odpadů • zdroje energie – obnovitelné, neobnovitelné		

Žák si všímá situací, snaží se rozpoznat problém, přemýšlí o jeho řešení-**kompetence k řešení problémů**.
Snaží se samostatně pozorovat a experimentovat, snaží se výsledky zhodnotit a vyvozovat z nich závěr-**kompetence kompetence k učení**.
Snaží se pochopit základní souvislosti a environmentální problémy, rozhoduje se v zájmu ochrany přírody-**kompetence občanské**.

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-5-4-02 Vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období.	PÁTÁ TŘÍDA			
	• popisuje Zemi jako součást Sluneční soustavy • vysvětluje střídání dne a noci a ročních období • objasňuje význam Slunce pro život na Zemi • charakterizuje přírodní podmínky a rozmanitost života v různých oblastech Země	• Země ve Vesmíru • základní podmínky života • oblasti Země • rozmanitost přírody		

Žák naslouchá promluvám jiným, rozumí jim, zapojuje se do diskuse, snaží se vhodně argumentovat-**kompetence komunikativní.**
Hledá nutné informace vhodné k řešení problémů-**kompetence k řešení problémů**.
Přispívá k diskusi v malé skupině i celé třídě-**kompetence sociální a personální**.

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-5-4-03 Zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy. **ČJS-5-4-04** Porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy.	ČTVRTÁ TŘÍDA			**VV:** kreslí vybrané rostliny v dané lokalitě
	• rozlišuje základní skupiny organismů (rostliny, houby, živočichové) • porovnává základní projevy života rostlin, hub a živočichů • třídí rostliny a živočichy podle základních znaků • rozlišuje základní ekosystémy a společenstva ve svém okolí • využívá atlas nebo klíč k určování běžných organismů	• rostliny, houby, živočichové • byliny a dřeviny • jedlé a jedovaté houby • obratlovci a bezobratlí • ekosystémy • práce s atlasem		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	• zkoumá přírodní společenstva ve vybraných lokalitách • vysvětlí základní vztahy mezi organismy a jejich prostředím • porovnává projevy života u vybraných organismů • třídí organismy do známých skupin podle charakteristických znaků • určuje běžné rostliny a živočichy pomocí atlasů a jednoduchých klíčů	• přírodní společenstva a ekosystémy • vztahy mezi organismy a neživou přírodou, • podnebné pásy a ekosystém • určování organismů pomocí atlasů a klíčů		

Žák se snaží samostatně pozorovat a experimentovat, snaží se výsledky zhodnotit a vyvodit z nich závěr-**kompetence k řešení problémů**.
Snaží se porozumět různým typům záznamů, textů, ilustracím, snaží se je prakticky využít-**kompetence komunikativní**.

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-5-4-06 Založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu.	ČTVRTÁ TŘÍDA			Měření a jednotky (M); formulace poznatků, popis postupu a závěrů (ČJ-KSL)
	• porovnává a třídí látky podle jejich vlastností a určuje jejich skupenství • měří vybrané veličiny a používá základní jednotky • zkoumá vlastnosti magnetů • zaznamenává výsledky pozorování a pokusů	• vlastnosti látek • měření veličin • magnet		
	PÁTÁ TŘÍDA			
	• navrhuje a provádí jednoduché pokusy zaměřené na působení síly, jednoduché stroje a elektrickou energii • používá siloměr k měření síly a zaznamenává výsledky měření • pozoruje a vysvětluje fungování jednoduchých strojů • zkoumá využití elektrické energie v běžném životě • vyhodnocuje výsledky pokusů a formuluje jednoduché závěry • dodržuje zásady bezpečnosti práce	• síla a siloměr • jednoduché stroje (páka, kladka, nakloněná rovina, kolo na hřídeli) • elektrická energie • bezpečnost práce • jednoduché pokusy a měření		

Žák používá bezpečně a účinně materiály a nástroje, respektuje určitá pravidla, využívá znalosti a zkušenosti získané z různých oborů, přistupuje k pracovním výsledkům nejen z hlediska kvality a funkčnosti, ale i z hlediska ochrany zdraví a ochrany životního prostředí – kompetence **pracovní**.
Při promýšlení a plánování experimentálního úkolu se upevňují klíčové **kompetence k řešení problémů**.
Příprava experimentu je navíc vhodná pro ustavování základního porozumění pro ekologické souvislosti činnosti člověka. Z nejjednodušších požadavků na přípravu a likvidaci použitých surovin apod. Zde vycházíme k možnému pozdějšímu pochopení globálních environmentálních problémů. Naplňovány jsou zde klíčové **kompetence občanské**.
Svá rozhodnutí by měl být schopen popsat a jednoduše zdůvodnit – klíčové **kompetence komunikativní**.

Žák si osvojuje dovednost ukázněně a disciplinovaně reagovat na pokyny vyučujícího nebo jiného dospělého, měl by tedy získat základní dispozice pro úspěšné řešení konkrétní mimořádné události – kompetence **komunikativní a personální i občanské.**

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ – 1. OBDOBÍ

Nejzákladnější hygienické návyky a vědomosti o lidském těle si děti přinášejí z rodiny. Docílení výstupu zde znamená především zapojení těchto přirozených návyků a znalostí do širšího rámce informací o lidském těle a o péči o zdraví.

Činnosti vedoucí k podpoře zdravých životních návyků, prevence a ochrany zdraví utvářejí **klíčové kompetence občanské**.

Očekávané výstupy	*Školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-3-5-01 1.ČaS - ČZ - Žák uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví	PRVNÍ TŘÍDA		PROJEKT Č. 4	Ve škole na celém prvním stupni každoročně probíhá projekt " Zdravé zuby". Ve VV a PV se tyto náměty používají často - u lékaře, dopravní nehoda, stolování, odívání apod. Ze vzdělávacího oboru ČJ - KSL a LV -na základě motivačního článku formuluje rozkazující věty odrazující od nebezpečného chování, posuzuje různé činnosti z hlediska ochrany
	• učí se zařazovat do režimu dne činnosti upevňující a podporující zdraví (čas na práci, čas jídla, čas odpočinku), • pracuje s nakreslenými hodinovými ciferníky a komentuje zachycený čas z hlediska denního režimu dospělých a dětí • samostatně hovoří o důležitých hygienických návycích a péči o zevnějšek • opakuje a upřesňuje si znalost názvů hlavních částí těla a to prostřednictvím obrázků a svého vlastního těla • seznamuje se se základními složkami záchranného systému, učí se chápat, k čemu slouží, osvojuje si nejdůležitější telefonní čísla, učí se rychle a pohotově reagovat, především přivolat nejbližšího dospělého, nacvičuje si chování při mimořádných událostech • učí se přemýšlet o svém vhodném chování, kterým může předejít nemoci nebo úrazu, učí se vyhodnotit vzniklou situaci a adekvátně reagovat na nepříznivé počasí (vichřice, krupobití, bouřka)	• o přestávce • nebezpečí při hrách a sportu • hodiny • čistota • lidské tělo • péče o zdraví • u lékaře • úraz • mimořádná událost • správná výživa • nebezpečí v přírodě – krizové situace • vhodná a nevhodná místa pro hru		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	• opakuje si elementární hygienické návyky • poznává a umí slovně vystihnout příznaky běžných nemocí, učí se chápat důležitost co nejpřesnější odpovědi na otázky lékaře, seznamuje se s významem prevence, vybírá z daných výrazů, co prospívá zdraví • učí se třídit potraviny, elementárně se učí chápat význam vitamínů pro zdraví člověka, ujasňuje si vliv zdravého stravování a dodržování pitného	• čistota • bezpečná domácnost • nemoc – nemoce přenosné a nepřenosné		

	režimu , pokusí se sestavovat jídelníček , učí se vnímat prevenci pr jako běžnou součást života, zopakuje si zásady každodenní péče o chrup • učí se reálně hodnotit své schopnosti při poskytování první pomoci, opakuje si znalost obsahu lékárničky a její praktické využití při ošetření drobného poranění • uvědomuje si vliv znečištěného životního prostředí na zdraví člověka, učí se třídit odpad a chápe důležitost třídění odpadu pro ochranu životního prostředí	• zdravý životní styl – správná výživa • výběr a způsoby uchování potravin • vhodná skladba stravy, pitný režim • mimořádná situace, přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví • životní prostředí		zdraví, využijeme k diskuzi s dětmi o zdravém režimu dne a zdravém způsobu života.
	TŘETÍ TŘÍDA			
	• poznává funkci a stavbu kostry lidského těla, učí se pojmenovat její hlavní části a nejdůležitější klouby, učí se chápat funkci svalů, uvědomuje si ochranný význam kůže, seznamuje se s hlavními orgány a orgánovými soustavami a funkcemi lidského těla, pojmenovává smyslová ústrojí, učí se, kde sídlí a poznává hlavní části zrakového a sluchového ústrojí, uvědomuje si důležitost smyslů pro život • seznamuje se s důležitostí první pomoci. • zpřesňuje si chápání pojmu prevence. seznamuje se s nebezpečím závislostí na návykové látky, hrací automaty, počítače	• poznáváme lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy • první pomoc • chráníme si své zdraví – prevence • návykové látky, závislost		

Možnost snadno porovnat vlastní režim dne a zážitky spojené se zdravotním stavem s ostatními informacemi získanými od spolužáků, z učebnic a jiných zdrojů, podporuje **kompetence k učení.** Děti vyhledávají a třídí informace, které mohou ihned konfrontovat s vlastními návyky a zkušenostmi a samozřejmě je i prakticky využít. Vyjadřováním vlastních názorů a líčením svých vlastních návyků se pak formují **klíčové kompetence komunikativní.**

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-3-5-02 2. ČaS - ČZ - Žák rozeznává nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak,aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných.	PRVNÍ TŘÍDA			MEZIOBORO-VÉ SOUVISLOSTI-seznamují se s různými druhy dopravních značek a s jejich využitím, malují je - VV , rozlišují jejich různé geometrické tvary - M. V hodinách TV se žáci seznamují s vhodným oděvem na sport, se správnou přípravou organismu před sportováním. V ČJ - KSL a LV a JV lze využít texty a cvičení jako motivační nebo jako příklady různých nebezpečných a zdraví ohrožujících situací.
	• popisuje chování dětí na obrázku, učí se správnému chování ve školním prostředí. učí se spoluvytvářet bezpečné a příjemné prostředí sobě a svým spolužákům • popisuje chování dětí na obrázku, učí se chápat, že nesprávným chováním může ohrozit zdraví, nebo dokonce život svůj i jiných lidí, učí se rozpoznávat nezodpovědné chování chodců a řidičů v silničním provozu • popisuje úraz ze situace nakreslené na obrázku, vybírá a vybarvuje prostředky první pomoci, učí se, že příčinou úrazu může být podcenění banálních věcí, jako je vhodná obuv na sport, nepříznivé počasí-mlha, námraza	• o přestávce • bezpečně do školy • nemoc, úraz • prevence nemocí a úrazů • první pomoc při drobných poraněních • mimořádná událost • nebezpečí v letní přírodě		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	• zodpovídá motivační otázky, dochází k pochopení nebezpečí vzniku úrazu při nesprávném používání elektrospotřebičů, učí se, co je návod k použití a k čemu slouží • ujasňuje si zásady bezpečného chování v přírodě, dává pozor na jedovaté rostliny a houby • chrání se před klíšťaty (přenašeči nebezpečných chorob), pozná zmiji	• bezpečná domácnost • chování v přírodě		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	• rozšiřuje si a třídí své dosavadní vědomosti, kromě pravidel pro chodce se v textu seznamuje s pravidly nezbytnými pro cyklisty., • trénuje si, jak se chovat v situacích, kdy se někdo zraní nebo onemocní • seznamuje se s funkcí integrovaného záchranného systému, získává povědomí, v jakých situacích a jakým způsobem zajistit pomoc • Předchází rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích - bezpečnostní prvky	• základní pravidla pro účastníky silničního provozu • první pomoc • integrovaný záchranný systém • dopravní značky, rizikové situace		

Žák si uvědomuje, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví, seznamuje se s pravidly bezpečného chování ve škole i mimo školu. Učí se zhodnotit situaci a své možnosti, automatizuje si postupy, které je nezbytné dodržovat, aby nebezpečí nenastalo. Osvojuje si elementární zásady první pomoci – klíčové **kompetence k řešení problémů.**
Současně žák poznává, že zdraví je velmi důležitá hodnota v životě člověka-**klíčové kompetence občanské.**
Vyprávěním o konkrétních situacích, diskuzí, či dramatizací modelových situací se podporují – klíčové **kompetence komunikativní.**

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-3-5-03 3.ČaS- ČZ -Žák se chová obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné**, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek.**	PRVNÍ TŘÍDA			**KSL** a **LV** může napomoci při volbě a uplatnění vhodné komunikace s neznámými lidmi, přispívají k osvojení si správných postupů při zvládání situací, které by mohly být riskantní.
	• popisuje správné a nesprávné chování dětí na obrázku, pracuje s motivačními texty, učí se rozlišovat situace, kdy je nutné svěřit se, učí se, jak v případě potřeby požádat o pomoc a k • vypravuje o nehodě zachycené obrázkem i o jejím správném řešení, fixuje si čísla tísňového volání a učí se, v jakých situacích se využívají, probírá modelové krizové situace	• o přestávce • úraz • mimořádná událost		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	• učí se obezřetnosti a asertivitě při setkáních s neznámými lidmi-schopnosti odmítnout nepříjemnou komunikaci, učí se vyhledat pomoc sobě i druhým, ujasňuje si, zjišťuje, jak funguje celostátní bezplatná linka důvěry pro děti	• obezřetné chování		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	• trénuje si obezřetné chování při setkáních s neznámými lidmi, učí se odmítnout nepříjemnou komunikaci, učí se vyhledat pomoc sobě i druhým, zopakuje si telefonní číslo celostátní bezplatné linky důvěry pro děti, učí se vyhledat kontakt na podobná zařízení v nejbližším okolí (internet, telefonní seznam), nacvičuje si telefonní rozhovor s pracovníkem linky bezpečí	• obezřetné chování, vyhledání pomoci • komunikace s operátory tísňových linek		

Žák se učí jednat s lidmi, vhodným způsobem reagovat v různých komunikačních situacích. Učí se asertivitě v případech, kdy komunikuje s neznámými osobami nebo tehdy, kdy je mu rozhovor nepříjemný. Dítě se učí posoudit situaci a odpovědně a obezřetně rozhodovat a jednat v problémové chvíli. Vyhýbá se přílišnému riziku ohrožení vlastního zdraví nebo zdraví jiných osob. Děti by tedy měly nabývat nejen opatrnosti, ale i sebejistoty při jednání s druhými – klíčové **kompetence sociální a personální a komunikativní.**

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-3-5-04 4.ČaS -žák reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech, uplatňuje základní pravidla účastníků silničního provozu	PRVNÍ TŘÍDA			MEZIOBOROVÉ SOUVISLOSTI- seznamují se s různými druhy dopravních značek a s jejich využitím, malují je - VV, rozlišují jejich různé geometrické tvary - M. V ČJ - KSL a LV se žák učí vyprávět, popisovat, požádat o pomoc, - pracuje s textem přikazujícím správné chování -vybarvuje a dokresluje dopravní značky, -studuje tvar dopravních značek a popisuje všechny detaily, snaží se o jejich co nejrychlejší identifikaci i v reálné situaci, žák může vyhledávat značky v okolí a vysvětlovat, proč jsou právě na daném míst
	• kreslí samostatně dopravní značku, která se nachází blízko školy atd., osvojuje si dopravní značení významná pro chodce (semafor, přechod pro chodce, některé dopravní značky), poznává význam dopravní policie	• bezpečně do školy		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	• popisuje podle obrázku chování dětí v silničním provozu, usuzuje, zda je bezpečné, popisuje svoji cestu do školy, vystihuje, která místa jsou nebezpečná a proč, zopakuje si pravidla pro chodce • poznává nakreslené značky, rozšiřuje si znalost dopravních značek o další, které se vyskytují v okolí školy a jeho bydliště, vyhledává a popisuje místa, která jsou pro chodce nebezpečná, snaží se objasnit proč	• bezpečnost cestou do školy • naše obec		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	• rozšiřuje si a třídí své dosavadní vědomosti, kromě pravidel pro chodce se seznamuje s pravidly nezbytnými pro cyklisty.	• základní pravidla pro účastníky silničního provozu		

Žák se seznamuje se základními pravidly silničního provozu. Osvojuje si povinnosti účastníka silničního provozu, které se ho bezprostředně týkají a to především formou her a modelových situací - **klíčové kompetence k učení**.
Žák musí respektovat doporučení dospělých a vyhnout se situacím, které by mohly vést k dopravní nehodě.

Utvářejí se tak **klíčové kompetence občanské**. Navíc se učí vhodným způsobem reagovat v různých dopravních situacích: nepodléhat panice a samostatně logicky uvažovat o řešení situací spojených se silničním
provozem. Rozvíjejí se tak **kompetence k řešení problémů**.

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-3-5-05 5. ČaS - ČZ - Žák reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	PRVNÍ TŘÍDA		PROJEKT Č. 4	v ČJ - KSL a LV můžeme čerpat modely mimořádných situací. Žák se učí volit vhodné komunikačními prostředky. Řeší slovní úlohy s tematikou nebezpečných situací.
	• seznamuje se s nutností evakuace v mimořádných situacích - rychlé a ukázněné opuštění školní budovy • učí se, v jakých situacích a kde vyhledat účinnou pomoc • učí se v rámci svých možností správně vyhodnotit náhle vzniklou mimořádnou situaci(bouřka) a adekvátně na ni reagovat	• v budově školy • úraz • mimořádná událost • nebezpečí v letní přírodě		
	DRUHÁ TŘÍDA			
	• Dozvídá se, jak se zachovat, stane-li se svědkem úrazu elektrickým proudem, učí se správně reagovat • připomene si, co už ví, a naučí se nejdůležitější pravidla při požáru, povodni, a dopravní nehodě • učí se rozlišit, kdo v mimořádných situacích obvykle zasahuje • Vyvozuje, proč je zakázán vstup na oficiální skládky odpadu, usuzuje, proč je nebezpečné pohybovat se na tzv. černých skládkách odpadu, které označené nejsou	• bezpečná domácnost • mimořádná situace • životní prostředí		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	• seznamuje se s funkcí IZS, učí se chápat důležitost účinné spolupráce mezi jeho složkami. • uvádí příklady situací, které lze považovat za mimořádné, třídí je na ty, kterým lze předejít (dopravní nehody, úrazy) a ty, které nemůžeme ovlivnit, nacvičuje si, jak se v takových situacích chovat	• integrovaný záchranný systém		

Žák si osvojuje dovednost ukázněně a disciplinovaně reagovat na pokyny vyučujícího nebo jiného dospělého, měl by tedy získat základní dispozice pro úspěšné řešení konkrétní mimořádné události - kompetence **komunikativní a personální i občanské.**

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ - 2. OBDOBÍ

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-5-5-01 Využívá poznatků o lidském těle a podpoře vlastního zdravého způsobu života.	PÁTÁ TŘÍDA			VV: zobrazení lidské postavy. ČJ: popis člověka, práce s informačními texty. TV: respektování individuálních rozdílů ve výkonnosti.
	• popíše základní stavbu a funkce lidského těla (orgánové soustavy) • využívá poznatky o lidském těle k podpoře vlastního zdraví • zdůvodňuje význam zdravého životního stylu pro zdraví člověka	• člověk • lidské tělo • zdravý životní styl		

Žák se učí vyhledávat a třídit a propojovat informace, používat je v praktickém životě-**kompetence k učení.**
Snaží se myslet kriticky-činit uvážlivá rozhodnutí-**kompetence k řešení problémů.**
Respektuje odlišná hlediska, přijímá o poučení z toho, co si druzí myslí, říkají-**kompetence sociální a personální.**

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-5-5-02 Rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji a dítěte před a po jeho narození.	PÁTÁ TŘÍDA			Vývoj člověka a jeho etapy (ČJ-KSL – popis, VV-malba).
	• popíše základní etapy lidského života • orientuje se ve vývoji člověka před narozením a po narození • rozlišuje základní rozdíly mezi mužem a ženou • chápe význam rodiny a mezilidských vztahů	• etapy lidského života • vznik a vývoj člověka • partnerství, manželství, rodičovství • rodina a mezilidské vztahy		

Žák se učí používat obecně známé termíny a symboly, uvádět věci do souvislostí, propojovat poznatky z různých oblastí a na základě toho si vytváří úplný pohled na svět-**kompetence k učení.**
Vytváří si pozitivní představu o sobě samém, posiluje sebedůvěru-**kompetence sociální a personální**.

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-5-5-03 Účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob.	PÁTÁ TŘÍDA			Denní režim a popis činností (ČJ-KSL); význam pohybu pro zdraví (TV)
	• plánuje svůj denní režim a vhodně střídá práci, učení, odpočinek a zájmové činnosti • uplatňuje zásady zdravého životního stylu • vysvětluje význam zdravé výživy, pohybu a dostatečného odpočinku • rozpoznává rizika vzniku závislostí a jejich negativní vliv na zdraví	• denní režim • zdravý životní styl • návykové látky, závislosti		

Žák se učí vybírat a užívat pro učení vhodné metody-kompetence k učení.
Využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření mezilidských vztahů-kompetence komunikativní

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-5-5-04 Uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista.	ČTVRTÁ – PÁTÁ TŘÍDA			Denní režim a popis činností (ČJ-KSL); význam pohybu pro zdraví (TV)
	• chrání své zdraví dodržováním základních zásad bezpečného chování • zná zásady poskytování první pomoci při úrazu, základy obvazové techniky • učí se dodržovat pravidla silničního provozu	• ochrana zdraví • první pomoc • pravidla silničního provozu		

Žák účinně spolupracuje, podílí se na utváření pravidel-kompetence **sociální a personální**.
Učí se pochopit a respektovat principy zákonů a společenských norem-**kompetence občanské**.
Myslí kriticky, činí uvážlivá rozhodnutí-**kompetence k řešení problémů**.

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-5-5-05 Předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek. **ČJS-5-5-06** Uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou.	PÁTÁ TŘÍDA			Dramatizace modelových situací (ČJ-KSL)
	• seznámí se škodlivými účinky legálních a nelegálních návykových látek • uplatňuje jednoduché způsoby odmítání návykových látek v modelových situacích • rozpoznává rizika vzniku závislostí, • rozpoznává rizika komunikace prostřednictvím elektronických médií	• návykové látky, vliv na lidské zdraví • závislosti • Kyberšikana a rizika internetu		

Žák se učí chápat a respektovat principy zákonů a společenských norem, je si vědom svých práv a povinností-kompetence občanské.
Snaží se rozhodovat zodpovědně podle dané situace, snaží se pomoci-**kompetence občanské**.
Uvědomuje si povinnost postavit se násilí a bezpráví-kompetence občanské.

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČJS-5-5-07 Rozpoznává život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc.	ČTVRTÁ – PÁTÁ TŘÍDA			komunikace v krizových situacích (ČJ-KSL); první pomoc a transport zraněného (TV)
	• dodržuje zásady bezpečného chování a ochrany zdraví, • rozpozná rizikové situace ohrožující zdraví a život • zná zásady poskytování první pomoci při úrazu, základy obvazové techniky • zná důležitá telefonní čísla integrovaného záchranného systému a nacvičuje komunikaci s operátory tísňových linek	• ochrana zdraví • bezpečné chování • první pomoc		

Žák se učí vyhledávat, třídit a propojovat informace, používá je v praktickém životě-**kompetence k učení.**
Využívá znalosti a dovednosti a zkušenosti získané z různých oborů pro svůj rozvoj-**kompetence pracovní**.
Snaží se rozhodnout zodpovědně podle dané situace, snaží se pomoci-**kompetence občanské**.

5.5 Člověk a společnost

1. KOMPETENCE K UČENÍ – **umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení**	1.1. vyhledává, analyzuje a propojuje informace z odborné literatury, internetu a dále je využívá v procesu učení a v praktickém životě 1.2. užívá základní termíny, znaky a symboly 1.3. vybírá pro učení dostupné metody a strategie studia společenských věd jako součást multimediálního rozvoje osobnosti člověka 1.4. umí pozorovat své okolí a získané poznatky dále využívat
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – **podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů**	2.1. orientuje se na časové ose a v historických mapách, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu 2.2. posuzuje rozličné problémové situace ve svém životě, hledá příčiny úspěchu a neúspěchu 2.3. k řešení problému zvolí vhodné metody a prostředky jež má v dané chvíli k dispozici (pozorování, měření, experiment) 2.4. reálně posuzuje zodpovědnost za svá rozhodnutí ve společnosti lidí a je schopen nést důsledky svého chování a jednání
3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – **vést žáky k všestranné a účinné komunikaci**	3.1. výstižně a souvisle formuluje své názory 3.2. naslouchá názorům, informacím ostatních, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje 3.3. rozumí různým typům textů, grafům, popiskům u obrázků, legendám map apod. 3.4. kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjadřuje svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí ve společnosti
4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ - **rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých**	4.1. účinně spolupracuje ve skupině 4.2. rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, ovládá a řídí svoje jednání a chování vůči spolužákům a učitelům 4.3. respektuje přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost mužů a žen v sociálních skupinách ve společnosti 4.4. přispívá k diskusi svými názory a zároveň respektuje stanovisko ostatních
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ- **připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti**	5.1. toleruje názory ostatních žáků na danou problematiku 5.2. respektuje, chrání a ocení naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje smysl pro kulturu 5.3. rozpoznává xenofobní a rasistické projevy, zaujímá tolerantní postoje k menšinám, vyvozuje konkrétní závěry a úsudky 5.4. je si vědom svých povinností a práv ve škole i mimo školu
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ - **pomáhat žákům poznávat**	6.1. užívá bezpečně a účinně vybavení učebny a materiály

a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	6.2. využívá moderní technologie (počítač, video…) 6.3. využívá znalosti v jednotlivých oblastech všech společenských věd a snaží se je prakticky využít při rozhodování o svém budoucím životě a povolání
7. KOMPETENCE DIGITÁLNÍ **- vést žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, komunikaci i řešení problémů každodenního života.**	7.1 ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení 7.2 získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah 7.3 vytváří a upravuje digitální obsah 7.4 využívá digitální technologie, aby si usnadnil a zefektivnil či zjednodušil práci 7.5 chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, reflektuje jejich přínos i rizika jejich využívání 7.6 předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné i duševní zdraví i zdraví ostatních, jedná eticky při práci v digitálním prostředí

5.5.1 Dějepis

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět má časovou dotaci 2 hodiny týdně ve všech ročnících na druhém stupni.

Výuka dějepisu otevírá žákům pohled na hlavní období dějinného vývoje lidstva a vlastního národa, seznamuje je s významnými historickými událostmi a osobnostmi, které ovlivnily život předcházejících generací a mají význam i pro orientaci v současném společenském životě. Má napomáhat k tomu, aby si žáci uvědomovali důležitosti dějinných událostí pro současnost a aby v událostech minulosti dokázali najít poučení pro dnešní dobu a svou budoucnost. V tomto pohledu zaujímá důležité místo vnímání národních dějin.

K specifickým možnostem výuky dějepisu na základní škole patří i formování takových postojů, jako je úcta ke kulturnímu dědictví lidstva a vlastního národa, k duchovním a materiálním výtvorům minulosti, snaha o ochranu historických a kulturních památek, smysl pro etnické, náboženské a kulturní odlišnosti jiných národů, jejich respektování, pochopení přínosu těchto národních specifik pro současný multikulturální svět, pochopení potřeby života v míru jako prvořadé potřeby a jako jediné humánní možnosti řešení současných globálních problémů lidstva.

Výběr učiva a jeho strukturalizace vychází z chronologického pojetí, které je funkčně kombinováno s tematickým.

Výběr učiva je proveden tak, aby žáci získali celistvý a objektivní obraz historie v její mnohostrannosti a různorodosti.

Důraz je položen především na hlubší poznání dějin vlastního národa v kontextu s evropským a světovým vývojem, dějin kultury (vědy, techniky, způsobu života, náboženství, umění), a přínosu jednotlivých států, oblastí a civilizací pro rozvoj vzdělanosti.

V každém období vyučující vybere jedno nebo několik témat (událostí, společenských jevů, významných osobností ap.), která objasní hlouběji v širších vztazích a souvislostech s využitím výsledků samostatné práce žáků a poznatků získaných v jiných předmětech a z jiných zdrojů. Témata vybírá podle jejich důležitostí s přihlédnutím k zájmu žáků a k místním podmínkám.

Vyučující se zaměří na výklad učiva určeného k trvalému osvojení a nezatěžuje žáky podrobnostmi (tradičním popisem často i nepodstatných historických událostí a společenských jevů, neúměrným množstvím časových údajů, jmen, pojmů atd.). Tím přispívá ke komplexnějšímu pohledu na historii, k hlubšímu poznání jednotlivých období, k pochopení vzájemných vztahů mezi dějinami regionu, národa, okolních zemí a světa, k intenzivnějšímu citovému vztahu žáků k poznávanému a k rozvoji jejich samostatného a kritického myšlení.

Orientací na podstatné učivo jsou vytvářeny podmínky pro seznamování žáků s historií způsobem odpovídajícím jejich poznávacím schopnostem (dodržování správného poměru mezi konkretizací historického vývoje a jeho zobecněním, líčení historických událostí, života a významu významných osobností atd.), pro rozvíjení jejich schopností samostatně získávat poznatky z různých zdrojů a pro dialog, v němž prokazují schopnost hodnotit historické události a obhajovat své názory a stanoviska.

Těmto cílům odpovídají formy práce, vyučovací metody a pracovní postupy. K nejefektivnějším patří výklad, práce s učebnicí, historickými mapami, přístupnějšími historickými dokumenty, odbornou literaturou apod., dialogické metody a řešení přiměřených úkolů s využíváním poznatků, které žáci získali v jiných předmětech, z četby historické beletrie, z divadelních her, rozhlasových a televizních pořadů, návštěv historických expozic, výstav, muzeí, kulturních památek atd.

Je plně na vyučujícím jakou šíři daného tematického celku zvolí. Nejde určitě o to, aby byli žáci zahrnuti množstvím, ale aby je získané informace a poznatky motivovali pro další práci, aby byl dějepis jako předmět pro ně jednou z možností poznání současnosti na bázi toho minulého. Na druhou stranu je smyslem předmětu dát žáků systém. Zvláště u takového předmětu jako je dějepis, kdy nikdy nemůžeme uchopit problém v celé jeho šíři, je to velmi důležité. Tím spíš musí vyučující vybírat věci, které bude od žáků vyžadovat vždy a za každých okolností, a věci, které žáci budou dohledávat a seznamovat se s nimi z vlastní iniciativy.

Rozhodně by měla být pravidelnou náplní hodin i diskuse, debata nad jistými historickými „fakty“ (a to v každém ročníku). Žáci by měli diskutovat, komunikovat nad určitým historickým problémem ať mezi sebou, tak s učitelem.

6.ročník					
Očekávané výstupy (vycházející z RVP)	***Školní (ročníkové) výstupy***	***Téma***	***Mezipředmětové vztahy***	***Průřezová témata***	***KK-v průběhu celého roku***
žák uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků – **D-9-1-01**	žák ví, proč a jak poznáváme minulost; jaký úkol mají historické vědy; ví, kdo je historik a k čemu je jeho práce důležitá	Úvod do studia dějepisu			1.1 1.2 1.3
žák uvede příklady zdrojů informací o minulosti – **D-9-1-02**	žák operuje s pojmy hmotné a písemné prameny; umí zacházet s modely archeologických nálezů	Úvod do studia dějepisu			2.1
žák umí pojmenovat instituce, kde se shromažďují zdroje informací – **D-9-1-02**	žák ví, za jakým účelem může navštívit muzeum, archív, galerii	Úvod do studia dějepisu	●výtvarná výchova - umělecké dílo		2.3 2.4
žák se orientuje v historické mapě – **D-9-1-03**	žák zvládá základní orientaci v historické mapě; zná grafickou podobu základních značek	Jak určit místo historické události	●zeměpis - práce s mapou		3.1 3.2 3.3
žák se orientuje na časové ose, řadí historické epochy v chronologickém sledu-**D-9-1-03**	žák vnímá historický čas, rozlišuje hlavní období historie	Jak měříme čas	●matematika - práce s osou, měřítko		3.4 4.1
žák charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu – **D-9-2-01**	žák popíše vývoj člověka; dokáže na obrazech ukázat základní změny ve vývoji lidského těla	Období přisvojovacího hospodářství			4.2 4.3 4.4
žák objasní význam zemědělství a dobytkářství pro lidskou společnost – **D-9-2-02**	žák dokáže zhodnotit výhody výrobního systému oproti přisvojovacímu	Období výrobního hospodářství			5.1
žák objasní význam zpracování kovů pro lidskou společnost – **D-9-2-02**	žák dokáže rozlišit kvalitu kamenných a kovových nástrojů; zná základní vlastnosti mědi, bronzu a železa	Využití kovů			5.2 5.3 5.4
žák rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem zemědělských civilizací;	žák při práci s mapou dokáže ukázat nejznámější naleziště na našem území	Archeologické kultury	●zeměpis - práce s mapou		6.1
žák uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví – **D-9-3-01, D-9-3-02**	žák se orientuje v přehledu států starověkého východu: Egypt, Mezopotámie, Indie, Čína, východní Středomoří	Nejstarší státy Státy východního Středomoří			6.2 7.1 7.2

žák porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých antických státech – **D-9-3-04**; žák je schopen vysvětlit podstatu antické demokracie – **D-9-3-04**;	žák dokáže popsat vznik antických států; dokáže rozlišovat mezi skutečností a bájemi; zná hlavní antické bohy a hrdiny; umí rozlišovat mezi různými státními formami; pomocí mapy je schopen okomentovat průběh některých válek a povstání; dokáže najít důvody vedoucí k rozpadu velkých říší	Řecko Řím		**2/2**	7.3 7.4 7.5 7.6
žák na konkrétních příkladech demonstruje přínos antické kultury a – **D-9-3-03**;	žák dokáže vyhledat důležité informace o osobnostech antické kultury; dokáže jednoduše zhodnotit přínos těchto osobností pro dobu, kdy žili (i pro současnost)	Řecká kultura Římská kultura	●literatura - Petiška: Staré řecké báje a pověsti ●tělocvik - rozdělení atletických disciplín	**4/1**	
žák umí pohovořit o zrodu křesťanství – **D-9-3-03**	žák umí pohovořit o významu křesťanství pro antickou společnost; zná základní myšlenky křesťanství; ví, co je bible a dokáže rozlišovat mezi jejími částmi	Římské náboženství	●občanská výchova - náboženské skupiny	**4/1**	

7. ročník					
Očekávané výstupy (vycházející z RVP)	***Školní (ročníkové) výstupy***	***Učivo***	***Mezipředmětové vztahy***	***Průřezová témata***	***KK v průběhu celého roku***
žák popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států – **D-9-4-01**	žák objasní důvody vedoucí k stěhování národů; orientuje se v základních církevních pojmech;	• Vytváření středověké Evropy • Křesťanství v raném středověku	Zeměpis - mapa dnešní Evropy	**4/1**	1.1 1.2 1.4 2.1
žák zná historii vzniku některých států- **D-9-4-01**;	žák porovná základní rysy západoevropské, byzantské a islámské kulturní oblasti; žák umí popsat vznik některých říší a států; je schopen vymezit základní rozdíly mezi křesťanskou vírou a islámem	• Byzantská říše • Arabská říše • Franská říše • Kyjevská Rus • Vznik států ve střední Evropě • Vznik středověké Anglie a Francie		**4/1**	2.2 2.3 2.4 3.1 3.2 3.3
žák objasní situaci vzniku států na našem území (zejména situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu) a postavení těchto států v evropských souvislostech – **D-9-4-02**	žák popíše počátky politické organizovanosti Slovanů; umí pohovořit o přínosu Cyrilometodějské mise	• Sámova říše • Velká Morava • Počátky českého státu, první králové		**4/1**	4.1 4.2 4.4 5.1 5.2 5.4
žák vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, **D-9-4-03**	žák objasní způsoby šíření křesťanství; popíše průběh křížových výprav; umí vyhodnotit jejich pozitivní i negativní přínos pro evropskou civilizaci	• Křížové výpravy			6.1 6.2 6.3 7.1 7.2
žák uvede příklady románské kultury – **D-9-4-04**	žák rozpoznává jednotlivé typy románských staveb; žák uvede příklady románské kultury	• Románská kultura		**4/1** **4/1** **4/1**	7.3 7.4

žák ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti – **D-9-4-04**	žák se orientuje v základních zemědělských postupech středověké společnosti; zná fungování řemeslnické dílny; s pomocí mapy dokáže rozlišovat druhy měst	• Život zemědělců a řemeslník • Vznik měst a jejich význam • Poslední Přemyslovci • Růst významu středověkých měst			7.5 7.6
	žák se orientuje v základních problémech boje o nadvládu v Evropě	• Stoletá válka			
žák uvede příklady gotické kultury – **D-9-4-04**	žák dokáže charakterizovat gotickou kulturu v našich zemích; umí rozlišit mezi kulturou rytířskou a církevní	• Gotická kultura • Český stát v době Karla IV.		**4/1**	
žák vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život – **D-9-5-02**	žák popíše husitství, jeho průběh, výsledky; zná významné osobnosti doby předhusitské, husitské a pohusitské; dokáže aplikovat názory Jiřího z Poděbrad na dnešní dobu	• Jan Hus a husitství • Jiřík z Poděbrad			
žák vysvětlí znovuobjevení antického ideálu člověka – **D-9-5-01**; rozpozná základní znaky jednotlivých kult. stylů (zde renesančního stylu), uvede a příklady významných kulturních památek – **D-9-5-06**	žák objasní, co byl renesanční humanismus	• Renesance a humanismus		**4/1** **4/1**	
žák popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky –**D-9-5-03**	žák s pomocí mapy umí objasnit průběh a výsledky zámořských plaveb; dokáže najít jejich přínos pro evropskou civilizaci	• Zámořské objevy • Pokroky ve výrobě a v obchodu			
žák popíše nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky – **D-9-5-01**	žák ví, co byla náboženská reformace a protireformace; na základě mezipředmětových vztahů dokáže vyhledat informace o významných osobnostech kultury16. století	• Reformace a protireformace • Evropská kultura 16. století		**4/1**	
žák objasní postavení českého státu	žák umí popsat vznik habsburské monarchie; dokáže vymezit postavení	• Nástup Habsburků na český trůn • Česká kultura v 16. Století		**4/1** **4/1**	

v podmínkách Evropy a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie – **D-9-5-04**	českých zemí v rámci tohoto soustátí; dokáže hovořit o pozitivech i negativech soužití národů v rámci monarchie	• Český stát v 16. století		**4/1**	
žák objasní příčiny a důsledky třicetileté války – **D-9-5-05**	žák popíše důvody, průběh a důsledky třicetileté války pro Evropu i české země;	• Třicetiletá válka • České země po Bílé hoře (1621-48)	literatura - Komenský.		

8.ročník					
Očekávané výstupy (vycházející z RVP)	***Školní (ročníkové) výstupy***	***Téma***	***Mezipředmětové vztahy***	***Průřezová témata***	***KK – v průběhu celého roku***
žák vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti – **D-9-6-01**; na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus - **D-9-5-06**	žák popíše příčiny, průběh a výsledky občanské války v Anglii, dokáže popsat změny státní formy v průběhu revolučních let, chápe rozdíl mezi monarchií absolutní a konstituční; umí najít informace o nejvýznamnějších vědcích této doby a zhodnotit jejich přínos lidské společnosti; dokáže zhodnotit znaky absolutní moci ve Francii, Rusku, Prusku; na základě konkrétních příkladů je schopen definovat znaky barokní kultury; je schopen charakterizovat osvícenství; umí zhodnotit důsledky roku 1648 pro habsburskou monarchii (i české země); orientuje se v podstatě osvícenského absolutismu; popíše vznik USA	Počátek novověku v Evropě Absolutismus v Evropě České země po třicetileté válce České země v době osvícenského absolutismu Mimoevropský svět		**4/1**	1.1 1.2 1.3 1.4 2.1 2.2 2.3 2.4 3.1 3.2 3.3 4.1 4.2 4.3 4.4 5.1 5.2 5.4 6.1 6.2 6.3 7.1 7.2

					7.3 7.4 7.5 7.6
žák objasní souvislosti mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé – **D-9-6-02**	žák umí vysvětlit vliv francouzské revoluce a napoleonských válek na evropské země; zná základní názory utopického myšlení	Francouzská revoluce a napoleonské války Svět v první polovině 19. století	literatura: T. More, Utopie		
žák porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů **– D-9-6-03**	žák popíše znaky metternichovského absolutismu; orientuje se v etapách českého národního obrození; zná hlavní představitele obrozeneckých proudů	Národní hnutí v Evropě v první polovině 19. století	literatura - obrozenecká literatura (Palacký, Pelcl, Dobrovský)	**4/1**	
	žák je schopen popsat důvody revolučních událostí v Evropě v roce 1848; je schopen vysvětlit některé revoluční požadavky	Revoluce 1848-49		**3/2**	
žák vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla – **D-9-6-04**	žák dokáže porovnat úroveň některých zemí v době průmyslové revoluce; je schopen popsat vybrané evropské i mimoevropské konflikty způsoben nerovnoměrným vývojem zemí či jejich částí	Svět na počátku druhé poloviny 19. století Rakousko-Uherská monarchie		**4/1** **3/2** **3/2**	
žák charakterizuje soupeření mezi	žák pomocí mapy dokáže popsat zásadní změny v oblasti Balkánu; zná	Vývoj na Balkáně		**3/2** **3/2**	

velmocemi a vymezí význam kolonií – **D-9-6-04**	nejvýznamnější koloniální mocnosti přelomu století	Koloniální výboje			
	žák dokáže pochopit změny v politických názorech českého měšťanstva; orientuje se v základních politických pojmech; na příkladech je schopen doložit diferencování českého politického života; hlouběji se seznámí s osobností TGM	Politický život v R-U včetně charakteristiky politiky v českých zemích			
žák na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách (zde 1. sv. v.) a jeho důsledky – **D-9-7-01**	žák dokáže charakterizovat Evropu a svět před 1. světovou válkou a na příkladech dokáže charakterizovat zneužití techniky v ní; žák dokáže charakterizovat vznik ČSR po rozpadu R-U	Velmoci na konci 19. století a na počátku 20. století Mezinárodní vztahy v předvečer války 1. světová válka			

9.Ročník					
Očekávané výstupy (z RVP)	***Školní (ročníkové) výstupy***	***Učivo***	***Mezipředmětové vztahy***	***KK – v průběhu celého roku***	***Průřezová témata***
žák zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech (po skončení 1. světové války) – **D-9-7-05**	žák dokáže charakterizovat vznik ČSR po rozpadu R-U; žák dokáže zhodnotit postavení ČSR v rámci evropské diplomacie	• Vznik ČSR		1.1 1.2 1.3 1.4	
žák charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět – **D-9-7-03**; žák dokáže porovnat totalitní systémy s demokratickými; rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů – **D-9-7-02**	žák umí popsat situace vedoucí k nastolení nových režimů ve vybraných evropských zemích	• Svět po 1. světové válce - Totalitní systémy X demokracie - SSSR, Německo, Itálie		2.1 2.2 2.3 2.4 3.1 3.2 3.3 3.4 4.1 4.2 4.3	
žák dokáže zhodnotit sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí v ČSR – **D-9-7-05**	žák se orientuje v politické, sociální, hospodářské a kulturní situaci v ČSR v letech 1918-1935	• ČSR v letech 1918-35		4.4 5.1 5.2 5.3	
žák rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu; žák na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv – **D-9-7-04**	žák umí vysvětlit cíle německé vnitřní i zahraniční politiky po roce 1933; je schopen vysvětli pojem kult osobnosti a jeho vliv na určité skupiny ve společnosti; vysvětlí důsledky, je schopen diskutovat o tehdejším postoji české politické reprezentace	• Prosazování nedemokratických principů ve světě • SSSR, Německo, Itálie, Japonsko • Španělsko - občanská válka • Rozbití ČSR (1935-39)		5.4 6.1 6.2 6.3 **7.1** **7.2** **7.3** **7.4**	
žák na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových	žák umí popsat důvody vypuknutí 2. světové války; orientuje se s pomocí mapy v bojištích a frontách; je schopen	• Druhá světová válka - příčiny, průběh, výsledek, důsledky		**7.5** **7.6**	**4/3**

válkách (zde 2. sv.v.) a jeho důsledky – **D-9-7-01**	popsat problematiku protektorátní doby; je schopen zhodnotit výsledky války a diskutovat o problematice osvobozování Evropy	• Druhá světová válka a české země			
žák vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků - **D-9-8-01**	žák dokáže charakterizovat poválečné uspořádání světa; zná povahu některých významných mezinárodních organizací; umí popsat základní atributy studené války; umí vysvětlit problematiku soužití států v tzv. sovětském bloku	• Poválečná proměna světa • Studená válka			**3/1** **3/2**
žák zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí v letech 1945-53 – **D-9-7-05**	žák je schopen charakterizovat poválečné Československo; je schopen se kriticky vyjádřit k významným mezníkům 50. let (rok 1948, politické procesy); vnímá dalekosáhlé důsledky ve vývoji našeho státu vzniklé naší podřízeností zájmům SSSR	• Poválečné Československo • Únorový převrat (1948) • Kolektivizace zemědělství • Politické procesy			
žák vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce – **D-9-8-02**; žák dokáže posoudit postavení rozvojových zemí – **D-9-8-03**	žák vnímá soupeření supervelmocí jako určující prvek světové politiky; popíše rozklad koloniálního panství	• Svět po druhé světové válce • Studená válka Mezinárodní organizace • Dekolonizace			**3/1** **3/2**
žák zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí od roku 1953 do vzniku ČR – **D-9-7-05**	žák se orientuje v základních mezníc ích naší novodobé historie (rok 1968, 1977, 1989); dokáže vysvětlit neudržitelnost komunistické moci v 80. letech	• Československo v 60.,70. A 80. letech • Vojenské přepadení Československa v roc e 1968 • Normalizace • Listopad 1989 • Česká republika po roce 1993			**2/4** **2/3**

žák prokáže základní orientaci v problémech současného světa – **D-9-8-04**	žák prokáže základní orientaci v problémech světa od 70. let 20. století do současnosti; umí pojmenovat současná největší ohniska světového míru; je schopen v diskuzi nabízet možná řešení současných největších problémů; umí zaujmout kritické stanovisko k fenoménu současného terorismu	• Svět po druhé světové válce • proměny Číny • sjednocování Evropy • ohniska neklidu a konfliktů • SSSR, rozpad sovětského bloku • věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje; sport a zábava	Výchova k občanství -Mezinárodní organizace; Terorismus Zeměpis - problémy současného světa		**3/3** **3/1** **3/2** **4/1**

5.5.2 Výchova k občanství

Charakteristika předmětu

Výchova k občanství směřuje k postupnému formování a rozvíjení občanského profilu žáků. V návaznosti na učivo prvouky, vlastivědy a dalších předmětů orientuje žáky ve významných okolnostech společenského života a seznamuje je s postavením jednotlivců ve struktuře společenských vztahů. Integruje poznatky, dovednosti a zkušenosti z výuky a osobního života žáků s informacemi z dalších zdrojů, dílčí podněty hlouběji objasňuje, zdůvodňuje a dále rozšiřuje. Pomáhá utvářet vztahy žáků ke skutečnosti, formuje jejich vnitřní postoje k důležitým oblastem lidského života, pozitivní hodnotové orientace a žádoucí modely chování. Utváří a rozvíjí způsobilost žáků k mravně odpovědnému jednání, formuje u žáků vědomí odpovědnosti za vlastní život a další životní dráhu, za důsledky svého rozhodování, za kvalitu svěřené práce, mezilidských vztahů a životního prostředí. Otevírá cestu k sebepoznávání a k přijímání pozitivních životních hodnot.

Vyučování se orientuje zejména na to,

- aby si žáci utvořili ucelenou představu o mravních a právních předpokladech mezilidského a společenského soužití, o hospodářském životě společnosti a o demokratických postu pech při rozhodování o veřejných záležitostech a při řízení státu,
- aby se žáci naučili posuzovat a srovnávat společenské jevy ve vlastní zemi s obdobnými či odlišnými jevy v evropském a celosvětovém měřítku, aby si utvořili představu o lokálních i globálních problémech současné společnosti a o způsobech jejich řešení na národní i mezinárodní úrovni,
- aby se žáci naučili orientovat v rozmanitých situacích osobního, citového, rodinného, pracovního a občanského života a v základních životních hodnotách, které jim budou oporou při řešení životních situací a při utváření vztahů k druhým lidem a ke společenstvím, v nichž budou prožívat dospělost,
- aby si žáci osvojili dovednost přiměřené mezilidské komunikace a společenského styku, schopnost vyjadřovat a zdůvodňovat vlastní názory, respektovat práva a názory druhých, kriticky vnímat a hodnotit veřejné záležitosti, jednání druhých lidí i své vlastní projevy, řešit rozmanité životní situace v souladu s vlastním svědomím,
- aby žáci získali použitelné poznatky z oblasti práva, naučili se orientovat v důležitých právních otázkách a prakticky aplikovat zásady odpovědného rozhodování, aby poznali cesty, jak se projevovat jako odpovědný a aktivní občan demokratické společnosti a jak utvářet vlastní mravní profil v souladu s obecně uznávanými mravními hodnotami

6. ročník

Očekávané výstupy vycházející z RVP + viz příloha	*Školní (ročníkové) výstupy*	*Téma*	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*	*Průřezová témata*	*KK – v průběhu celého roku*
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	žák se umí pohybovat v třídním kolektivu; je schopen přijímat různé role v rámci třídy (školy)	Naše škola	● vztahy ve třídě ● dodržování pravidel ve třídě a ve škole ● organizace učení a odpočinku			1.2 1.3 1.4 2.2
VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	žák zná funkci obecního úřadu v obci; ví, kdo je starostou a jaké je poslání obecního zastupitelstva; ví, v jakých případech se občané na představitele obce nejčastěji obracejí; je schopen pochopit smysl i pravidla voleb; je schopen formulovat své názory na zlepšení života v obci	Správní orgány obce	● naše obec v minulosti a přítomnosti ● volby ● obecní úřad a jeho struktura ● zastupitelstvo obce		2.2	2.3 2.4 3.1 3.2 4.1 4.2 4.3
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používá	žák se vyzná v symbolech našeho státu a ví, kdy a jak se používají; umí jednoduše vysvětlit jejich historickou podstatu	Symboly našeho státu	● státní symboly	Dějepis, Zeměpis		4.4 5.1 5.2
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	žák je schopen rozlišovat mezi vlastenectvím a nacionalismem; na příkladech dokáže uvést oba způsoby chování (vlastenecké i nacionální)	Naše vlast	● naši slavní předkové ● co nás proslavilo ● významná místa naší země, UNESCO ● vlastenectví a nacionalismus	Dějepis, Zeměpis		5.3 6.1 6.2 6.3 7.1
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích	žák objasňuje nebezpečí spojená s krizovými situacemi, včetně oblasti šikanování, navrhuje konstruktivní řešení, pomoc v krizi ve svém okolí. První pomoc	Osobní bezpečí	• Krizové situace, šikanování jejich řešení a kontaktní telefony a adresy • První pomoc	Přírodopis, Výchova ke zdraví		7.2 7.3 7.4 7.5 7.6

VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky	žák uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a uvede některé jejich příčiny i odhadne možné důsledky	Globální problémy	• Problémy současného světa • Aktuality	Přírodopis, Zeměpis, Dějepis, Český jazyk		

7. ročník

Očekávané výstupy vycházející z RVP	*Školní (ročníkové) výstupy*	*Téma*	*Učivo*	*Mezipředmětové vztahy*	*Klíčové kompetence*
VO-9-1-04 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	žák si uvědomuje nutnost lidské spolupráce; vnímá jedince jako základní prvek společnosti; umí pracovat ve skupině a přijímat v ní různé role; na modelových příkladech umí předvést způsoby chování v náročných životních situacích, vhodně volí způsob komunikace; zná organizace poskytující pomoc v ohrožení života a kontakty na ně	Život mezi lidmi	- přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi - pomoc lidem v nouzi - zvládání náročných životních situací, konflikty mezi lidmi - humanitární organizace, nadace - sociální role a skupiny	Výchova ke zdraví	1.3 1.4 2.2 2.3 3.1 3.2 3.4 4.1 4.4 5.1 5.2 5.3 5.4 6.1 6.2 6.3

VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	žák zná základní kulturní instituce; ví, které může navštívit ve svém regionu; je schopen napsat krátké pojednání o návštěvě kulturního představení; žák se orientuje v pojmech umělecká kvalita a kýč; snaží se poznat jiné kultury a porozumět odlišnostem; respektuje kulturní zvláštnosti, odlišné názory, způsoby chování a myšlení	Člověk a kultura	- kulturní instituce - zásady kulturního chování	Dějepis – kulturní styly	
VO-9-1-03 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	žák se dokáže orientovat v mediálních informacích; dokáže rozlišovat mezi užitečnou a klamavou reklamou; dokáže vymezit příklady, kdy reklama ovlivňuje veřejné mínění a chování lidí	Člověk a média	- reklama - prostředky masové komunikace - masmédia, sociální sítě - kritické myšlení, ověřování informací, fake news, …	Výchova ke zdraví	
VO-9-1-06 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	žák dokáže vnímat rozhodnutí lidí pro vyjádření jistého typu víry; žák dokáže vyjmenovat rozdíly mezi náboženstvími; dokáže vyjmenovat hlavní spojitosti napříč různými náboženstvími	Víra a náboženství	- světová náboženství - xenofobie, rasismus, tolerance, diskriminace, …	Dějepis, Zeměpis	

VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	žák umí vysvětlit jednotlivé druhy majetku, dokáže odlišovat mezi žádoucími a nežádoucími způsoby jeho získávání žák umí rozlišovat mezi druhy vlastnictví; ví, co je majetek osobní, obecní, státní; žák rozpozná rozdíl mezi fyzickým a duševním vlastnictvím; zná termín autorské právo žák ví, jak se má chovat k majetku (svému i svěřenému); uvědomuje si zodpovědnost za svěřený majetek; je schopen přijmout postih za poškození či zničení svěřeného majetku	Majetek a vlastnictví	- lidské potřeby - formy vlastnictví - duševní vlastnictví - porušování práv k duševnímu vlastnictví - majetek a jeho druhy - druhy majetku		
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi VO-9-3-03	Žák vysvětlí rozdíl mezi příjmy a výdaji domácnosti; sestaví jednoduchý osobní nebo rodinný rozpočet; rozlišuje přebytkový, vyrovnaný a schodkový rozpočet; uvede základní možnosti ukládání volných finančních prostředků; vysvětlí význam běžného a spořicího účtu; uvede základní způsoby bezhotovostního placení	Hospodaření	- rozpočet domácnosti - příjmy a výdaje - druhy rozpočtu - peníze - platby – hotovostní, bezhotovostní, platební karty	Dějepis – přirozená a společenská dělba práce Finanční gramotnost, Matematika	

na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení					
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovnává jejich znaky VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	žák zná znaky státu, dokáže na příkladech z historie uvádět typy států a znaky, kterými se odlišují; dokáže odlišit, kdy se při organizovaném společenství lidí nejedná o státní formu	Řízení společnosti	- stát - typy a formy států - znaky státu - volby	Dějepis – formy států v různých dobách	
VO-9-1-05 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám	žák rozlišuje práva a povinnosti, zná základní lidská práva, uvědomuje si povinnosti vyplývající z rolí člověka. Označuje odlišnosti, vytváří si postoje k toleranci a respektu, zaujímá aktivní postoje proti projevům netolerance	Úvod do lidských práv	• Lidská práva, práva dětí • Rovnost a nerovnost		

8. ročník

Očekávané výstupy vycházející z RVP	Školní (ročníkové) výstupy	Téma	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata	KK – v průběhu celého roku
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	žák dokáže charakterizovat sám sebe a je schopen to samé přijmou od svých vrstevníků; dokáže přijmout kritiku své osoby a přiměřeně na ni reagovat žák si uvědomuje, že formování jeho osobnosti hraje důležitou roli pro naplňování představ v dalším životě; získává konkrétnější představu o své budoucnosti; je schopen říci, jaký typ střední školy by chtěl studovat a je-li taková představa reálná	Osobnost Životní perspektivy	- pojmy psychologie - vlastnosti - dovednosti - schopnosti - charakter - temperament	Svět práce – volba povolání	**4.2** **1.5** **1.10**	1.1 1.2 1.3 1.4 2.2 2.3 2.4 3.1 3.2 3.4 4.1 4.2 4.3 4.4 5.1 5.3 5.4 6.1 6.2 6.3
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek VO-9-2-03 kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	žák dokáže vyjmenovat kladné i záporné stránky své osoby; na modelových příkladech dokáže odhalovat chyby v chování a jednání lidí	Psychické procesy a stavy	- vnímání - učení, hra, motivace, vůle - paměť - emoce - projevy chování - myšlení a jednání - stereotypy v posuzování druhých	Svět práce – volba povolání	**1.1** **1.2** **1.6** **1.11**	

VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků ze státního rozpočtu	žák rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy a výdaje státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	Státní rozpočet	- deficit - státní příjmy - státní výdaje - rozpočet státu - typy rozpočtu - daně	Finanční gramotnost, Matematika		
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	žák vysvětlí fungování trhu, rozlišuje nabídku a poptávku, objasní vliv nabídky a poptávky na cenu, vysvětlí, z čeho se skládá cena výrobku, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	Trh a hospodaření	- trh - nabídka a poptávka - tvorba ceny, náklady, zisk - DPH, inflace	Finanční gramotnost, Matematika		
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	žák zná orgány EU a jejich funkce, zajímá se o dění v EU; dokáže zhodnotit, jaké výhody a nevýhody ČR členství v EU přináší	Evropská unie	- orgány EU - výhody a nevýhody členství v EU - EU a každodenní život	Zeměpis		
VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	žák charakterizuje důsledky a dopady globálních problémů na budoucnost lidstva a zaujme k nim vlastní postoj žák je schopen na úrovni odpovídající svému věku diskutovat o nejzákladnějších problémech dnešního světa; hledá souvislosti mezi globálními a lokálními problémy	Globální problémy Přírodní bohatství a jeho ochrana	- problémy současného světa a jejich příčiny a důsledky - ekologie a její současné úkoly	Zeměpis		

9. ročník

Očekávané výstupy vycházející z RVP	Školní (ročníkové) výstupy	Téma	Učivo	Mezipředmětové vztahy	Průřezová témata	KK – v průběhu celého roku
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	žák rozlišuje práva a povinnosti, zná základní lidská práva, uvědomuje si povinnosti vyplývající z rolí člověka označuje odlišnosti, vytváří si postoje k toleranci a respektu, zaujímá aktivní postoje proti projevům netolerance žák zná základní lidská práva, posuzuje vlastní a práva jiných, uvědomuje si nutnost ochrany lidských práv	Lidská práva	- základní lidská práva - Listina základních práv a svobod - příklady porušování lidských práv ve světě a u nás			1.1 1.2 1.3 1.4 2.2 2.3 2.4 3.1
VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů	žák dokáže rozlišovat mezi společností demokratickou a totalitní; na příkladech dokáže uvést znaky demokracie a totality; zná příklady demokratických i totalitních společností; umí uvést aspekty vedoucí k vytvoření totalitních režimů	Právo v demokratickém státě	- demokracie - znaky - zásady demokracie - demokracie x totalita - vývoj demokracie	Dějepis – antický svět	**6.2** **6.5** **2.1** **2.4**	3.2 3.4 4.1 4.2 4.3 4.4
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv	žák umí posoudit význam ochrany lidských práv a svobod; zná obsah základních článků Všeobecné deklarace lidských práv; dokáže jmenovat příklady porušování lidských práv v minulosti i v současnosti žák zná význam právní úpravy důležitých vztahů; vysvětlí pojem morálka a uvede příklady morálního chování; vyjmenuje základní odvětví práva; dokáže svými slovy vysvětlit, na co brát zřetel při podpisu smlouvy	Právní minimum Základy práva v ČR	- právo jako systém -složky státní moci - člověk a řád - lidská práva - problémy v oblasti lidských práv - právní ochrana člověka - morálka, právo - právní vztahy - právní odvětví - uzavírání smluv		**2.2** **2.4**	5.1 5.3 5.4 6.1 6.2 6.3

spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství VO-9-4-07 uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování						
VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce	žák se orientuje v Ústavě ČR, zná jednotlivé hlavy a důležité články; ví, jaký je systém při postihování trestných činů	Ústava Trestní právo	- části ústavy - složky státní moci - orgány právní ochrany - přestupky			

při postihování trestných činů VO-9-4-10 rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	žák umí rozlišit mezi zákonným a protizákonným jednáním; ví, že k souboru práv musí existovat i soubor povinností; žák umí definovat pojem korupce; ví, co je korupční jednání; zná možný postih za korupční jednání		- trestné činy - trestní právo - korupce			
VO-9-5-02 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky VO-9-5-03 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	žák charakterizuje důsledky a dopady globálních problémů na budoucnost lidstva a zaujme k nim vlastní postoj žák je schopen na úrovni odpovídající svému věku diskutovat o nejzákladnějších problémech dnešního světa; hledá souvislosti mezi globálními a lokálními problémy	Globální problémy Přírodní bohatství a jeho ochrana	- problémy současného světa a jejich příčiny a důsledky - ekologie a její současné úkoly	Zeměpis		
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	žák zná největší české finanční ústavy a na základě vyhledaných informací je schopen pohovořit o nabídce jejich produktů; umí vysvětlit význam úroku; zná nejčastější druhy pojištění a dokáže navrhnout jejich využití	Hospodaření	- banky a jejich služby - pojištění - úrok			

5.6 Člověk a příroda

Klíčové kompetence s ohledem na očekávané výstupy:

1. KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	1.1 vyhledává, analyzuje a propojuje informace z odborné literatury, internetu a dále je využívá v procesu učení a v praktickém životě 1.2 užívá základní termíny, znaky a symboly 1.3 samostatně či v kooperaci s ostatními žáky provádí experimenty, které buď ověřují či potvrzují vyslovované hypotézy, nebo slouží jako základ pro odhalování zákonitostí přírodních jevů 1.4 umí pozorovat své okolí a získané poznatky dále využívat
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	2.1. uvědomuje si základní globální problémy – ekologické, rasové, náboženské... 2.2. přemýšlí nad platnými teoriemi vzniku Země, vesmíru, života, vývoje člověka 2.3. k řešení problému zvolí vhodné metody a prostředky jež má v dané chvíli k dispozici (pozorování, měření, experiment...) 2.4. svá rozhodnutí je schopen obhájit
3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	3.6 výstižně a souvisle formuluje své názory 3.7 naslouchá názorům, informacím ostatních, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuse, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje 3.8 rozumí různým typům textů, grafům, popiskům u obrázků, legendám map apod. 3.9 umí nakreslit a popsat daný jev 3.10 využívá různé informační zdroje (Tv, internet, video, rádio, literaturu) pro získaní nových aktuálních a kvalitních informace
4.KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	4.5 účinně spolupracuje ve skupině 4.6 podílí se s pedagogem na vytváření pravidel práce v týmu 4.7 přijímá role a plní zadanou práci 4.8 v případě potřeby poskytuje pomoc nebo o ni požádá 4.9 přispívá k diskusi svými názory a zároveň respektuje stanovisko ostatních
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ- připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	5.5 toleruje názory ostatních žáků na danou problematiku 5.6 odmítá útlak, hrubé násilí 5.7 zná zásady první pomoci v případě poškození fyzického zdraví (práce v učebnách, ekologické katastrofy – povodně, zemětřesení, požár…) 5.8 chápe základní ekologické souvislosti a problémy 5.9 je si vědom svých povinností a práv ve škole i mimo školu
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	6.5 užívá bezpečně a účinně vybavení učebny a materiály 6.6 dodržuje zásady bezpečnosti práce a hygieny v učebnách (na pozemku, při Tv) 6.7 využívá moderní technologie (počítač, video, mikroskop…) 6.8 znalosti a zkušenosti získané v procesu vzdělávání využívá v zájmu dalšího rozvoje i své přípravy na budoucnost – rozhodnutí o svém dalším profesním zaměření
7. KOMPETENCE DIGITÁLNÍ	7.1 ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení

- vést žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, komunikaci i řešení problémů každodenního života.	7.2 získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah 7.3 vytváří a upravuje digitální obsah 7.4 využívá digitální technologie, aby si usnadnil a zefektivnil či zjednodušil práci 7.5 chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, reflektuje jejich přínos i rizika jejich využívání 7.6 předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné i duševní zdraví i zdraví ostatních, jedná eticky při práci v digitálním prostředí

5.6.1 Fyzika

Charakteristika předmětu

Fyzika je vyučována jako samostatný předmět v 6. až v 9. ročníku.
Výuka probíhá zpravidla v učebně fyziky nebo v učebně počítačové.
Vzdělávání v předmětu směřuje k hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí, k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie. Vede k rozvíjení a upevňování dovedností pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy. Učí žáky vytvářet a ověřovat hypotézy, zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislostí a vztahy mezi nimi. Podporuje vytváření otevřeného myšlení a logického uvažování.
Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání. Upřednostněna je frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, odborné literatury a samostatné pozorování včetně laboratorních prací. Součástí výuky jsou i výukové multimediální programy prezentované prostřednictvím interaktivní tabule.
Dodržování bezpečnostních pravidel při výuce fyziky je pro každého žáka závazné.

6. ročník

Očekávané výstupy	*Školní výstupy*	*Obsah učiva*		*Průřez. témata*	*KK*	*Mezipředmět. vztahy, poznámky*
Rozliší pojmy těleso a látka. Změří vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa. F–9–1-01	Rozlišuje rozdíl mezi látkou a tělesem, umí uvést příklady. Rozlišuje fyzikální veličinu, značku, vyjádří hodnotu, přiřadí jednotku. Umí zvolit vhodné měřidlo pro danou fyzikální veličinu.	**Látky a tělesa, fyzikální veličiny.**	Látka, těleso. Vlastnosti látek a těles.		1.1 1.2 1.3 1.4 2.3 2.4 3.1 3.2 3.3 3.4 4.1 4.2 4.3 4.4 4.5 5.1 5.3 5.5 6.1 6.2 6.3 7.1 7.2 7.3 7.4 7.5 7.6	Vazba na matematiku, práce s MFCHT, měřidly fyzikálních veličin.
			Délka, objem, hmotnost. Čas.			
Předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty. F–9–1-03 Využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů. F–9–1-04	Užívá s porozuměním vztahy pro výpočet hustoty, hmotnosti, objemu. Umí použít tabulky. Popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší. Chápe souvislosti mezi částicovou stavbou látky a jejími vlastnostmi.		Teplota a její změna; hustota látky.			
			Skupenství látek – souvislost s jejich částicovou stavbou; difúze.			
Rozumí pojmu síla, pole. Rozliší vodič od izolantu, je schopen sestavit jednoduchý a rozvětvený elektrický obvod, osvojí si zásady bezpečnosti práce s elektrickými spotřebiči. F–9–6-03	Sestaví jednoduchý el. obvod podle schématu. Stanoví nezbytné podmínky průchodu el. proudu obvodem. Umí bezpečně zacházet s el. spotřebiči.	**Síly, elektrický obvod.**	Vzájemné působení těles, síla. Gravitační síla - gravitační pole, směr svislý a vodorovný. Magnetická síla - póly magnetu, magnetické pole. Elektrická síla - el.náboj, elektrické pole. Elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač. Bezpečné zacházení s el.spotřebiči, tepelné spotřebiče, elektromagnet.			Práce s olovnicí, libelou. Vazba na zeměpis, práce s magnety, kompasem a buzolou. Sestavení el. obvodu.

7. ročník

Očekávané výstupy	*Školní výstupy*	*Obsah učiva*		*Průřez. témata*	*KK*	*Mezipředmětové vztahy, poznámky*
Rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu. F–9–2-01 Využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles. F–9–2-02	Rozhodne, zda je těleso v pohybu nebo v klidu vzhledem ke vztažnému tělesu. Používá s porozuměním vztahy mezi s, v, t při řešení úloh. Graficky znázorní rovnoměrný pohyb, orientuje se v grafu. Graficky znázorní jednoduché případy nerovnoměrného pohybu.	Pohyb těles	Pohyb a klid tělesa, rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb; dráha rychlost, čas – jednotky, jejich převody a vzorce, řešení úloh, graf závislosti dráhy na čase.		1.1 1.2 1.3 1.4 2.3 2.4 3.1 3.2 3.3 3.4 3.5 4.1 4.2 4.3 4.4 4.5 5.1 5.3 5.5 6.1 6.2 6.3 7.1 7.2 7.3 7.4 7.5 7.6	Práce s kalkulačkou. Interaktivní tabule.
Určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici. F–9–2-04	Změří velikost síly, znázorní ji orientovanou úsečkou. Graficky určí velikost a směr výslednice dvou sil. Užívá vztah mezi grav. silou a hmotností. Využívá s porozuměním vztah, že třecí síla je přímo úměrná tlakové síle a závisí na kvalitě povrchu styčných ploch. Využívá pohybové zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení daných sil. Zná princip jednoduchých strojů a jejich praktické využití. Pokusem určí těžiště.	Síly	Síla – její jednotka a znázornění. Gravitační pole a gravitační síla. Vztah mezi gravitační silou a hmotností tělesa, svislý směr. Skládání sil stejného a opačného směru. Tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, a niž síla působí. Třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi. Newtonovy pohybové zákony. Rovnováha na páce a pevné kladce.			Práce se siloměrem, pákou a kladkou. Interaktivní tabule

Využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů. F–9–3-01	Užívá s porozuměním vztahy mezi tlakem, tlakovou silou a obsahem plochy. Objasní vznik hydrostatického a atmosférického tlaku, používá vztah pro výpočet hydrostat. tlaku. Užívá Pascalův zákon k objasnění funkce hydraulických zařízení. Objasní vznik vztlakové síly a určí v dané situaci její velikost a směr. Předpoví srovnáním vztlakové a gravitační síly chování tělesa při jeho vložení do kapaliny.	**Mechanické vlastnosti tekutin**	Hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře. Pascalův zákon – hydraulická zařízení. Archimédův zákon – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plování těles v klidných tekutinách.			Interaktivní tabule.
Využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh. F–9–6-07 Rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami. F–9–6-08	Rozliší zdroj světla a těleso, které světlo jenom odráží. Rozezná prostředí pro šíření světla. Objasní vznik fází Měsíce, zatmění Měsíce a Slunce. Objasní chod paprsků na ploše zrcadla. Objasní využití zrcadel v praxi. Popíše lom světla na rozhraní dvou prostředí, rozliší spojku a rozptylku. Objasní rozklad bílého světla hranolem a vznik duhy.	**Světelné děje**	Vlastnosti světla – zdroje světla, rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce; zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle; zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou; rozklad bílého světla hranolem.			Interaktivní tabule. Zeměpis.

8. ročník

Očekávané výstupy	*Školní výstupy*	*Obsah učiva*		*Průřez. témata*	*KK*	*Mezipředmět. vztahy, poznámky*
Určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní změnu energie tělesa. F–9–4-01 Využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem. F–9–4-02	S porozuměním řeší problémy s využitím vztahů pro práci a výkon. Rozpozná formy tepelné výměny a umí uvést příklady z praxe. Rozliší skupenské přeměny a objasní je z energetického hlediska. Chápe význam vody v přírodě (anomálie vody). Vymezí faktory, na kterých závisí rychlost vypařování, v tabulkách vyhledá teplotu varu různých látek.	Energie	Formy energie - pohybová a polohová energie; vnitřní energie; elektrická energie a výkon. Přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání; vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny.		1.1 1.2 1.3 1.4 2.1 2.3 2.4 3.1 3.2 3.3 3.4 3.5 4.1 4.2 4.3 4.4 4.5 5.1 5.3 5.5 6.1 6.2 6.3 7.1 7.2 7.3 7.4 7.5 7.6	Interaktivní tabule.
Rozliší vodič a izolant. Sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu. F–9–6-01 Změří elektrický proud a napětí.	Na základě druhu el. náboje rozhodne o el. přitažlivosti částic a těles. Stanoví podmínky vzniku proudu v el. obvodu, změří proud ampérmetrem. Rozezná zdroje napětí, změří napětí voltmetrem. Sestaví jednoduchý a rozvětvený obvod podle schématu. Dokáže určit příslušné el. veličiny ze znalosti ostatních. S porozuměním využívá vztah U=R.I při řešení úloh. Osvojí si zásady bezpečnosti při práci s el. přístroji.	Elektro-magnetické děje	Elektrický obvod. Elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla; elektrický náboj; tepelné účinky elektrického proudu; elektrický odpor.			Interaktivní tabule.
Rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku. F–9–5-01 Posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí. F–9–5-02	Rozpozná zdroje zvuku, zná podmínky jeho šíření.Odliší tón od hluku, využívá poznatku, že výška tónu závisí na jeho kmitočtu. Využívá poznatku, že rychlost zvuku závisí na prostředí.	Zvukové děje	Vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku			

	Vymezí možnosti snižování škodlivých vlivů nadměrného hluku.		na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku; výška zvukového tónu.			

9. ročník

Očekávané výstupy	*Školní výstupy*	*Obsah učiva*		*Průřez. témata*	*KK*	*Mezipředmět. vztahy, poznámky*
Využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh. F–9–4-03 Zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí. F–9–4-05	Rozpozná různé formy přeměny energií, objasňuje procesy v přírodě i v praktickém životě. Zná alternativní zdroje el. energie, jejich výhody a nevýhody.	Energie	Výroba a přenos elektrické energie; jaderná energie, štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna; ochrana lidí před radioaktivním zářením. Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie.		1.1 1.2 1.3 1.4 2.1 2.2 2.3 2.4 3.1 3.2	

Rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností. F–9–6-03 Rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří el. proud a napětí. F–9–6-02 Využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní. F–9–6-05	Objasní analogii mezi magnetem a cívkou, kterou prochází el. proud. Objasní vznik střídavého proudu, určí jeho periodu a kmitočet. Objasní princip činnosti transformátoru. Pochopí přenos el. energie, činnost pojistky a jističe.	Elektromagnetické děje	Stejnosměrný elektromotor, transformátor, bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními. Polovodiče.		3.3 3.4 3.5 4.1 4.2 4.3 4.4 4.5 5.1 5.3 5.5 6.1 6.2 6.3 6.4 7.1 7.2 7.3 7.4 7.5 7.6	
Objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet. F–9–7-01	Charakterizuje hlavní složky sluneční soustavy a její strukturu. Je schopen významově charakterizovat hvězdu, planetu, galaxii. Vyhledá nejznámější objekty a souhvězdí.	Vesmír	Sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze. Hvězdy – jejich složení.			

5.6.2 Chemie

Charakteristika předmětu

Vzdělávání v oblasti předmětu chemie probíhá v 8. a 9.ročníku, poskytuje žákům prostředky a metody k poznávání vybraných chemických látek, základních zákonitostí a reakcí, které jsou součástí přírody a každodenního života. Dává jim tím i potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných moderních technologií. Žáci získají a ověřují informace o bezpečném, ekonomickém a účelném zacházení s chemickými látkami a jsou směřováni ke stálé ochraně přírody a vlastního zdraví v souladu s normami trvale udržitelného rozvoje.

Žáci postupně shromažďují zkušenosti, poznatky a dovednosti z různých oborů chemie tak, aby pochopili, že bez základních znalostí o přeměnách látek se člověk neobejde v žádné z oblastí činnosti, aby si uvědomili významné uplatnění chemie v každodenním životě, poznávali nezbytnost ochrany životního prostředí jako součásti ochrany svého vlastního života a života všech lidí. Jedná se o dovednosti soustavně, co možná nejobjektivněji pozorovat, experimentovat a přesně měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy o podstatě jednotlivých procesů a z nich vyvozovat závěry. Upřednostněna je frontální výuka s demonstračními pomůckami, skupinová práce a samostatné pozorování včetně laboratorních prací.

8. ročník

Očekávané výstupy	školní výstupy	obsah učiva		mezipředmětové vztahy, poznámky	průřezová témata	KK
Rozpoznání látek, určí společné rozdílné vlastnosti látek CH-9-1-01	Uvede příklady chem. děje a čím se zabývá chemie, rozliší tělesa a látky. Uvede a rozliší u známých látek fyzikální a chem. vlastnosti. Rozpozná skupenství látek.	**Úvod – význam chemie Pozorování a pokus**	Látky a jejich změny, rozlišování látek podle vlastností. (barva, hustota, skupenství, rozpustnost, tepelná a elektrická vodivost)	Podchycení a rozvíjení zájmu o chemii. Bezpečnost práce. Fyzika – látky, vlastnosti látek, skupenství, hustota. Dějepis – alchymie		1.1 1.2 1.3 1.4
Pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí. CH-9-1-02	Uvede zásady bezpečné práce v chem. pracovně, dokáže poskytnout a zavolat první pomoc. Uvede příklady nebezpečných chem. látek a zásady bezpečné práce s nimi.		Bezpečnost práce a experimentální činnost. Zásady bezpečné práce. Nebezpečné látky a přípravky. Mimořádné události.	F, Pč – zásady bezpečnosti práce		1-5 2.1 2.2 2.3
Poskytování první pomoci při úrazech s vybranými látkami;	Vysvětlí symboly vyskytující se na chemikáliích, zná bezpečné zacházení s těmito látkami, základní hygienická pravidla užívání a skladování.		Nebezpečné látky První pomoc			2.4 3.1 3-3 3.5
Rozlišuje směsi a chemické látky. CH-9-2-01	Rozliší od sebe stejnorodé a různorodé směsi. Rozliší emulzi, pěnu, dým, mlhu uvede příklady z běžného života. Uvede příklad	**Směsi**	Typy směsí. Různorodé směsi. Stejnorodé směsi.	F – měření Př – voda, živ.prostředí	5.3	4.1

	pevného, kapalného a plynného roztoku.		Roztoky			4.2
Navrhne různé postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi. CH-9-2-04	Sestaví jednoduchou filtrační aparaturu a provede filtraci. Vysvětlí princip krystalizace, usazování, oddělování složek směsi.		Oddělování směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace).	Pokus Filtrace		5.1 5.3 5.4 6.1
Rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití. CH-9-2-05	Dokáže rozlišit užití pitné vody od destilované a odpadní. Zná princip výroby pitné vody. Vysvětlí koloběh vody. Hlavní atmosférické plyny, kyslík, vodík. Navrhne, jak omezit znečišťování vody a vzduchu.		Voda – destilovaná, pitná, odpadní. Výroba pitné vody.	Přírodopis, zeměpis. Znečištění toků.	5.1 5.2 5.3	6.2
			Vzduch – složení, čistota ovzduší, ozónová vrstva.	Přírodopis, zeměpis. Počasí.	5.1 5.2 5.3	6.3 6.4
Používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech. CH-9-3-01	Užívá správně pojem značka a název u daných chem. prvků, používá pojem chemická vazba ve správných souvislostech.	**Částicové složení látek a chemické prvky**	Atomy, molekuly, atomové jádro, protony, neutrony, elektrony, elektronový obal,	Fyzika. Práce s modely atomů a molekul.		1.1 1.2 1.3
Rozlišuje chemické prvky a chem. sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech CH-9-3-02	Chápe rozdíl mezi značkou a vzorcem, prvkem a sloučeninou.		Chemické prvky Periodická soustava Chemická vazba. Chemické sloučeniny.	Práce s period. soustavou prvků – tabulka Z – ložiska látek		1.4 1-5 2.1
Orientuje se v periodické tabulce, pozná vybrané kovy a nekovy, halogeny a usuzuje na jejich možné vlastnosti CH-9-3-03	Vyhledá známé prvky v PSP a rozlišuje periody a skupiny. Rozliší kovy a nekovy, halogeny a uvede příklady vlastností a praktického využití vybraných kovů. Dokáže uvést několik		Kovy.	Praktické činnosti, fyzika. D – doba železná, bronzová		2.2 2.3 2.4

	nejznámějších příkladů slitin kovů a jejich užití.		Nekovy.	Praktické činnosti, fyzika.		3.1
			Polokovy.	Praktické činnosti, fyzika.		3-3 3.5
			Halogeny			
Rozliší výchozí látky a produkty chem. reakcí. CH-9-4-01	Uvede ZZH pro chem. reakce a využije ho pro řešení úloh. Rozliší pojem reaktant a produkt. Zapíše jednoduchými chem. rovnicemi vybrané chem. reakce	**Chemická reakce**	Výchozí látky a produkty	Pokus jako základní metoda rozpoznávání. M – rovnice F – objem, hmotnost		4.1 4.2 5.1 5.3
			Chemická rovnice, Zákon zachování hmotnosti			5.4 6.1 6.2 6.3 6.4
Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí. CH-9-5-01	Určí oxidační číslo atomů prvků v oxidech, halogenidech, kyselinách a hydroxidech, solích. Zapíše ze vzorců název a naopak. Popíše vlastnosti a užití vybraných zástupců a posoudí jejich vliv na živ.prostředí. Kyselé deště. U kyselin správně rozlišuje mezi bezkyslíkatými a kyslíkatými kyselinami, jak podle názvu, tak i podle vzorce	**Anorganické sloučeniny**	Oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití oxidů z praxe.	Únik CO, SO_2, NO, NO_2, ekologie.	5.3	1.1
			Halogenidy – názvosloví, vlastnosti a použití.			1.2 1.3
			Kyseliny-názvosloví, vlastnosti a použití významných kyselin	První pomoc. Znečištění ovzduší.		1.4
			Hydroxidy-názvosloví, vlastnosti a použití významných hydroxidů	Bezpečnost práce.		1-5 2.1
			Kyselost a zásaditost			2.2 2.3

Orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi. CH-9-5-03	Dokáže provést správné ředění a rozpouštění kyselin a hydroxidů. Umí první pomoc při zasažení kyselinou nebo hydroxidem.					2.4 3.1 3-3 3.5
			Neutralizace			
Porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí CH-9-5-01	Určí oxidační číslo atomů prvků u solí.		Soli-vznik, názvosloví, vlastnosti a použití významných solí.	Př – krasové jevy Z – krasové oblasti ČR	5.3	4.1 4.2
Rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití. CH-9-6-01 Zhodnotí užívání fosilních paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy. CH-9-6-02, CH-9-7-01 **Rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití** – halogenderiváty, dusíkaté deriváty, kyslíkaté deriváty, karboxylové kyseliny, estery a soli karboxylových kyselin. CH-9-6-03	Uhlík – formy a vlastnosti. Fosilní paliva. Rozliší anorganické a organické sloučeniny, rozliší nejjednodušší uhlovodíky a uvede jejich vzorce, vlastnosti a užití. Rozlišuje paliva z ropy. Rozliší pojmy uhlovodík a derivát uhlovodíku, uhlovodíkový zbytek a charakteristickou skupinu na příkladech vzorců známých derivátů. Rozliší a napíše vzorce metanolu, etanolu, fenolu, kys. mravenčí a octové a acetonu, uvede využití těchto látek. Dokáže z praxe uvést zdroje kys. šťavelové, mléčné, máselné, salicylové a askorbové. Vysvětlí pojem esterifikace a porovná jej s neutralizací.	**Organické sloučeniny**				5.1 5.3 5.4 6.1 6.2 6.3 6.4 7.1 7.2 7.3 7.4 7.5 7.6
			Uhlovodíky: alkany, alkeny, alkyny, cykloalkany			
			Deriváty uhlovodíků			
			Soli karboxylových kyselin			

9. ročník

Očekávané výstupy	Školní výstupy	Učivo	Průřezová témata	Mezipředmětové vztahy	KK
Viz 8. ročník	Viz 8. ročník	**Opakování:** směsí, názvosloví oxidů, halogenidů, kyselin a hydroxidů, chemické rovnice, kyselost a zásaditost	Viz 8. roč.	Viz 8. roč.	Viz 8. roč.
Uvede příklady zdrojů produktech fotosyntézy a koncových bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů. CH-9-6-06 Osvojení názvosloví org. sloučenin. Pochopení významu těchto látek pro organismus. Orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů. CH-9-6-04.	Rozliší sacharidy, tuky a bílkoviny vitamíny, uvede příklady zdrojů těchto látek pro člověka.	**Organické sloučeniny:** Tuky Sacharidy Bílkoviny Vitamíny Enzymy	1.1 5.2 5.3 5.4	Př – lidské tělo, rostliny – dýchání, fotosyntéza, funkce cukrů, tuků a bílkovin	1.1. - 1.4. 2.1. - 2.4. 3.1. - 3.5. 4.1. - 4.5. 5.1. - 5.4. 6.1. - 6.4. 7.1-7.6
Uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí a zhodnotí jejich využívání. Rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání. CH-9-4-01, CH-9-4-03	Vysvětlí pojmy oxidace a redukce. reakce, uvede příklady z praxe. Určí, které ze známých reakcí patří mezi redoxní. Vysvětlí pojem koroze, uvede příklady činitelů ovlivňující její rychlost, uvede způsoby ochrany před ní. Rozliší podstatu galvanických článků a elektrolýzy a uvede příklady jejich praktického použití.	**Chemické reakce, redoxní děje:** - podstata neutralizace - oxidace a redukce - galvanický článek - elektrolýza - koroze	1.1 5.3 5.4	CH – soli F – elektrické děje, galvanický článek,elektrolýza, teplo	1.1. - 1.4 2.2. - 2.5. 3.1. - 3.5. 4.4. - 4.5. 5.1. - 5.4. 6.1. - 6.4. 7.1-7.6

Přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu. CH-9-4-02. Vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení. CH-9-2-02.	Provádí základní jednoduché výpočty z rovnic.	**Základní chemické výpočty:** Molární hmotnost, látkové množství, látková koncentrace, hmotnostní. zlomek, výpočet z chemické rovnice.	1.1 5.3 5.4	M-rovnice	
Zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska surovin a trvale udržitelného rozvoje na Zemi. Posoudí obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie. Vliv paliv na životní prostředí. CH-9-7-01	Zná možnosti výroby energie, jadernou energetiku, bioplyn, palivové články.	Energie: **Jaderná energie**	5.2 5.4	F, Z, Př-zdroje energie, znečištění ovzduší, výfukové plyny	
Aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací. CH-9-7-02 Orientuje se v přípravě a užívání různých látek v praxi a jejich vlivu na životní prostředí a zdraví člověka. CH-9-7-03	Zhodnotí ekonomický a ekologický význam recyklace odpadů. Zjistí, kde a jak dochází ke znečišťování životního prostředí a uvede, jak tomu předcházet. Uvede příklady otravných látek a způsoby boje proti nim. Uvede příklady volně i nezákonně prodávaných drog a popíše příklady následků užívání drog obecně. Uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí. Popíše složení, vlastnosti a použití základních stavebních pojiv.	**Chemie a společnost:** Výrobky, rizika v souvislosti s životním prostředím, recyklace surovin, tepelně zpracovávané materiály-cement, keramika, železo a ocel. **Plasty a syntetická vlákna** – vznik a výroba základních plastů, vlákna. Vlastnosti, použití, likvidace. Detergenty, pesticidy a insekticidy. Hořlaviny, hoření a hašení. Léčiva a návykové látky. Průmyslová hnojiva (N, P, K). Vápenná malta, sádra.	5.2 5.3 5.4 6.1 6.2 6.6	Z – chemický průmysl, nerostné zdroje surovin, životní prostředí . Výchova ke zdraví – druhotné suroviny, recyklace odpadů, ochrana přírody před nadbytečnými aktivitami člověka. Př – biologie rostlin, biologie člověka, základy ekologie, neživá příroda. F –energie	1.1. 2.1. 2.3. - 2.5. 3.1. - 3.3. 3.5. 4.1. 4.3. - 4.5. 5.1. 5.3. - 5.5.

5.6.3 Přírodopis

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na učivo předmětu Prvouka (přírodověda) realizovaném na 1. stupni této školy. Je založen na funkční integraci poznatků z biologických a z dalších přírodovědných oborů. Obsah učiva je vybrán a strukturován tak, aby si v průběhu vzdělávání žáci 6. – 9. ročníků naší školy vytvořili ucelenou představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou, seznámili se s mnohotvárnými a rozmanitými formami života na Zemi a naučili se správně chápat spjatost člověka a jeho života s přírodou a jejími zákonitostmi.

Předmět je do určité míry předmětem integrovaným, neboť v sobě propojuje témata více vzdělávacích oborů z několika vzdělávacích oblastí (Výchova ke zdraví, Chemie, Zeměpis, Tělesná výchova a sport). Do jeho vzdělávacího obsahu jsou navíc začleněny tematické okruhy průřezového tématu Enviromentální výchova.

Při výuce Přírodopisu jsou nejvíce realizovány skupinové a hromadné formy učení, další významnou formou je individuální forma práce – realizována v laboratorních pracích. Z hlediska uspořádání podmínek pro realizaci obsahu převládá forma sociálně – interakční.

Časová dotace předmětu jsou dvě hodiny týdně ve všech ročnících 2. stupně. Při laboratorních pracích dochází k rozdělení tříd na skupiny a posílení dotace. Rozvržení učiva do učebního plánu je koncipováno tak, aby co nejvíce odpovídalo přírodním podmínkám regionu, kde se škola nachází. Tím je dosaženo maximální názornosti jednotlivých složek přírody vedoucí k usnadnění výuky tohoto předmětu.

6. ročník

Tematický celek – Země a život

Školní výstupy	*Učivo*	*Téma*	*Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, další poznámky*	*Klíčové kompetence*
• orientuje se v názorech na vznik Země i života	- Země – vznik a stavba - různé názory lidí na vznik života na Zemi, postavení planety Země ve vesmíru	**Planeta Země**	Zeměpis	2.2
• rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů	- vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – vznik života - výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí	**Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi**	Zeměpis Enviromentální výchova – základní podmínky života	
• rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů	- vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty	**Biosféra** **Život na Zemi**	Enviromentální výchova - základní podmínky života Zeměpis	2.1 1.3

Tematický celek – Stavba těl organismů - buňka

Školní výstupy	*Učivo*	*Téma*	*Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, další poznámky*	*Klíčové kompetence*
• rozliší základní projevy a podmínky života	- základní projevy života v buňce a jejich realizace (dýchání, fotosyntéza, přijímání potravy a její přeměna, rozmnožování)	**Projevy života buňky**		1.2 2.2 6.3
• odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	-anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí - fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování	**Stavba těla organismů** **Buňka a její části**		
• vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti	- dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací	**Rozmnožování a dědičnost**		
• uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	- viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití	**Bakterie a viry**	Enviromentální výchova – základní podmínky života	

• porovnání a popis rostlinné, živočišné a bakteriální buňky	- základní rozdíly mezi rostlinnou, živočišnou a bakteriální buňkou	**Rozlišení organismů na živočichy, rostliny a houby**		5.4
• aplikuje praktické metody poznávání přírody	- praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem	**Laboratorní práce**	Osobní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání,	6.1, 6.2, 6.3

Tematický celek – Houby a lišejníky

Školní výstupy	*Učivo*	*Téma*	*Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, další poznámky*	*Klíčové kompetence*
• rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	- houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy - houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami	**Houby a jejich význam**	Enviromentální výchova – ekosystémy, základní podmínky života	1.4 3.2 4.4 6.1
	- lišejníky – výskyt a význam	**Lišejníky**	Enviromentální výchova – ekosystémy, základní podmínky života	5.4 1.2 1.3 6.1

Tematický celek – Biologie rostlin – Stavba těla a fyziologické procesy

Školní výstupy	*Učivo*	*Téma*	*Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, další poznámky*	*Klíčové kompetence*
• odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům	-anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin - kořen, stonek, list, květ, semeno, plod	**Anatomie rostlin – stavba těla**		
• vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin	- fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu a rozmnožování	**Fotosyntéza a dýchání** **Růst a rozmnožování**		

• aplikuje praktické metody poznávání přírody	- praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem	**Laboratorní práce**	Osobní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání,	6.1, 6.2, 6.3

Tematický celek – Biologie rostlin – Systém rostlin

Školní výstupy	*Učivo*	*Téma*	*Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, další poznámky*	*Klíčové kompetence*
• rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	- systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapraďorostů (plavuně, přesličky, kapradiny) - využití hospodářsky významných zástupců - význam rostlin a jejich ochrana	**Řasy a jim podobné organismy** **Mechorosty** **Kapraďorosty**	Enviromentální výchova – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí	1.1, 1.3, 1.4, 3,2, 3.4, 3.5, 4.3, 4.5, 6.1, 6.3, 6.4, 7.1, 7.4
	- systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů nahosemenných rostlin - využití hospodářsky významných zástupců - význam rostlin a jejich ochrana	**Nahosemenné rostliny**	Enviromentální výchova – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí	1.1, 1.3, 1.4, 3,2, 3.4, 3.5, 4.3, 4.5, 6.1, 6.3, 6.4, 7.1, 7.4
	- systém rostlin - poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů krytosemenných (jednoděložné, dvouděložné) rostlin - využití hospodářsky významných zástupců - význam rostlin a jejich ochrana	**Krytosemenné rostliny**	Enviromentální výchova – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí	1.1, 1.3, 1.4, 3,2, 3.4, 3.5, 4.3, 4.5, 6.1, 6.3, 6.4
• aplikuje praktické metody poznávání přírody	- praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem - zjednodušené určovací klíče a atlasy - založení herbáře	**Laboratorní práce** **Herbář listů** **Herbář bylin**	Osobní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání	6.1, 6.2, 6.3

7. ročník

Tematický celek – Biologie živočichů

Školní výstupy	*Učivo*	*Téma*	*Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, další poznámky*	*Klíčové kompetence*
• porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů	- stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy - stavba těla – organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování	**Poznávání živočichů**	Enviromentální výchova – ekosystémy	2.3 3.2 3.5

Tematický celek – Biologie živočichů – Prvoci, bezobratlí

Školní výstupy	*Učivo*	*Téma*	*Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, další poznámky*	*Klíčové kompetence*
• rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	- vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů (prvoci, žahavci, ploštěnci, hlístice, měkkýši, kroužkovci, členovci)	**Prvoci** **Žahavci** **Ploštěnci** **Hlístice** **Měkkýši** **Kroužkovci** **Členovci**	Enviromentální výchova – ekosystémy	2.1 5.4 3.3 3.4 3.5 6.4
• zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva		*Probíráno v rámci jednotlivých skupin živočichů*	
• odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	- projevy chování živočichů	**Poznávání živočichů**	*Probíráno v rámci jednotlivých skupin živočichů*	
• aplikuje praktické metody poznávání přírody	- praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem - zjednodušené určovací klíče a atlasy	**Laboratorní práce**	Osobní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání	6.1, 6.2, 6.3

Tematický celek – Biologie živočichů - Strunatci

Školní výstupy	*Učivo*	*Téma*	*Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, další poznámky*	*Klíčové kompetence*
• rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin	- vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci)	**Paryby** **Ryby** **Obojživelníci** **Plazi** **Ptáci** **Savci**	Enviromentální výchova - ekosystémy	2.1 5.4 3.3 3.4 3.5 6.4
• zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka; uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	- rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva		*Probíráno v rámci jednotlivých skupin živočichů*	
• odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí	- projevy chování živočichů	**Poznávání živočichů**	*Probíráno v rámci jednotlivých skupin živočichů*	
• aplikuje praktické metody poznávání přírody	- praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem - zjednodušené určovací klíče a atlasy	**Laboratorní práce**	Osobní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání, psychohygiena Pracovní činnosti Výtvarná výchova	

8. ročník

Tematický celek – Člověk – původ, vývoj

Školní výstupy	*Učivo*	*Téma*	*Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, další poznámky*	*Klíčové kompetence*
• orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka	- fylogeneze člověka	**Člověk – původ a vývoj**	Enviromentální výchova – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí Dějepis	2.1 2.2 3.1 3.2 3.5 4.5 5.1 5.2 6.4

Tematický celek – Člověk – stavba těla – orgánové soustavy

Školní výstupy	*Učivo*	*Téma*	*Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, další poznámky*	*Klíčové kompetence*
• určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy	- anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány - jednotlivé orgánové soustavy	**Opěrná a pohybová soustava** **Oběhová a dýchací soustava** **Trávicí soustava** **Vylučovací soustava** **Kožní soustava** **Rozmnožovací soustava** **Nervová, smyslová a endokrinní soustava**	Enviromentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí Zeměpis Dějepis Fyzika Tělesná výchova	2.1 2.2 3.1 3.2 3.5 4.5 5.1 5.2 6.4
• rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	- nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie		*Probíráno v rámci jednotlivých orgánových soustav*	
• objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří	- ontogeneze člověka- rozmnožování	**Vývin člověka**		

9. ročník

Tematický celek – Naše planeta Země

Školní výstupy	*Učivo*	*Téma*	*Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, další poznámky*	*Klíčové kompetence*
• orientuje se ve stavbě a vzniku planety Země	- Země – vznik a stavba Země	**Naše planeta Země**	Enviromentální výchova – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí Zeměpis, Fyzika, Chemie	1.1 2.2 3.1 3.2

Tematický celek – Nerosty a horniny

Školní výstupy	*Učivo*	*Téma*	*Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, další poznámky*	*Klíčové kompetence*
• rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek	- nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců - určování vzorků	**Minerály** **Horniny**	Enviromentální výchova – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí Zeměpis, Fyzika, Chemie	1.1 2.2 3.1 3.2
• aplikuje praktické metody poznávání přírody	- praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem - zjednodušené určovací klíče a atlasy	**Laboratorní práce**	Osobní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání, psychohygiena Pracovní činnosti Výtvarná výchova	

Tematický celek – Vnitřní a vnější geologické děje

Školní výstupy	*Učivo*	*Téma*	*Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, další poznámky*	*Klíčové kompetence*
• rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody	- vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky - půdy – složení, vlastnosti a význam půdy	**Utváření zemského povrchu – vnitřní geologické děje** **Utváření zemského povrchu – vnější geologické děje**	Enviromentální výchova – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí Zeměpis, Fyzika, Chemie	4.1 4.2 5.4 6.3
• uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	- podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev pro ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka - mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	**Neživá příroda ve vztahu k životu**	Enviromentální výchova – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí Zeměpis Fyzika Chemie	4.1 4.2 5.4 6.3
• aplikuje praktické metody poznávání přírody	- praktické metody poznávání přírody		Osobní a sociální výchova – rozvoj schopností poznávání, psychohygiena Pracovní činnosti Výtvarná výchova	

Tematický celek – Základy ekologie a ochrana životního prostředí

Školní výstupy	*Učivo*	*Téma*	*Mezipředmětové vztahy, průřezová témata, další poznámky*	*Klíčové kompetence*
• uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi • na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému	- organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím - organismy a prostředí – populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy	**Základy ekologie – ekologické faktory** **Základy ekologie – jedinec, populace** **Základy ekologie – společenstva, ekosystémy, biologická rozmanitost**	Enviromentální výchova – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí Zeměpis Chemie	2.1 2.2 3.1 3.2 3.5 4.5 5.1 5.2 6.4
• vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam	- organismy a prostředí – potravní řetězce, rovnováha v ekosystému	**Přírodní koloběhy a potravní řetězec**	Enviromentální výchova – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí Zeměpis Chemie	1.1 1.2 1.3 1.4
• uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	- ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území	**Globální problémy a strategie přežití lidstva na planetě**	Enviromentální výchova – ekosystémy, základní podmínky života, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí Zeměpis Chemie	1.1 1.2 1.3 1.4

5.6.4 Zeměpis

Charakteristika předmětu

Tento předmět propojuje poznatky ze společenských i přírodních věd, čímž vytváří komplexní pohled na svět kolem nás. Žáci se učí chápat vzájemné souvislosti mezi přírodními podmínkami a lidskou činností, což jim umožňuje lépe porozumět fungování společnosti i přírody. Díky tomuto propojení si osvojí schopnost kriticky uvažovat o světě a vnímat jeho proměnlivost v různých kontextech.

Výuka vede žáky k objevování vztahů mezi člověkem a prostředím v různých měřítkách – od jejich nejbližšího okolí přes regiony až po celou Českou republiku, Evropu a svět. Tím se rozvíjí jejich schopnost orientace v prostoru i v aktuálním dění. Žáci se učí vnímat rozdíly i podobnosti mezi jednotlivými oblastmi, což podporuje jejich kulturní povědomí a respekt k odlišnostem.

Předmět zároveň reflektuje aktuální přírodní, politické, kulturní i hospodářské změny, které ovlivňují život na Zemi. Žáci se seznamují s globálními problémy, jako jsou klimatické změny, migrace, konflikty či ekonomické výkyvy, a učí se o nich přemýšlet v širších souvislostech. Tím získávají ucelený obraz o světě, který jim pomáhá lépe se orientovat v současném dění a připravuje je na aktivní občanský život.

6. ročník

Očekávané výstupy *Žák:*	*Školní výstupy*	*Učivo*	*Průřezová témata*	*Klíčové kompetence*
- prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země - zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů - objasní důsledky pohybů Země **Z-9-2-01** **Minimální výstupy:** **Z-9-2-01p objasní důsledky pohybů Země**	- charakterizuje vesmír a sluneční soustavu - vysvětlí postavení Slunce ve vesmíru a popíše planetární systém sluneční soustavy - používá v praktických příkladech znalosti o kulatosti Země - objasní důsledky pohybů Země kolem zemské osy a kolem Slunce pro život na Zemi - vysvětlí střídání dne a noci a střídání ročních období	Postavení Země ve vesmíru: - Vesmír - Slunce a sluneční soustava - Měsíc - Země - Umělé družice	Osobnostní a sociální výchova - komunikace	1.1 1.2 1.3 1.4 2.1 2.2
		Tvar, velikost a pohyby Země: - tvar, velikost a pohyby Země - střídání dne a noci - střídání ročních obdobích - časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas	Osobnostní a sociální výchova	3.1 3.2 3.3 3.4 3.5 4.1 4.2 4.3
- organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů **Z-9-1-01** - používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii **Z-9-1-02** **Minimální výstupy:** **Z-9-1-02p rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii**	- používá glóbus jako zmenšený a zjednodušený model planety Země - používá různé druhy plánů a map - seznámí se se znázorněním výškopisu a polohopisu na mapách - pracuje se smluvenými značkami, vrstevnicemi, výškovými kótami, nadmořskou výškou a hloubnicemi - používá zeměpisnou síť a s pomocí souřadnic určuje geografickou polohu	Geografická kartografie a topografie: - glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky - zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti - praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě	Osobnostní a sociální výchova - týmová spolupráce	4.4 5.1 5.4 6.1 6.3 6.4 7.1 7.2 7.3 7.4 7.5 7.6

	- vyhledá potřebné informace v atlasu, orientuje se v obsahu a rejstříku - rozumí pojmům: glóbus, poledníky, rovnoběžky, zeměpisná síť, rovník, obratníky, slunovrat, rovnodennost, polární den a noc, zeměpisná šířka a délka			
rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu **Z-9-2-02** - porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost **Z-9-2-03** **Minimální výstupy:** **Z-9-2-03p uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost** **Z-9-2-03p uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu**	- vysvětlí pojem krajinná sféra - orientuje se v objektech, jevech a procesech v jednotlivých složkách přírodní sféry - rozpozná souvislost a podmíněnost mezi jednotlivými složkami - popíše stavbu zemského tělesa, dna oceánů - objasní činnost vnějších a vnitřních činitelů a vlivu člověka - pracuje s pojmy počasí, meteorologické prvky, celkový oběh vzduchu v atmosféře - vymezí a na mapě vyhledá podnebné pásy - orientuje se v jevech a procesech v hydrosféře, pracuje s pojmy oceán a moře, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, prameny, bezodtokové oblasti, jezera, umělé vodní nádrže	Krajinná sféra – přírodní sféra: - složky a prvky přírodní sféry Systém přírodní sféry na planetární úrovni: - geografické pásy, geografická šířková pásma, výškové stupně	Environmentální výchova –ekosystémy: - kulturní krajina - tropický deštný les	

	- popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich 253nvironment vyžití - rozumí pojmům mateční hornina, humus, eroze půdy - objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce - vymezí geografická šířková pásma			
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány, makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvoj. Jádra, periferní zóny **Z-9-3-01** - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států **Z-9-3-02**	- určí geografickou polohu jednotlivých oceánů - charakterizuje význam a hospodářské využití jednotlivých oceánů - seznámí se s ekologickou problematikou moří a oceánů	Světový oceán	Environmentální výchova - podmínky života na zemi – ekologická problematika oceánů	
- porovná a přiměřeně hodnotí polohu a rozlohu, přírodní poměry, zvláštnosti a podobnosti **Z-9-3-02** - lokalizuje na mapách světadíly, oceány,	- Zeměpis světadílů – polární oblasti - určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti	- polární oblasti (Arktida a Antarktida) - Austrálie a Oceánie – geografická poloha, rozloha, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry	Environmentální výchova – podmínky života na zemi – klimatické změny Výchova k myšlení v evropských a	

makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvoj. Jádra, periferní zóny **Z-9-3-01** - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů **Z-9-1-01** **Minimální výstupy:** **Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány** **Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů** **Z-9-3-02p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států**	- uvede význam regionu/kontinentu - seznámí se s globálními problémy - seznámí se s významem mezinárodní spolupráce při výzkumu a využití polárních oblastí		globálních souvislostech – oteplování, mezinárodní spolupráce a výzkum Mediální výchova – aktuality Multikulturní výchova – tolerance, rasismus, xenofobie, diskriminace	

7. ročník

Očekávané výstupy *Žák:*	*Školní výstupy*	*Učivo*	*Průřezová témata*	*Klíčové kompetence*
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány, makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvoj. Jádra, periferní zóny **Z-9-3-01** - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států **Z-9-3-02** - organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů **Z-9-1-01** - zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají,	- vyhledá na mapě vybrané regiony světa a jejich významné geografické prvky; - popíše a porovná přírodní, společenské a hospodářské znaky vybraných regionů; - vysvětlí jednoduché souvislosti mezi přírodními podmínkami a životem obyvatel; - pracuje s mapou, atlasem, grafem, tabulkou a dalšími geografickými zdroji; - uvede příklady aktuálních problémů vybraných regionů a jednoduše je vysvětlí; - zhodnotí význam vybraných regionů v rámci světa. -	- Afrika, Amerika, Asie - Orientace na mapě světa; světadíly a oceány; přírodní podmínky vybraných regionů světa; obyvatelstvo, sídla, kultura a hospodářství vybraných regionů; významné státy a centra; přírodní zdroje; aktuální problémy regionů; práce s atlasem, mapou, tematickou mapou, grafem, tabulkou a digitálními zdroji.	Environmentální výchova – využívání přírodních zdrojů – vyčerpatelnost, podmínky pro život Multikulturní výchova – tolerance, rasismus, xenofobie, diskriminace Výchova demokratického občana – dodržování lidských práv a svobod	1.1 1.2 1.3 1.4 2.1 2.2 3.1 3.2 3.3 3.4 3.5 4.1 4.2 4.3 4.4 5.1 5.4 6.1 6.3 6.4 7.1 7.2 7.3 7.4 7.5 7.6

mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich **Z- 9-3-03** - **Minimální výstupy:** **Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány** **Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů** **Z-9-3-02p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států**				

8. ročník

Očekávané výstupy *Žák:*	*Školní výstupy*	*Učivo*	*Průřezová témata*	*Klíčové kompetence*
- lokalizuje na mapách světadíly, oceány, makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvoj. Jádra, periferní zóny **Z-9-3-01** - porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států **Z-9-3-02** **Minimální výstupy:** **Z-9-3-01p vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány** **Z-9-3-02p rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů** **Z-9-3-02p charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných**	- vyhledá na mapě vybrané státy Evropy a její významné geografické prvky; - popíše a porovná přírodní, společenské a hospodářské znaky vybraných regionů; - vysvětlí jednoduché souvislosti mezi přírodními podmínkami a životem obyvatel; - pracuje s mapou, atlasem, grafem, tabulkou a dalšími geografickými zdroji; - uvede příklady aktuálních problémů vybraných regionů a jednoduše je vysvětlí; - zhodnotí význam vybraných regionů v rámci světa.	- Zeměpis světadílů – Evropa - přiměřená charakteristika přírodních a socioekonomických poměrů - charakteristika států Evropy - životní prostředí a cestovní ruch, oblasti cestovního ruchu	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět – život Evropanů a styl života v evropských rodinách, spolupráce zemí, postavení ČR - Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě Environmentální výchova – stav životního prostředí Mediální výchova – aktuality	1.1 1.2 1.3 1.4 2.1 2.2 3.1 3.2 3.3 3.4 3.5 4.1 4.2 4.3 4.4 5.1 5.4 6.1 6.3 6.4 7.1 7.2 7.3 7.4 7.5 7.6

světadílů, oceánů a vybraných států				
- uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových, mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích státu **Z-9-6-05** **Minimální výstupy:** **Z-9-6-03p určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy** - hodnotí a porovná na přiměřené úrovni lidský a hospodářský potenciál v evropském a světovém kontextu **Z-9-6-03** - lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit **Z-9-6-04** - vymezí a lokalizuje místní region podle bydliště nebo školy **Z-9-6-01** - hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a	Žák určí polohu ČR v Evropě, vyhledá na mapě významné geografické prvky, popíše a porovná přírodní, společenské a hospodářské znaky ČR a jejích regionů, charakterizuje kraje ČR a místní region, pracuje s mapou, atlasem, grafy, tabulkami a digitálními zdroji a uvede příklady aktuálních problémů ČR.	Česká republika Poloha ČR v Evropě; přírodní podmínky ČR; obyvatelstvo a sídla; hospodářství; doprava a cestovní ruch; administrativní členění; kraje ČR; místní region; ochrana přírody a aktuální problémy; práce s mapou, atlasem, tematickými mapami, grafy, tabulkami a digitálními zdroj	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – poloha státu na mapě světa Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – zemědělství a životní prostředí, doprava a životní prostředí, průmysl a životní prostředí Osobnostní a sociální výchova – vytvoření vlastního názoru na hospodářství Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí – doprava a ekologická zátěž,	1.1 1.2 1.3 1.4 2.1 2.2 3.1 3.2 3.3 3.4 3.5 4.1 4.2 4.3 4.4 5.1 5.4 6.1 6.3 6.4 7.1 7.2 7.3 7.4 7.5 7.6

kulturní poměry místního regionu **Z-9-6-02** **Minimální výstupy:** **Z-9-6-01p vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy** **Z-9-6-02p charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu**			zemědělství a průmysl Mediální výchova – reklama	
- aplikuje praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny **Z-9-7-02** - ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu **Z-9-7-01** - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech **Z-9-7-03**	- pozorování v terénu místní krajiny	- orientační body, pomůcky a přístroje, určování světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdálenosti a výšek, jednoduché náčrtky krajiny a situační plány	Projekt Terénní geografická výuka v praxi	

9. ročník

Očekávané výstupy *Žák:*	*Školní výstupy*	*Učivo*	*Průřezová témata*	*Klíčové kompetence*
- posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace **Z-9-4-01** - posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel **Z-9-4-02**	- Žák popíše rozmístění obyvatelstva, sídel a hospodářských činností ve světě s využitím tematických map, grafů a tabulek. - Žák uvede příklady rozdílů mezi světovými regiony podle obyvatelstva, sídel, jazyků, náboženství a urbanizace.	- obyvatelstvo světa - globalizační společenské a politické procesy	Environmentální výchova – ekosystémy – lidské sídlo, město, vesnice	1.1 1.2 1.3 1.4 2.1 2.2 3.1 3.2 3.3 3.4
- zhodnotí přiměřeně strukturu, složky, a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje **Z-9-4-03** - porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit **Z-9-4-04** **Minimální výstupy:** **Z-9-4-02p uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel-vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace**	- porovnává a lokalizuje na mapách hlavní (jádrové) a vedlejší (periferní) oblasti světového hospodářství - vymezí kritéria hodnocení vyspělosti státu - vyhledá příklady států podle rozvoje	- aktuální hospodářské poměry současného světa - světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně - hlavní průmyslové oblasti světa, členění průmyslu, zdroje nerostných surovin - zemědělství, doprava	Environmentální výchova – základní podmínky života – energie, přírodní zdroje	3.5 4.1 4.2 4.3 4.4 5.1 5.4 6.1 6.3 6.4 7.1 7.2 7.3 7.4 7.5 7.6
- porovnává státy světa a zájmové integrace států světa	- orientuje se na politické mapě světa	- regionální společenské, politické a hospodářské útvary:	Mediální výchova – aktuality, zdroje informací	

na základě podobných a odlišných znaků **Z-9-4-05** - lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech **Z-9-4-06**	- rozlišuje a porovnává státy světa podle zeměpisné polohy, počtu obyvatelstva, hlediska svrchovanosti, státního zřízení a formy vlády - lokalizuje aktuální příklady politických, národnostních a náboženských konfliktů ve světě - uvede příklady nejvýznamnějších politických, bezpečnostních a hospodářských seskupení	- národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace - politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení států - geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska		
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí **Z-9-5-03** **Minimální výstupy:** **Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin** **Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek** **Z-9-5-03p uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí**	- vymezí globální problémy současného světa - hledá jejich příčiny - uvažuje o možných důsledcích a jejich řešeních	- vztah příroda a společnost: - trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, - globální ekologické a environmentální problémy lidstva	Osobnostní a sociální výchova - týmová spolupráce, diskuse na dané téma Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – život v mezinárodním prostoru, globalizace, závislost hospodářství na těžbě surovin, jejich vyčerpatelnost, šetření	

- porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin **Z-9-5-01** - uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů **Z-9-5-02** **Minimální výstupy:** **Z-9-5-01p umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin** **Z-9-5-02p uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek** **Z-9-5-03p uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí**	- rozlišuje vzhled, funkci a znaky přírodních a kulturních krajin - posuzuje působení krajinotvorných procesů a vzájemný vztah mezi přírodou a lidskou společností, vliv na krajinu a životní prostředí - na mapě vyhledá chráněná území přírody a vysvětlí jejich význam zhodnotí společenské a hospodářské vlivy lidské společnosti na krajinu a životní prostředí, uvede kladné i záporné příklady	- krajina: přírodní a společenské prostředí, typy krajin, složky krajiny a životního prostředí, vliv člověka na krajinu a životní prostředí - vliv prostředí na zdraví, ochrana životního prostředí - pohyb obyvatelstva, rekreace, cestovní ruch, hlavní oblasti cestovního ruchu	Environmentální výchova – ekosystémy – kulturní krajina	

5.7 Umění a kultura

Klíčové kompetence s ohledem na očekávané výstupy:

1. KOMPETENCE K UČENÍ – **umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení**	1.1 Žák vyhledává a třídí informace a využívá je v tvůrčích činnostech a praktickém životě. 1.2 Tvořivě rozvíjí a aktivně si osvojuje hudební techniky(např. neverbální vyjadřování prostřednictvím tónu a zvuku). 1.3 Rozpoznává a pojmenovává hudební a výtvarné prvky (hledá výtvarné či hudební kvality a rozdíly,které je odlišují)- zvuky, barvy, délky, sílu zvuků; objevuje tvary,barvy,objemy a struktury 1.4 S pomocí a přípravou samostatně pozoruje a experimentuje s hudebními či výtvarnými prostředky a technikami, získané výsledky porovnává,kriticky posuzuje, vyvozuje z nich závěry, zpracovává výsledné vizuálně obrazné vyjádření.
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – **podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů**	2.1 Žák vnímá problémové situace ve škole i mimo ni. 2.2 Vyhledává informace vhodné k řešení problémů,využívá získané vědomosti k objevování různých variant řešení,nenechá se odradit nezdarem a hledá konečné řešení problému. 2.3 Řadí příbuzné úkoly do větších, myšlenkově nebo hudebně či výtvarně provázaných celků. 2.4 Volí vhodné výtvarné a hudební vyjadřovací prostředky. 2.5 Přemýšlí o své práci,je za ni odpovědný.
3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – **vést žáky k všestranné a účinné komunikaci**	3.1 Žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu,vyjadřuje se výstižně a souvisle. 3.2 Naslouchá promluvám druhých lidí,vhodně na ně reaguje,zapojuje se do diskuse,obhajuje svůj názor,vhodně argumentuje. 3.3 Využívá informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolím. 3.4 Chápe vlastní projev jako svébytný prostředek výrazu,využívá ho k sebevyjádření nebo ke sdělování.
4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – **rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých**	4.1 Žák účinně spolupracuje ve skupině,podílí se na její zdárné činnosti,pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce. 4.2 Přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů,poskytuje pomoc druhým nebo o ni požádá. 4.3 Vytváří si pozitivní představu o sobě samém,ovládá a řídí svoje chování. 4.4 Chápe potřebu spolupráce,respektuje různá hlediska,spolupracuje na základě ohleduplnosti.
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ- **připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti**	5.1 Žák respektuje přesvědčení druhých lidí,váží si jejich vnitřních hodnot,je schopen se vcítit do jejich situace,odmítá útlak a hrubý nátlak, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí. 5.2 Respektuje a chrání naše tradice a kulturní a historické dědictví,má pozitivní postoj k uměleckým dílům,smysl pro kulturu a tvořivost,zapojuje se do kulturního dění.
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ **- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci**	6.1 Žák dodržuje vymezená pravidla. 6.2 Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti z hlediska kvality, funkčnosti a také z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví ostatních.

7. KOMPETENCE DIGITÁLNÍ **- vést žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, komunikaci i řešení problémů každodenního života.**	7.1 ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení 7.2 získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah 7.3 vytváří a upravuje digitální obsah 7.4 využívá digitální technologie, aby si usnadnil a zefektivnil či zjednodušil práci 7.5 chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, reflektuje jejich přínos i rizika jejich využívání 7.6 předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné i duševní zdraví i zdraví ostatních, jedná eticky při práci v digitálním prostředí

5.7.1 Hudební výchova

5.7.1.1 1. stupeň

Charakteristika předmětu:

Předmět má časovou dotaci 1-1-1-1-1.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudbě a k hudebnímu umění. Žák se učí vnímat hudbu jako svébytný prostředek komunikace.

Hudební činnosti rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka a vedou k rozvoji jeho hudebních schopností, které se projeví hudebními dovednostmi (sluchovými, rytmickými pěveckými) Žák se může uplatnit při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, při souborové hře i při pohybovém doprovodu hudby, také má příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zaměření.

Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkání s hudbou. Tato potřeba se podněcuje, rozvíjí a kultivuje v organizaci hudebně výchovných činností s širším záměrem obohacovat jejich estetické vnímání a prožívání světa.

V souladu s přirozeným fyziologickým, emocionálním a rozumovým rozvojem žáků hudební výchova směřuje zvláště k tomu, aby žáci:

- kultivovali svou hudebnost v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie
- rozvíjeli své receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými
- porozuměli hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby jednotlivých uměleckých epoch a postupně se orientovali v jejich základním slohovém a stylovém rozvrstvení
- získali vhled do hudební kultury české i jiných národů, seznámili se se schopností umění minulosti i dneška emocionálně působit a vytvářet mosty mezi lidmi

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA –

1. TŘÍDA: PROJEKT Č.1. Poskládej si mámu a tátu – hudba jiných etnik, ukolébavky, písničky pro maminku...
2. TŘÍDA: PROJEKT Č.2. Jak vidíš svět, když nevidíš? – využití sluchu u nevidomých, hudba a emoce
   PROJEKT Č.3. Se zvířátky do Evropy – evropské státy a hymna
3. TŘÍDA: PROJEKT Č.4. Voda-H_2O – B. Smetana – Vltava, A. Dvořák-Rusalka
4. TŘÍDA: PROJEKT Č.5. Třídní časopis – hudební události, oblíbená skupina, zpěvák...
5. TŘÍDA: PROJEKT Č.6. Město pro všechny – hudební události v našem městě a okolí

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 1. období

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*kompetence*	*mezipředmětové vztahy*
HV-3-1-01 vokální činnosti HV 1 - zpívá v jednohlase	PRVNÍ – TŘETÍ TŘÍDA		1.2. 2.3. 3.5. 4.3. 2.5.	**Čj**-nácvik správného dýchání, výslovnosti, pauzy, **M**-délka not
	• užívá pěvecký a mluvní projev-pěvecké dovednosti, rozvoj hlavového tónu, správné dýchání, výslovnost • hlasová hygiena, hlasové rozcvičky, rozšíření hlasového rozsahu • hudební rytmus-realizuje písně ve 2/4,3/4 a 4/4taktu • hudební hry-ozvěna, otázky	• pěvecký a mluvní projev • dýchání, výslovnost nasazení a tvorba tónů • frázování		
	DRUHÁ – TŘETÍ TŘÍDA			
	• orientuje se v jednoduchém notovém záznamu-notová osnova, houslový klíč, noty podle délky, pomlka	• grafický záznam vokální hudby		

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*kompetence*	*mezipředmětové vztahy*
HV-3-1-02 vokální činnosti HV 2 -rytmizuje a melodizuje jednoduché texty	PRVNÍ – TŘETÍ TŘÍDA		1.2. 2.3. 4.1. 2.5.	**ČJ** -pamětné osvojení si říkadel, **TV** – pohybové vyjádření rytmu
	• hraje hudební hry-deklamace říkadel, hra na ozvěnu • hraje na tělo-tleskání, luskání a pleskání • realizuje písně ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu	• hudební rytmus, intonace • rytmizace a melodizace • Orffův instrumentář		

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*kompetence*	*mezipředmětové vztahy*
HV-3-1-03 instrumentální činnosti HV 3 -využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře	PRVNÍ – TŘETÍ TŘÍDA		2.3. 4.1. 6.1. 2.5.	**M** – počítání dob
	• hraje nejjednodušší doprovody na hudební nástroje Orffovy • reprodukuje jednoduché motivy, témata a skladbičky • rytmizuje, melodizuje a stylizuje, hudebně improvizuje • hudební hry-ozvěna, otázka, odpověď, jednodílná písňová forma/a-b/	• Orffův instrumentář-motivy		

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*kompetence*	*mezipředmětové vztahy*
HV-3-1-04 **hudebně pohybové činnosti** HV 4 -reaguje pohybem na znějící hudbu, vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie	PRVNÍ – TŘETÍ TŘÍDA		2.1. 5.1. 2.3. 5.1.	**Tv** - provádí pohybovou a dechovou průpravu, pohybové hry, relaxace
	• taktuje, pohybově vyjadřuje znějící hudbu-dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance • pohybově vyjadřuje hudbu a reaguje na změny v proudu znějící hudby-pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků-hraje na tělo • učí se relaxovat při hudbě	• pohybový doprovod znějící hudby • hudebně pohybové hry • taktování 2/4–2. třída • taktování 2/4, ¾-3. třída • relaxace		

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*kompetence*	*mezipředmětové vztahy*
HV-3-1-05 HV 5 -rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpoznává výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	PRVNÍ – TŘETÍ TŘÍDA		1.2. 1.3. 1.4.	
	• kvality tónů-délka, síla, barva, výška • používá výrazové prostředky v hudbě/zvuk, tón, melodie, kontrasty, barvy, rytmus, tempo, dynamika	• kvalita tónů • hudební výrazové prostředky • vztahy mezi tóny		

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*kompetence*	*mezipředmětové vztahy*
HV-3-1-06 **poslechové činnosti** HV 6 -rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně-instrumentální	PRVNÍ – TŘETÍ TŘÍDA		1.1 2.1. 3.1. 5.2. 6.1. 1.3 2.4. 3.3. 5.4. 1.4.	**TV** – pohybové vyjádření
	• rozeznává hudební styly a žánry-hudba taneční, pochodová, ukolébavka, hudba vážná a umělá a lidová • rozlišuje délku, sílu, barvu a výšku tónů, vztahy mezi tóny-souzvuk, akord • používá hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným nábojem rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast • melodie-vzestupná, sestupná • zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické a harmonické • změny v hudebním proudu	• hudební styly a žánry • hudba vokální x instrumentální • hudba vokálně-instrumentální		

HUDEBNÍ VÝCHOVA – 2. období

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*kompetence*	*mezipředmětové vztahy*
HV-5-1-01 **vokální činnosti** HV 7 -zpívá rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlase v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá pěvecké dovednosti	ČTVRTÁ – PÁTÁ TŘÍDA		2.3. 3.5. 4.1. 6.1. 2.5. 4.3. 6.2.	**Čj** - nácvik správného dýchání, výslovnosti, pauzy
	• prezentuje pěvecký a mluvní projev, praktikuje pěvecké dovednosti/dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišný zpěv/ • hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu • realizuje písně ve 2/4,3/4,4/4 taktu, hudební rytmus • dvojhlas, vícehlas, kánon apod. • intonuje, vokálně improvizuje, hudební hry	• pěvecký a mluvní projev, rozšiřování hlasového rozsahu • dýchání a výslovnost • nasazení a tvorba tónů • frázování, hudební rytmus • dvojhlas, kánon • hudební hry		

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*kompetence*	*mezipředmětové vztahy*
HV-5-1-02 HV 8 -orientuje se v zápisu jednoduché písně či skladby a podle svých individuálních schopností a dovedností ji realizuje	ČTVRTÁ - PÁTÁ TŘÍDA		1.2.	**M** - počítání i dopočítávání not v taktech
	• orientuje se v notovém záznamu jednoduché melodie, reprodukuje ji	• grafický záznam vokální hudby • orientace v notovém záznamu, reprodukce		

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*kompetence*	*mezipředmětové vztahy*
HV-5-1-03 **instrumentální činnosti** HV 9 -využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	ČTVRTÁ - PÁTÁ TŘÍDA		2.3. 4.1. 6.2. 2.4. 4.3.	**M**-počítání not a pomlk v taktech
	• hraje na hudební nástroje z Orffova instrumentáře • rytmizuje, melodizuje a hudebně improvizuje	• Orffův instrumentář		

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*kompetence*	*mezipředmětové vztahy*
HV-5-1-04 poslechové činnosti HV 10 -rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	ČTVRTÁ - PÁTÁ TŘÍDA • hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj • hudební styly a žánry-hudba taneční, pochodová, ukolébavka • interpretace hudby-slovní vyjádření/jaká je to hudba a proč/	• hudební formy	1.1. 2.1. 3.1. 4.4. 5.1.1.3. 2.2. 3.2. 5.2. 1.4. 3.3. 5.4. 6.1.	

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*kompetence*	*mezipředmětové vztahy*
HV-5-1-06 HV 11-rozpozná v proudu znějící hudby některé z určitých hudebních výrazových prostředků	ČTVRTÁ - PÁTÁ TŘÍDA • rozpozná kvality tónů-délka, síla, barva, výška • určuje vztahy mezi tóny-souzvuk, akord • poznává hudební výrazové prostředky a hudební prvky	• kvalita tónů a vztahy • hudební výrazové prostředky • hudební prvky	4.1. 4.2. 4.3.	

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*kompetence*	*mezipředmětové vztahy*
HV-5-1-05 instrumentální činnosti HV 12 -vytváří jednoduché předehry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace	ČTVRTÁ - PÁTÁ TŘÍDA • rytmizuje, melodizuje a stylizuje, hudebně improvizuje s využitím tónového materiálu písně, • provádí hudební doprovod • hraje hudební hry/ozvěna, otázka, odpověď/ • jednodílná písňová forma/a-b/	• rytmizace • melodizace • stylizace	4.1. 4.2. 4.3.	

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*kompetence*	*mezipředmětové vztahy*
HV-5-1-07 **hudebně pohybové činnosti** HV 13- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	ČTVRTÁ - PÁTÁ TŘÍDA		5.3. 6.2. 5.4.	**Tv**-provádí pohybovou a dechovou průpravu, pohybové hry, relaxace
	• taktuje, pohybově doprovází znějící hudbu-dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt • provádí taneční hry se zpěvem • jednoduché lidové tance • pohybově vyjadřuje hudbu a reaguje na změny v proudu znějící hudby-pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků	• taktování • pohybový doprovod • pohybový vyjádření hudby • orientace v prostoru • relaxace		

5.7.1.2 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Hudební výchova dává žákům příležitost, aby projevovali a uspokojovali svou přirozenou potřebu setkávání s hudbou. Tuto potřebu předmět podněcuje, rozvíjí a kultivuje v organizaci hudebně výchovných činností s širším záměrem obohacovat jejich estetické vnímání a prožívání světa.

V souladu s přirozeným fyziologickým, emocionálním a rozumovým rozvojem žáků hudební výchova směřuje zvláště k tomu, aby žáci

- kultivovali svou hudebnost v oblasti hudebního sluchu, zpěvního hlasu, smyslu pro rytmus, melodického a harmonického cítění, hudební paměti, představivosti a fantazie
- rozvíjeli své receptivní, reprodukční a částečně i produkční schopnosti a dovednosti aktivitami vokálními, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými
- porozuměli hudebně vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby jednotlivých uměleckých epoch a postupně se orientovali v jejich základním slohovém a stylovém rozvrstvení
- získali vhled do hudební kultury české i jiných národů, seznámili se se schopností umění minulosti i dneška emocionálně působit a vytvářet mosty mezi lidmi

Hudební výchova se uskutečňuje prostřednictvím pěveckých, instrumentálních, poslechových a hudebně pohybových činností, které jsou vzájemně provázány a navzájem se doplňují. Jejich obsahem je hlasová výchova, rozvoj rytmických a intonačních dovedností, jednohlasý a vícehlasý zpěv s doprovodem i bez doprovodu, osvojování hry na Orffovy nástroje, nutné k instrumentálním doprovodům písní, hudebně pohybovému projevu a ve vyšších ročnících ke hře nejjednodušších skladbiček.

Hudba je osvojována při vyučování, návštěvou výchovných koncertů, na besedách o hudbě i samostatně v mimoškolních hudebních aktivitách. Žáci se o hudbě a svých zážitcích z ní učí hovořit. Používají při tom pojmy a hudebně naukové poznatky, které jsou vyvozovány ze znějící hudby a aplikovány ve všech hudebních aktivitách. Toto teoretické a biografické učivo má pouze podpůrný charakter, slouží k osvětlení hudebních problémů a rychlejší komunikaci mezi účastníky hudebních činností. Jejich znalost není předmětem klasifikace.

Při hodnocení výsledků práce žáků přihlíží vyučující především k jejich přístupu k celému múzickému komplexu hudebních činností, ke snaze spolupracovat s ostatními, a k úsilí o co nejlepší výsledek (je však možné zohlednit i případnou jednostrannou zaměřenost žáka na určitý typ hudebních činností).

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*	*KK*
	ŠESTÝ ROČNÍK		Multikulturní výchova - kulturní rozdíly Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá Zeměpis - oblasti často používaných nástrojů v lidových kapelách na mapě Osobnostní a sociální výchova - kreativita Mediální výchova - fungování a vliv médií ve společnosti	fyzika - vlastnosti tónu, akustika český jazyk - dramatická výchova český jazyk – LV dějepis - historické souvislosti	1.1 1.2 1.3 1.4 2.1 2.2 3.1 3.2 3.3 3.4 3.5 4.1 4.2 4.3 4.4 5.1 5.4 6.1 6.3 6.4 7.1 7.2 7.3 7.4 7.5 7.6
Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě. Zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase HV-9-1-02 Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-01	Správně užívá zásady hlasové hygieny při zpěvu i v mluvním projevu, zvládne zazpívat jednoduchý lidový dvojhlas v tercích, doprovodí píseň pomocí ostinata. Umí interpretovat jednoduchou lidovou píseň s ohledem na hudebně výrazové prostředky, umí vyjmenovat základní hudební výrazové prostředky, v jednotlivých hudebních skladbách se je pokouší analyzovat. Uvědomuje si funkci akordů a zkouší si některé jednoduché akordy.	Lidový dvojhlas v tercích Hudební nástroje v lidové hudbě Interval Melodie, rytmus + tempo Harmonie, dynamika hudební barva kontrast a gradace Stupnice durové, mollové Akord Variace hudební variace Partitura Písňová forma předvětí x závětí pojem perioda Historie písně v průběhu staletí Jevištní hudba Opera česká Hudba a tanec balet, pantomima, opera - ballet Hudba a slovo – melodram			
HV-9-1-04 Rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě HV 9-1-02 Uplatňuje získané pěvecké dovednosti a	SEDMÝ ROČNÍK Určí vybrané druhy tanců a zařadí je do příslušných období a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu. Správně užívá zásady hlasové hygieny při zpěvu i v mluvním projevu.	Lidová píseň Druhy písní koledy a křesťanská tradice Lidský hlas hlasová hygiena Stupnice Vícehlas kánon fuga (J. S. Bach) Koncert			

návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě, zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase HV-9-0-3 Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace HV-9-1-01 Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách	Zopakuje jednoduché hudební motivy nebo části skladeb, vymyslí vlastní rytmický doprovod – improvizace. Umí interpretovat jednoduchou lidovou píseň s ohledem na hudebně výrazové prostředky, umí vyjmenovat základní hudební výrazové prostředky, v jednotlivých hudebních skladbách se je pokouší analyzovat, doprovodí píseň pomocí ostinata.	Sonátová forma Symfonie, symfonická báseň Lidské nešvary a hudba Hudba a tanec Duchovní hudba x světská hudba Taktování Hudební přehrávače a nosiče Scénická hudba, muzikál počátky muzikálu ve světě - historie Tvůrčí činnost skladatele nadání			
Orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-05 Reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata a části	OSMÝ ROČNÍK				
	Rozpozná hlavní části skladby (úvod, sloka, mezihra, závěr), pozná repetici, najde kontrast a vyjádří dojem z ukázky, rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru. Zopakuje jednoduché hudební motivy nebo části skladeb, vymyslí vlastní rytmický doprovod – improvizace. Zpívá nebo hraje vybrané části skladeb ve skupině.	Hudba artificiální a nonartificiální Letem hudebními dějinami starověk, pravěk Řecko, Řím středověk – gotika chorál žertéři, truvéři a trubadúři, minesangři šanson Ars nova			

skladeb. Vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace HV-9-1-03 Využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-01	Umí interpretovat jednoduchou hudební ukázku, uvědomuje si funkci akordů a zkouší si některé jednoduché akordy	renesance baroko klasicismus romantismus artificiální hudba 20. století pozdní romantismus impresionismus expresionismus novoklasicismus seriální hudba a dodekafonie pojem seriální hudby a dodekafonie elektronická hudba aleatorika hudba grafická Jazz – úvod Rock and roll a country 50.let v USA Anglie a vznik moderní populární hudby 70. a 80.léta v populární hudbě Stupnice Tajemství akordových značek Moderní hudební nástroje			
Orientuje se v proudu znějící hudby, přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku. HV-9-1-05 Zařadí na základě individuálních	DEVÁTÝ ROČNÍK				
	Rozliší části skladby (úvod, sloka, mezihra, závěr), pozná repetici, najde kontrast, gradaci, vyjádří dojem z ukázky Žák se dokáže orientovat v dějinách hudby. Jednotlivé etapy dokáže charakterizovat dle svých možností, zařadí do nich významné hudební skladatele a jejich nejznámější díla	Počátky hudebních dějin v Čechách počátky křesťanství - Hudební renesance v Čechách nejstarší duchovní písně kancionál			

schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období HV-9-1-06 Vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění HV- 9-1-07	Vysvětluje funkci hudby ve filmu a v divadle, tvoří děj na základě hudební ukázky Žák je seznámen s přehledem dějin české nonartificiální hudby. Dokáže zařadit jednotlivé pojmy (dělnická píseň, operety, Osvobozené divadlo...) do období. Interpretuje konkrétní svébytné ukázky. Žák se více seznámí se styly české populární hudby. Umí analyzovat vývoj hudby v souvislosti s politikou a časovým obdobím.	Kryštof Harant z Polžic a Bezdružic České hudební baroko Český hudební klasicismus Český hudební romantismus 20. století v české vážné hudbě Česká populární hudba období 19. století 19./20. století Jazz a swing v české hudbě Osvobozené divadlo Trampská píseň folk, country, western 50. a 60. let - Divadla malých forem 60. léta - Big beat charakter období 60. let skupiny 60. let interpreti 60. let 70. a 80. léta v populární hudbě charakter období 60. let 90. léta Hudební prostředky kytarové značky - T-S-D-T, harmonická kadence Technika v hudbě			

5.7.2 Výtvarná výchova

5.7.2.1 1. stupeň

Charakteristika předmětu

Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Směřuje k tomu, aby se žáci učili rozumět výtvarnému umění, jeho jazyků, a významům, aby se učili chápat výtvarnou kulturu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti.

Výtvarná výchova kultivuje schopnost žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty a umožňuje osvojování potřebných výtvarných technik a dovedností. Rozvíjí jejich přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, jejich fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz, čímž významně napomáhá utváření kreativní stránky jejich osobnosti. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace

Výtvarná výchova je především předmět činnostní. Úlohou je podporovat v žácích vlastní výtvarné vyjádření, podněcovat jejich zájem o výtvarnou práci a zaujmout je náměty vyžadujícími přemýšlení a uvažování, které odpovídá jejich rozvíjejícím se rozumovým schopnostem.

Žák si prohlubuje vztah k výtvarnému umění, včetně umění užitého, lidového a architektury. Žák se snaží nalézt a vnímat krásu a estetické hodnoty v přírodě a ve světě vytvořeném lidmi.

Průřezová témata:
1.TŘÍDA: PROJEKT Č.1. Poskládej si mámu a tátu
2. TŘÍDA: PROJEKT Č.2. Jak vidíš svět, když nevidíš? PROJEKT Č.3. Se zvířátky do Evropy
3. TŘÍDA: PROJEKT Č.4. Voda-H2O
4. TŘÍDA: PROJEKT Č.5. Třídní časopis
5. TŘÍDA: PROJEKT Č.6. Město pro všechny

očekávané výstupy	*školní výstupy/ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
VV-3-1-01 žák rozpoznává linie, tvary,objemy,barvy,objekty,porovnává je a třídí nazákladě zkušeností,vjemů,zážitků a představ VV-3-1-02 žák ve své tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti,uplatňuje přitom v plošném i prostorovém uspořádání linie,tvary,objemy,barvy,objekty a další prvky a jejich kombinace VV-3-1-03 žák vnímá události různými smysly a vyjadřuje je VV-3-1-04 žák interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností VV-3-1-05 Vv 5 -žák na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření,která samostatně vytvořil,vybral či upravil VV-3-1-01 žák rozpoznává linie,tvary,objemy,barvy,objekty,porovnává je a třídí na základě zkušeností,vjemů,zážitků a představ	**1.období** PRVNÍ TŘÍDA • kombinuje přírodní materiály a výtvarné techniky • vytváří prostorové tvary a objekty • poznává a zobrazuje tvary a funkce věcí v přírodě i mezi lidskými výtvory • sleduje a srovnává tvary objektů z hlediska funkce a proporcí, linie, tvarů a barevnosti • sleduje základní přírodní zákonitosti na tvarově zajímavých rostlinách stromech vyjádření • hraje si s barvami a liniemi-rozpoznává jejich druhy, výraz, možnosti, kultivaci a křížení • poznává základní vlastnosti plastických materiálů rozvíjí cit pro prostor • rozvíjí smysl pro výtvarný rytmus • řešit plochu-světlo a tmu,kompozici • učí se ilustrovat přečtený příběh • snaží se vyjádřit příběh prostřednictvím loutky, maňáska	vjemy, prožitky, proporce, linie, představivost barevnost a harmonie proporce linie přírodní zákonitosti výtvarný rytmus hra s barvami plastické materiály cit pro prostor výtvarný rytmus práce s plochou ilustrace příběhu práce s maňáskem a loutkou druhy výtvarného umění, kultura odívání a bydlení vnímání krásna, vztah k životnímu prostředí, komunikace výtvarné vyjádření abstraktních pocitů komunikace o prožitcích	PROJEKT Č.1-1.TŘÍDA, PROJEKT Č.2-2.TŘÍDA, PROJEKT Č.4-3.TŘÍDA	využití jednoduchého popisu v Českém jazyce, pozorování přírodnin v oblasti Člověk a jeho svět, tvorba prostorových objektů a tvarů v Matematice. pozorování přírody v rámci v oblasti Člověk a jeho svět, modelování prostorových a plošných tvarů v oblasti Matematika a jednoduché modelování v rámci Pracovní výchovy. využití ilustrace pro vyjádření děje v rámci Českého jazyka člověk a bydlení v různých souvislostech v oblasti Člověk a jeho svět. pozorování životního prostředí v rámci oboru Člověk a jeho svět, vypravování o zážitcích z kulturních akcí v rámci Českého jazyka

VV-3-1-02 žák ve své tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti,uplatňuje přitom v plošném i prostorovém uspořádání linie,tvary,objemy,barvy,objekty a další prvky a jejich VV-3-1-03 žák vnímá události různými smysly a vyjadřuje je VV-3-1-04 žák interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností VV-3-1-05 žák na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření,která samostatně vytvořil,vybral či upravil VV - 3-1-01 žák rozpoznává linie, tvary,objemy,barvy,objekty,porovnává je a třídí na základě zkušeností,vjemů,zážitků a představ VV - 3-1-02 žák ve své tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti,uplatňuje přitom v plošném i prostorovém uspořádání linie,tvary,objemy,barvy,objekty a další prvky a jejich kombinace	• kreslí jednoduchý obrázek bez vizuální kontroly • seznamuje se s různými druhy výtvarného umění , kulturou odívání a bydlení • průběžně rozvíjí smysl pro krásu přírody, • vnímají své životní prostředí, snaží se ho zkrášlovat a zdokonalova			
	DRUHÁ TŘÍDA			
	• vizuálně obrazné vyjádření na základě zkušeností a předsta • vytváří vjemy a postoje ke skutečnosti • rozvíjí představivost výtvarného vyjádření • pozoruje kontrasty a harmonie • pozoruje přírodní útvary, • kombinuje přírodní materiály vytváří prostorové tvary a objekty • poznává a zobrazuje tvary v přírodě i mezi lidskými výtvory • Sleduje tvary objektů z hlediska funkce a proporcí, linie, tvarů a barevností • hraje si s barvami-pozoruje jejich vlastnosti, výraznost, konzistenci, kontrast a symboliku • hraje si s liniemi-poznává základní vlastnosti plastických materiálů-modeluje na základě fantazie a představ	vjemy, prožitky, proporce, linie, představivost, barevnost a harmonie Proporce Linie Přírodní zákonitosti Výtvarný rytmus Hra s barvami Plastické materiály Cit pro prostor Výtvarný rytmus Práce s plochou Ilustrace příběhu Práce s maňáskem a loutkou druhy výtvarného umění, kultura odívání a bydlení vnímání krásna, vztah k životnímu prostředí, komunikace výtvarné vyjádření abstraktních pocitů, komunikace o prožitcích		

VV - 3-1-03 žák vnímá události různými smysly a vyjadřuje je VV - 3-1-04 žák interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností VV - 3-1-05 žák na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření,která samostatně vytvořil,vybral či upravil	• rozvíjí cit pro prostor snaží se rytmicky řešit plochu-světlo a tma,kompozice plochy • pracuje s ilustrací v návaznosti na literární výchovu • učí se ilustrovat přečtený příběh • kreslí jednoduchý obrázek bez vizuální kontroly • seznamuje se s různými druhy výtvarného umění, kulturou odívání a bydlení			
	TŘETÍ TŘÍDA			
	• vizuálně obrazné vyjádření na základě zkušeností a představ • rozvíjí představivost výtvarného vyjádření • rozeznává základní a podvojné barvy • pozoruje kontrasty a harmonie • pozoruje přírodní útvary, rozlišuje a hodnotí tvary, barvy a strukturu • kombinuje přírodní materiály a výtvarné techniky • vytváří prostorové tvary a objekty • sleduje a srovnává tvary objektů • barevností • hraje si s barvami-pozoruje jejich vlastnosti, výraznost, konzistenci, kontrast a symboliku	vjemy, prožitky, proporce, linie, představivost barevnost a harmonie hra s barvami plastické materiály cit pro prostor výtvarný rytmus práce s plochou ilustrace příběhu práce s maňáskem a loutkou kultura odívání a bydlení vnímání krásna, vztah k životnímu prostředí, komunikace výtvarné vyjádření abstraktních pocitů,		

	• hraje si s liniemi-rozpoznává jejich druhy • poznává základní vlastnosti plastických materiálů-modeluje na základě fantazie a představ • rozvíjí cit pro prostor-základní tvary, modelování • rozvíjí smysl pro výtvarný rytmus-otisk, vystřihování • snaží se rytmicky řešit plochu • pracuje s ilustrací v návaznosti na literární výchovu-pohádka, povídka ze života dětí • učí se ilustrovat přečtený příběh • snaží se vyjádřit příběh • kreslí jednoduchý obrázek bez vizuální kontroly • průběžně rozvíjí smysl pro krásu přírody, životního prostředí • vnímají své životní prostředí			

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
VV - 5-1-01 žák při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů VV - 5-1-02 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vl. zkušeností VV - 5-1-03 žák nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly, uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě	**2.období** ČTVRTÁ TŘÍDA - PÁTÁ TŘÍDA • při vlastní tvůrčí činnosti pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření: • snaží se o volný výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečnosti • vyjadřuje výtvarně kontrast přírodních forem a pozadí • vyjadřuje děj celku ve vztahu k prostředí – barevná škála, prostorové vztahy a kompozice • vyjadřuje proporci lidské postavy a hlavy, konfrontuje své představy se skutečností, uvědomuje si nadsázku v pohádkách • vytváří své výtvarné vyjádření na základě morfologických znaků, tvarů, barevnosti přírodních objektů • snaží se výtvarně vyjádřit věci na základě pozorování tvarů, znaků, barevnosti, linie, konfrontace skutečnosti a představ • rozvíjí své prostorové vidění, cítění a vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů, ověřování výtvarného výrazu v konkrétní činnosti • snaží se poznávat barvy v souvislosti s řešením plochy • řeší nové úkoly v souvislosti s využíváním dekorativního charakteru plochy, • učí se řadit tyto prvky v tvarové a barevné kompozici • seznamuje se s funkcí písma - s jeho základními druhy a liniemi • uplatňuje výtvarné vyjádření linie a jejího výrazu - práce s kontrastem, vztahem plochy - barvy - plošné kompozice • užívá dekorativní tvorbu ve svých představách o bydlení - tím se učí vztahu účelnosti a estetičnosti • rozvíjí cítění vztahu k materiálu, jeho zpracování v návaznosti na účel užití • učí se vytvářet jednoduchý prostor objektů, tvarů - využívá hru a experiment • poznává smysl a funkci výchovně estetického účinku reliéfního řešení plochy v architektuře- modelování, skulptura	skutečnost, představivost prostorové vidění a cítění konfrontace představ a skutečnosti prostorové vidění a vnímání barva, barevné cítění a vnímání plocha písmo dekorativní tvorba prostorový experiment architektura, sochařství Svět a umění Kulturnost Figura, portrét, krajina, zátiší Grafika, architektura, sochařství Design, estetičnost Lidová tvorba, dekor Multimédia galerie, ateliéry, výstavy, památky, besedy zážitky a výtvarné vyjádření statičnost a dynamičnost vyjádření osobní pocity komunikace odlišné interpretace, tolerance, sebehodnocení		Člověk a jeho svět, Matematika – proporce lidského těla. Český jazyk, Matematika – interiér, exteriér a prostorové vztahy. Český jazyk, Člověk a jeho svět – lidové a současné umění, vztah člověka a přírody. Český jazyk, Matematika – vyjádření dojmů a vjemů, geometrické tvary. Český jazyk, Matematika – popis skutečnosti a prostorové vnímání. Český jazyk – komunikace, vyjadřování názorů a pocitů. Český jazyk, Člověk a jeho svět – umění, příroda a člověk.

VV - 5-1-04 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a k interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky VV - 5-1-05 žák porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace VV - 5-1-06 žák nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	• rozvíjí elementární chápání odlišností uměleckého vyjádření skutečnosti podoby světa a jeho vztahu k umění • poznává druhy volného výtvarného umění • poznává různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti – figura, portrét, krajina a zátiší • učí se poznat vztah přírody a člověka v sochařském umění, grafickém umění, architektuře, užitém umění, kultuře bydlení • učí se vnímat vztah designu, estetičnosti a funkčnosti předmětů denní potřeby • učí se vztahu lidového umění a kultury současnosti – odívání a dekor pracuje s knihami, učebnicemi, tiskovinami a internetem • vnímá přírodu všemi smysly, své vjemy výtvarně vyjadřují • chápe plochu v souvislosti s objemem a prostorovým vnímáním předmětů • uspořádává objekty do celků na základě jejich výraznosti, velikosti, vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření • obrazně se snaží vyjádřit své emoce, pocity, nálady, fantazii • učí se komunikovat o svých prožitcích s ostatními • rozlišuje interpretace své a ostatních ve skupině – porovnává a respektuje ostatní názory			

5.7.2.2 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Výtvarná výchova umožňuje žákům poznávat okolní svět i svůj vnitřní svět prostřednictvím výtvarných činností a postupně se formujícího výtvarného myšlení. Směřuje k tomu, aby se žáci učili rozumět výtvarnému umění, jeho jazykům a významům, aby se učili chápat výtvarnou kulturu jako nedílnou součást svého duchovního života a bohatství společnosti.

Výtvarná výchova kultivuje schopnost žáků svět kolem sebe citlivě vnímat, prožívat jej, objevovat v něm estetické hodnoty a umožňuje osvojování potřebných výtvarných technik a dovedností. Rozvíjí jejich přirozenou potřebu vlastního výtvarného vyjádření, jejich fantazii a prostorovou představivost, smysl pro originalitu a vlastní výraz, čímž významně napomáhá utváření kreativní stránky jejich osobnosti.

Výtvarná výchova 6. ročník						
Očekávané výstupy	***Dílčí výstupy***	***Učivo***		***Poznámky***	***Klíčové k. (v průběhu celého roku)***	***Průřezová témata (přesahy a vazby)***
žák vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, přestav a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků VV-9-1-01	Žák poznává a rozvíjí kresbu, kresebné studie – linie, tvar, objem – jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru, jejich vztahy, podobnost, kontrast, rytmus. Seznamuje se se základními kompozičními principy, dokáže výtvarně vyjádřit kontrast přírodních forem a pozadí. Výtvarně vyjadřuje prostorové vztahy.	Kresba Kompozice	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření	Linie, tvar, objem, rytmus. Studijní kresby v přírodě. Základní kompoziční principy.	1.1 1.3 1.4 2.1 2.2 2.3 2.4 2.5 3.1 3.2 3.3 4.1 4.4	Hv – rytmus OSV - kreativita
	Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy. Snaží se o lineární i barevné vyjádření vnitřní stavby a vnitřního členění přírodních objektů s pohledem do jejich nitra. Výtvarně vyjadřuje znaky, tvary a barevnost přírodních objektů (modelace). Pokouší se vyjádřit morfologii růstu v malbě i kresbě (rostliny), sleduje rozvoj citlivé výtvarné linie. Žák rozvíjí svou schopnost výtvarně vyjádřit věci okolo sebe, pozoruje a vyjadřuje	Malba. Teorie barev Grafické zpracování námětu.	uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)	Teplé a studené barvy, barvy příbuzné. Zobrazení přírodních forem. Struktura, textura. Zobrazování umělých forem.	5.1 5.2 6.1 7.1 7.2 7.3 7.4 7.5 7.6	D - pravěk

	základní tvarové znaky a prostorové principy při zobrazování umělých forem. Žák se seznamuje se základními druhy volné grafiky.		smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání,			
žák zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z přestav a fantazie VV-9-1-02	Žák rozvíjí svou smyslovou citlivost. Uplatňuje souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů. Zachycuje zkušenosti získané pohybem, hmatem, sluchem a čichem. Záznam podnětů z představ a fantazie, dotváření přírodních forem na základě fantazie. Subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů.	Výtvarné vyjádření smyslových vjemů a prožitků. Fantazie a představy.		Fantastické představy - kombinované techniky		HV – hudební nahrávky
	Žák využívá vizuálně obrazná vyjádření k zachycení vztahů ke konkrétní osobě, subjektivní výtvarné vyjádření reality, vnímání okolních jevů. Žák využívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích.	Svět kolem nás.		Přírodní motivy (člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události). Detail, polodetail, celek. Vyjádření děje.		
žák zachycuje jevy a procesy v proměnách a	Žák k tvorbě užívá některých metod současného výtvarného umění.	Práce na PC		Práce s webovými stránkami, s programy pro malování.		

vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová grafika, fotografie, video, animace VV-9-1-03			racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování			
žák vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; VV-9-1-03	Osobitě stylizuje skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše. Zpřesňuje vyjádření proporcí lidské postavy a hlavy, konfrontuje představy se skutečností.	Lidská figura	komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace	Egypt, Řecko, Řím. Barevná a tvarová kompozice.		D – Mezopotámie, Řecko, Řím
	Žák dokáže využít perspektivu ve vlastním vyjádření. (Perspektiva, umístění postav na plochu, velikost objektů.) Žák se seznamuje s perspektivními jevy v uměleckých dílech.	Nauka o perspektivě	proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti			ČJ – Řecko a Řím – báje D – Egypt
žák rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v	Žák se učí využívat dekorativních postupů – rozvíjí se jeho estetické cítění. (Dekorační práce – využití tvarů, linie, kombinace barev a	Dekorační práce. Kompozice prvků v ploše. Písmo. Užitá grafika.		Dekorativní předměty, vkusná výzdoba interiéru.		

rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku VV-9-1-05	pravidelné střídání lineárních symbolů. Zjednodušení prvků a jejich řazení v tvarové a barevné kompozici, symetrická a asymetrická řešení). Seznamuje se s písmem a užitou grafikou. (Písmeno jako dekorativní prvek, psané, stříhané, kreslené, řazení písmen v jednoduchých krátkých nápisech, experimentální činnosti).					
	Žák se výtvarně vyjadřuje k tradicím, zvykům a svátkům.	Tematické práce.				ČJ – poezie a próza s tématem Vánoc
žák interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků VV-9-1-06	Žák se seznamuje s vizuálně obraznými vyjádřeními současnosti i minulosti, pokouší se o vlastní interpretaci, porovnává svůj postoj s interpretací ostatních. Uvědomuje si důvody vzniku odlišných interpretací. Seznamuje se s pojmy figura, portrét, krajina, zátiší.	Parafráze uměleckého díla.				

žák ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření VV-9-1-07	Vytváří společné kompozice v prostoru – instalace, své představy dokáže převést do objemových rozměrů. Společná práce na jednom objektu – koordinace, komunikace. Seznámení se s pojmy plastika, socha, bysta, sousoší, reliéf. Žák poznává možnosti jednotlivých materiálů při experimentálních činnostech - užitá a dekorativní tvorba v bytovém prostředí, design a estetická hodnota předmětů denní potřeby	Plastická a prostorová tvorba. Vkus a bydlení. Design – hra.		(Uspořádání prostoru, manipulace s objekty.)		
Techniky práce: • kresba – kresba tužkou, rudkou, uhlem, perokresba, kresba dřívkem, štětcem, kresba fixy • malba – malba temperou, akvarelem, výtvarné uplatnění pastelu • grafika – monotyp, protisk, hra s otisky, odkrývaná technika na voskovém pastelu, tisk z koláže, linoryt, počítačová grafika • plastická a prostorová tvorba – papír, drátky, přírodní materiály, kašírování z papíru, provázků						

Výtvarná výchova 7. ročník						
Očekávané výstupy	***Dílčí výstupy***	***Učivo***		***Poznámky***	***Klíčové k. (v průběhu celého roku***	***Průřezová témata (přesahy a vazby)***
žák vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, přestav a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků VV-9-1-01	Žák poznává a rozvíjí kresbu, využívá bohatou škálu viz obraz. vyjádření, čerpá z vlastního vnímání (vyjádření zajímavých a neobvyklých přírodních tvarů), z představ a poznání. Jeho vnímání reality je osobité. Pokouší se uplatňovat znalosti o kompozičních postupech, experimentuje s řazením prvků, zvětšováním, zmenšováním, s vrstvením tvarů a linií v ploše i prostoru – horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanta.	Kresba Studijní kresba Kompozice	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)	Linie, tvar, objem, rytmus, šrafování. Experimentální řazení. Studijní kresby v přírodě. Základní kompoziční principy. Vyjádření prostoru na ploše.	1.1 1.3 1.4 2.1 2.2 2.3 2.4 2.5 3.1 3.2 3.3 4.1 4.4 5.1 5.2 6.1 7.1 7.2 7.3 7.4	**Průřezová témata (přesahy a vazby)** Hv – rytmus, melodie OSV - kreativita
	Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy. Uplatňuje emocionální fci barvy, poznává její psychologické působení.	Malba		Teorie barev. Barevné vyjádření. Byzantské, arabské umění	7.5 7.6	D – byzantské, arabské umění.

žák zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z přestav a fantazie VV-9-1-02	Žák rozvíjí svou smyslovou citlivost. Uplatňuje souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů. Zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem, sluchem a čichem. Záznam podnětů z představ a fantazie.	Záznam smyslových vjemů a prožitků Fantazie a představy	smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání,			OSV -kreativita
	Žák hodnotí a využívá možnosti barev a jejich kombinací. Pracuje s odstíny, sytostí, tónem, harmonií, kontrastem. Poznává jejich využití ve volné tvorbě i praktickém užití (odívání, interiér…)	Barvy – kontrast, harmonie a barevný akcent				
žák zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích - počítačová	Žák využívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích. Vyprávění výtvarnými prostředky.	Originální dokončení situace				ČJ – literární texty
	Žák k tvorbě užívá některých metod současného výtvarného umění. Počítačová grafika, fotografie, video, animace.	Práce na PC		Práce s webovými stránkami, s programy pro malování.		

grafika, fotografie, video, animace VV-9-1-03			racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ		
žák vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; VV-9-1-03	Osobitě stylizuje skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše. Vyjadřuje základní proporce a pohyb lidské postavy. Vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své originality. Vyprávění výtvarnými prostředky. Seznamuje se s grafickými technikami.	Lidská figura Vyjádření děje Grafické zpracování námětu	osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti		D - renesance
žák rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku VV-9-1-05	Žák je schopen využívat dekorativních postupů – rozvíjí se estetické cítění. (Dekorační práce – využití tvarů, linie, kombinace barev a pravidelné střídání lineárních symbolů, vazba dekoru na tvar – kruh, čtverec). Uplatňuje stylizaci. Seznamuje se s písmem a užitou grafikou (experimentování s řazením písma v ploše, spojení písma a motivu).	Dekorační práce Písmo a užitá grafika. Tematické práce		Práce s různými materiály.	ČJ – poezie a próza s tématem Vánoc. D, ČJ – středověk, středověká literatura

	Žák je schopen rozlišit působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného symbolického obsahu. Žák poznává estetickou a užitou hodnotu výrobků, průmyslový design a technickou estetiku.	Náměty z odlišných kultur. Design.			OSV – kreativita
žák interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků VV-9-1-06	Žák se seznamuje s vizuálně obraznými vyjádřeními současnosti i minulosti, pokouší se o vlastní interpretaci, porovnává svůj postoj s interpretací ostatních. Uvědomuje si důvody vzniku odlišných interpretací.	Parafráze uměleckého díla /práce s uměleckým dílem			
žák ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně	Vytváří společné kompozice v prostoru – instalace, své představy dokáže převést do objemových rozměrů. Ověřuje komunikační účinky v.o.v., nalézá	Plastická a prostorová tvorba. Architektura.			D – románský sloh, gotika

vytvořených vizuálně obrazných vyjádření VV-9-1-07	vhodnou formu pro jejich prezentaci					

Techniky práce:

- kresba – kresba tužkou, rudkou, uhlem, perokresba, kresba dřívkem, štětcem, kresba fixy
- malba – malba temperou, akvarelem, výtvarné uplatnění pastelu
- grafika – monotyp, protisk, hra s otisky, odkrývaná technika na voskovém pastelu, tisk z koláže, linoryt, počítačová grafika
- plastická a prostorová tvorba – papír, drátky, přírodní materiály, kašírování z papíru, provázků

Výtvarná výchova – 8. ročník						
Očekávané výstupy	***Dílčí výstupy***	***Učivo***		***Poznámky***	***Klíčové k. (v průběhu celého roku***	***Průřezová témata (přesahy a vazby)***
žák vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, přestav a poznatků;	Žák poznává a rozvíjí kresbu, využívá bohatou škálu viz obraz. vyjádření, čerpá z vlastního vnímání (vyjádření zajímavých a neobvyklých přírodních tvarů), z představ a poznání. Jeho vnímání reality je osobité. Ověřuje a uplatňuje znalosti o kompozičních postupech a principech (zlatý řez, horizontála, vertikála) a perspektivním zobrazení ve vlastní tvorbě.	Kresba Studijní kresba Perspektiva	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření	Kresebné etudy, hra s linií. Studijní kresby v přírodě, studium přírodnin, krystalů, umělé formy (stínování). Perspektiva (sbíhavá, úběžníková).	1.1 1.3 1.4 2.1 2.2 2.3 2.4 2.5 3.1 3.2 3.3 4.1 4.4 5.1 5.2	OSV – kreativita D- renesance – objev perspektivy

variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků VV-9-1-01	Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy. Uplatňuje emocionální funkci barvy, poznává její psychologické působení. Poznává objemové vyjádření námětu barvami.	Malba Barevné vyjádření skutečnosti, děje	uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace	Teorie barev – opakování. Doplňkové barvy	6.1 7.1 7.2 7.3 7.4 7.5 7.6	
žák zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z přestav a fantazie VV-9-1-02	Žák zaznamenává podněty z představ a fantazie, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi.	Fantazie a představy Originální dokončení situace		Smyslové prožitky. Práce s netradičními materiály.		
žák zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích -	Žák k tvorbě užívá některých metod současného výtvarného umění	Práce na PC		Práce s webovými stránkami, s programy pro malování).		

počítačová grafika, fotografie, video, animace VV-9-1-03			typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném			
žák vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; VV-9-1-03	Osobitě stylizuje skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše. Vyjadřuje základní proporce a pohyb lidské postavy. Orientuje se v grafických technikách, seznamuje se s grafickými díly minulosti i současnosti.	Lidská figura Grafické zpracování námětu		Svět kolem nás		
žák rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku VV-9-1-05	Žák je schopen využívat dekorativních postupů – rozvíjí se estetické cítění. (Dekorační práce – využití tvarů, linie, kombinace barev a pravidelné střídání lineárních symbolů, vazba dekoru na tvar – kruh, čtverec). Uplatňuje stylizaci. Seznamuje se s písmem a užitou grafikou (experimentování s řazením písma v ploše, spojení písma a motivu).	Dekorační práce Písmo a užitá grafika Tematické práce		Práce s různými materiály		
	Žák poznává estetickou a užitou hodnotu výrobků, průmyslový design a technickou estetiku.	Design				
žák interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i	Žák interpretuje vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází ze svých znalostí, zkušeností i prožitků, porovnává svůj postoj s interpretací ostatních. Uvědomuje si důvody vzniku odlišných interpretací.	Parafráze uměleckého díla Práce s uměleckým dílem				D, ČJ – renesance, baroko, klasicismus, romantismus, realismus, impres., symbol., směry 1. pol. 20. stol.

minulosti; vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků VV-9-1-06			prostoru, mediální prezentace proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti			
žák ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření VV-9-1-07	Vytváří společné kompozice v prostoru – instalace, své představy dokáže převést do objemových rozměrů. Ověřuje komunikační účinky v.o.v., nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Plastická a prostorová tvorba Architektura				
Techniky práce: • kresba – kresba tužkou, rudkou, uhlem, perokresba, kresba dřívkem, štětcem, kresba fixy • malba – malba temperou, akvarelem, výtvarné uplatnění pastelu • grafika – monotyp, protisk, hra s otisky, odkrývaná technika na voskovém pastelu, tisk z koláže, linoryt, počítačová grafika • plastická a prostorová tvorba – papír, drátky, přírodní materiály, kašírování z papíru, provázků						

Výtvarná výchova – 9. ročník						
Očekávané výstupy	***Dílčí výstupy***	***Učivo***		***Poznámky***	***Klíčové k. (v průběhu celého roku***	***Průřezová témata (přesahy a vazby)***
žák vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, přestav a poznatků; variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků VV-9-1-01	Žák rozvíjí kresbu, využívá bohatou škálu viz obraz. vyjádření, čerpá z vlastního vnímání (vyjádření zajímavých a neobvyklých přírodních tvarů), z představ a poznání. Jeho vnímání reality je osobité. Zvládá zachycení okamžiku – skicování. Ověřuje a uplatňuje znalosti o kompozičních postupech a principech (zlatý řez, horizontála, vertikála) a perspektivním zobrazení ve vlastní tvorbě. Vyjadřuje vztahy, pohyb a proměny uvnitř a mezi objekty – uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a čas. průběhu.	Kresba různými výtvarnými prostředky Perspektiva. Tematická práce.	ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických)	Uhel, rudka, tužka, pero. Studijní kresby v přírodě, studium přírodnin. Studijní kresba – umělé formy (stínování).	1.1 1.3 1.4 2.1 2.2 2.3 2.4 2.5 3.1 3.2 3.3 4.1 4.4 5.1 5.2 6.1 7.1 7.2 7.3 7.4 7.5 7.6	OSV – kreativita
	Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy. Uplatňuje emocionální funkci barvy, uplatňuje její psychologické působení. Poznává objemové vyjádření námětu barvami.	Malba		Mísení, symbolika, působení barev, kontrast. Barevné vyjádření skutečnosti, představ.		

			smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, skulptura, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání,			
žák zaznamenává vizuální zkušenost i zkušenosti získané ostatními smysly, zaznamenává podněty z přestav a fantazie VV-9-1-02	Žák zaznamenává podněty z představ a fantazie, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi. Zkušenosti získané hmatem, sluchem a pohybem zachycuje vizuálně obraznými vyjádřeními, uplatňuje subjektivitu, převádí pocity těla na obrazové znaky, hledá souvislosti.	Fantazie a představy.				
žák zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích -	Žák využívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích. (Vyprávění výtvarnými prostředky, vyjádření děje).	Vyjádření proměn, děje.				
	Žák k tvorbě užívá některých metod současného výtvarného umění	Práce na PC		Práce s webovými stránkami, s programy pro malování.		

počítačová grafika, fotografie, video, animace VV-9-1-03			racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ			
žák vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; VV-9-1-03	Osobitě stylizuje skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše. Vyjadřuje základní proporce a pohyb lidské postavy. Orientuje se v grafických technikách, seznamuje se s grafickými díly minulosti i současnosti.	Lidská figura. . Grafické zpracování námětu.	osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti			
žák rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku VV-9-1-05	Žák je schopen využívat dekorativních postupů – rozvíjí se estetické cítění. Uplatňuje stylizaci. Pracuje s písmem a užitou grafikou (experimentování s řazením písma v ploše, spojení písma a motivu).	Dekorační práce Písmo a užitá grafika.		Práce s různými materiály. Reklama a propagační prostředky.		
	Žák poznává estetickou a užitou hodnotu výrobků, průmyslový design a technickou estetiku.	Design.				
žák interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření	Žák rozlišuje v.o.v. minulosti a současnosti, poznává oblasti moderního umění. Žák interpretuje vizuálně obrazná vyjádření současnosti i	Práce s uměleckým dílem. Parafráze uměleckého díla.				D, ČJ– období 20. století

současnosti i minulosti; vychází přitom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků VV-9-1-06	minulosti, vychází ze svých znalostí, zkušeností i prožitků, porovnává svůj postoj s interpretací ostatních. Uvědomuje si důvody vzniku odlišných interpretací.					
žák ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření VV-9-1-07	Vytváří společné kompozice v prostoru – instalace, své představy dokáže převést do objemových rozměrů. Ověřuje komunikační účinky v.o.v., nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Plastická a prostorová tvorba. Architektura.				

Techniky práce:

- kresba – kresba tužkou, rudkou, uhlem, perokresba, kresba dřívkem, štětcem, kresba fixy
- malba – malba temperou, akvarelem, výtvarné uplatnění pastelu
- grafika – monotyp, protisk, hra s otisky, odkrývaná technika na voskovém pastelu, tisk z koláže, linoryt, počítačová grafika
- plastická a prostorová tvorba – papír, drátky, přírodní materiály, kašírování z papíru, provázků

5.8 Člověk a zdraví

Klíčové kompetence s ohledem na očekávané výstupy:

1. KOMPETENCE K UČENÍ **umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení**	1.1. Projevuje ochotu věnovat se různým druhům sportů, cvikům a alternativním metodám rozvoje fyzického i psychického zdraví 1.2. Vyhledává a třídí informace z oblasti zdraví, zdravého životního stylu, sportu, intimního života, mezilidských vztahů, rizika zneužívání návykových látek a tyto získané znalosti aplikuje v praktickém životě 1.3. Zná a užívá běžné termíny z výše zmíněných oblastí 1.4. Umí aplikovat získané poznatky do jiných předmětů a naopak 1.5. Orientuje se v účincích nejznámějších návykových látek a uvědomuje si dopad jakékoliv závislosti na své psychické a fyzické zdraví 1.6. Uvědomuje si vhodnost zdravého způsobu života ve spojení s přiměřenou aktivitou 1.7 Orientuje se v otázkách spjatých s historií a vývojem sportu, sportovních her, významnými osobnostmi a soutěžemi
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU **podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů**	2.1 Uvědomuje si rozdíly mezi vrcholovým a rekreačním sportem, mezi sportovními aktivitami mužů a žen, dospělých, starých lidí a dětí, zdravých a handicapovaných 2.2 Umí se samostatně připravit k pohybové aktivitě v tělocvičně, na hřišti i v přírodě vzhledem k očekávanému zatížení 2.3 Vnímá problémové situace při sportu, ohrožující jeho bezpečnost, v mezilidských vztazích, při komunikaci s neznámými osobami, využívá získaných zkušeností a informací i vlastního úsudku, promyslí, naplánuje způsob řešení problému a poté ho realizuje 2.4 Orientuje se v základních příčinách nemocí a dokáže vhodným chováním omezit riziko přenosu infekčních chorob 2.5 Dokáže se orientovat v základních pravidlech sportovních odvětví, je schopen samostatně připravit a rozhodovat různé sportovní soutěže 2.6 Žáci 8. a 9. ročníků hledají, navrhují a používají další metody práce, které přispívají k lepšímu pojetí výuky
3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ **vést žáky k všestranné a účinné komunikaci**	3.1 Umí účinně komunikovat s linkou důvěry, záchrannou službou, policií, hasiči, dětským krizovým centrem a zná odpovídající telefonní čísla, popřípadě ví, kde ji vyhledat 3.2 Umí naslouchat druhým, vhodně reagovat a argumentovat, vhodnou formou v diskuzi obhajovat 3.3 Rozumí běžně užívaným gestům, zvukům a jiným komunikačním prostředkům jak ve sportu, tak při běžné komunikaci a reaguje na ně 3.4 Užívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k soužití a spolupráci s lidmi 3.5 Formuluje správné názory na péči o tělo, správné cvičení a zatěžování jednotlivých svalových skupin. Umí vysvětlit podstatu cvičení, ví a zdůrazní, co organismu prospívá a co naopak škodí

4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ **rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých**	4.1 Účinně spolupracuje ve dvojici, skupině týmu a snaží se pozitivně ovlivňovat kvalitu společné činnosti 4.2 Chová se ohleduplně k druhým a přispívá k upevňování mezilidských vztahů 4.3 Smýšlí o sobě pozitivně, podporuje svou sebedůvěru 4.4 Zná základní způsoby ovlivňování negativních tělesných i duševních stavů a snaží se je využívat ve svém životě 4.5 Chápe změny v průběhu rodinného života v souvislosti s narozením dítěte, adopcí, dospíváním, rozvodem, úmrtím aj. 4.6 Cíleně odbourává pocit nadřazenosti či podřazenosti, každá fyzická či psychická šikana je postihována podle platného školního řádu 4.7 Jedná vždy fair-play
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ **připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti**	5.1 Je si vědom svých práv a povinností ve škole i mimo ni 5.2 Chápe základní společenské zákony a normy i jejich význam pro společnost 5.3 Rozhoduje se zodpovědně podle dané situace a umí poskytnout účinnou pomoc v krizových situacích ohrožujících život a zdraví člověka 5.4 Zapojuje se do kulturního dění a sportovních aktivit, respektuje a oceňuje naše sportovní tradice a úspěchy 5.5 Žák má pozitivní vztah k přírodě a její ochraně 5.6 Projevuje soutěživost, tvořivost, snahu po lepším výsledku, ohleduplnost, čestnost, radost z vítězství, schopnost smířit se s porážkou a ocenit soupeře 5.7 Respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do problémů ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickém a psychickému násilí 5.8 Uplatňuje při fyzických a citových projevech na veřejnosti určitou vhodnou míru zdrženlivosti 5.9 Odmítá návykové látky, chápe jejich dopad na zdraví a dokáže uplatnit přesvědčivou argumentaci mezi svými vrstevníky, popř. jim pomocí s vyhledáním odborné pomoci
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ **pomáhat žákům poznávat a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat vědomosti a dovednosti při profesní orientaci**	6.1 Umí samostatně změřit a zaznamenat výkony a výsledky ve sportu 6.2 Používá bezpečné vybavení při Tv, dodržuje vymezená pravidla, adaptuje se na změněné podmínky 6.3 Přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti hospodárnosti a společenského významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví a zdraví druhých 6.4 Uplatňuje při všech pracovních činnostech zásady hygieny 6.5 Umí připravit a uklidit požadované nářadí a náčiní, pomoci při úpravě cvičební plochy
7. KOMPETENCE DIGITÁLNÍ **- vést žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, komunikaci i řešení problémů každodenního života.**	7.1 ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení 7.2 získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah 7.3 vytváří a upravuje digitální obsah 7.4 využívá digitální technologie, aby si usnadnil a zefektivnil či zjednodušil práci 7.5 chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, reflektuje jejich přínos i rizika jejich využívání 7.6 předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné i duševní zdraví i zdraví ostatních, jedná eticky při práci v digitálním prostředí

5.8.1 Výchova ke zdraví

Charakteristika předmětu

Výchova ke zdraví je vyučovací předmět vytvářející prostor k osobnostnímu a sociálnímu rozvoji. Nejdůležitější obsahové prvky předmětu jsou zdraví a rodina jako základní předpoklad utváření aktivního zdraví každého jedince a jeho sociálních vztahů.

Předmět dává možnost zabývat se tématy z různých pohledů a sleduje především aspekt zdravotně preventivní s návody pro každodenní život a tím připravuje podmínky pro praktickou aplikaci poznatků a zkušeností.

Rodinná výchova umožňuje učiteli navazovat potřebný kontakt se žáky, vnést do školy více vzájemného lidského pochopení, přispět k tolik potřebnému přiblížení školy a rodiny a zároveň vypěstovat nezbytné dovednosti, návyky a potřebné životní postoje.

6. – 7. ročník

Cíle	*Téma*	*Učivo*	*Průřezová témata*	*Očekávané výstupy*		*k.k.*
Působení na dospívající žáky v osobním a sociálním rozvoji. Navazování kontaktu se žáky a přispívání k přiblížení školy a rodiny.	Vztahy mezi lidmi, formy soužití	***Vztahy ve dvojicích:*** Kamarádství, přátelství, láska, partnerství, manželství ***Pravidla soužití a vztahy v komunitě:*** Rodina, rodičovství, škola, vrstevníci	Rozehrávání situačních her, dialogů na téma kamarádství, přátelství, láska.	Žák respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrý mezilidských vztahů. Vysvětlí role členů komunity (rodina, třída, spolek), uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na sociální klima z hlediska prospěšnosti zdraví.	**VZ-9-1-01** **VZ-9-1-02**	1.3. 1.4. 2.1. 2.3. 4.4. 5.1.
Zdravotně preventivní návody pro každodenní život.	Změny v životě člověka a jejich reflexe	***Dětství, puberta, dospívání*** – tělesné, duševní a společenské změny. ***Sexuální dospívání*** – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, promiskuita, problémy těhotenství a mladých rodičů, poruchy pohlavní identity.		Žák respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví. Respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování.	**VZ-9-1-11** **VZ-9-1-12**	1.2. 2.2. 2.3. 4.4. 5.3. 5.4. 6.2. 6.4.
Zdravotně preventivní návody pro každodenní život. Uvědomování si základních problémů zdraví, rodinného života, rodičovství, osobního bezpečí a zaujímání vlastních postojů s uplatňováním zdravého způsobu života.	Zdravý způsob života a péče o zdraví	***Výživa a zdraví:*** Zásady stavování, pitný režim, poruchy příjmu potravy. ***Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví*:** Kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota. ***Tělesná a duševní hygiena, denní režim:*** Zásady hygieny, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu a pohybový režim	Tvorba plakátu, propagující zdravý životní styl. Vytvoření denního režimu. Relaxace.	Žák dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky. Uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeb vyhledá odbornou pomoc. Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a	**VZ-9-1-07** **VZ-9-1-08** **VZ-9-1-10**	1.4. 2.1. 2.3. 2.4. 3.3. 4.3. 5.4. 6.4. 7.1 7.4

		Ochrana před přenosnými chorobami: Cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty ***Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami:*** Prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, léčebná péče, základy první pomoci, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů. (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě)		sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím.		
	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence	***Stres a jeho vtah ke zdraví:*** Kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti ***Auto-destruktivní závislosti:*** Psychická onemocnění, násilí namířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky, internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnosti, doping ve sportu. ***Skryté formy a stupně individuálního násilí a***		Žák uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc nebo druhým. Vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt. Uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi. Projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází	**VZ-9-1-13** **VZ-9-1-14** **VZ-9-1-15** **VZ-9-1-16**	1.3. 1.4. 2.1. 2.2. 2.3. 2.4. 5.3.

		zneužívání, sexuální kriminalita: Šikana a jiné projevy násilí, formy sexuálního zneužívání dětí, kriminalita mládeže, komunikace se službami odborné pomoci ***Bezpečné chování a komunikace:*** Komunikace s vrstevníky a neznámý lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení. ***Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví:*** Bezpečné prostředí ve škole, při různých činnostech, v dopravě. Rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti). ***Manipulativní reklama a informace:*** Reklamní vlivy, působení sekt ***Ochrana člověka za mimořádných událostí:*** Klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnosti po mimořádné události,		situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc. Uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožen, nebezpečí i mimořádných událostí.		

		prevence vzniku mimořádných událostí.				
	Hodnota a podpora zdraví	***Celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci:*** Složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich interakce. ***Podpora zdraví a její formy:*** Prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví.		Žák vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím. Vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví. Posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví. Usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.	**VZ-9-1-03** **VZ-9-1-04** **VZ-9-1-05**	
	Osobnostní a sociální rozvoj	***Sebepoznání a sebepojetí:*** Vztah k sobě samému, k druhým, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity. ***Seberegulace, sebereflexe, sebekontrola:*** Cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací, stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení. Zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování. ***Psychohygiena:*** V sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech		Žák vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí. Projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu, dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce. Samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti.	**VZ-9-1-06** **VZ-9-1-09**	

		Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace: Respektování sebe sama i druhých, přijímání názorů druhého, empatie, aktivní naslouchání, dialog, asertivní a efektivní komunikace a kooperace, dopad vlastního jednání a chování.				

5.8.2 Tělesná výchova

5.8.2.1 1. stupeň

Charakteristika předmětu

Výuka probíhá ve velké tělocvičně a venku na školním hřišti, případně jinde v přírodě.
Veškerá činnost v Tv je záměrně a promyšleně vytvářena pro žáky a v jejich prospěch.
Učitelé se snaží respektovat individuální možnosti a potřeby jednotlivých žáků ve snaze rozvíjet je a neprohlubovat nedostatky.

Ve výuce převažují spontánní pohybové činnosti a hravé prvky, které vycházejí z přirozených pohybů vhodně motivovaných slovem či melodií. Postupně si žáci navykají na všechny organizační potřeby, učí se znát a rozumět základním významům jednotlivých činností. Poznávají vlastní pohybové schopnosti a jejich individuální rozvoj. Učí se spolupráci uvnitř kolektivu, rozdělování a přijímání úkolů, vyslechnutí a přijetí pokynů a dodržování pravidel fair play. Žáci znají základní pravidla hygieny a bezpečnosti při tělesných aktivitách. Zúčastňují se plavání, cvičení v přírodě a sportovních soutěží. Ve vyhovujících klimatických podmínkách žáci chodí bobovat, sáňkovat a bruslit.

V souladu s vývojovými předpoklady a individuálními zvláštnostmi žáků směřuje vyučovací úsilí učitele a učební činnost žáků v Tv k tomu, aby:

- si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti
- se orientovali v základních otázkách vlivu pohybové aktivity na zdraví a práceschopnost člověka, v problematice zjišťování potřebných ukazatelů zdatnosti a pohyblivosti a uměli své poznatky využít při začleňování pohybu do denního režimu
- zvládali základní organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí
- kladně prožívali osvojované pohybové činnosti a využívali je s pomocí dospělých nebo samostatně jako prostředek překonávání aktuálních negativních tělesných a duševních stavů
- si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové vyžití i přátelské meziosobní vztahy

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA – 1. TŘÍDA: PROJEKT Č.1. Poskládej si mámu a tátu
2. TŘÍDA: PROJEKT Č.2. Jak vidíš svět, když nevidíš?
PROJEKT Č.3. Se zvířátky do Evropy
3. TŘÍDA: PROJEKT Č.4. Voda-H_2O
4. TŘÍDA: PROJEKT Č.5. Třídní časopis
5. TŘÍDA: PROJEKT Č.6. Město pro všechny

Tělesná výchova – 1. období

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
TV -3-1-01- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti **ZTV 2 -** uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy **ZTV 3** -zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	PRVNÍ – TŘETÍ TŘÍDA • chápe význam pohybu pro zdraví, pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • provádí přípravu organismu-příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • dbá na správné držení těla, správné zvedání zátěže, průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití • zná základní pojmy spojené s jednotlivými druhy cvičení, osvojovanými činnostmi, základními polohami a pohyby, základní techniky jednotlivých cviků, způsoby rozvoje kondičních a koordinačních předpokladů • zařazuje rychlostně-silová cvičení, vytrvalostní cvičení, rozvoj kloubní pohyblivosti a pohybové obratnosti, cvičení dechová, vyrovnávací, psychomotorická, motivační, tvořivá a napodobivá aj. • dbá na základní estetický pohyb těla a jeho částí/chůze, běh, poskoky, obraty, pohyby různých částí těla/ • zná způsob pohybu v terénu, chování v přírodě, základní dopravní a turistické značky, stravování a pití na turistické akci	pohybový režim žáků příprava organismu uklidnění napínací a protahovací cvičení zdravotně zaměřené činnosti relaxace základní pojmy koordinační cvičení rychlostně-silová cvičení rytmické a kondiční formy cvičení pohybové hry cvičení v přírodě-turistika	PROJEKT Č.2–2 TŘÍDA PROJEKT Č. 4. - 3. TŘÍDA	Využití dechových cvičení v **Hv,** přípravná cvičení před čtením a zklidňující cvičení před psaním. Znalost základů dopravní výchovy a rozeznávání dopravních a turistických značek se využívá ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět.**

Žák se nenechá zviklat případným nezdarem na počátku, sleduje svá zlepšení-tím se rozvíjí **KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ.**
Žák se učí používat a zároveň reagovat na obecně známé termíny a tím se rozvíjí **KOMPETENCE K UČENÍ**.

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
TV-3-1-02 - zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	PRVNÍ – TŘETÍ TŘÍDA • rozvíjí různé formy rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • dodržuje zásady jednání a chování-fair play, • pohybové hry • hraje pohybové hry s různým zaměřením-netradiční pohybové hry a aktivity **pohybové hry**-pro osvojování různých způsobů lokomoce **základy gymnastiky** • provádí průpravná cvičení, akrobacii, cvičí s náčiním a na nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti • provádí průpravná gymnastická cvičení • akrobacie-provádí průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vřed -provádí kotoul -provádí průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad **rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** • cvičí s hudbou nebo rytmickým doprovodem, zvládá jednoduché tance **základy atletiky** • provádí průpravná cvičení pro ovlivňování běžecké rychlosti, • běžecké vytrvalosti, odrazové síly a obratnosti • učí se základy nízkého a polovysokého startu • skok-skáče do dálky z rozběhu • spojuje rozběh s odrazem • hod-hází míčkem z místa, z chůze **turistika a pobyt v přírodě** • zvládá přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu **sáňkování a bobování** • hraje hry na sněhu-podle klimatických podmínek – podle podmínek školy	koordinace pohybu chování-fair play měření výkonů základy pohybových her základy gymnastiky základy rytmického a kondičního cvičení základy atletiky základy turistiky a pobytu v přírodě zimní sporty	PROJEKT Č. 1. - 1. TŘÍDA PROJEKT Č. 3. - 2. TŘÍDA PROJEKT Č. 4. - 3. TŘÍDA	Žák využívá znalostí z **M** při měření a odhadu vzdálenosti a rychlosti, v oblasti **Člověk a jeho svět** se seznamuje s hlavními myšlenkami olympiády.

	DRUHÁ – TŘETÍ TŘÍDA			
	základy gymnastiky • provádí průpravná cvičení pro zvládnutí kotoulu vzad, provádí kotoul vzad • přeskok-provádí průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z trampolínky provádí skoky prosté odrazem snožmo z trampolínky • provádí výskok do vzporu dřepmo na sníženou švédskou bednu odrazem z trampolínky	základy gymnastiky		
	TŘETÍ TŘÍDA			
	základy gymnastiky • lavičky-přechází lavičku • kladinka-chodí s dopomocí **průpravné úpoly** • přetahy a přetlaky **plavání** • školní plavecký výcvik probíhá v plavecké škole pod vedením školených plavčíků • dodržuje hygienu plavání • adaptuje se na vodní prostředí • získá základní plavecké dovednosti • naučí se jeden plavecký způsob	základy gymnastiky průpravné úpoly plavecký výcvik		

Žák se podílí spolu s pedagogy na utváření pravidel práce a her, umí nabídnout pomoc slabším a případně o pomoc i požádat, dodržuje zásady jednání a chování-fair play, tím se rozvíjí **SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ KOMPETENCE**. Žák respektuje dovednosti a schopnosti druhých, váží si vlastních i výkonů druhých a učí se přijímat výhru a prohru, rozvíjí se tím **OBČANSKÉ KOMPETENCE**.

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
TV-3-1-03- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	PRVNÍ – TŘETÍ TŘÍDA		PROJEKT Č.1 - I. TŘÍDA - 1. část	Ve **Vv** žák maluje zážitky z her, člověka v pohybu…. vypráví o svých zážitcích spojených se sportováním – pocity z výhry, prohry – vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace.
	základy sportovních her • manipuluje s míčem, pálkou či jiným herním náčiním, • polupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených • pravidel • drží míč jednoruč a obouruč, zvládá základní přihrávky rukou • a nohou, • základní způsoby chytání míče • respektuje a vypomůže slabším • zná pravidla zjednodušených pohybových činností-her, závodů a soutěží	sportovní hry míčové hry chování fair play pravidla her		

Žák pracuje ve skupině i s celou třídou, učí se přizpůsobit ostatním a ovládá a řídí své jednání, to vše patří do **KOMPETENCÍ SOCIÁLNÍCH A PERSONÁLNÍCH**

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
TV-3-1-04 - uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	PRVNÍ – TŘETÍ TŘÍDA			Žák využívá všech získaných poznatků o lidském těle, o zdravém způsobu života a stravování a o první pomoci, které si osvojuje ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět.
	dodržuje hygienu při TV • hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí • vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • dodržuje bezpečnost při pohybových činnostech-organizace • a bezpečnost cvičebního prostor • bezpečnost v šatnách a umývárnách • bezpečná příprava a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek • první pomoc v podmínkách TV	hygiena při Tv bezpečnost při Tv		

Žák se učí respektovat určitá bezpečnostní a hygienická pravidla a znalosti a poznatky využívá v oblasti ochrany zdraví svého i ostatních a tím naplňuje KOMPETENCE **PRACOVNÍ**.

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
TV-3-1-05 - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	PRVNÍ – TŘETÍ TŘÍDA			
	• respektuje a používá vhodnou komunikaci v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, • řídí se organizačními pokyny při TV-základní organizace prostoru a činností • zná základní cvičební pojmy • zná názvy používaného nářadí a náčiní, skoků, hodů • názvy částí atletického hřiště, startovní povely a signály, • respektuje základní povely a pravidla pro realizaci her	názvosloví, pokyny a signály organizace činností		

Žák umí propojit získané informace a poznatky s praxí, vybírá a užívá vhodné pojmy a postupy a tím rozvíjí **KOMPETENCE K UČENÍ.**
Žák se učí respektovat pravidla hry, schopnosti a požadavky ostatních a přizpůsobovat se kolektivu a tím rozšiřuje **KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ.**

Tělesná výchova - 2.období

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*učivo*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
TV-5-1-01-podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti **TV-5-1-09** - změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky	ČTVRTÁ – PÁTÁ TŘÍDA • chápe význam pohybu pro zdraví – pohybový režim, délku a intenzitu pohybu • připravuje organismus před pohybovou činnost a uklidní se po zátěži • zařazuje napínací a protahovací cvičení • soustředí se při cvičení – prožívání cviků	• pohybový režim žáků • přípravná cvičení • uklidnění po zátěži • denní režim • Měření výkonů • Základní pohybové testy		Využití dechových cvičení **v Hv**, přípravná cvičení před čtením a zklidňující cvičení před psaním. Znalost lidského těla a pohybového aparátu, pohybový režim v běžném životě se využívá ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět.**

Žák se nenechá zviklat případným nezdarem na počátku, sleduje svá zlepšení – tím se rozvijí **KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ.**
Žák se učí používat a zároveň reagovat na obecně známé termíny a tím se rozvíjí **KOMPETENCE K UČENÍ.**

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*učivo*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
TV-5-1-02-zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením **ZTV 10** - zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování **ZTV 11** -zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele **ZTV 12** -upozorní samostatně na činnosti/prostředí/, které jsou v rozporu s jeho oslabením	ČTVRTÁ A PÁTÁ TŘÍDA • provádí zdravotně zaměřené činnosti-správné držení těla/vestoje a v sedě/ • správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití • chápe podstatu únavy, jednostranné zátěže a svalové nerovnováhy	Správné držení těla Průpravná a kompenzační cvičení relaxační cvičení		Uvědomuje si rozdíly mezi ženským a mužským tělem a chápe rozdílné výkony-**Člověk a jeho svět**

Žák projevuje ochotu věnovat se různým druhům cviků a alternativním metodám rozvoje fyzického i psychického zdraví. Na základě získaných informací se orientuje v nabídce účinné pomoci-**KOMPETENCE K UČENÍ**.
Umí se samostatně připravit k pohybové aktivitě, uvědomuje si rozdíly mezi vrcholovým a rekreačním sportem, mezi sportovními aktivitami mužů a žen, dospělých, starých, dětí, zdravých a handicapovaných-**KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU**.
Zná základní způsoby ovlivňování negativních tělesných a duševních stavů a snaží se je využívat ve svém životě-**KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ.**

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*učivo*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
TV- 5-1-12- zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti **TV-5-1-03** - zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her **TV- 5-1-11-** adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	ČTVRTÁ A PÁTÁ TŘÍDA rozvíjí různé formy rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu **provádí protahovací a napínací cvičení** • rychlostně silová cvičení • vytrvalostní cvičení • cvičení pro rozvoj kloubní pohyblivosti • dechová cvičení • kompenzační cvičení • cvičení pro správné držení těla v různých polohách • cvičení vyrovnávací a korektivní • psychomotorická cvičení **pohybové hry** • hraje hry s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity • využívá netradiční náčiní při cvičení, pohybová tvořivost • obměňuje hry jednoho druhu, využívá přírodního prostředí pro pohybové hry • hraje pohybové hry-pro osvojování různých způsobů lokomoce, pro manipulaci s různým náčiním, pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů, pro zdokonalování nových pohybových dovedností, soutěživé a bojové, pro rozvoj pohybové představivosti a tvořivosti, kontaktní, se specifickým účinkem/vyrovnávací, relaxační, motivační/ **základy gymnastiky** • provádí průpravná cvičení, akrobacii, cvičení s náčiním a na • nářadí odpovídající velikosti a hmotnosti • provádí průpravná cvičení pro ovlivňování pohyblivosti, obratnosti, síly, rychlosti a koordinace pohybů **akrobacie** • osvojí si kotoul vpřed a vzad a jeho modifikace • provádí průpravná cvičení pro zvládnutí stoje na rukou, stoj • na rukou s dopomocí, akrobatické kombinace	koordinace pohybu základy pohybových her základy gymnastiky základy rytmického a kondičního cvičení průpravné úpoly základy atletiky chování fair play základy turistiky a pobytu v přírodě základy plavání zimní sporty základy bruslení		Žák využívá znalostí z **matematiky** při měření a odhadu vzdálenosti a rychlosti, ve vz. oblasti **Člověk a jeho svět** se seznamuje s hlavními myšlenkami olympiády.

	přeskok • provádí průpravná cvičení pro nácvik gymnastického odrazu z můstku • přeskakuje 2- 4díly bedny odrazem z trampolínky • nacvičuje roznožku přes kozu našíř odrazem z můstku, trampolíny, skrčku přes kozu našíř odrazem z můstku, trampolínky **hrazda** • provádí shyb stojmo - odrazem přešvih do vzporu vzadu stojmo - stoj, shyb stojmo - přešvihy do svisu střemhlav a zpět • do stoje, ze svisu stojmo naskočí do vzporu - sešin, kombinuje cviky **lavičky** • cvičí na lavičkách (chůze, běh) **kladinka** • chodí s dopomocí **rytmické a kondiční formy cvičení pro děti** • provádí kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým doprovodem, základy estetického pohybu, vyjádření melodie a rytmu pohybem, jednoduché tance • prožívá základní hudebně pohybové vztahy (rytmus, tempo, takt, melodii) • používá správné držení partnerů při různých tancích • ovládá základy cvičení s náčiním při hudebním nebo rytmickém doprovodu • učí se základní taneční krok 2/4 , 3/4 • učí se základní tance založené na kroku poskočném, přísunném, přeměnném • průpravné úpoly • uvolňuje a zpevňuje tělo a jeho části, uvědomuje si těžiště, • správně dýchá • provádí přetahy a přetlaky **základy atletiky** • provádí průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti běh • rychle běhá do 60 m, vytrvalostně běhá do 1000 m na dráze, • běhá v terénu až do 15 minut • učí se nízký start i z bloků, polovysoký start **skok** • skáče do dálky z rozběhu, odrazem z břevna • skáče do výšky z krátkého rozběhu • rozměřuje si rozběh			

	hod • háže míčkem z rozběhu a spojuje rozběh s odhodem **turistika a pobyt v přírodě** • provádí přesun v terénu, respektuje vhodné chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, ochrana přírody • čte z mapy, aplikuje znalosti z jiných předmětů, běh po vyznačené trase, využití přírodních překážek, základní dovednosti spojené s tábořením **plavání** • školní plavecký výcvik probíhá v plavecké škole pod vedením • školených plavčíků • dodržuje hygienu plavání • adaptuje se na vodní prostředí • získá základní plavecké dovednosti • naučí se jeden plavecký způsob • naučí se prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu **sáňkování a bobování** • hraje hry na sněhu-podle klimatických podmínek - podle podmínek školy **bruslení** • chodí v botách s bruslemi mimo led, vstup na led s dopomocí • provádí průpravná cvičení pro osvojení rovnováhy na bruslích-chůze, skluz, dřepy, jízda na jedné brusli, výskoky snožmo na místě • jezdí vpřed s oporou a bez opory, zastavuje a zatáčí na obou bruslích			

Žák se podílí spolu s pedagogy na utváření pravidel práce a her, umí nabídnout pomoc slabším a případně o pomoc i požádat, dodržuje zásady jednání a chování-fair play, tím se rozvíjí **SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ KOMPETENCE.**
Žák respektuje dovednosti a schopnosti druhých, váží si vlastních i výkonů druhých a učí se přijímat výhru a prohru, rozvíjí se tím **OBČANSKÉ KOMPETENCE.**
Umí připravit a uklidit požadované nářadí a náčiní, pomoci při úpravě cvičební plochy - **KOMPETENCE PRACOVNÍ**.

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*učivo*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
Tv-5-1-04 - uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	ČTVRTÁ A PÁTÁ TŘÍDA • dodržuje hygienu pohybových činností a cvičebního prostředí • dbá na vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity • dodržuje bezpečnost a organizaci cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách, při přípravě a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek • umí poskytnout první pomoc v podmínkách TV • provádí základní záchranu a dopomoc při gymnastickém cvičení a při pohybu na ledě	hygiena při Tv bezpečnost při Tv poskytnutí první pomoci		Žák využívá všech získaných poznatků o lidském těle, o zdravém způsobu života a stravování a o první pomoci, které si osvojuje ve vzdělávací oblasti **Člověk a jeho svět.**

Žák se učí respektovat určitá bezpečnostní a hygienická pravidla a znalosti a poznatky využívá v oblasti ochrany zdraví svého i ostatních a tím naplňuje **KOMPETENCE PRACOVNÍ.**

Žák vnímá problémové situace při sportu ohrožující bezpečnost a tím naplňuje **KOMPETENCI K ŘEŠENÍ PROBLÉMU**.

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*učivo*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
Tv-5-1-06 -jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	ČTVRTÁ A PÁTÁ TŘÍDA **základy sportovních her** • respektuje zásady chování fair play-olympijské ideály a symboly • dodržuje pravidla her, závodů a soutěží • manipuluje s míčem, pálkou či jiným herním náčiním, odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry utkání podle zjednodušených pravidel • spolupracuje při hře, hraje průpravné sportovní hry-vzájemná utkání mezi třídami • udrží míč pod kontrolou • dopraví míč z obranné poloviny na útočnou a zakončí střelbou, řeší situace jeden proti jednomu • přihrává jednoruč a obouruč • přihrává, pohybuje se s míčem a bez míče • při tanci respektuje vzájemné chování	• chování fair play • pravidla her • sportovní hry • míčové hry – manipulace s míčem, spolupráce • tanec		Ve **Vv** žák maluje zážitky z her, člověka v pohybu…., vypráví o svých zážitcích spojených se sportováním - pocity z výhry, prohry vzdělávací oblast **Jazyk a jazyková komunikace.**

Žák pracuje ve skupině i s celou třídou, učí se přizpůsobit ostatním a ovládá a řídí své jednání, to vše patří do **KOMPETENCÍ SOCIÁLNÍCH A PERSONÁLNÍCH**.

Žák rozumí běžně užívaným gestům, zvukům a jiným komunikačním prostředkům při hrách-KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ.

Chová se ohleduplně k druhým - **KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ.**

Žák projevuje soutěživost, ohleduplnost, čestnost, radost z vítězství, schopnost smířit se s porážkou a ocenit soupeře - **KOMPETENCE OBČANSKÉ**.

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*učivo*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
Tv-5-1-07-užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví, cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení čtvrtá a	ČTVRTÁ A PÁTÁ TŘÍDA			Žák cvičí podle jednoduchého nákresu nebo vytváří jednoduchý nákres cviku, příprava probíhá při **Vv.** V hodinách **Hv** se žák seznamuje se základními tanečními kroky.
	• respektuje a používá vhodnou komunikaci v TV - základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely a signály • řídí se organizačními pokyny při TV-základní organizace • prostoru a činností • zná základní cvičební pojmy-polohy, postoje, pohyby paží, nohou, trupu, názvy používaného nářadí a náčiní, skoků, hodů názvy částí atletického hřiště, startovní povely a signály, části skokanských sektorů, techniky běhů, skoků, hodů, • pomůcky pro měření výkonů, základní pojmy související s funkcemi her • respektuje základní povely a pravidla pro realizaci her • zná základní pojmy spojené s výstrojí a výzbrojí na bruslení, turistiku a pobyt v přírodě • zná základní názvy lidových a umělých tanců	názvosloví, pokyny a signály organizace činností pravidla her výstroj, výzbroj tanec		

Žák umí propojit získané informace a poznatky s praxí, vybírá a užívá vhodné pojmy a postupy a tím rozvíjí **KOMPETENCE K UČENÍ.**
Žák se učí respektovat pravidla hry, schopnosti a požadavky ostatních a přizpůsobovat se kolektivu a tím rozšiřuje **KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ**.
Žák vyjadřuje své názory výstižně, souvisle a kultivovaně – KOMPETENCE **KOMUNIKATIVNÍ**

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*učivo*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
Tv-5-1-05-jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti **TV-5-1-08**-zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	ČTVRTÁ A PÁTÁ TŘÍDA		PROJEKT Č.5 - 4. TŘÍDA	Žák samostatně měří, zaznamenává výkony a vyměřuje prostor - **Matematika a její aplikace.**
	• připravuje rozcvičky-před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • zvládá základní organizaci prostoru a činností ve známém prostředí • připraví vhodné podmínky pro jednotlivé druhy cvičení • respektuje odlišná pohlaví • zvládá jednoduché způsoby měření a zaznamenávání výkonů • zvládá základní organizaci utkání -losování, zahájení, počítání skóre, ukončení utkání • uplatňuje hodnocení a sebehodnocení	rozcvička organizace v prostoru podmínky pro cvičení měření a zaznamenávání výkonů organizace utkání a soutěží hodnocení		

Žák umí samostatně připravit rozcvičku, jednoduché soutěže a prostor v tělocvičně - **KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU A KOMPETENCE PRACOVNÍ**.

Užívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k soužití a ke spolupráci s ostatními žáky - **KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ.**

očekávané výstupy	*školní výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
Tv-5-1-10 -orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště, samostatně získá informace	ČTVRTÁ A PÁTÁ TŘÍDA • umí vyhledat informace o pohybových činnostech, Tv a sportu časopisy, knihy, televize, rozhlas aj., • olympijské ideály a symboly • doping, škodlivý vliv kouření, pití alkoholu a užívání drog na zdraví a pohybovou výkonnost		PROJEKT Č.5 - 4. TŘÍDA PROJEKT Č.6 - 5. TŘÍDA	V hodinách **Člověk a jeho svět** se žák seznamuje s nebezpečím návykových látek, v hodinách **Čj** se žák učí vyhledávat v literatuře a v tisku informace o sportovních událostech.

Žák spolupracuje ve dvojici, skupině, týmu a snaží se pozitivně ovlivňovat kvalitu společné činnosti - **KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ.**
Žák vyhledává a třídí informace z oblasti zdraví, sportu, mezilidských vztahů a rizika zneužívání návykových látek, orientuje se v účincích nejznámějších návykových látek a uvědomuje si dopad jakékoliv závislosti na své zdraví - **KOMPETENCE K UČENÍ.**
Využívá informační a komunikační prostředky pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem - **KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ**.
Žák se zapojuje do kulturního dění a sportovních aktivit a respektuje a oceňuje naše sportovní tradice a úspěchy - **KOMPETENCE OBČANSKÉ.**

5.8.2.2 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Tělesná výchova je výlučně zaměřena na všestranný tělesný rozvoj a výchovu žáků, dává jim základní tělovýchovné vzdělání. U dětí je rozvíjena bojovnost, emocionálnost, soutěživost, účelnost a přesnost, analytičnost, organizovanost, smysl pro„ fair play". Pohybová činnost při hrách je motivována dějem, který je řízen pravidly. K aktivním prostředkům tělesné výchovy patří vedle tělesných cvičení i přírodní činitelé – vzduch, slunce, voda, které významnou měrou přispívají k řešení zdravotního a výchovného úkolu tělesné výchovy. Jejich vliv spočívá především v tom, že přispívají k adaptaci organizmu na nepříznivé podmínky prostředí a jejich důsledky

Tematický celek - Činnosti ovlivňující zdraví		
Ročník	**6. ročník**	
Téma	**Sport a jeho význam pro zdraví**	
Výstupy RVP ZV	*aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem*	TV-9-1-01
	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	TV-9-1-02
	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	TV-9-1-03
	odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	TV-9-1-04
	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	TV-9-1-05
Učivo	*význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu*	
	rozdíly mezi TVS dívek a chlapců, mladých a starých, zdravých a oslabených	
	pojmy (terminologie) osvojovaných činností	
	zásady bezpečnosti i v málo známém prostředí (hory, les, vodní plochy)	
	význam různých rolí ve sportu	
	rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým (profesionálním) sportem v podmínkách, zaměření, tréninku	
Výstupy školy	*umí změřit srdeční frekvenci*	
	umí si uspořádat svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě	
	rozumí rozdílům mezi pohybovou činností různých skupin lidí (chlapci, dívky) a respektuje je	
	zvládá různé sociální role v osvojovaných činnostech	
	zvládá praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické a ekologické podmínky)	
Přesahy, poznámky, souvislosti	*základní údržba cvičišť, péče o náčiní a vlastní výstroj a výzbroj*	
	ošetření vážných a život ohrožujících poranění (i v nestandardních podmínkách), odsun raněných	
	pohybová činnost při různém stupni znečištění ovzduší	
	všechny vhodné informace o TVS ve zdravém životním stylu a jejich praktické aplikace	
Průřezová témata	*Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání a sebepojetí, mezilidské vztahy, komunikace, hodnoty, postoje, praktická etika*	
Klíčové kompetence	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.4, 3.3, 3.5, 5.8, 5.9, 6.4	

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností		
Ročník	**6. ročník**	
Téma	**Pohybové hry**	
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech*	TV-9-2-01
	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	TV-9-2-02
Učivo	*pohybové hry pro osvojování různých způsobů lokomoce*	
	pohybové hry pro manipulaci s různým náčiním (podle vyspělosti žáků)	
	pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů	
	pohybové hry pro zdokonalování nových pohybových dovedností	
	pohybové hry soutěživé a bojové (podle vyspělosti žáků)	
	pohybové hry kontaktní	
Výstupy školy	*chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů*	
	snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného	
	umí několik různých her podle daného zaměření a pohybové aktivity, dovede je zorganizovat a samostatně řídit	
	uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, konkrétní složení hráčů, prostředí atd.	
	umí pohybem vyjadřovat nálady, city, myšlenky atd.	
	umí využívat pro pohybové hry přírodního prostředí	
	zná základní zásady bezpečnosti při pohybových hrách v různém prostředí	
Přesahy, poznámky, souvislosti	*nově vznikající, vyvíjející se pohybové hry*	
Průřezová témata	*Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost, hodnoty, postoje, praktická etika*	
	Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí	
	Multikulturní výchova - lidské vztahy	
Klíčové kompetence	1.1, 1.3, 1.7, 2.3, 2.5, 2.6, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 4.6, 4.7, 5.4, 5.6, 6.1, 6.2	

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností	
Ročník	**6. ročník**
Téma	**Gymnastika**
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*
Učivo	***akrobacie*** *Kotoul a jeho modifikace - letmo, kotoul vzad do zášvihu, stoje na rukou; stoj na lopatkách, stoj na rukou i samostatně; přemet stranou (vlevo, vpravo); rovnovážné polohy v postojích; skoky na místě a z místa (dívky)* ***přeskoky*** *skoky odrazem z trampolínky (prosté, s pohyby nohou, s obraty); roznožka přes kozu našíř, nadél (koza) i s oddáleným odrazem; skrčka přes kozu (bednu) našíř, nadél (koza) i s oddáleným odrazem* ***hrazda po čelo*** *náskok do vzporu – zákmihem seskok, sešin; výmyk (odrazem jednonož, obounož); přešvihy únožmo ve vzporu; podmet; svisy* ***kladina (dívky)*** *různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty; rovnovážné polohy; náskoky, seskoky (na vhodnou podložku); klus, poskoky; jednoduché vazby a sestavy*
Výstupy školy	*zná aktivně osvojované pojmy* *zvládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích* *umí cvičit podle slovních pokynů, případně grafického návodu* *dovede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku, skrčku přes nářadí odpovídající výšky, výmyk a přešvihy ve vzporu na hrazdě, podmet, dívky základní cvičební prvky na kladině* *dovede z osvojovaných cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je* *dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a správné držení těla*
Přesahy, poznámky, souvislosti	***akrobacie*** *- přemet vpřed, salto vpřed (trampolína)* ***přeskoky*** *- odbočka (bedna našíř), kotoul letmo přes bednu (trampolína)* ***hrazda doskočná*** *- komíhání ve svisu* ***kruhy*** *- komíhání ve svisu, svis vznesmo* ***šplh*** *- s přírazem na tyči*
Průřezová témata	*Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost, hodnoty, postoje, praktická etika*
Klíčové kompetence	1.1, 1.6, 1.7, 2.2, 2.5, 3.3, 3.5, 4.1, 4.2, 4.3, 5.3, 5.6, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností	
Ročník	**6. ročník**
Téma	**Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem**
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*
Učivo	*význam jednotlivých forem pro správné držení těla, estetiku, společenský kontakt, zdatnost, odpočinek* *základy tvorby jednoduchých pohybových skladeb* *technika pohybů, kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy* *technika pohybů s náčiním (švihadlo)*
Výstupy školy	***učivo je určeno především dívkám*** *chápe zdravotně pohybové i kulturně estetické funkce pohybu s rytmickým a hudebním doprovodem* *zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou* *umí rozlišit estetický a neestetický pohyb* *ovládá základní cvičení alespoň se dvěma druhy náčiní* *umí dva až tři tance z osvojovaných skupin*
Přesahy, poznámky, souvislosti	*aerobik* *pokusy o samostatné pohybové skladby*
Průřezová témata	*Osobnostní a sociální výchova - psychohygiena, kreativita, komunikace*
Klíčové kompetence	1.1, 1.3, 2.3, 2.6, 3.4, 4.1, 4.2, 5,2, 5.4, 5.8,

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností	
Ročník	**6. ročník**
Téma	**Úpoly**
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*
Učivo	*význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost* *základní pojmy osvojovaných činností, názvy úpolových sportů, výstroje a vybavení* *základní filozofie bojových a sebeobranných činností, právní aspekty využití a zneužití úpolových činností* *zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních* ***průpravné úpoly*** *přetahy, přetlaky, úpolové odpory* *střehové postoje, držení a pohyb v postojích, odpory v nich*
Výstupy školy	*uvědomuje si význam sebeobranných činností a své možnosti ve střetu s protivníkem* *uvědomuje si následky zneužití bojových činností a chová se v duchu fair play* *zvládá základní postoje, úchopy*
Přesahy, poznámky, souvislosti	*další sebeobranné činnosti* *judo* *ochrana proti objetí zpředu, obrana proti škrcení, obrana proti úchopů zápěstí*
Průřezová témata	*Multikulturní výchova - lidské vztahy* *Osobnostní a sociální výchova - řešení problémů a rozhodovací dovednosti, komunikace, poznávání lidí, mezilidské vztahy*
Klíčové kompetence	1.1, 1.2, 1.4, 2,1, 2.3, 2.6, 3.2, 4.2, 4.3, 4.4, 4.6, 4.7, 5.1, 5.2, 5.3, 5.7, 6.3

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností	
Ročník	**6. ročník**
Téma	**Atletika**
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*
Učivo	***pojmy*** *olympijské disciplíny, názvy náčiní i neosvojovaných disciplín, základní pravidla atletických soutěží, základy organizace soutěží, základy techniky dalších osvojovaných disciplín a průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti* ***běh*** *speciální běžecká cvičení, rychlý běh do 100 m, vytrvalý běh na dráze i v terénu, štafetová předávka* ***skok*** *skok do dálky z optimálního rozběhu, základy skoku do výšky* ***hod (vrh)*** *hod kriketovým míčkem, průprava na vrh koulí a koulařská gymnastika*
Výstupy školy	*chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty* *umí zorganizovat jednoduchou soutěž, změřit a zapsat potřebné výkony* *zvládá úpravu jednotlivých soutěžních sektorů* *zná základní startovní povely* *zvládá základní techniky atletických disciplín*
Přesahy, poznámky, souvislosti	*překážkový a štafetový běh, atletický čtyřboj*
Průřezová témata	*Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí* *Multikuturní výchova - lidské vztahy* *Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, kominikace, spolupráce, soutěživost*
Klíčové kompetence	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.6, 1.7, 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 3.3, 4.3, 4.7, 5.4, 5.6, 5.9, 6.1, 6.2, 6.4, 6.5

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností	
Ročník	**6. ročník**
Téma	**Sportovní hry** *(dvě dle výběru školy)*
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*
Učivo	*význam sportovní her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení, improvizace* *herní role a funkce (brankař, hráč v poli, kapitán, rozhodčí – časoměřič, zapisovatel, atd.)* *základní pravidla sportovních her (osvojovaných i jiných)* *specifika bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách* *úprava různých povrchů hřišť* ***fotbal, basketbal, vybíjená, házená*** *utkání* *herní kombinace (útočné, obranné)* *herní činnosti jednotlivce (uvolňování hráče, přihrávky, střelba)*
Výstupy školy	*rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní – individuální, brankové, síťové, pálkovací atd.)* *rozumí základním pravidlům* *chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play* *zvládá základní údržbu náčiní a úpravu hřiště před a po utkání* *zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře*
Přesahy, poznámky, souvislosti	*účast na vypsaných soutěžích a turnajích*
Průřezová témata	*Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost, hodnoty, postoje, praktická etika* *Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí* *Multikulturní výchova - lidské vztahy*
Klíčové kompetence	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.6, 1.7, 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.6, 3.3, 3.4, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.6, 5.6, 5.7, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností	
Ročník	**6. ročník**
Téma	**Turistika a pobyt v přírodě**
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*
Učivo	*význam turistiky jako celoživotní aktivity pro zdraví, poznávací činnost, rozvoj specifických dovedností, sociální vztahy atd.* *pojmy spojené s dalšími druhy turistiky (vodní, cyklo, horská)* *zásady přípravy turistické akce, putování* *základní pravidla silničního provozu* *první pomoc při závažných úrazech, transport raněného* *chůze v terénu* *jízda na kole, přesun po trase mimo silnici*
Výstupy školy	*uvědomuje si, že turistika je vhodná celoroční a celoživotní pohybová činnost* *zvládá přesun a pohyb i v náročnějším terénu se zátěží* *umí jezdit na kole* *zvládá první pomoc při vážnějších úrazech v improvizovaných podmínkách* *ví, kde je možné se poučit o oblasti turistické akce*
Přesahy, poznámky, souvislosti	*spojení mezipředmětových vztahů s učivem zeměpisu a přírodopisu*
Průřezová témata	*Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost, hodnoty, postoje, praktická etika* *Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí* *Multikulturní výchova - lidské vztahy*
Klíčové kompetence	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 4.2, 4.4, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 6.4

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností	
Ročník	**6. ročník**
Téma	**Bruslení**
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*
Učivo	*pojmy související s osvojovanými dovednostmi, výstrojí a výzbrojí pro lyžování a bruslení* *základní pravidla bruslení* *zásady orientace v zimní krajině* *péče o výstroj a výzbroj* *stravovací a pitný režim* *bruslařský výcvik - bruslení vpřed, vzad, brždění*
Výstupy školy	*zvládá ošetření bruslařské výstroje* *umí ošetřit běžné úrazy v komplikovaných podmínkách* *zvládá základní pohybové schopnosti a dovednosti na bruslích* *ví, že se smí pohybovat pouze na dostatečně zamrzlých plochách*
Přesahy, poznámky, souvislosti	*1. pomoc, učivo realizováno pouze za vhodných přírodních podmínek*
Průřezová témata	*Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost, hodnoty, postoje, praktická etika* *Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí* *Multikulturní výchova - lidské vztahy*
Klíčové kompetence	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.6, 1.7, 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.6, 3.3, 3.4, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.6, 5.6, 5.7, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4

Tematický celek - Činnosti podporující pohybové učení		
Ročník	**6. ročník**	
Téma	**Komunikace v TVS, historie a současnost sportu, měření výkonů, pravidla osvojovaných pohybových činností, hygiena a bezpečnost**	
Výstupy RVP ZV	*užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu*	TV-9-3-01
	naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	TV-9-3-02
	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	TV-9-3-03
	rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka	TV-9-3-04
	zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	TV-9-3-06
	zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	TV-9-3-07
Učivo	*tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech*	
	organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování	
	historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta	
	pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	
	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	
	měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	
Výstupy školy	*umí změřit, zapsat a zpracovat výkony v soutěži* *dokáže připravit a zorganizovat jednoduché soutěže* *ví, jaké jsou rozdíly vyplívající z role hráče, rozhodčího, diváka a řídí se jimi* *při hrách dokáže spolupracovat, podřídit se taktice a dodržovat ji* *naplňuje základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handcapovaným, respekt k soupeři* *zná a užívá tělocvičné názvosloví*	
Přesahy, poznámky, souvislosti	*sledování významných sportovních událostí, úspěchy čs. sportovců, příprava turnaje*	
Průřezová témata	Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí	
	Multikulturní výchova - mezilidské vztahy	
	Osobnost a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce, soutěživost, hodnoty,	
	postoje, praktická etika	
Klíčové kompetence	1.2, 1.6, 1.7, 2.1, 2.3, 3.4, 4.6, 4.7, 5.4	

Tematický celek - Činnosti ovlivňující zdraví		
Ročník	**7. ročník**	
Téma	**Sport a jeho význam pro zdraví**	
Výstupy RVP ZV	*aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem*	TV-9-1-01
	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	TV-9-1-02
	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	TV-9-1-03
	odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	TV-9-1-04
	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	TV-9-1-05
Učivo	*význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu*	
	rozdíly mezi TVS dívek a chlapců, mladých a starých, zdravých a oslabených	
	pojmy (terminologie) osvojovaných činností	
	význam hodnot srdeční frekvence při TVS, praktické využití pro úpravu zátěže	
	zásady bezpečnosti i v málo známém prostředí (hory, les, vodní plochy)	
	význam různých rolí ve sportu	
	rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým (profesionálním) sportem v podmínkách, zaměření, tréninku	
Výstupy školy	*umí změřit srdeční frekvenci a ví, jak využít údaj pro úpravu pohybové zátěže*	
	umí si uspořádat svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě	
	rozumí rozdílům mezi pohybovou činností různých skupin lidí (chlapci, dívky) a respektuje je	
	zvládá různé sociální role v osvojovaných činnostech	
	zvládá praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické a ekologické podmínky)	
Přesahy, poznámky, souvislosti	*základní údržba cvičišť, péče o náčiní a vlastní výstroj a výzbroj*	
	ošetření vážných a život ohrožujících poranění (i v nestandardních podmínkách), odsun raněných	
	pohybová činnost při různém stupni znečištění ovzduší	
	všechny vhodné informace o TVS ve zdravém životním stylu a jejich praktické aplikace	
Průřezová témata	*Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání a sebepojetí, mezilidské vztahy, komunikace, hodnoty, postoje, praktická etika*	
Klíčové kompetence	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.4, 3.3, 3.5, 5.8, 5.9, 6.4	

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností		
Ročník	**7. ročník**	
Téma	**Pohybové hry**	
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech*	TV-9-2-01
	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	TV-9-2-02
Učivo	*pohybové hry pro osvojování různých způsobů lokomoce*	
	pohybové hry pro manipulaci s různým náčiním (podle vyspělosti žáků)	
	pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů	
	pohybové hry pro zdokonalování nových pohybových dovedností	
	pohybové hry soutěživé a bojové (podle vyspělosti žáků)	
	pohybové hry kontaktní	
	pohybové hry se specifickým účinkem (vyrovnávacím, relaxačním, motivačním a jiným)	
Výstupy školy	*chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů*	
	snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného	
	umí několik různých her podle daného zaměření a pohybové aktivity, dovede je zorganizovat a samostatně řídit	
	uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, konkrétní složení hráčů, prostředí atd.	
	umí pohybem vyjadřovat nálady, city, myšlenky atd.	
	umí využívat pro pohybové hry přírodního prostředí	
	zná základní zásady bezpečnosti při pohybových hrách v různém prostředí	
Přesahy, poznámky, souvislosti	*nově vznikající, vyvíjející se pohybové hry*	
Průřezová témata	*Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost, hodnoty, postoje, praktická etika*	
	Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí	
	Multikulturní výchova - lidské vztahy	
Klíčové kompetence	1.1, 1.3, 1.7, 2.3, 2.5, 2.6, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 4.6, 4.7, 5.4, 5.6, 6.1, 6.2	

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností	
Ročník	**7. ročník**
Téma	**Gymnastika**
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*
Učivo	***akrobacie*** *kotoul a jeho modifikace - letmo, kotoul vzad do zášvihu, stoje na rukou; stoj na lopatkách, stoj na rukou i s výdrží (samostatně); přemet stranou (vlevo, vpravo); rovnovážné polohy v postojích; skoky na místě a z místa (dívky)* ***přeskoky*** *skoky odrazem z trampolínky (prosté, s pohyby nohou, s obraty); roznožka přes kozu (bednu) našíř, nadél (koza) i s oddáleným odrazem; skrčka přes kozu našíř, nadél (koza) i s oddáleným odrazem* ***hrazda po čelo*** *náskok do vzporu – zákmihem seskok, sešin; výmyk (odrazem jednonož, obounož); přešvihy únožmo ve vzporu; svis vznesmo; podmet* ***kladina (dívky)*** *různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty; rovnovážné polohy; náskoky, seskoky (na vhodnou podložku); klus, poskoky; jednoduché vazby a sestavy*
Výstupy školy	*zná aktivně osvojované pojmy* *zvládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích* *umí cvičit podle slovních pokynů, případně grafického návodu* *dovede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku, skrčku přes nářadí odpovídající výšky, výmyk a přešvihy ve vzporu na hrazdě, podmet, dívky základní cvičební prvky na kladině* *dovede z osvojovaných cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je* *dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a správné držení těla*
Přesahy, poznámky, souvislosti	***akrobacie*** *- přemet vpřed, salto vpřed (trampolína)* ***přeskoky*** *- odbočka (bedna našíř), kotoul letmo přes bednu (trampolína)* ***hrazda doskočná*** *- komíhání ve svisu* ***kruhy*** *- komíhání ve svisu, svis vznesmo* ***šplh*** *- s přírazem na tyči*
Průřezová témata	*Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost, hodnoty, postoje, praktická etika*
Klíčové kompetence	1.1, 1.6, 1.7, 2.2, 2.5, 3.3, 3.5, 4.1, 4.2, 4.3, 5.3, 5.6, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností	
Ročník	**7. ročník**
Téma	**Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem**
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*
Učivo	*různé druhy pohybu s rytmickým a hudebním doprovodem (tanec, pohybové skladby a jiné formy cvičení)* *význam jednotlivých forem pro správné držení těla, estetiku, společenský kontakt, zdatnost, odpočinek* *základy tvorby jednoduchých pohybových skladeb* *technika pohybů, kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy* *technika pohybů s náčiním (švihadlo)*
Výstupy školy	***učivo je určeno především dívkám*** *chápe zdravotně pohybové i kulturně estetické funkce pohybu s rytmickým a hudebním doprovodem* *zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou* *umí rozlišit estetický a neestetický pohyb* *ovládá základní cvičení alespoň se dvěma druhy náčiní* *zvládá základy aerobního cvičení na hudbu*
Přesahy, poznámky, souvislosti	*aerobik* *pokusy o samostatné pohybové skladby*
Průřezová témata	*Osobnostní a sociální výchova - psychohygiena, kreativita, komunikace*
Klíčové kompetence	1.1, 1.3, 2.3, 2.6, 3.4, 4.1, 4.2, 5,2, 5.4, 5.8,

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností	
Ročník	**7. ročník**
Téma	**Úpoly**
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*
Učivo	*význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost* *základní pojmy osvojovaných činností, názvy úpolových sportů, výstroje a vybavení* *základní filozofie bojových a sebeobranných činností, právní aspekty využití a zneužití úpolových činností* *zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních* ***průpravné úpoly*** *přetahy, přetlaky, úpolové odpory, pády vzad skulením do kolébky* *střehové postoje, držení a pohyb v postojích, odpory v nich*
Výstupy školy	*uvědomuje si význam sebeobranných činností a své možnosti ve střetu s protivníkem* *uvědomuje si následky zneužití bojových činností a chová se v duchu fair play* *zvládá základní postoje, úchopy a vyproštění z držení*
Přesahy, poznámky, souvislosti	*další sebeobranné činnosti* *judo* *ochrana proti objetí zpředu, obrana proti škrcení, obrana proti úchopů zápěstí*
Průřezová témata	*Multikulturní výchova - lidské vztahy* *Osobnostní a sociální výchova - řešení problémů a rozhodovací dovednosti, komunikace, poznávání lidí, mezilidské vztahy*
Klíčové kompetence	1.1, 1.2, 1.4, 2,1, 2.3, 2.6, 3.2, 4.2, 4.3, 4.4, 4.6, 4.7, 5.1, 5.2, 5.3, 5.7, 6.3

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností	
Ročník	**7. ročník**
Téma	**Atletika**
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*
Učivo	***pojmy*** *olympijské disciplíny, názvy náčiní i neosvojovaných disciplín, základní pravidla atletických soutěží, základy organizace soutěží, základy techniky dalších osvojovaných disciplín a průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti* ***běh*** *speciální běžecká cvičení, rychlý běh do 100 m, vytrvalý běh na dráze i v terénu, štafetová předávka* ***skok*** *skok do dálky z optimálního rozběhu, skok do výšky při vhodných podmínkách* ***hod (vrh)*** *hod kriketovým míčkem, průprava na vrh koulí a koulařská gymnastika (3 kg)*
Výstupy školy	*chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty* *umí zorganizovat jednoduchou soutěž, změřit a zapsat potřebné výkony* *zvládá úpravu jednotlivých soutěžních sektorů* *zná základní startovní povely* *zvládá základní techniky atletických disciplín*
Přesahy, poznámky, souvislosti	*překážkový a štafetový běh, atletický čtyřboj*
Průřezová témata	*Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí* *Multikuturní výchova - lidské vztahy* *Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce, soutěživost*
Klíčové kompetence	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.6, 1.7, 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 3.3, 4.3, 4.7, 5.4, 5.6, 5.9, 6.1, 6.2, 6.4, 6.5

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností	
Ročník	**7. ročník**
Téma	**Sportovní hry** *(dvě dle výběru školy)*
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*
Učivo	*význam sportovní her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení, improvizace* *herní role a funkce (brankař, hráč v poli, kapitán, rozhodčí – časoměřič, zapisovatel, atd.)* *základní pravidla sportovních her (osvojovaných i jiných), základní smluvená gesta rozhodčích* *specifika bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách* *úprava různých povrchů hřišť* ***fotbal, basketbal, vybíjená, házená*** *utkání* *základy herních systémů (postupný)* *herní kombinace (útočné, obranné)* *herní činnosti jednotlivce (uvolňování hráče, přihrávky, střelba)*
Výstupy školy	*rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní – individuální, brankové, síťové, pálkovací atd.)* *rozumí základním pravidlům, ovládá základy rozhodování při hře* *chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play* *zvládá základní údržbu náčiní a úpravu hřiště před a po utkání* *zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře*
Přesahy, poznámky, souvislosti	*účast na vypsaných soutěžích a turnajích*
Průřezová témata	*Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost, hodnoty, postoje, praktická etika* *Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí* *Multikulturní výchova - lidské vztahy*
Klíčové kompetence	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.6, 1.7, 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.6, 3.3, 3.4, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.6, 5.6, 5.7, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností	
Ročník	**7. ročník**
Téma	**Turistika a pobyt v přírodě**
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*
Učivo	*význam turistiky jako celoživotní aktivity pro zdraví, poznávací činnost, rozvoj specifických dovedností, sociální vztahy atd.* *pojmy spojené s dalšími druhy turistiky (vodní, cyklo, horská)* *zásady přípravy turistické akce, putování* *základní pravidla silničního provozu* *první pomoc při závažných úrazech, transport raněného* *chůze v terénu* *jízda na kole, přesun po trase mimo silnici*
Výstupy školy	*uvědomuje si, že turistika je vhodná celoroční a celoživotní pohybová činnost* *zvládá přesun a pohyb i v náročnějším terénu se zátěží* *umí jezdit na kole* *zvládá první pomoc při vážnějších úrazech v improvizovaných podmínkách* *ví, kde je možné se poučit o oblasti turistické akce*
Přesahy, poznámky, souvislosti	*spojení mezipředmětových vztahů s učivem zeměpisu a přírodopisu*
Průřezová témata	*Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost, hodnoty, postoje, praktická etika* *Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí* *Multikulturní výchova - lidské vztahy*
Klíčové kompetence	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 4.2, 4.4, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 6.4

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností	
Ročník	**7. ročník**
Téma	**Bruslení**
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*
Učivo	*pojmy související s osvojovanými dovednostmi, výstrojí a výzbrojí pro lyžování a bruslení* *základní pravidla bruslení a ledního hokeje* *zásady orientace v zimní krajině* *péče o výstroj a výzbroj* *stravovací a pitný režim* *bruslařský výcvik - bruslení vpřed, vzad, brždění, překládání*
Výstupy školy	*zná nejdůležitější pravidla pohybu v zimní krajině* *ví, jak se připravit na horskou túru a koho a jak informovat o zamýšlené cestě* *zvládá ošetření bruslařské výstroje* *umí ošetřit běžné úrazy v komplikovaných podmínkách* *zvládá základní pohybové schopnosti a dovednosti na bruslích* *ví, že se smí pohybovat pouze na dostatečně zamrzlých plochách*
Přesahy, poznámky, souvislosti	*1. pomoc, učivo realizováno pouze za vhodných přírodních podmínek*
Průřezová témata	*Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost, hodnoty, postoje, praktická etika* *Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí* *Multikulturní výchova - lidské vztahy*
Klíčové kompetence	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.6, 1.7, 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.6, 3.3, 3.4, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.6, 5.6, 5.7, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4

Ročník	**7. ročník**	
Téma	**Komunikace v TVS, historie a současnost sportu, měření výkonů, pravidla osvojovaných pohybových činností, hygiena a bezpečnost**	
Výstupy RVP ZV	*užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu*	TV-9-3-01
	naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	TV-9-3-02
	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	TV-9-3-03
	rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka	TV-9-3-04
	zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	TV-9-3-06
	zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	TV-9-3-07
Učivo	*tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech*	
	organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování	
	historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta	
	pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	
	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	
	měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	
Výstupy školy	*umí změřit, zapsat a zpracovat výkony v soutěži* *dokáže připravit a zorganizovat jednoduché soutěže* *ví, jaké jsou rozdíly vyplívající z role hráče, rozhodčího, diváka a řídí se jimi* *při hrách dokáže spolupracovat, podřídit se taktice a dodržovat ji* *naplňuje základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handcapovaným, respekt k soupeři* *zná a užívá tělocvičné názvosloví*	
Přesahy, poznámky, souvislosti	*sledování významných sportovních událostí, úspěchy čs. sportovců, příprava turnaje*	
Průřezová témata	Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí	
	Multikulturní výchova - mezilidské vztahy	
	Osobnost a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce, soutěživost, hodnoty,	
	postoje, praktická etika	
Klíčové kompetence	1.2, 1.6, 1.7, 2.1, 2.3, 3.4, 4.6, 4.7, 5.4	

Tematický celek - Činnosti ovlivňující zdraví		
Ročník	**8. ročník**	
Téma	**Sport a jeho význam pro zdraví**	
Výstupy RVP ZV	*aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem*	TV-9-1-01
	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	TV-9-1-02
	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	TV-9-1-03
	odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	TV-9-1-04
	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	TV-9-1-05
Učivo	*význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu*	
	rozdíly mezi TVS dívek a chlapců, mladých a starých, zdravých a oslabených	
	pojmy (terminologie) osvojovaných činností	
	význam hodnot srdeční frekvence při TVS, praktické využití pro úpravu zátěže	
	zásady bezpečnosti i v málo známém prostředí (hory, les, vodní plochy)	
	význam různých rolí ve sportu	
	rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým (profesionálním) sportem v podmínkách, zaměření, tréninku	
Výstupy školy	*umí změřit srdeční frekvenci a ví, jak využít údaj pro úpravu pohybové zátěže*	
	umí si uspořádat svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě	
	rozumí rozdílům mezi pohybovou činností různých skupin lidí (chlapci, dívky) a respektuje je	
	zvládá různé sociální role v osvojovaných činnostech	
	zvládá praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické a ekologické podmínky)	
Přesahy, poznámky, souvislosti	*základní údržba cvičišť, péče o náčiní a vlastní výstroj a výzbroj*	
	ošetření vážných a život ohrožujících poranění (i v nestandardních podmínkách), odsun raněných	
	pohybová činnost při různém stupni znečištění ovzduší	
	všechny vhodné informace o TVS ve zdravém životním stylu a jejich praktické aplikace	
Průřezová témata	*Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání a sebepojetí, mezilidské vztahy, komunikace, hodnoty, postoje, praktická etika*	
Klíčové kompetence	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.4, 3.3, 3.5, 5.8, 5.9, 6.4	

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností		
Ročník	**8. ročník**	
Téma	**Pohybové hry**	
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech*	TV-9-2-01
	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	TV-9-2-02
Učivo	*pohybové hry pro osvojování různých způsobů lokomoce*	
	pohybové hry pro manipulaci s různým náčiním (podle vyspělosti žáků)	
	pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů	
	pohybové hry pro zdokonalování nových pohybových dovedností	
	pohybové hry soutěživé a bojové (podle vyspělosti žáků)	
	pohybové hry se specifickým účinkem (vyrovnávacím, relaxačním, motivačním a jiným)	
	netradiční a méně známé pohybové hry	
Výstupy školy	*chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů*	
	snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného	
	umí několik různých her podle daného zaměření a pohybové aktivity, dovede je zorganizovat a samostatně řídit	
	uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, konkrétní složení hráčů, prostředí atd.	
	umí pohybem vyjadřovat nálady, city, myšlenky atd.	
	umí využívat pro pohybové hry přírodního prostředí	
	zná základní zásady bezpečnosti při pohybových hrách v různém prostředí	
Přesahy, poznámky, souvislosti	*nově vznikající, vyvíjející se pohybové hry*	
Průřezová témata	*Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost, hodnoty, postoje, praktická etika*	
	Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí	
	Multikulturní výchova - lidské vztahy	
Klíčové kompetence	1.1, 1.3, 1.7, 2.3, 2.5, 2.6, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 4.6, 4.7, 5.4, 5.6, 6.1, 6.2	

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností	
Ročník	**8. ročník**
Téma	**Gymnastika**
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*
Učivo	***akrobacie*** *kotoul letmo, kotoul vzad do zášvihu, stoje na rukou; stoj na lopatkách, stoj na rukou i s výdrží (samostatně); přemet stranou (vlevo, vpravo); rovnovážné polohy v postojích; skoky na místě a z místa (dívky)* ***přeskoky*** *skoky odrazem z trampolínky (prosté, s pohyby nohou, s obraty); roznožka přes kozu (bednu) našíř, nadél i s oddáleným odrazem; skrčka přes kozu (bednu) našíř, nadél i s oddáleným odrazem* ***hrazda po čelo*** *náskok do vzporu – zákmihem seskok, sešin; výmyk (odrazem jednonož, obounož); přešvihy únožmo ve vzporu; svis vznesmo; podmet* ***kladina (dívky)*** *různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty; rovnovážné polohy; náskoky, seskoky (na vhodnou podložku); klus, poskoky; jednoduché vazby a sestavy*
Výstupy školy	*zná aktivně osvojované pojmy* *zvládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích* *umí cvičit podle slovních pokynů, případně grafického návodu* *dovede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku, skrčku přes nářadí odpovídající výšky, výmyk a přešvihy ve vzporu na hrazdě, podmet, dívky* *základní cvičební prvky na kladině* *dovede z osvojovaných cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je* *dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a správné držení těla*
Přesahy, poznámky, souvislosti	***Akrobacie*** *přemet vpřed, rondát, salto vpřed (můstek, trampolína)* ***přeskoky*** *skrčka nadél (koza), odbočka (bedna našíř)* ***hrazda doskočná*** *komíhání ve svisu, výmyk tahem-sešin* ***kruhy*** *komíhání ve svisu, svis vznesmo, střemhlav* ***Šplh-*** *na tyči s přírazem*
Průřezová témata	*Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost, hodnoty, postoje, praktická etika*
Klíčové kompetence	1.1, 1.6, 1.7, 2.2, 2.5, 3.3, 3.5, 4.1, 4.2, 4.3, 5.3, 5.6, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností	
Ročník	**8. ročník**
Téma	**Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem**
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*
Učivo	*různé druhy pohybu s rytmickým a hudebním doprovodem (tanec, pohybové skladby a jiné formy cvičení)* *význam jednotlivých forem pro správné držení těla, estetiku, společenský kontakt, zdatnost, odpočinek* *specifika hygieny a bezpečnosti při osvojovaných formách cvičení s hudbou* *základy tvorby jednoduchých pohybových skladeb, výběr vhodného hudebního a rytmického doprovodu* *technika pohybů, kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy* *technika pohybů s náčiním (švihadlo)*
Výstupy školy	***učivo je určeno především dívkám*** *chápe zdravotně pohybové i kulturně estetické funkce pohybu s rytmickým a hudebním doprovodem* *zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou* *umí rozlišit estetický a neestetický pohyb a naznačit jeho příčiny* *ovládá základní cvičení alespoň se dvěma druhy náčiní* *zvládá základy aerobního cvičení na hudbu*
Přesahy, poznámky, souvislosti	*cvičení s kužely* *aerobik* *pokusy o samostatné pohybové skladby*
Průřezová témata	*Osobnostní a sociální výchova - psychohygiena, kreativita, komunikace*
Klíčové kompetence	1.1, 1.3, 2.3, 2.6, 3.4, 4.1, 4.2, 5,2, 5.4, 5.8,

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností	
Ročník	**8. ročník**
Téma	**Úpoly**
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*
Učivo	*význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost* *základní pojmy osvojovaných činností, názvy úpolových sportů, výstroje a vybavení* *základní filozofie bojových a sebeobranných činností, právní aspekty využití a zneužití úpolových činností* *zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních* ***průpravné úpoly*** *přetahy, přetlaky, úpolové odpory, pády vzad skulením do kolébky, kotoulem přes rameno, navazování pádů* *držení soupeře na zemi, boj o únik z držení na zemi* *střehové postoje, držení a pohyb v postojích, odpory v nich*
Výstupy školy	*uvědomuje si význam sebeobranných činností a své možnosti ve střetu s protivníkem* *uvědomuje si následky zneužití bojových činností a chová se v duchu fair play* *zvládá základní postoje, úchopy a vyproštění z držení*
Přesahy, poznámky, souvislosti	*další sebeobranné činnosti* *judo* *ochrana proti objetí zpředu, obrana proti škrcení, obrana proti úchopů zápěstí, poraz ógoši, obrana proti seku zhora*
Průřezová témata	*Multikulturní výchova - lidské vztahy* *Osobnostní a sociální výchova - řešení problémů a rozhodovací dovednosti, komunikace, poznávání lidí, mezilidské vztahy*
Klíčové kompetence	1.1, 1.2, 1.4, 2,1, 2.3, 2.6, 3.2, 4.2, 4.3, 4.4, 4.6, 4.7, 5.1, 5.2, 5.3, 5.7, 6.3

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností	
Ročník	**8. ročník**
Téma	**Atletika**
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*
Učivo	***pojmy*** *olympijské disciplíny, názvy náčiní i neosvojovaných disciplín, základní pravidla atletických soutěží, rozhodování o umístění ve skocích, hodech, atd., základy organizace soutěží, základy techniky dalších osvojovaných disciplín a průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti* ***běh*** *speciální běžecká cvičení, rychlý běh do 100 m, vytrvalý běh na dráze i v terénu, štafetová předávka* ***skok*** *skok do dálky z optimálního rozběhu, skok do výšky při vhodných podmínkách* ***hod (vrh)*** *hod kriketovým míčkem, průprava na vrh koulí a koulařská gymnastika (D 3 kg, CH do 5 kg)*
Výstupy školy	*chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty* *umí zorganizovat jednoduchou soutěž, změřit a zapsat potřebné výkony* *zvládá úpravu jednotlivých soutěžních sektorů* *zná základní startovní povely* *zvládá základní techniky atletických disciplín*
Přesahy, poznámky, souvislosti	*překážkový a štafetový běh, atletický víceboj*
Průřezová témata	*Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí* *Multikuturní výchova - lidské vztahy* *Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, kominikace, spolupráce, soutěživost*
Klíčové kompetence	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.6, 1.7, 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 3.3, 4.3, 4.7, 5.4, 5.6, 5.9, 6.1, 6.2, 6.4, 6.5

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností	
Ročník	**8. ročník**
Téma	**Sportovní hry** *(dvě dle výběru školy)*
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*
Učivo	*význam sportovní her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení, improvizace* *herní role a funkce (brankař, hráč v poli, kapitán, rozhodčí – časoměřič, zapisovatel, atd.)* *základní pravidla sportovních her (osvojovaných i jiných), základní smluvená gesta rozhodčích* *specifika bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách* *příprava a organizace utkání* *úprava různých povrchů hřišť* ***fotbal, basketbal, volejbal, softball, frisbee*** *utkání* *základy herních systémů (postupný, útočný, obranný)* *herní kombinace (útočné, obranné)* *herní činnosti jednotlivce (uvolňování hráče, přihrávky, střelba)*
Výstupy školy	*rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní – individuální, brankové, síťové, pálkovací atd.)* *rozumí základním pravidlům, ovládá základy rozhodování při hře* *chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play* *umí zvolit taktiku a dodržovat ji za pomoci spoluhráčů i učitele* *zvládá základní údržbu náčiní a úpravu hřiště před a po utkání* *zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře*
Přesahy, poznámky, souvislosti	*účast na vypsaných soutěžích a turnajích, od 8. ročníku volejbal* *Méně známé sportovní hry*
Průřezová témata	*Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost, hodnoty, postoje, praktická etika* *Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí* *Multikulturní výchova - lidské vztahy*
Klíčové kompetence	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.6, 1.7, 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.6, 3.3, 3.4, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.6, 5.6, 5.7, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností	
Ročník	**8. ročník**
Téma	**Turistika a pobyt v přírodě**
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*
Učivo	*význam turistiky jako celoživotní aktivity pro zdraví, poznávací činnost, rozvoj specifických dovedností, sociální vztahy atd.* *pojmy spojené s dalšími druhy turistiky (vodní, cyklo, horská)* *zásady přípravy turistické akce, vyhledávání dopravních spojů, putování* *základní pravidla silničního provozu* *první pomoc při závažných úrazech, transport raněného* *chůze v terénu* *jízda na kole, přesun po trase mimo silnici*
Výstupy školy	*uvědomuje si, že turistika je vhodná celoroční a celoživotní pohybová činnost* *umí převážně samostatně zorganizovat jednoduchou turistickou akci s pohybovým a poznávacím obsahem* *zvládá přesun a pohyb i v náročnějším terénu se zátěží* *umí jezdit na kole* *zná základní pravidla orientačního běhu a zvládá ho i v náročnějším a méně známém terénu, dovede se orientovat s pomocí buzoly* *zvládá první pomoc při vážnějších úrazech v improvizovaných podmínkách* *ví, kde je možné se poučit o oblasti turistické akce*
Přesahy, poznámky, souvislosti	*spojení mezipředmětových vztahů s učivem zeměpisu a přírodopisu*
Průřezová témata	*Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost, hodnoty, postoje, praktická etika* *Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí* *Multikulturní výchova - lidské vztahy*
Klíčové kompetence	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 4.2, 4.4, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 6.4

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností	
Ročník	**8. ročník**
Téma	**Bruslení, lyžování, snowboarding**
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*
Učivo	*pojmy související s osvojovanými dovednostmi, výstrojí a výzbrojí pro lyžování, snowboarding a bruslení* *základní pravidla lyžování, snowboardingu a bruslení* *zásady orientace v zimní krajině* *péče o výstroj a výzbroj* *stravovací a pitný režim* *Sjezdový, snowboardový a bruslařský výcvik*
Výstupy školy	*zná nejdůležitější pravidla pohybu v zimní krajině a chování na společných zařízeních – vleky, sjezdovky, běžecké tratě – a řídí se jimi* *ví, jak se připravit na horskou túru a koho a jak informovat o zamýšlené cestě* *zvládá ošetření lyžařské, snowboardové a bruslařské výstroje* *umí ošetřit běžné úrazy v komplikovaných podmínkách* *zvládá základní pohybové schopnosti a dovednosti na lyžích i na bruslích* *ví, že se smí pohybovat pouze na dostatečně zamrzlých plochách*
Přesahy, poznámky, souvislosti	*1. pomoc, učivo realizováno pouze za vhodných přírodních podmínek*
Průřezová témata	*Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost, hodnoty, postoje, praktická etika* *Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí* *Multikulturní výchova - lidské vztahy*
Klíčové kompetence	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.6, 1.7, 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.6, 3.3, 3.4, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.6, 5.6, 5.7, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4

Tematický celek - Činnosti podporující pohybové učení		
Ročník	**8. ročník**	
Téma	**Komunikace v TVS, historie a současnost sportu, měření výkonů, pravidla osvojovaných pohybových činností, hygiena a bezpečnost**	
Výstupy RVP ZV	*užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu*	TV-9-3-01
	naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	TV-9-3-02
	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	TV-9-3-03
	rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka	TV-9-3-04
	zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	TV-9-3-06
	zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	TV-9-3-07
Učivo	*tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech*	
	organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování	
	historie a současnost sportu – významné soutěže a čs. i zahraniční sportovci, olympismus – olympijská charta, historie OH	
	pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	
	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	
	měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	
Výstupy školy	*umí změřit, zapsat a zpracovat výkony v soutěži* *dokáže připravit a zorganizovat jednoduché soutěže* *ví, jaké jsou rozdíly vyplívající z role hráče, rozhodčího, diváka a řídí se jimi* *při hrách dokáže spolupracovat, podřídit se taktice a dodržovat ji* *naplňuje základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handcapovaným, respekt k soupeři* *zná a užívá tělocvičné názvosloví*	
Přesahy, poznámky, souvislosti	*sledování významných sportovních událostí, úspěchy čs. sportovců, příprava turnaje*	
Průřezová témata	Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí	
	Multikulturní výchova - mezilidské vztahy	
	Osobnost a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce, soutěživost, hodnoty, postoje, praktická etika	
Klíčové kompetence	1.2, 1.6, 1.7, 2.1, 2.3, 3.4, 4.6, 4.7, 5.4	

Tematický celek - Činnosti ovlivňující zdraví		
Ročník	**9. ročník**	
Téma	**Sport a jeho význam pro zdraví**	
Výstupy RVP ZV	*aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem*	TV-9-1-01
	usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	TV-9-1-02
	samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	TV-9-1-03
	odmítá drogy a jiné škodliviny neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	TV-9-1-04
	uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	TV-9-1-05
Učivo	*význam biorytmů pro zdraví a pohybovou aktivitu*	
	rozdíly mezi TVS dívek a chlapců, mladých a starých, zdravých a oslabených	
	pojmy (terminologie) osvojovaných činností	
	význam hodnot srdeční frekvence při TVS, praktické využití pro úpravu zátěže	
	zásady bezpečnosti i v málo známém prostředí (hory, les, vodní plochy)	
	význam různých rolí ve sportu	
	rozdíly mezi rekreačním, výkonnostním a vrcholovým (profesionálním) sportem v podmínkách, zaměření, tréninku	
Výstupy školy	*umí změřit srdeční frekvenci a ví, jak využít údaj pro úpravu pohybové zátěže*	
	umí si uspořádat svůj pohybový režim, pravidelně se věnuje některému sportu nebo jiné pohybové aktivitě	
	rozumí rozdílům mezi pohybovou činností různých skupin lidí (chlapci, dívky) a respektuje je	
	zvládá různé sociální role v osvojovaných činnostech	
	zvládá praktické jednání a rozhodování i ve vypjatých situacích (úraz, nevhodné klimatické a ekologické podmínky)	
Přesahy, poznámky, souvislosti	*základní údržba cvičišť, péče o náčiní a vlastní výstroj a výzbroj*	
	ošetření vážných a život ohrožujících poranění (i v nestandardních podmínkách), odsun raněných	
	pohybová činnost při různém stupni znečištění ovzduší	
	všechny vhodné informace o TVS ve zdravém životním stylu a jejich praktické aplikace	
Průřezová témata	*Osobnostní a sociální výchova - sebepoznání a sebepojetí, mezilidské vztahy, komunikace, hodnoty, postoje, praktická etika*	
Klíčové kompetence	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 2.1, 2.4, 3.3, 3.5, 5.8, 5.9, 6.4	

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností		
Ročník	**9. ročník**	
Téma	**Pohybové hry**	
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech*	TV-9-2-01
	posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	TV-9-2-02
Učivo	*pohybové hry pro osvojování různých způsobů lokomoce*	
	pohybové hry pro manipulaci s různým náčiním (podle vyspělosti žáků)	
	pohybové hry pro ovlivňování kondičních a koordinačních předpokladů	
	pohybové hry pro zdokonalování nových pohybových dovedností	
	pohybové hry soutěživé a bojové (podle vyspělosti žáků)	
	)	
	pohybové hry kontaktní	
	pohybové hry se specifickým účinkem (vyrovnávacím, relaxačním, motivačním a jiným)	
	netradiční a méně známé pohybové hry	
Výstupy školy	*chápe význam pohybových her pro navazování a upevňování mezilidských kontaktů*	
	snaží se o fair play jednání při hrách, má radost ze hry, ne z prohry jiného	
	umí několik různých her podle daného zaměření a pohybové aktivity, dovede je zorganizovat a samostatně řídit	
	uvědomuje si, že ne každá hra je vhodná pro určitý věk, počet hráčů, konkrétní složení hráčů, prostředí atd.	
	umí pohybem vyjadřovat nálady, city, myšlenky atd.	
	umí využívat pro pohybové hry přírodního prostředí	
	zná základní zásady bezpečnosti při pohybových hrách v různém prostředí	
Přesahy, poznámky, souvislosti	*nově vznikající, vyvíjející se pohybové hry*	
Průřezová témata	*Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost, hodnoty, postoje, praktická etika*	
	Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí	
	Multikulturní výchova - lidské vztahy	
Klíčové kompetence	1.1, 1.3, 1.7, 2.3, 2.5, 2.6, 3.3, 4.1, 4.2, 4.3, 4.6, 4.7, 5.4, 5.6, 6.1, 6.2	

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností	
Ročník	**9. ročník**
Téma	**Gymnastika**
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*
Učivo	***akrobacie*** *kotoul letmo, kotoul vzad do zášvihu, stoje na rukou; stoj na lopatkách, stoj na rukou i s výdrží (samostatně); přemet stranou (vlevo, vpravo); rovnovážné polohy v postojích; skoky na místě a z místa (dívky)* ***přeskoky*** *skoky odrazem z trampolínky (prosté, s pohyby nohou, s obraty); roznožka přes kozu (bednu) našíř, i s oddáleným odrazem; skrčka přes kozu (bednu) našíř, i s oddáleným odrazem* ***hrazda po čelo*** *náskok do vzporu – zákmihem seskok, sešin; výmyk (odrazem jednonož, obounož); přešvihy únožmo ve vzporu; svis vznesmo; podmet* ***kladina (dívky)*** *různé druhy chůze s doprovodnými pohyby paží a obraty; rovnovážné polohy; náskoky, seskoky (na vhodnou podložku); klus, poskoky; jednoduché vazby a sestavy*
Výstupy školy	*zná aktivně osvojované pojmy* *zvládá bezpečně záchranu a dopomoc při osvojovaných cvicích* *umí cvičit podle slovních pokynů, případně grafického návodu* *dovede stoj na rukou, přemet stranou, roznožku, skrčku přes nářadí odpovídající výšky, výmyk a přešvihy ve vzporu na hrazdě, podmet, dívky* *základní cvičební prvky na kladině* *dovede z osvojovaných cviků připravit krátké sestavy a zacvičit je* *dovede využívat gymnastické cviky pro rozvoj své zdatnosti a správné držení těla*
Přesahy, poznámky, souvislosti	***Akrobacie -****přemet vpřed, rondát, salto vpřed (můstek, trampolína)* ***Přeskoky -*** *skrčka nadél (bedna, koza), odbočka (bedna našíř)* ***hrazda doskočná -****komíhání ve svisu, výmyk tahem-sešin* ***Kruhy -*** *komíhání ve svisu, svis vznesmo, střemhlav* ***Šplh -*** *na tyči s přírazem,*
Průřezová témata	*Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost, hodnoty, postoje, praktická etika*
Klíčové kompetence	1.1, 1.6, 1.7, 2.2, 2.5, 3.3, 3.5, 4.1, 4.2, 4.3, 5.3, 5.6, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4, 6.5

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností	
Ročník	**9. ročník**
Téma	**Estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem**
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*
Učivo	*různé druhy pohybu s rytmickým a hudebním doprovodem (tanec, pohybové skladby a jiné formy cvičení)* *význam jednotlivých forem pro správné držení těla, estetiku, společenský kontakt, zdatnost, odpočinek* *technika pohybů, kroky, skoky, obraty, cviky rovnováhy* *technika pohybů s náčiním (švihadlo)*
Výstupy školy	***učivo je určeno především dívkám*** *chápe zdravotně pohybové i kulturně estetické funkce pohybu s rytmickým a hudebním doprovodem* *zná základní druhy cvičení a pohybu s hudbou* *umí rozlišit estetický a neestetický pohyb a naznačit jeho příčiny* *ovládá základní cvičení alespoň se dvěma druhy náčiní* *zvládá základy aerobního cvičení na hudbu*
Přesahy, poznámky, souvislosti	*aerobik* *pokusy o samostatné pohybové skladby*
Průřezová témata	*Osobnostní a sociální výchova - psychohygiena, kreativita, komunikace*
Klíčové kompetence	1.1, 1.3, 2.3, 2.6, 3.4, 4.1, 4.2, 5,2, 5.4, 5.8,

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností	
Ročník	**9. ročník**
Téma	**Úpoly**
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*
Učivo	*význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost* *základní pojmy osvojovaných činností, názvy úpolových sportů, výstroje a vybavení* *základní filozofie bojových a sebeobranných činností, právní aspekty využití a zneužití úpolových činností* *zásady bezpečnosti při úpolových cvičeních* ***průpravné úpoly*** *přetahy, přetlaky, úpolové odpory, pády vzad skulením do kolébky, kotoulem přes rameno, navazování pádů* *držení soupeře na zemi, boj o únik z držení na zemi* *střehové postoje, držení a pohyb v postojích, odpory v nich*
Výstupy školy	*uvědomuje si význam sebeobranných činností a své možnosti ve střetu s protivníkem* *uvědomuje si následky zneužití bojových činností a chová se v duchu fair play* *zvládá základní postoje, úchopy a vyproštění z držení*
Přesahy, poznámky, souvislosti	*další sebeobranné činnosti* *judo* *ochrana proti objetí zpředu, obrana proti škrcení, obrana proti úchopů zápěstí, poraz ógoši, obrana proti seku zhora*
Průřezová témata	*Multikulturní výchova - lidské vztahy* *Osobnostní a sociální výchova - řešení problémů a rozhodovací dovednosti, komunikace, poznávání lidí, mezilidské vztahy*
Klíčové kompetence	1.1, 1.2, 1.4, 2,1, 2.3, 2.6, 3.2, 4.2, 4.3, 4.4, 4.6, 4.7, 5.1, 5.2, 5.3, 5.7, 6.3

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností	
Ročník	**9. ročník**
Téma	**Atletika**
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*
Učivo	***pojmy*** *olympijské discipliny, názvy náčiní i neosvojovaných disciplín, základní pravidla atletických soutěží, rozhodování o umístění ve skocích, hodech, atd., základy organizace soutěží, základy techniky dalších osvojovaných disciplín a průpravná cvičení pro jednotlivé atletické činnosti* ***běh*** *speciální běžecká cvičení, rychlý běh do 100 m, vytrvalý běh na dráze i v terénu, štafetová předávka* ***skok*** *skok do dálky z optimálního rozběhu, skok do výšky při vhodných podmínkách* ***hod (vrh)*** *hod kriketovým míčkem, průprava na vrh koulí a koulařská gymnastika (D 3 kg, CH do 5 kg)*
Výstupy školy	*chápe význam atletiky jako vhodné průpravy pro jiné sporty* *umí zorganizovat jednoduchou soutěž, změřit a zapsat potřebné výkony* *zvládá úpravu jednotlivých soutěžních sektorů* *zná základní startovní povely* *zvládá základní techniky atletických disciplín*
Přesahy, poznámky, souvislosti	*překážkový a štafetový běh, příprava na hod diskem, atletický víceboj*
Průřezová témata	*Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí* *Multikuturní výchova - lidské vztahy* *Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce, soutěživost*
Klíčové kompetence	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.6, 1.7, 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 3.3, 4.3, 4.7, 5.4, 5.6, 5.9, 6.1, 6.2, 6.4, 6.5

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností	
Ročník	**9. ročník**
Téma	**Sportovní hry** *(dvě dle výběru školy)*
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*
Učivo	*význam sportovní her pro rozvoj herních dovedností, herního myšlení, improvizace* *herní role a funkce (brankař, hráč v poli, kapitán, rozhodčí – časoměřič, zapisovatel, atd.)* *základní pravidla sportovních her (osvojovaných i jiných), základní smluvená gesta rozhodčích* *specifika bezpečnosti a hygieny při sportovních hrách* *příprava a organizace utkání* *úprava různých povrchů hřišť* ***fotbal, basketbal, házená, volejbal, softball, frisbee*** *utkání* *základy herních systémů (postupný, útočný, obranný)* *herní kombinace (útočné, obranné)* *herní činnosti jednotlivce (uvolňování hráče, přihrávky, střelba)*
Výstupy školy	*rozumí základním rozdílům mezi jednotlivými druhy sportovních her (kolektivní – individuální, brankové, síťové, pálkovací atd.)* *rozumí základním pravidlům, ovládá základy rozhodování při hře* *chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair play* *umí zvolit taktiku a dodržovat ji za pomoci spoluhráčů i učitele* *zvládá základní údržbu náčiní a úpravu hřiště před a po utkání* *zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře*
Přesahy, poznámky, souvislosti	*účast na vypsaných soutěžích a turnajích, od 8. ročníku volejbal*
Průřezová témata	*Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost, hodnoty, postoje, praktická etika* *Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí* *Multikulturní výchova - lidské vztahy*
Klíčové kompetence	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.6, 1.7, 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.6, 3.3, 3.4, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.6, 5.6, 5.7, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností	
Ročník	**9. ročník**
Téma	**Turistika a pobyt v přírodě**
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*
Učivo	*význam turistiky jako celoživotní aktivity pro zdraví, poznávací činnost, rozvoj specifických dovedností, sociální vztahy atd.* *pojmy spojené s dalšími druhy turistiky (vodní, cyklo, horská)* *zásady přípravy turistické akce, vyhledávání dopravních spojů, putování* *základní pravidla silničního provozu* *první pomoc při závažných úrazech, transport raněného* *chůze v terénu* *jízda na kole, přesun po trase mimo silnici*
Výstupy školy	*uvědomuje si, že turistika je vhodná celoroční a celoživotní pohybová činnost* *umí převážně samostatně zorganizovat jednoduchou turistickou akci s pohybovým a poznávacím obsahem* *zvládá přesun a pohyb i v náročnějším terénu se zátěží* *umí jezdit na kole* *zvládá první pomoc při vážnějších úrazech v improvizovaných podmínkách* *ví, kde je možné se poučit o oblasti turistické akce*
Přesahy, poznámky, souvislosti	*spojení mezipředmětových vztahů s učivem zeměpisu a přírodopisu*
Průřezová témata	*Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost, hodnoty, postoje, praktická etika* *Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí* *Multikulturní výchova - lidské vztahy*
Klíčové kompetence	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.5, 1.6, 1.7, 2.2, 2.3, 2.4, 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 3.5, 4.2, 4.4, 5.1, 5.2, 5.3, 5.4, 5.5, 5.6, 6.4

Tematický celek - Činnosti ovlivňující úroveň pohybových schopností a dovedností	
Ročník	**9. ročník**
Téma	**Bruslení, lyžování, snowboard**
Výstupy RVP ZV	*zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech* *posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny*
Učivo	*pojmy související s osvojovanými dovednostmi, výstrojí a výzbrojí pro lyžování, snowboard a bruslení* *základní pravidla lyžování, snowboardingu a bruslení* *zásady orientace v zimní krajině* *péče o výstroj a výzbroj* *stravovací a pitný režim* *sjezdový a bruslařský výcvik*
Výstupy školy	*zná nejdůležitější pravidla pohybu v zimní krajině a chování na společných zařízeních – vleky, sjezdovky, běžecké tratě – a řídí se jimi* *ví, jak se připravit na horskou túru a koho a jak informovat o zamýšlené cestě* *zvládá ošetření lyžařské a bruslařské výstroje* *umí ošetřit běžné úrazy v komplikovaných podmínkách* *zvládá základní pohybové schopnosti a dovednosti na lyžích, snowboardu i na bruslích* *ví, že se smí pohybovat pouze na dostatečně zamrzlých plochách*
Přesahy, poznámky, souvislosti	*1. pomoc, učivo realizováno pouze za vhodných přírodních podmínek*
Průřezová témata	*Osobnostní a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce a soutěživost, hodnoty, postoje, praktická etika* *Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí* *Multikulturní výchova - lidské vztahy*
Klíčové kompetence	1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 1.6, 1.7, 2.1, 2.2, 2.3, 2.5, 2.6, 3.3, 3.4, 4.1, 4.2, 4.3, 4.4, 4.6, 5.6, 5.7, 6.1, 6.2, 6.3, 6.4

Tematický celek - Činnosti podporující pohybové učení		
Ročník	**9. ročník**	
Téma	**Komunikace v TVS, historie a současnost sportu, měření výkonů, pravidla osvojovaných pohybových činností, hygiena a bezpečnost**	
Výstupy RVP ZV	*užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu*	TV-9-3-01
	naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu	TV-9-3-02
	dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	TV-9-3-03
	rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka	TV-9-3-04
	zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	TV-9-3-06
	zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	TV-9-3-07
Učivo	*tělocvičné názvosloví osvojovaných činností - smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech*	
	organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování	
	historie a současnost sportu – významné soutěže a čs. i zahraniční sportovci, olympismus – olympijská charta, historie OH	
	pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží	
	zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech	
	měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	
Výstupy školy	*umí změřit, zapsat a zpracovat výkony v soutěži, dokáže připravit a zorganizovat jednoduché soutěže* *ví, jaké jsou rozdíly vyplívající z role hráče, rozhodčího, diváka a řídí se jimi při hrách dokáže spolupracovat, podřídit se taktice a dodržovat ji, naplňuje základní olympijské myšlenky - čestné soupeření, pomoc handcapovaným, respekt k soupeři zná a užívá tělocvičné názvosloví*	
Přesahy, poznámky, souvislosti	*sledování významných sportovních událostí, úspěchy čs. sportovců, příprava turnaje*	
Průřezová témata	Environmentální výchova - lidské aktivity a problémy životního prostředí	
	Multikulturní výchova - mezilidské vztahy	
	Osobnost a sociální výchova - seberegulace a sebeorganizace, mezilidské vztahy, komunikace, spolupráce, soutěživost, hodnoty,	
	Postoje, praktická etika	
Klíčové kompetence	1.2, 1.6, 1.7, 2.1, 2.3, 3.4, 4.6, 4.7, 5.4	

5.9 Člověk a svět práce

1. KOMPETENCE K UČENÍ – umožnit žákům osvojit si strategii učení a motivovat je pro celoživotní učení	1.1 prakticky si osvojuje práci podle návodu a poznává výhody při pořizování náčrtu při nejrůznějších konstrukčních činnostech 1.2 plánuje činnost při práci s drobným materiálem 1.3 v literatuře vyhledává informace o technických materiálech a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívá v tvůrčích činnostech a praktickém životě 1.4 samostatně pozoruje a porovnává druhy technických materiálů a prakticky experimentuje, získané výsledky kriticky posuzuje a vyvozuje z nich závěry pro praktické využití v budoucnosti
2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU – podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů	2.1 aplikuje řešení při obdobném zadání a hledá nové způsoby využití dovedností při práci s drobným materiálem 2.2 samostatně řeší zadané technické problémy, volí vhodné způsoby řešení 2.3 ověřuje prakticky správnost řešení technických problémů a osvědčené postupy aplikuje při řešení obdobných nebo nových problémových situací, sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů 2.4 kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, je schopen je obhájit, uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ – vést žáky k všestranné a účinné komunikaci	3.1 využívá získané komunikativní dovednosti k vytváření vztahů potřebných k pracovní spolupráci s ostatními lidmi 3.2 naslouchá promluvám druhých lidí, rozumí jim, vhodně na ně reaguje, účinně se zapojuje do diskuze, obhajuje svůj názor a vhodně argumentuje 3.3 rozumí různým typům technických textů a záznamů, obrazových materiálů, přemýšlí o nich, reaguje na ně a tvořivě je využívá k práci a ke svému rozvoji
4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ – rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých	4.1 účinně spolupracuje ve skupině, podílí se s pedagogem na vytváření pravidel práce v týmu, přijímá role a plní zadanou práci 4.2 podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytuje pomoc nebo o ni požádá 4.3 chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z toho, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají
5. KOMPETENCE OBČANSKÉ- připravovat žáky jako svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňující svá práva a plnící své povinnosti	5.1 toleruje názory ostatních žáků na danou problematiku 5.2 respektuje a oceňuje naše tradice a kulturní i historické dědictví, projevuje pozitivní postoj k uměleckým dílům 5.3 rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, zná zásady první pomoci v případě poškození fyzického zdraví (práce v učebnách), chová se zodpovědně v krizových situacích 5.4 chápe základní ekologické souvislosti a problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti 5.5 je si vědom svých povinností a práv ve škole i mimo školu
6. KOMPETENCE PRACOVNÍ – pomáhat žákům poznávat	6.1 snaží se o provedení práce v co nejlepší kvalitě 6.2 srovnává různé postupy, které vedou k témuž cíli 6.3 vyhledává rizika při různých činnostech a hledá cesty

a rozvíjet své schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci	k jejich minimalizaci 6.4 používá bezpečně a účinně technické materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pracovní pravidla, plní povinnosti, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky 6.5 přistupuje k výsledkům prac.činnosti nejen z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a spol.významu, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdravých druhých 6.6 využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých pracovních činnostech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucí povolání, činí podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření 6.7 orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru a k jeho realizaci, chápe podstatu, cíl a riziko podnikání, rozvíjí své podnikatelské myšlení
7. KOMPETENCE DIGITÁLNÍ **- vést žáky k bezpečnému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při učení, komunikaci i řešení problémů každodenního života.**	7.1 ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby, využívá je při učení 7.2 získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah 7.3 vytváří a upravuje digitální obsah 7.4 využívá digitální technologie, aby si usnadnil a zefektivnil či zjednodušil práci 7.5 chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, reflektuje jejich přínos i rizika jejich využívání 7.6 předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné i duševní zdraví i zdraví ostatních, jedná eticky při práci v digitálním prostředí

5.9.1 Pracovní výchova a pracovní činnosti

5.9.1.1 1. stupeň

Charakteristika předmětu

Tento předmět svými formami výuky a vymezeným obsahem učiva, využíváním znalostí, získaných v jiných oblastech vzdělávání i zkušeností, nabytých v běžném životě, umožňuje žákům získat nezbytný soubor vědomostí, pracovních dovedností a návyků, potřebných v běžném životě a formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností.

Vyučovací proces prostřednictvím pracovních praktických činností směřuje k tomu, aby žáci získali základní a praktické pracovní dovednosti a návyky z různých oblastí, zejména při ručním opracování dostupných a vhodných materiálů, pěstitelských činnostech, základních činnostech v domácnosti, poznali vybrané materiály a jejich užité vlastnosti, suroviny, plodiny, naučili se volit a používat při práci vhodné nástroje, nářadí, pomůcky, pracovat s dostupnou technikou a osvojit si pracovní postupy potřebné pro život, osvojili si zásady bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, organizace a plánování, vytvářeli si aktivní vztah k ochraně a tvorbě životního prostředí a pozitivní postoj k řešení ekologických problémů, získali orientaci v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce, vytvářeli si pozitivní vztah k práci a racionální, odpovědný a tvořivý postoj k vlastní činnosti a její kvalitě, získali prvotní poznatky a dovednosti významné pro jejich další životní a profesní orientaci.

Očekávané výstupy vycházejí z RVP.
Jednotlivá témata a učivo je zařazováno přiměřeně dle věku dětí.
MEZIOBOROVÉ SOUVISLOSTI – Ochrana zdraví v oboru Člověk a jeho svět.

1.OBDOBÍ

Oblast: Práce s drobným materiálem

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČSP-3-1-01 A/ žák vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních a netradičních materiálů	PRVNÍ TŘÍDA – TŘETÍ TŘÍDA		Projekt č. 2 – 2. třída Projekt č. 3 – 2. třída Projekt č.4 – 3. třída	výtvarná činnost ve výtvarné výchově, pozorování různých materiálů v prvouce
	• žák se seznamuje se základními nástroji a pomůckami • osvojuje si zásady hygieny a bezpečnosti práce	práce s papírem Stříhání, ohýbání, slepování Poznávání vlastností materiálu		

Klíčové kompetence: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.2, 2.4

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČSP-3-1-02 B/ žák pracuje podle slovního návodu a předlohy	PRVNÍ TŘÍDA – TŘETÍ TŘÍDA		Projekt č. 2 – 2. třída Projekt č. 3 – 2. třída Projekt č.4 – 3. třída	Práce s různými materiály ve výtvarné výchově
	• Žák stříhá, ohýbá, překládá, trhá, odměřuje, vystřihuje, lepí, válí, dělí na části, modeluje, provádí jednoduché práce s textilem	Práce s různými druhy materiálů Práce dle předlohy		

Klíčové kompetence: 1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.2, 2.4, 2.5

Oblast: Konstrukční činnosti

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČSP-3-2-01 C/ žák zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	PRVNÍ TŘÍDA – TŘETÍ TŘÍDA		Projekt č. 2 – 2. třída Projekt č. 3 – 2. třída Projekt č.4 – 3. třída	Modelování v matematice
	• Žák se seznamuje s předlohami a návody stavebnic • Spojuje a rozpojuje jednotlivé prvky stavebnic • Osvojuje si pracovní dovednosti a návyky • Osvojuje si zásady bezpečnosti a hygieny práce	Práce s různými druhy stavebnic Bezpečná práce		

Klíčové kompetence: 1.1, 1.4, 2.2, 2.3, 2.5, 4.1, 4.4

Oblast: Pěstitelské práce

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČSP-3-3-01 D/ žák provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	PRVNÍ TŘÍDA – TŘETÍ TŘÍDA		Projekt č. 2 – 2. třída Projekt č. 3 – 2. třída Projekt č.4 – 3. třída	Pozorování podmínek života v prvouce
	• Žák se učí užívat přírodní materiály pro potřeby jednoduché výzdoby k Velikonocům a Vánocům	Práce s živými přírodninami		

KK: 1.1, 2.2, 2.5, 4.1, 7.1

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČSP-3-3-02 E/ žák pečuje o nenáročné rostliny	PRVNÍ TŘÍDA – TŘETÍ TŘÍDA			Ošetřování pokojových rostlin
	• Žák ošetřuje pokojové rostliny – hnojí je, pozoruje změny při klíčení • Jednoduše květiny upravuje • Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Poznávání podmínek života rostlin		

KK 1.1, 2.2, 2.5

Oblast: Příprava pokrmů

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČSP-3-4-01 F/ žák připraví tabuli pro jednoduché stolování	PRVNÍ TŘÍDA – TŘETÍ TŘÍDA		Projekt č. 2 – 2. třída Projekt č. 3 – 2. třída Projekt č.4 – 3. třída	Zdobné prvky- výtvarná výchova, stravovací a pitné návyky - prvouka
	• Žák rozlišuje základní vybavení kuchyně • Udržuje pořádek a čistotu • Vybírá potraviny v rámci zdravé výživy • Upravuje stůl, zdobí jej • Učí se zásadám pitného režimu	Výchova k estetickému cítění Vybavení kuchyně Dodržování zásad správné výživy		

KK: 1.1, 2.2, 2.5, 7.1, 7.4

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČSP-3-4-02 G/ žák se chová vhodně při stolování	PRVNÍ TŘÍDA – TŘETÍ TŘÍDA			Zdraví a péče o zdraví - prvouka
	• Žák si osvojuje zásady slušného společenského chování a správného používání příboru	Osvojování si zásad společenského chování		

KK: 1.1, 2.2, 2.3, 2.5

Projekty: Projekt č. 2 – 2. třída, Projekt č. 3 – 2. třída, Projekt č.4 – 3. třída

2. <u>období</u> – IV., V. třída

Oblast: Práce s drobným materiálem

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČSP-5-1-01 žák vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	ČTVRTÁ – PÁTÁ TŘÍDA			Modelování v matematice
	• žák stříhá, ohýbá, slepuje, překládá, modeluje, pracuje s textilem • určuje vlastnosti materiálu – tvar, barva, tvrdost, pružnost, rozlišuje přírodní a technické materiály	práce s různými druhy materiálu práce s papírem poznávání využívání vlastností materiálů k další práci		

KK:1.1, 1.2, 1.3, 1.4, 2.2, 2.3, 3.1,3.3

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČSP-5-1-02 žák využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	ČTVRTÁ – PÁTÁ TŘÍDA			Využití poznatků z četby v českém jazyce
	• žák na základě tradic vytváří náročnější ozdoby a výrobky k Velikonocím a Vánocům, vyrábí jednoduché svícny, ozdoby, zvířátka a dodržuje zásady bezpečnosti práce	lidové zvyky a obyčeje v minulosti a dnes využívání lidových tradic (Vánoce, Velikonoce) při práci na výrobcích k různým svátkům		

KK: 3.2, 3.3, 3.4, 5.1, 5.2

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČSP-5-1-03 žák volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	ČTVRTÁ – PÁTÁ TŘÍDA			měření a modelování v matematice
	• žák správně volí pomůcky a nářadí v souvislosti s pracovním postupem a zvoleným materiálem, osvojuje si zásady bezpečnosti práce, používá vhodně zvolené nástroje a pomůcky	volba správného nářadí a náčiní práce s různými pomůckami a nářadím		

KK:1.1, 1.3, 2.5, 6.1

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČSP-5-1-04 žák udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úraze	ČTVRTÁ – PÁTÁ TŘÍDA			tématika zdraví v přírodovědě
	• vytváří si návyky organizace a plánování práce, osvojuje si zásady bezpečnosti a hygieny práce • ošetřuje poranění, poskytne první pomoc	výchova k bezpečnosti při práci osvojování si zásad bezpečnosti a pořádku při práci, hygienické návyky		

KK:1.1, 2.1, 2.2, 2.5, 3.4, 4.1, 6.2

Oblast: Konstrukční činnosti

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČSP-5-2-01 žák provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	ČTVRTÁ – PÁTÁ TŘÍDA			využití znalosti geometrických tvarů v matematice
	• žák sestavuje modely složitějšího charakteru dle předlohy a představy, sestavuje a rozebírá jednotlivé modely, udržuje stavebnici v pořádku, osvojuje si zásady organizace, plánování a bezpečnosti práce	přesnost a důslednost při práci práce podle předlohy práce podle představy práce se stavebnicemi		

KK:1.1, 1.3, 1.4, 2.2, 2.3, 3.1

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČSP-5-2-02 žák pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	ČTVRTÁ – PÁTÁ TŘÍDA			modelování dle předloh v matematice
	• žák sestavuje a rozebírá modely podle slovního návodu, podle předlohy, podle jednoduchého náčrtu	volba správných součástek při vytváření požadovaných modelů sestavování a rozebírání modelů		

KK: 2.2, 3.4, 3.2, 3.3, 4.4

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČSP-5-2-03 žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	ČTVRTÁ – PÁTÁ TŘÍDA			tématika zdraví v přírodovědě a vlastivědě
	• žák dodržuje zásady hygieny, bezpečnosti práce při manipulaci se stavebnicemi a pořádek na pracovišti, seznamuje se se zásadami první pomoci při úrazu	bezpečnost jako nezbytná součást úspěšné práce dodržování zásad hygieny a bezpečnosti při práci se stavebnicemi		

KK: 2.1, 2.5, 3.1, 3.2, 3.3

Oblast: Pěstitelské práce

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČSP-5-3-01 žák provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	ČTVRTÁ – PÁTÁ TŘÍDA			• pozorování podmínek života rostlin v přírodovědě
	• žák ošetřuje pokojové rostliny, pozoruje změny při jejich růstu	péče o zdravé životní prostředí pěstování a pozorování pokojových květin		

KK: 1.1, 2.5, 4.1

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČSP-5-3-02 žák ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	ČTVRTÁ – PÁTÁ TŘÍDA			pozorování přírody v přírodovědě
	• žák ošetřuje a pěstuje pokojové květiny, sleduje klíčení, zalévá je a přihnojuje	pěstování a ošetřování pokojových květin		

KK: 1.1, 2.2, 2.5

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČSP-5-3-03 žák volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	ČTVRTÁ – PÁTÁ TŘÍDA			pozorování příroda v přírodovědě
	• žák správně vybírá květináče, nástroje a náčiní v návaznosti na druh pokojových květin a druh pěstitelských činností, dodržuje čistotu a hygienu při pěstitelských činnostech	výběr pomůcek k pěstování pokojových květin, dodržování čistoty při jejich pěstění		

KK: 1.1, 2.2, 2.5

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČSP-5-3-04 žák dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	ČTVRTÁ – PÁTÁ TŘÍDA			tématika zdraví v přírodovědě
	• žák dodržuje zásady bezpečného zacházení s pěstebními pomůckami, umí poskytnout první pomoc při úrazu	bezpečné zacházení s pěstebními pomůckami, první pomoc při úrazu		

KK: 1.1, 2.2, 2.5

Oblast: Příprava pokrmů

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČSP-5-4-01 žák se orientuje v základním vybavení kuchyně	ČTVRTÁ – PÁTÁ TŘÍDA			zásady stravování v přírodovědě
	• žák se naučí rozlišovat základní vybavení a funkčnost kuchyně, rozlišuje elektrické spotřebiče, dodržuje zásady bezpečného zacházení se zařízením kuchyně	vybavení kuchyně, elektrické spotřebiče a bezpečnost práce s nimi		

KK: 1.1, 2.2, 2.5

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČSP-5-4-02 žák připraví samostatně jednoduchý pokrm	ČTVRTÁ – PÁTÁ TŘÍDA			správné stravování a pitný režim v přírodovědě
	• žák se naučí připravovat jednoduchý pokrm ze studené kuchyně, naučí se upravovat ovoce na stole, naučí se připravovat jednoduchý nápoj	příprava jednoduchého pokrmu a nápoje a úprava tabule příprava jednoduchých pokrmů, úprava ovoce a stolu		

KK: 2.2, 2.5, 2.1, 3.3, 4.3

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČSP-5-4-03 žák dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	ČTVRTÁ – PÁTÁ TŘÍDA			správné stravovací návyky v přírodovědě
	• žák se učí zásadám správného chování u stolu a zásadám společenského chování • naučí se upravovat tabuli	osvojení si zásad slušného chování, pravidla stolování		

KK: 3.1, 3.2, 3.3, 3.4, 4.3, 5.2

očekávané výstupy	*ročníkové výstupy*	*obsah učiva*	*průřez. témata*	*mezipředmětové vztahy*
ČSP-5-4-04 žák dodržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	ČTVRTÁ – PÁTÁ TŘÍDA			ochrana zdraví člověka v přírodovědě
	žák se učí dodržovat pořádek na pracovní ploše, udržuje pořádek v kuchyni, dodržuje hygienu a bezpečnost práce v kuchyni, umí poskytnout první pomoc při úrazu v kuchyni	dodržování zásady hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni dodržování pořádku při práci v kuchyni, první pomoc při úrazu v kuchyni		

KK: 1.1, 2.5, 4.2, 4.3, 4.4, 5.1, 6.1, 6.2

5.9.1.2 2. stupeň

Charakteristika předmětu

Předmět je součástí vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a je určen všem žákům bez rozdílu. Zaměřuje se na rozvoj praktických dovedností, pracovních návyků a orientaci ve světě práce. Doplňuje základní vzdělání o důležité kompetence nezbytné pro uplatnění v osobním i profesním životě.

Výuka vychází z konkrétních životních situací, ve kterých žáci přicházejí do kontaktu s technikou, přírodou i světem práce. Žáci pracují samostatně i ve skupinách, řeší problémové úkoly, učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnosti. Důraz je kladen na dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Obsah výuky zahrnuje:

- Práci s různými technickými materiály a osvojení základních pracovních dovedností.
- Pěstitelské činnosti, poznávání živé přírody a významu rostlin pro výživu, průmysl i estetiku prostředí.
- Uvědomění si významu ochrany přírody a udržování přírodní rovnováhy.
- Sebepoznávání, zjišťování osobních předpokladů a zájmů pro volbu povolání.
- Práci s informacemi o povoláních, studijních a učebních oborech, využívání poradenských služeb.
- Orientaci na trhu práce, hledání zaměstnání, přijímací řízení a přihlášky na střední školy.

Cílem je vybavit žáky znalostmi a dovednostmi, které jim pomohou při rozhodování o dalším vzdělávání a profesní dráze, a podpořit jejich odpovědný přístup k vlastní budoucnosti.

Pracovní činnosti - 6. ročník

očekávané výstupy	školní výstupy	obsah učiva		mezipředmětové vazby, poznámky	průřezová témata	KK
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu. ČSP 9-1-05	Osvojí si zásady bezpečnosti a hygieny při práci, umí poskytnout první pomoc. Zná druhy dřevin, vlastnosti. Umí číst jednoduché tech. výkresy.	**Práce s technickými materiály**	Zásady bezpečnosti. Dřevo. Vlastnosti materiálu. Užití v praxi.	M – měření, geometrické tvary, rýsování Př – druhy dřevin.		1.2 2.1 2.2 3.1 3.2
Provádí jednoduché práce se dřevem a dodržuje technologickou kázeň. ČSP-9-1-01 Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. ČSP-9-1-02 Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. ČSP-9-1-03 Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku. ČSP-9-1-04	Osvojí si základní dovednosti související s pracemi se dřevem, ovládá jednoduché prac. postupy. Vhodně vybírá pracovní nástroje a nářadí.	**Dřevo.**	Práce se dřevem – měření a orýsování, řezání, pilování, rašplování, broušení, vrtání, spojování hřebíky, lepení, povrchová úprava. Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování dřeva. Užití v praxi. Výroba krabičky ze dřeva.	F – vlastnosti materiálů, jednotky		3.3 4.1 4.2 4.3 6.1 6.2 6.3 6.4

Pracovní činnosti - 7. ročník

očekávané výstupy	školní výstupy	obsah učiva		mezipředmětové vazby	průřezová témata	KK
Dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu. ČSP-9-1-05	Osvojí si zásady bezpečnosti a hygieny při práci, umí poskytnout první pomoc. Zná druhy kovů, vlastnosti. Umí číst jednoduché tech. výkresy.	**Práce s technickými materiály**	Zásady bezpečnosti. Kov – základní vlastnosti, zpracovatelnost. Plasty- základní vlastnosti, zpracovatelnost. Užití v praxi.	Matematika.		1.2 2.1 2.2 3.1 3.2 3.3 4.1 4.2 4.3 6.1 6.2 6.3 6.4
Provádí jednoduché práce s kovem a dodržuje technologickou kázeň. ČSP-9-1-01 Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. ČSP-9-1-02 Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. ČSP-9-1-03 Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku. ČSP-9-1-04	Osvojí si základní dovednosti související s pracemi s kovem, ovládá jednoduché prac. postupy. Vhodně vybírá pracovní nástroje a nářadí. Organizuje si a plánuje svou činnost. Dodržuje zásady bezpečnosti.	**Kov.**	Práce s kovem – měření, orýsování, řezání, pilování, rovnání, vrtání, spojování. Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování kovů. Užití v praxi. Výrobky z kovu.			
Provádí jednoduché práce s plastem a dodržuje technologickou kázeň. ČSP-9-1-01 Řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí. ČSP-9-1-02 Organizuje a plánuje svoji pracovní činnost. ČSP-9-1-03 Užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku. ČSP-9-1-04	Osvojí si základní dovednosti související s pracemi s plasty, ovládá jednoduché prac. postupy. Vhodně vybírá pracovní nástroje a nářadí. Organizuje si a plánuje svou činnost. Dodržuje zásady bezpečnosti.	**Plasty.**	Práce s plasty – měření, orýsování, řezání, pilování, vrtání, spojování, lepení, tvarování. Pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro ruční opracování plastů. Užití v praxi. Výrobky z plastu.			
V průběhu praktických činností získává žák základní poučení o materiálech, které používá a o bezpečnosti práce s nimi. Na uživatelské úrovni se zabývá vlastnostmi technických materiálů a jejich praktickým použitím – např. barvy, laky, tmely.						

Pracovní činnosti - 8. ročník

očekávané výstupy	školní výstupy	obsah učiva		mezipředmětové vazby, poznámky	průřezová témata	KK
		Svět práce.				
Naučí se realističtěji hodnotit své osobnosti, předpoklady, možnosti i omezení a pochopí, které faktory proces sebepoznání ovlivňují. Uvědomí si nutnost sebepoznání pro správnou volbu povolání. Prohlubuje své dovednosti efektivní komunikace a kooperace.	Poznává sám sebe vidí, jak jej vidí ostatní. Pokusí se o typologii vlastní osobnosti, pozná dominantní stranu svého těla.	**Sebepoznání**	Žáci v 8. ročníku pracují celý rok s pracovními listy "Volba povolání", které jsou zaměřené na poznávání sám sebe. Listy jsou zaměřeny na celky: sebepoznání, rozhodování, akční plánování.		1.2 1.8	2.4 3.1 3.2 4.1 4.2 4.3 5.2 5.3 6.6 6.7
Pozná různé přístupy k rozhodování, uvědomí si svou roli v procesu rozhodování, jaké překážky mu v rozhodování mohou bránit, zamyslí se nad faktory, které mohou jeho rozhodování ovlivňovat a naučí se rozumně volit z daných možností.	Seznámí se typy rozhodování člověka a pokusí se sám sebe zařadit. Uvědomí si věci, které mu brání se rozhodnout a jak je překonat. Hry – modelové situace ze života.	**Rozhodování**			1.10	
Postupně si navykne po etapách plánovat důležité životní kroky a přehodnocovat dosažené cíle, naučí se stanovovat si realistické cíle a hledat účinné strategie k dosahování cílů a odstraňování překážek.	Vytvoří si vlastní školní plán, který na konci roku zhodnotí.	**Akční plánování**			1.3	
Uvědomí si nevyhnutelnost změn v životě, zamyslí se nad změnami, se kterými se budou muset po odchodu ze ZŠ vyrovnat, a poznají způsoby, jak se mohou na změny připravit a jak je mohou zvládnout.	Seznámí se se změnami, které u něho brzy nastanou. Uvědomí si jejich klady a zápory.	**Adaptace na životní změny**				

Pracovní činnosti - 9. ročník

očekávané výstupy	školní výstupy	obsah učiva		mezipředmětové vazby, poznámky	průřezová témata	KK
		Svět práce				
Pokračuje v sebepoznání, sebehodnocení a rozhodování.	Viz 8. ročník	**Sebepoznání** **Rozhodování** **Akční plánování**	Žáci v 9. ročníku pracují občas s pracovními listy „Volba povolání“, které jsou zaměřené na poznávání sám sebe. Listy jsou zaměřeny na celky: sebepoznání, rozhodování, akční plánování.		1.2 1.3 1.6 1.8 1.10	2.4 3.1 3.2 4.1 4.2 4.3 5.2 5.3 6.6 6.7 7.1 7.2 7.3 7.4 7.5 7.6
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí. ČSP-9-8-01 Využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného povolání, orientuje se v hospodářské struktuře regionu ČSP-9-8-03 .	Získá přehled o nabídkách vzdělání, profesní přípravy a zaměstnání, pozná místní možnosti a příležitosti, které se v dané nabízejí a naučí se zamýšlet nad různými cestami k dosažení zvoleného cíle	**Možnosti vzdělávání.**	Učební a studijní obory, přijímací řízení, informace a poradenské služby.	.		
Posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy. ČSP-9-8-02	Umí posoudit své možnosti v oblastech profesní orientace. Uvědomuje si zodpovědnost při volbě povolání, chápe význam vzdělání pro život, sebevzdělávání a celoživotního učení.	**Volba profesní orientace.**	Základní principy. Sebepoznání: osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, vlivy na volbu profesní orientace.			
Orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí. ČSP-9-8-01	Má základní představy o pracovních činnostech ve vybraných oblastech. Dokáže hodnotit jednotlivé faktory	**Trh práce.**	Povolání lidí, druhy pracovišť, pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností.			

	charakterizující obsah práce a srovnávat je se svými předpoklady. Orientuje se při setkáních s profesními a vzdělávacími možnostmi. Orientuje se v současných trendech vývoje trhu práce.		Požadavky kvalifikační, zdravotní a osobnostní. Rovnost příležitostí na trhu práce.			
Prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce. ČSP-9-8-04	Ovládá způsob prezentace své osoby při vstupu na trh práce, vyhledá informace o pracovních příležitostech na internetu, v novinové inzerci a dalších zdrojích nabídky pracovních míst. V modelových situacích se prezentuje při jednání se zaměstnavateli, formuluje svá očekávání. Vyhledává na internetu příslušné právní předpisy, týkající se práv a povinností zaměstnavatelů a zaměstnanců.	**Zaměstnání.**	Pracovní příležitosti v regionu. Způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele. Problémy nezaměstnanosti, úřady práce. Práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů.	Psaní životopisu.		
Zná druhy a strukturu organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání.	Zná druhy a strukturu organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání. Zná výhody a nevýhody podnikání, některé právní předpisy pro podnikání.	**Podnikání.**	Druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání.			

Pracovní činnosti 6. a 7. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	***Školní výstupy***	***Učivo***	***Mezipředmětové vztahy***	***Dílčí složky KK***
Žák:	**Žák:**	**Pěstitelství ve vztahu k životnímu prostředí**	**Přírodopis**	4.1
volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin, ČSP-9-3-01. Pěstuje a využívá květiny pro výzdobu. ČSP-9-3-02. Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu. ČSP-9-3-03. Dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce ČSP-9-3-05	zvládá jednoduché pracovní postupy práce na zahradě, při pěstování okrasných rostlin, péči o trávník ve svém okolí, v areálu školy. Ošetřuje pokojové rostliny, využívá květinu v interiéru, správně zachází s používaným nářadím ošetřování a ukládání, dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci, hygienu práce a technologickou kázeň	**základní podmínky pro pěstování rostlin, půda:** prostředí pro pěstování rostlin, vlastnosti půdy **Pokojové rostliny** pěstování vč. množení vybraných zástupců okrasných rostlin a květin, **Okrasné rostliny** poznávání hlavních druhů stromů a keřů, pěstování konifer, stromů a keřů, tvarování porostů, vč. množení vybraných zástupců okrasných dřevin a květin, mulčování, péče o živé ploty, pěstování růží, **Péče o travnaté plochy** provzdušňování trávníků, hnojení, sekání, střihání porostů, odstraňování plevelů, kompostování, parkové úpravy	rostliny	5.3 4.2 5.5 5.1

Předmět: Pracovní činnosti 8.-9. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	***Školní výstupy***	***Učivo***	***Mezipředmětové vztahy***	***Dílčí složky KK***
Žák:	**Žák:**	**Pěstitelství ve vztahu k životnímu prostředí**	Přírodopis	2.1 3.1 4.2 5.1 5.4
volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin, ČSP-9-3-01. Používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu, ČSP-9-3-03. Prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty. ČSP-9-3-04 Dodržuje kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty. ČSP-9-3-05	zvládá jednoduché pracovní postupy práce na zahradě, při pěstování okrasných rostlin, **péči o trávník ve svém okolí, v areálu školy,** správně zachází s používaným nářadím ošetřování a ukládání má základní znalost chovu drobných zvířat dodržuje zásady bezpečnosti a ochrany při práci, hygienu práce a technologickou kázeň	**zpracování půdy**-výživa rostlin: agroekologické požadavky na pěstění - ochrana rostlin a půdy. **pokojové rostliny:** pěstování včetně množení vybraných zástupců okrasných rostlin a květin, **okrasné rostliny:** používání okrasných rostlin v interiérech a péče o zeleň v blízkosti školy, exkurze, pěstování vč. množení vybraných zástupců okrasných dřevin a květin, mulčování, péče o živé ploty, pěstování růží. c**hovatelství:** chov zvířat v domácnosti, podmínky hygiena a bezpečnost chovu, kontakt se známými a neznámými zvířaty	druhy dřevin ovoce, zelenina potřebné podmínky pro pěstování rostlin Občanská výchova rozvoj základních dovedností pro spolupráci	

Pracovní činnosti 6.-9. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	***Školní výstupy***	***Učivo***	***Mezipředmětové vztahy***	***KK***
Žák:	**Žák:**			2.2
Používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče. ČSP-9-5-01. Připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy. ČSP-9-5-02. Dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti. ČSP-9-5-03. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni. ČSP-9-5-04	používá kuchyňské vybavení a bezpečně obsluhuje sporák a další spotřebiče, připraví jednoduchá jídla v souladu se zásadami zdravé výživy, dodržuje bezpečnostní pravidla a umí poskytnout první pomoc při úrazu v kuchyni	**kuchyně**-základní vybavení, udržování pořádku a čistoty **potraviny**-výběr, nákup, skladování **příprava pokrmů-**úprava pokrmů zastudena, základní způsoby tepelné úpravy pokrmů a nápojů, **úprava stolu a stolování** jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu	**výchova ke zdraví**	3.3 2.4 5.4 3.2 4.3

Pracovní činnosti 6.-9. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	***Školní výstupy***	***Učivo***	***Mezipředmětové vztahy***	***KK***
Žák:	**Žák:**			2.2
Provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví. ČSP-9-4-01. Ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti, orientuje se v návodech a obsluze běžných domácích spotřebičů. ČSP-9-4-02. Správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu. ČSP-9-4-03. Dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem. ČSP-9-4-04.	provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví, ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti, orientuje se v návodech a obsluze běžných domácích spotřebičů, dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	**finance, provoz a údržba domácnosti** rozpočet, platby, úspory **elektrotechnika v domácnosti:** elektrické spotřebiče, sdělovací technika, nebezpečí úrazu elektrickým proudem	**Matematika:** hotovostní a bezhotovostní platby, příjmy, výdaje, úrok, úroková sazba **výchova ke zdraví a výchova k občanství:** platební styk, ekologická likvidace odpadů	3.3 2.4 5.4 3.2

Pracovní činnosti 6.-9. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	***Školní výstupy***	***Učivo***	***Mezipředmětové vztahy***	***Dílčí složky KK***
Žák:	**Žák:**			2.2 3.3 2.4 5.1 3.2 4.3
Sestaví model podle návodu, náčrtu, plánu. ČSP-9-2-01. Provádí údržbu jednoduchých předmětů. ČSP-9-2-03. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a poskytne první pomoc při úrazech. ČSP-9-2-04	podle návodu, náčrtu nebo plánu sestaví daný model, ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, dodržuje bezpečnostní pravidla a umí poskytnout první pomoc při úrazu	**stavebnice-**sestavování modelů, montážní a demontážní práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem	**výchova ke zdraví**	

Pracovní činnosti 6.- 9. ročník				
Očekávané výstupy z RVP ZV	***Školní výstupy***	***Učivo***	***Mezipředmětové vztahy***	***KK***
Žák:	**Žák:**			2.2
Sestaví podle návodu, náčrtu, plánu, jednoduchého programu daný model. ČSP-9-2-01. Navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. ČSP-9-2-02. Provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení. ČSP-9-2-03. Dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce a poskytne první pomoc při úrazech. ČSP-9-2-04	podle návodu, náčrtu nebo plánu sestaví daný model, ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, dodržuje bezpečnostní pravidla a umí poskytnout první pomoc při úrazu	**stavebnice-**sestavování modelů, montážní a demontážní práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem	**výchova ke zdraví**	3.3 2.4 5.1 3.2 4.3

5.10 Doplňující vzdělávací obory

5.10.1 Cvičení z matematiky

Charakteristika předmětu

Předmět Cvičení z matematiky je určen žákům 9. ročníku jako podpora a rozšíření výuky matematiky se zaměřením na systematickou přípravu k jednotné přijímací zkoušce na střední školy. Výuka probíhá v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně a klade důraz na procvičování, upevňování a prohlubování znalostí a dovedností v klíčových oblastech matematiky.

Cíle předmětu:

- Posílit matematické myšlení a schopnost logického uvažování.
- Procvičit typové úlohy z přijímacích zkoušek (např. CERMAT).
- Rozvíjet schopnost samostatného řešení úloh i práce pod časovým tlakem.
- Naučit žáky analyzovat zadání, volit vhodné strategie řešení a ověřovat výsledky.
- Podpořit sebedůvěru žáků při řešení matematických problémů.

Tematický okruh: Číslo a proměnná

- M-9-1-01: Žák provádí početní operace s racionálními čísly.
- M-9-1-02: Žák řeší jednoduché rovnice a nerovnice.
- M-9-1-03: Žák vyjadřuje vztahy pomocí proměnných a výrazů.

Tematický okruh: Závislosti, vztahy a práce s daty

- M-9-2-01: Žák čte a interpretuje data z grafů, tabulek a diagramů.
- M-9-2-02: Žák vyjadřuje závislosti pomocí funkcí a grafů.
- M-9-2-03: Žák analyzuje a vyhodnocuje data.

Tematický okruh: Geometrie v rovině a prostoru

- M-9-3-01: Žák určuje obvody, obsahy a objemy základních geometrických útvarů.
- M-9-3-02: Žák pracuje s měřítkem, převádí jednotky.
- M-9-3-03: Žák řeší geometrické konstrukce.

Tematický okruh: Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- M-9-4-01: Žák řeší slovní úlohy a problémy z běžného života.
- M-9-4-02: Žák využívá logické myšlení při řešení úloh.
- M-9-4-03: Žák navrhuje postupy řešení a ověřuje jejich správnost

5.10.2 Cvičení z českého jazyka

Charakteristika předmětu

Předmět Cvičení z českého jazyka je určen žákům 9. ročníku jako podpora a rozšíření výuky českého jazyka se zaměřením na systematickou přípravu k jednotné přijímací zkoušce na střední školy. Výuka probíhá v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně a klade důraz na procvičování, upevňování a prohlubování znalostí a dovedností v klíčových oblastech jazykové, slohové i literární výchovy.

Cíle předmětu:

- Prohloubit znalosti jazykového systému češtiny.
- Rozvíjet schopnost porozumět textu a pracovat s ním.
- Posílit dovednosti v psaní a stylistice.
- Procvičit typové úlohy z přijímacích zkoušek (např. CERMAT).
- Podporovat čtenářskou gramotnost a jazykovou kulturu.

Jazyková výchova

- ČJL-9-1-01: Žák rozlišuje a příklady v textu dokládá základní jazykové jednotky a jejich funkce.
- ČJL-9-1-02: Žák správně třídí slovní druhy a určuje jejich mluvnické kategorie.
- ČJL-9-1-03: Žák rozlišuje věty podle modality a větné členy.
- ČJL-9-1-04: Žák uplatňuje znalosti o jazykové normě při tvorbě vlastních jazykových projevů.

Komunikační a slohová výchova

- ČJL-9-2-01: Žák rozlišuje základní slohové útvary a postupy.
- ČJL-9-2-02: Žák vytváří vlastní texty podle zadaných kritérií.
- ČJL-9-2-03: Žák upravuje a hodnotí texty z hlediska jazykové správnosti a věcné přesnosti.

Literární výchova

- ČJL-9-3-01: Žák rozlišuje základní literární druhy a žánry.
- ČJL-9-3-02: Žák interpretuje smysl literárního textu a vyjadřuje vlastní názor.
- ČJL-9-3-03: Žák využívá poznatky z literatury pro vlastní tvorbu.

5.11 Nepovinný předmět Náboženství

Charakteristika vyučovacího předmětu

Nepovinný předmět Náboženství poskytuje žákům základní orientaci v křesťanské víře, tradici a kulturním dědictví. Podporuje rozvoj mravních hodnot, osobnostní a sociální růst žáků a napomáhá k vytváření pozitivních mezilidských vztahů. Přispívá k poznávání křesťanských tradic, svátků, biblických příběhů a jejich významu pro evropskou kulturu.

Výuka vede žáky k hledání smyslu života, k respektu vůči druhým lidem, jejich přesvědčení a kulturním odlišnostem. Současně rozvíjí schopnost samostatně přemýšlet o etických a životních otázkách.

Obsahové, organizační a časové vymezení

Náboženství je realizováno jako nepovinný předmět. Je nabízeno žákům 1. až 9. ročníku. Výuka probíhá zpravidla v rozsahu 1 hodiny týdně (zvlášť pro 1. stupeň a 2. stupeň). Výuka je organizována formou rozhovoru, práce s textem, vyprávění, diskusí, projektů, tvořivých činností a exkurzí. Součástí mohou být návštěvy kostelů, církevních památek a dalších míst spojených s křesťanskou tradicí.

Vzdělávací obsah

1. stupeň (1.-5. ročník)

Tematické okruhy

- Bible a biblické příběhy
- Ježíš Kristus a jeho poselství
- Křesťanské svátky a tradice
- Rodina, přátelství a mezilidské vztahy
- Modlitba a křesťanské symboly
- Kostel a život křesťanského společenství

Očekávané školní výstupy
Žák:
- seznamuje se se základními biblickými příběhy,
- rozpoznává významné křesťanské symboly a svátky,
- vypráví jednoduché příběhy ze života Ježíše Krista,
- chápe význam rodiny, přátelství a vzájemné pomoci,
- uplatňuje zásady slušného a ohleduplného chování,
- respektuje odlišnosti mezi lidmi a jejich přesvědčením,
- poznává význam křesťanských tradic v životě společnosti.

2. stupeň (6.-9. ročník)
Tematické okruhy
- Bible jako pramen křesťanské víry
- Ježíš Kristus a vznik křesťanství
- Církev a její role ve společnosti
- Křesťanství a evropská kultura
- Etické hodnoty a rozhodování
- Světová náboženství a mezináboženský dialog
- Křesťanské pohledy na současné problémy člověka a společnosti

Očekávané školní výstupy
Žák:
- orientuje se v základních částech Bible,
- vysvětlí význam Ježíše Krista pro křesťanství,
- objasní význam vybraných křesťanských svátků a tradic,
- uvede příklady vlivu křesťanství na evropskou kulturu,
- přemýšlí o etických otázkách a zdůvodňuje své názory,
- respektuje náboženskou a kulturní rozmanitost,
- porovnává základní znaky vybraných světových náboženství,
- uvědomuje si význam solidarity, tolerance a odpovědnosti za své jednání.

Přínos předmětu k rozvoji klíčových kompetencí
Předmět Náboženství přispívá zejména k rozvoji:
- kompetence k učení – poznávání biblických a historických souvislostí,
- kompetence komunikativní – vedení dialogu a respektování názorů druhých,
- kompetence sociální a personální – spolupráce, empatie a vzájemná pomoc,
- kompetence občanské – respekt k lidské důstojnosti, lidským právům a kulturním tradicím,
- kompetence k řešení problémů – hledání odpovědných řešení životních situací.

Průřezová témata
Předmět podporuje naplňování zejména těchto průřezových témat:
- Osobnostní a sociální výchova,
- Výchova demokratického občana,
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech,
- Multikulturní výchova,
- Environmentální výchova,
- Mediální výchova.

6 Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků

V souladu s Vyhláškou MŠMT č. 48/05 Sb. o základním vzdělávání, § 14, odst. 1B) stanovuji:

a) zásady hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování ve škole a na akcích pořádaných školou

Zásady hodnocení průběhu a výsledku vzdělávání

1. Hodnocení žáka je organickou součástí výchovně vzdělávacího procesu a jeho řízení. Hodnocení žáka je prováděno dle podle § 30 ŠZ – „pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků“ a kázeňského řádu“.
2. Za první pololetí se vydává škola žákovi výpis z vysvědčení; za druhé pololetí vysvědčení.
3. Hodnocení výsledků vzdělávání žáka na vysvědčení je vyjádřeno klasifikačním stupněm. Slovně nebo kombinací obou způsobů mohou být hodnoceni žáci se specifickými vývojovými poruchami učení, požádají-li o to rodiče na základě doporučení odborného pracoviště, které diagnostikovalo vývojovou poruchu.
4. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
5. Klasifikace je jednou z forem hodnocení, její výsledky se vyjadřují stanovenou stupnicí.
6. Ve výchovně vzdělávacím procesu se uskutečňuje klasifikace průběžná a celková.
7. Průběžná klasifikace se uplatňuje při hodnocení dílčích výsledků a projevů žáka.
8. Klasifikace souhrnného prospěchu se provádí na konci každého pololetí a není aritmetickým průměrem běžné klasifikace.
9. Při hodnocení žáka klasifikací jsou výsledky vzdělávání žáka a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou hodnoceny tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména vzhledem k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Klasifikace zahrnuje ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon.
10. Chování neovlivňuje klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech.
11. Při hodnocení a při průběžné i celkové klasifikaci pedagogický pracovník uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
12. Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušnému předmětu.
13. V předmětu, ve kterém vyučuje více učitelů, určí výsledný klasifikační stupeň za klasifikační období příslušní učitelé po vzájemné dohodě.
14. Ohodnocením výkonu žáka klasifikačním stupněm posuzuje učitel výsledky práce objektivně a přiměřeně náročně.
15. Pro určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Při celkové klasifikaci přihlíží učitel k věkovým zvláštnostem žáka i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici. Přihlíží se i k snaživosti a pečlivosti žáka, k jeho individuálním schopnostem a zájmům.
16. Ředitel školy je povinen působit na sjednocování klasifikačních měřítek všech učitelů.
17. Zákonní zástupci žáka jsou o prospěchu žáka informování třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů: - průběžně prostřednictvím systému Bakaláři, - v každém čtvrtletí známkou v jednotlivých předmětech v Bakaláři, - případně kdykoliv na požádání zákonných zástupců žáka. V případě mimořádného zhoršení prospěchu informuje učitel zákonné zástupce žáka bezprostředně a prokazatelným způsobem. Případy zaostávání žáků v učení se projednají v pedagogické radě.
18. Žáci školy, kteří po dobu nemoci nejméně tři měsíce před koncem klasifikačního období navštěvovali školu při zdravotnickém zařízení a byli tam klasifikováni za pololetí ze všech, popřípadě jen z některých předmětů, se po návratu do kmenové školy znovu nezkoušejí a neklasifikují. Jejich klasifikace ze školy při zdravotnickém zařízení v předmětech, ve kterých byli klasifikováni, je závazná. V předmětech, ve kterých nebyli vyučováni, se neklasifikují.
19. Do vyššího ročníku postoupí žák, který na konci druhého pololetí prospěl ze všech povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření a předmětů, z nichž byl uvolněn. Do vyššího ročníku postoupí i žák prvního stupně základní školy, který již v rámci prvního stupně opakoval ročník, a žák druhého stupně základní školy, který již v rámci druhého stupně opakoval ročník, a to bez ohledu na prospěch tohoto žáka.
20. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po

skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.

21. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku. V období měsíce září do doby hodnocení navštěvuje žák nejbližší vyšší ročník, popřípadě znovu devátý ročník.
22. Má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí, může do 3 pracovních dnů ode dne, kdy se o hodnocení prokazatelně dozvěděl, nejpozději však do 3 pracovních dnů od vydání vysvědčení, požádat ředitele školy o přezkoumání výsledků hodnocení; je-li vyučujícím žáka v daném předmětu ředitel školy, krajský úřad. Komisionální přezkoušení se koná nejpozději do 14 dnů od doručení žádosti nebo v termínu dohodnutém se zákonným zástupcem žáka.
23. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval; tomuto žákovi může ředitel školy na žádost jeho zákonného zástupce povolit opakování ročníku pouze z vážných zdravotních důvodů. ¨
24. Ředitel školy může žákovi, který splnil povinnou školní docházku a na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen, povolit na žádost jeho zákonného zástupce opakování ročníku po posouzení jeho dosavadních studijních výsledků a důvodů uvedených v žádosti.
25. Při distančním vzdělávání, zajišťovaném jakoukoli formou, žák vždy dostane zpětnou vazbu o výsledcích svého vzdělávání a plnění zadaných úkolů, je uplatňováno především formativní hodnocení, jak klasifikačním stupněm, tak slovním hodnocením. Po uzavření určitých celků učiva je provedeno sumativní hodnocení výsledků žáka při osvojování učiva tohoto celku. Zapojení žáka či nedostačující míra zapojení do distanční výuky se neodrazí v hodnocení klasifikačním stupněm. Zákonní zástupci jsou při distančním vzdělávání informováni průběžně, pravidelně ve stanovených intervalech, prostřednictvím komunikační platformy školy (Bakaláři), případně písemnou korespondencí, telefonicky nebo osobně.

Zásady pro hodnocení chování ve škole

- Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují a s ostatními učiteli a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě.
- Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel slušného chování a dodržování řádu školy během klasifikačního období.
- Při klasifikaci chování se přihlíží k věku, morální a rozumové vyspělosti žáka; k uděleným opatřením k posílení kázně se přihlíží pouze tehdy, jestliže tato opatření byla neúčinná.
- Škola hodnotí a klasifikuje žáky za jejich chování ve škole a při akcích organizovaných školou.
- Nedostatky v chování žáků se projednávají v pedagogické radě.
- Zákonní zástupci žáka jsou o chování žáka informování třídním učitelem a učiteli jednotlivých předmětů: - průběžně prostřednictvím Bakaláře nebo jinak, - neprodleně v případně mimořádného porušení školního řádu např. telefonicky.

b) zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků

1. Sebehodnocení je důležitou součástí hodnocení žáků.
2. Sebehodnocením se posiluje sebeúcta a sebevědomí žáků.
3. Chybu je potřeba chápat jako přirozenou věc v procesu učení. Pedagogičtí pracovníci se o chybě se žáky baví, žáci mohou některé práce sami opravovat. Chyba je důležitý prostředek učení.
4. Při sebehodnocení se žák snaží popsat: - co se mu daří, - co mu ještě nejde, - jak bude pokračovat dál.
5. Při školní práci vedou ped. pracovníci žáka, aby komentoval svoje výkony a výsledky.
6. Známky nejsou jediným zdrojem motivace.

c) stupně hodnocení prospěchu a chování v případě použití klasifikace a jejich charakteristiku, včetně předem stanovených kritérií

Stupně hodnocení prospěchu

1. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni prospěchu:
1 – výborný,
2 – chvalitebný,
3 – dobrý,
4 – dostatečný,
5 – nedostatečný.
2. Pro potřeby klasifikace se předměty dělí do tří skupin:
- předměty s převahou teoretického zaměření,
- předměty s převahou praktických činností a
- předměty s převahou výchovného a uměleckého odborného zaměření.

Kritéria pro jednotlivé klasifikační stupně jsou formulována především pro celkovou klasifikaci. Učitel však nepřeceňuje žádné z uvedených kritérií, posuzuje žákovy výkony komplexně, v souladu se specifikou předmětu.

Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření

Převahu teoretického zaměření mají jazykové, společenskovědní, přírodovědné předměty a matematika. Při klasifikaci výsledků ve vyučovacích předmětech s převahou teoretického zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:
- ucelenost, přesnost a trvalost osvojení požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic, zákonitostí a vztahů, kvalita a rozsah získaných dovedností vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti,
- schopnost uplatňovat osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení společenských a přírodních jevů a zákonitostí,
- kvalita myšlení, především jeho logika, samostatnost a tvořivost,
- aktivita v přístupu k činnostem, zájem o ně a vztah k nim,
- přesnost, výstižnost a odborná i jazyková správnost ústního a písemného projevu,
- kvalita výsledků činností,
- osvojení účinných metod samostatného studia.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti uceleně, přesně a úplně a chápe vztahy mezi nimi. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí logicky správně, zřetelně se u něho projevuje samostatnost a tvořivost. Jeho ústní a písemný projev je správný, přesný a výstižný. Grafický projev je přesný a estetický. Výsledky jeho činnosti jsou kvalitní, pouze s menšími nedostatky. Je schopen samostatně studovat vhodné texty.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák ovládá požadované poznatky, fakta, pojmy, definice a zákonitosti v podstatě uceleně, přesně a úplně. Pohotově vykonává požadované intelektuální a motorické činnosti. Samostatně a produktivně nebo podle menších podnětů učitele uplatňuje osvojené poznatky a dovednosti při řešení teoretických a praktických úkolů, při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí. Myslí správně, v jeho myšlení se projevuje logika a tvořivost. Ústní a písemný projev mívá menší nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Kvalita výsledků činnosti je zpravidla bez podstatných nedostatků. Grafický projev je estetický, bez větších nepřesností. Je schopen samostatně nebo s menší pomocí studovat vhodné texty.

Stupeň 3 (dobrý)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků, faktů, pojmů, definic a zákonitostí nepodstatné mezery. Při vykonávání požadovaných intelektuálních a motorických činností projevuje nedostatky. Podstatnější nepřesnosti a chyby dovede za pomoci učitele korigovat. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se dopouští chyb. Uplatňuje poznatky a provádí hodnocení jevů a zákonitostí podle podnětů učitele. Jeho myšlení je vcelku správné, ale málo tvořivé, v jeho logice se vyskytují chyby. V ústním a písemném projevu má nedostatky ve správnosti,

přesnosti a výstižnosti. V kvalitě výsledků jeho činnosti se projevují častější nedostatky, grafický projev je méně estetický a má menší nedostatky. Je schopen samostatně studovat podle návodu učitele.

Stupeň 4 (dostatečný)

Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojení si požadovaných poznatků závažné mezery. Při provádění požadovaných intelektuálních a motorických činností je málo pohotový a má větší nedostatky. V uplatňování osvojených poznatků a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují závažné chyby. Při využívání poznatků pro výklad a hodnocení jevů je nesamostatný. V logice myšlení se vyskytují závažné chyby, myšlení není tvořivé. Jeho ústní a písemný projev má vážné nedostatky ve správnosti, přesnosti a výstižnosti. Ve kvalitě výsledků jeho činnosti a v grafickém projevu se projevují nedostatky, grafický projev je málo estetický. Závažné nedostatky a chyby dovede žák s pomocí učitele opravit. Při samostatném studiu má velké těžkosti.

Stupeň 5 (nedostatečný)

Žák si požadované poznatky neosvojil uceleně, přesně a úplně, má v nich závažné a značné mezery. Jeho dovednost vykonávat požadované intelektuální a motorické činnosti má velmi podstatné nedostatky. V uplatňování osvojených vědomostí a dovedností při řešení teoretických a praktických úkolů se vyskytují velmi závažné chyby. Při výkladu a hodnocení jevů a zákonitostí nedovede své vědomosti uplatnit ani s podněty učitele. Neprojevuje samostatnost v myšlení, vyskytují se u něho časté logické nedostatky. V ústním a písemném projevu má závažné nedostatky ve správnosti, přesnosti i výstižnosti. Kvalita výsledků jeho činnosti a grafický projev mají vážné nedostatky. Závažné nedostatky a chyby nedovede opravit ani s pomocí učitele. Nedovede samostatně studovat.

<u>Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou praktického zaměření.</u>

Převahu praktické činnosti mají v základní škole pracovní vyučování, praktika, základy techniky, domácí nauky. Při klasifikaci v předmětech uvedených v s převahou praktického zaměření v souladu s požadavky učebních osnov se hodnotí:

- vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem,
- osvojení praktických dovedností a návyků, zvládnutí účelných způsobů práce,
- využití získaných teoretických vědomostí v praktických činnostech,
- aktivita, samostatnost, tvořivost, iniciativa v praktických činnostech,
- kvalita výsledků činností,
- organizace vlastní práce a pracoviště, udržování pořádku na pracovišti,
- dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a péče o životní prostředí,
- hospodárné využívání surovin, materiálů, energie, překonávání překážek v práci,
- obsluha a údržba laboratorních zařízení a pomůcek, nástrojů, nářadí a měřidel.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:

Stupeň 1 (výborný)

Žák soustavně projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Pohotově, samostatně a tvořivě využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává pohotově, samostatně uplatňuje získané dovednosti a návyky. Bezpečně ovládá postupy a způsoby práce; dopouští se jen menších chyb, výsledky jeho práce jsou bez závažnějších nedostatků. Účelně si organizuje vlastní práci, udržuje pracoviště v pořádku. Uvědoměle dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a aktivně se stará o životní prostředí. Hospodárně využívá suroviny, materiál, energii. Vzorně obsluhuje a udržuje laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla. Aktivně překonává vyskytující se překážky.

Stupeň 2 (chvalitebný)

Žák projevuje kladný vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Samostatně, ale méně tvořivě a s menší jistotou využívá získané teoretické poznatky při praktické činnosti. Praktické činnosti vykonává samostatně, v postupech a způsobech práce se nevyskytují podstatné chyby. Výsledky jeho práce mají drobné nedostatky. Účelně si organizuje vlastní práci, pracoviště udržuje v pořádku. Uvědoměle udržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a stará se o životní prostředí. Při hospodárném využívání surovin, materiálů a energie se dopouští malých chyb. Laboratorní zařízení a pomůcky, nástroje, nářadí a měřidla obsluhuje a udržuje s drobnými nedostatky. Překážky v práci překonává s občasnou pomocí učitele.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák projevuje vztah k práci, k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem s menšími výkyvy. Za pomocí učitele uplatňuje získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech se dopouští chyb a při postupech a způsobech práce potřebuje občasnou pomoc učitele. Výsledky práce mají nedostatky. Vlastní práci organizuje méně účelně, udržuje pracoviště v pořádku. Dodržuje předpisy o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a v malé míře přispívá k tvorbě a ochraně životního prostředí. Na podněty učitele je schopen hospodárně využívat suroviny, materiály a energii. K údržbě laboratorních zařízení, přístrojů, nářadí a měřidel musí být částečně podněcován. Překážky v práci překonává jen s častou pomocí učitele.
Stupeň 4 (dostatečný)
Žák pracuje bez zájmu a vztahu k práci, k pracovnímu kolektivu a praktickým činnostem. Získané teoretické poznatky dovede využít při praktické činnosti jen za soustavné pomoci učitele. V praktických činnostech, dovednostech a návycích se dopouští větších chyb. Při volbě postupů a způsobů práce potřebuje soustavnou pomoc učitele. Ve výsledcích práce má závažné nedostatky. Práci dovede organizovat za soustavné pomoci učitele, méně dbá o pořádek na pracovišti. Méně dbá na dodržování předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci a o životní prostředí. Porušuje zásady hospodárnosti využívání surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů, nářadí a měřidel se dopouští závažných nedostatků. Překážky v práci překonává jen s pomocí učitele.
Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák neprojevuje zájem o práci a vztah k ní, ani k pracovnímu kolektivu a k praktickým činnostem. Nedokáže ani s pomocí učitele uplatnit získané teoretické poznatky při praktické činnosti. V praktických činnostech, dovednostech a návycích má podstatné nedostatky. Nedokáže postupovat při práci ani s pomocí učitele. Výsledky jeho práce jsou nedokončené, neúplné, nepřesné, nedosahují předepsané ukazatele. Práci na pracovišti si nedokáže zorganizovat, nedbá na pořádek na pracovišti. Neovládá předpisy o ochraně zdraví při práci a nedbá na ochranu životního prostředí. Nevyužívá hospodárně surovin, materiálů a energie. V obsluze a údržbě laboratorních zařízení a pomůcek, přístrojů a nářadí, nástrojů a měřidel se dopouští závažných nedostatků

<u>Klasifikace ve vyučovacích předmětech s převahou výchovného zaměření</u>
Převahu výchovného zaměření mají: výtvarná výchova, hudební výchova a zpěv, tělesná a sportovní výchova. Žák zařazený do zvláštní tělesné výchovy se při částečném uvolnění nebo úlevách doporučených lékařem klasifikuje s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu.
Při klasifikaci v předmětech s převahou výchovného zaměření se v souladu s požadavky učebních osnov hodnotí:

- stupeň tvořivosti a samostatnosti projevu,
- osvojení potřebných vědomostí, zkušeností, činností a jejich tvořivá aplikace,
- poznání zákonitostí daných činností a jejich uplatňování ve vlastní činnosti,
- kvalita projevu,
- vztah žáka k činnostem a zájem o ně,
- estetické vnímání, přístup k uměleckému dílu a k estetice ostatní společnosti,
- v tělesné výchově s přihlédnutím ke zdravotnímu stavu žáka všeobecná, tělesná zdatnost, výkonnost a jeho péče o vlastní zdraví.

Výchovně vzdělávací výsledky se klasifikují podle těchto kritérií:
Stupeň 1 (výborný)
Žák je v činnostech velmi aktivní. Pracuje tvořivě, samostatně, plně využívá své osobní předpoklady a velmi úspěšně podle požadavků osnov je rozvíjí v individuálních a kolektivních projevech. Jeho projev je esteticky působivý, originální, procítěný, v hudební a tělesné výchově přesný. Osvojené vědomosti, dovednosti a návyky aplikuje tvořivě. Má výrazně aktivní zájem o umění, estetiku, brannost a tělesnou kulturu a projevuje k nim aktivní vztah. Úspěšně rozvíjí svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.
Stupeň 2 (chvalitebný)
Žák je v činnostech aktivní, tvořivý, převážně samostatný na základě využívání svých osobních předpokladů, které úspěšně rozvíjí v individuálním a kolektivním projevu. Jeho projev je esteticky působivý a má jen menší nedostatky z hlediska požadavků osnov. Žák tvořivě aplikuje osvojené vědomosti, dovednosti a návyky v nových úkolech. Má aktivní zájem o umění, o estetiku a tělesnou zdatnost. Rozvíjí si v požadované míře estetický vkus, brannost a tělesnou zdatnost.

Stupeň 3 (dobrý)
Žák je v činnostech méně aktivní, tvořivý, samostatný a pohotový. Nevyužívá dostatečně své schopnosti v individuální a kolektivním projevu. Jeho projev je málo působivý, dopouští se v něm chyb. Jeho vědomosti a dovednosti mají četnější mezery a při jejich aplikaci potřebuje pomoc učitele. Nemá dostatečný aktivní zájem o umění, estetiku a tělesnou kulturu. Nerozvíjí v požadované míře svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.
Stupeň 4 (dostatečný)
Žák je v činnostech málo aktivní a tvořivý. Rozvoj jeho schopností a jeho projev jsou málo uspokojivé. Úkoly řeší s častými chybami. Vědomosti a dovednosti aplikuje jen se značnou pomocí učitele. Projevuje velmi malou snahu a zájem o činnosti, nerozvíjí dostatečně svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.
Stupeň 5 (nedostatečný)
Žák je v činnostech převážně pasivní. Rozvoj jeho schopností je neuspokojivý. Jeho projev je povětšině chybný a nemá estetickou hodnotu. Minimální osvojené vědomosti a dovednosti nedovede aplikovat. Neprojevuje zájem o práci a nevyvíjí úsilí rozvíjet svůj estetický vkus a tělesnou zdatnost.

Stupně hodnocení chování
Chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou se v případě použití klasifikace hodnotí na vysvědčení stupni:

a) 1 – velmi dobré,
a) 2 – uspokojivé,
b) 3 – neuspokojivé.

Kritéria pro jednotlivé stupně klasifikace chování jsou následující:
Stupeň 1 (velmi dobré)
Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
Stupeň 2 (uspokojivé)
Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
Stupeň 3 (neuspokojivé)
Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy.

d) zásady pro používání slovního hodnocení v souladu s § 15 odst. 2 vyhlášky č. 48/2005 Sb., o základním vzdělávání, včetně předem stanovených kritérií
1. O slovním hodnocení výsledků vzdělávání žáka s vývojovou poruchou učení na vysvědčení, případně kombinaci slovního hodnocení a klasifikace rozhoduje ředitel školy na základě žádosti zákonného zástupce a doporučení odborného pracoviště, které diagnostikovalo poruchu učení.
2. Třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů převede slovní hodnocení do klasifikace nebo klasifikaci do slovního hodnocení v případě přestupu žáka na školu, která hodnotí odlišným způsobem, a to na žádost této školy nebo zákonného zástupce žáka.
3. Je-li žák hodnocen slovně, převede třídní učitel po projednání s vyučujícími ostatních předmětů slovní hodnocení do klasifikace pro účely přijímacího řízení ke střednímu vzdělávání.
4. Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých povinných a nepovinných předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě použití slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu k očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon, a naznačení dalšího rozvoje žáka. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

e) zásady pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení v případě použití slovního hodnocení nebo kombinace slovního hodnocení a klasifikace

Zásady pro převedení slovního hodnocení do klasifikace nebo klasifikace do slovního hodnocení pro stanovení celkového hodnocení žáka na vysvědčení.

Prospěch

Ovládnutí učiva předepsaného osnovami

Stupeň hodnocení	Popis
1 – výborný	Ovládá bezpečně
2 – chvalitebný	Ovládá
3 – dobrý	V podstatě ovládá
4 – dostatečný	Ovládá se značnými mezerami
5 – nedostatečný	Neovládá

Úroveň myšlení

Stupeň hodnocení	Popis
1 – výborný	Pohotový, bystrý, dobře chápe souvislosti
2 – chvalitebný	Uvažuje celkem samostatně
3 – dobrý	Menší samostatnost v myšlení
4 – dostatečný	Nesamostatné myšlení
5 – nedostatečný	Odpovídá nesprávně i na návodné otázky

Úroveň vyjadřování

Stupeň hodnocení	Popis
1 – výborný	Výstižné a poměrně přesné
2 – chvalitebný	Celkem výstižné
3 – dobrý	Myšlenky vyjadřuje ne dost přesně
4 – dostatečný	Myšlenky vyjadřuje se značnými obtížemi
5 – nedostatečný	I na návodné otázky odpovídá nesprávně

Celková aplikace vědomostí, řešení úkolů, chyby, jichž se žák dopouští

Stupeň hodnocení	Popis
1 – výborný	Užívá vědomostí a dovedností spolehlivě a uvědoměle, pracuje samostatně, přesně a s jistotou
2 – chvalitebný	Dovede používat vědomosti a dovednosti při řešení úkolů, dopouští se jen menších chyb
3 – dobrý	Řeší úkoly s pomocí učitele a s touto pomocí snadno překonává potíže a odstraňuje chyby
4 – dostatečný	Dělá podstatné chyby, nesnadno je překonává
5 – nedostatečný	Praktické úkoly nedokáže splnit ani s pomocí

Píle a zájem o učení

Stupeň hodnocení	Popis
1 – výborný	Aktivní, učí se svědomitě a se zájmem
2 – chvalitebný	Učí se svědomitě
3 – dobrý	K učení a práci nepotřebuje větších podnětů
4 – dostatečný	Malý zájem o učení, potřebuje stálé podněty
5 – nedostatečný	Pomoc a pobízení k učení jsou zatím neúčinné

Chování

Stupeň hodnocení	Popis
1 – velmi dobré	Žák uvědoměle dodržuje pravidla chování a ustanovení vnitřního řádu školy. Méně závažných přestupků se dopouští ojediněle. Žák je však přístupný výchovnému působení a snaží se své chyby napravit.
2 – uspokojivé	Chování žáka je v rozporu s pravidly chování a s ustanoveními vnitřního řádu školy. Žák se dopustí závažného přestupku proti pravidlům slušného chování nebo vnitřnímu řádu školy; nebo se opakovaně dopustí méně závažných přestupků. Zpravidla se přes důtku ředitele školy dopouští dalších přestupků, narušuje výchovně vzdělávací činnost školy. Ohrožuje bezpečnost a zdraví svoje nebo jiných osob.
3 – neuspokojivé	Chování žáka ve škole je v příkrém rozporu s pravidly slušného chování. Dopustí se takových závažných přestupků proti školnímu řádu nebo provinění, že je jimi vážně ohrožena výchova nebo bezpečnost a zdraví jiných osob. Záměrně narušuje hrubým způsobem výchovně vzdělávací činnost školy.

f) způsob získávání podkladů pro hodnocení

1. Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
   - soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
   - soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
   - různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,
   - kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami,
   - analýzou různých činností žáka,
   - konzultacemi s ostatními učiteli a podle potřeby s dalšími odborníky (PPP),
   - rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka.
2. Žák 2. až 9. ročníku základní školy musí mít z každého předmětu alespoň tři známky za každé pololetí. Známky získávají vyučující průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné ústně přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého tohoto období. Výjimku tvoří vědomosti nutné k zvládnutí zkoušené látky. Zkoušení je prováděno zásadně před kolektivem třídy, nepřípustné je individuální přezkušování po vyučování v kabinetech. Výjimka je možná jen při diagnostikované vývojové poruše, kdy je tento způsob doporučen ve zprávě psychologa.
3. Učitel oznamuje žákovi výsledek každé klasifikace, klasifikaci zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Po ústním vyzkoušení oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě. Výsledky hodnocení písemných zkoušek a prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů. Učitel sděluje všechny známky, které bere v úvahu při celkové klasifikaci, zástupcům žáka a to zejména prostřednictvím zápisů do Bakaláře - současně se sdělováním známek žákům. Při hodnocení využívá i sebehodnocení žáka
4. Kontrolní písemné práce a další druhy zkoušek rozvrhne učitel rovnoměrně na celý školní rok, aby se nadměrně nenahromadily v určitých obdobích.
5. O termínu písemné zkoušky, která má trvat více než 25 minut, informuje vyučující žáky dostatečně dlouhou dobu předem. V jednom dni mohou žáci konat jen jednu zkoušku uvedeného charakteru. Ostatní vyučující jsou informováni prostřednictvím Bakaláře nebo jiným způsobem.
6. Učitel je povinen vést soustavnou evidenci o každé klasifikaci žáka průkazným způsobem tak, aby mohl vždy doložit správnost celkové klasifikace žáka i způsob získání známek (ústní zkoušení, písemné,..). V případě dlouhodobé nepřítomnosti nebo rozvázání pracovního poměru v průběhu klasifikačního období předá tento klasifikační přehled zastupujícímu učiteli nebo vedení školy.

7. Vyučující zajistí zapsání známek do Bakaláře a dbá o jejich úplnost. Zapisovány jsou známky z jednotlivých předmětů, udělená výchovná opatření a další údaje o chování žáka, jeho pracovní aktivitě a činnosti ve škole.
8. Pokud je klasifikace žáka stanovena na základě písemných nebo grafických prací, vyučující tyto práce uschovávají po dobu, během které se klasifikace žáka určuje nebo ve které se k ní mohou zákonní zástupci žáka odvolat - tzn. celý školní rok včetně hlavních prázdnin, v případě žáků s odloženou klasifikací nebo opravnými zkouškami až do 30. 10. dalšího školního roku. Opravené písemné práce musí být předloženy všem žákům a na požádání ve škole také zákonným zástupcům.
9. Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu, zejména: - neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po nepřítomnosti delší než jeden týden, - žáci nemusí dopisovat do sešitů látku za dobu nepřítomnosti, pokud to není jediný zdroj informací, - účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech žáka, ale hodnotiti to, co umí, - učitel klasifikuje jen probrané učivo, zadávání nové látky k samostatnému nastudování celé třídě není přípustné, - před prověřováním znalostí musí mít žáci dostatek času k naučení, procvičení a zažití učiva, - prověřování znalostí provádět až po dostatečném procvičení učiva.
10. Vyučující jsou oprávněni zadávat žákům domácí úkoly a vyžadovat jejich vypracování. Vyučující domácí úkoly vyhodnocují a poskytují žákovi zpětnou vazbu o správnosti jeho práce. Hodnocení domácích úkolů nemá rozhodující vliv na výslednou známku na vysvědčení.
11. Bude-li absence žáka v některém z předmětů během jednoho pololetí vyšší než 30 %, může vyučující nebo ředitel školy navrhnout např. souhrnný test za čtvrtletí nebo případně i přezkoušení před komisí.
12. Třídní učitelé (případně výchovný poradce) jsou povinni seznamovat ostatní vyučující s doporučením psychologických vyšetření, které mají vztah ke způsobu hodnocení a klasifikace žáka a způsobu získávání podkladů. Údaje o nových vyšetřeních jsou součástí zpráv učitelů (nebo výchovného poradce) na pedagogické radě.

g) podrobnosti o komisionálních a opravných zkouškách

Komisionální zkouška

1. Komisionální zkouška se koná v těchto případech:
- má-li zákonný zástupce žáka pochybnosti o správnosti hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí,
- při konání opravné zkoušky.
2. Komisi pro komisionální přezkoušení jmenuje ředitel školy; v případě, že je vyučujícím daného předmětu ředitel školy, jmenuje komisi krajský úřad.
3. Komise je tříčlenná a tvoří ji:
   a) předseda, kterým je učitel pověřený ředitelem, nebo v případě, že vyučujícím daného předmětu je ředitel školy, krajským úřadem jmenovaný jiný pedagogický pracovník školy,
   b) zkoušející učitel, jímž je vyučující daného předmětu ve třídě, v níž je žák zařazen, popřípadě jiný vyučující daného předmětu,
   c) přísedící, kterým je jiný vyučující.
4. Výsledek přezkoušení již nelze napadnout novou žádostí o přezkoušení. Výsledek přezkoušení stanoví komise hlasováním. Výsledek přezkoušení se vyjádří slovním hodnocením nebo stupněm prospěchu. Ředitel školy sdělí výsledek přezkoušení prokazatelným způsobem žákovi a zákonnému zástupci žáka. V případě změny hodnocení na konci prvního nebo druhého pololetí se žákovi vydá nové vysvědčení.
5. O přezkoušení se pořizuje protokol, který se stává součástí dokumentace školy. Za řádné vyplnění protokolu odpovídá předseda komise, protokol podepíší všichni členové komise.
6. Žák může v jednom dni vykonat přezkoušení pouze z jednoho předmětu. Není-li možné žáka ze závažných důvodů ve stanoveném termínu přezkoušet, stanoví orgán jmenující komisi náhradní termín přezkoušení.
7. Konkrétní obsah a rozsah přezkoušení stanoví ředitel školy v souladu se vzdělávacím programem.
8. Vykonáním přezkoušení není dotčena možnost vykonat opravnou zkoušku.
9. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu poznámku o vykonaných zkouškách, doplní celkový prospěch a vydá žákovi vysvědčení s datem poslední zkoušky.

Opravná zkouška

1. Opravné zkoušky konají:
- žáci, kteří mají nejvýše dvě nedostatečné z povinných předmětů a zároveň dosud neopakovali ročník na daném stupni základní školy,
- žáci devátého ročníku, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů. Žáci nekonají opravné zkoušky, jestliže neprospěli z předmětu s výchovným zaměřením.

2. Opravné zkoušky se konají nejpozději do konce příslušného školního roku, tj. do 31. srpna. Termín opravných zkoušek a konzultací žáků s příslušnými pedagogickými pracovníky stanoví ředitel školy na červnové pedagogické radě. Žák může v jednom dni skládat pouze jednu opravnou zkoušku. Opravné zkoušky jsou komisionální.

3. Žák, který nevykoná opravnou zkoušku úspěšně nebo se k jejímu konání nedostaví, neprospěl. Ze závažných důvodů může ředitel školy žákovi stanovit náhradní termín opravné zkoušky nejpozději do 15. září následujícího školního roku. Do té doby je žák zařazen do nejbližšího vyššího ročníku, popřípadě znovu do devátého ročníku.

4. Žákovi, který konal opravnou zkoušku, se na vysvědčení uvede datum poslední opravné zkoušky v daném pololetí.

5. Třídní učitel zapíše do třídního výkazu žákovi, který koná opravnou zkoušku:
Vykonání opravné zkoušky (třídní výkaz – poznámka) Žák vykonal dne …… opravnou zkoušku z předmětu ……..s prospěchem ……..
Nedostavení se k opravné zkoušce (třídní výkaz – poznámka) Žák se bez řádné omluvy nedostavil k vykonání opravné zkoušky, čímž jeho prospěch v předmětu …… zůstává nedostatečný

h) způsob hodnocení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

1. Způsob hodnocení a klasifikace žáka vychází ze znalosti příznaků postižení a uplatňuje se ve všech vyučovacích předmětech, ve kterých se projevuje postižení žáka, a na obou stupních základní školy.

2. Při způsobu hodnocení a klasifikaci žáků pedagogičtí pracovníci zvýrazňují motivační složku hodnocení, hodnotí jevy, které žák zvládl. Při hodnocení se doporučuje užívat různých forem hodnocení, např. bodové ohodnocení, hodnocení s uvedením počtu chyb apod.

3. Při klasifikaci žáků se doporučuje upřednostnit širší slovní hodnocení. Způsob hodnocení projedná třídní učitel a výchovný poradce s ostatními vyučujícími.

4. Třídní učitel sdělí vhodným způsobem ostatním žákům ve třídě podstatu individuálního přístupu a způsobu hodnocení a klasifikace žáka.

5. Žák zařazený do zdravotní tělesné výchovy při částečném osvobození nebo při úlevách doporučených lékařem se klasifikuje v tělesné výchově s přihlédnutím k druhu a stupni postižení i k jeho celkovému zdravotnímu stavu.